

ကညီမိတ်မုန်ကရား

မိုးကေမိ

ကဏ္ဍ(၄) အတွဲ(၃)

ဒီဇင်ဘာ(၂၀၁၉)

မိတ်မုန်လောကထွက်ဖူးထိန်လောကထိန်တံဂ်မလနာ
တံဂ်ထံဂ်လိန်တံဂ်မိန်အမူး

Volume (4) Issue (3)

December (2019)

တံဂ်နုးသ့ထီဂ်တံဂ်ထီဂ်

တံဂ်ထံးထီးထုးထီး

တံဂ်သဘျူး

မုန်ခွါမုန်ခါလီၤဆိတၢ်မၤလိ
ကရူၢ်တၢ်တၢ်ပိၣ်သဲၣ်သကိး

ပိၣ်မုၢ်လၢအထူၣ်ဖျးထီၣ်လၢ
တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်
တၢ်ထံၣ်လိၣ်တၢ်ပိၣ်သဲၣ်သကိး

တၢ်အေၣ်ဂျီၤအေၣ်ဂျီၤလၢအေၣ်ပုၣ်
က့ၢ်တၢ်ခံးဆၢတဝၣ်ပီၤလိၣ်
န့ၣ်က့ၢ်ဆူၣ်လၢအေၣ်တူၢ်တၢ်
သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်ထ
ကးလၢကညီၣ်ကိၣ်ခဲၣ်အေၣ်ဂျီ
တၢ်မၤလိ

တၢ်မၤလၢကမိၤပၤဒိၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဗျၢၣ်တၢ်ပတုၣ်ကွၢ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒိၣ်မ့ၣ်မ့ၣ်နံၤ
“သ့န့တၢ်ဖိတၢ်ကမိၤလၢကမိၤဝၢတၢ်ခေဏိၣ်”

ကညိပိာ်မ့ၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိာ်သကး(၄) ဝၢ်တဝၢ်

ဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်ၣ်ရၢလိၤခအိၤလၢလီၤခၢ်သး ကညိပိာ်မ့ၣ်ကတု

ကညီဒိဒ်မုန်ကရား

မဲးကံ

ကတြုဂ်(၄) အတုဂ်(၃)
လိဒ်ဒ်တုဂ်(၂၀၀၉) နံဂ်

တဂ်ဒုးသုထီဂ်တဂ်ထီဂ်

တဂ်ထဲထီးတုဂ်ထီး

တဂ်သတုဂ်

(က)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတော်ထံစီ

လၢကီၢ်ပယီၤဒံၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကီၢ်စဲၣ်စၢ်ဖျိၣ်ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်အပူၤပူၤတၢၤတဖၣ်အိၣ်ဒီးမုၣ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲသိး.တၢ်ပၢ်ကဲ,ဒီးသဒါဒီးစိၣ်ကဖိထီၣ်ပူၤထူလံၤဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်,ပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ်န့ၣ်လီၤ.

(ခ)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတၢ်ပၢ်လီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤမိၣ်ပျါ

ကညီပိတ်မုတ်ကရားမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ကလုာ်ဒုၣ်ပိတ်မုတ်ကရားခိၣ်ထံးတၢ်ကရၢၣ်တဖၣ်လၢအဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်ပိတ်မုတ်ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်,တၢ်တုၤသိးထဲသိးတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢပွဲၤလၢကဘျါရဲကွံာ်နီၢ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဒီးကန့ၣ်လီၤပုၣ်ယုၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတဲာ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဟဲဒ်ဘၣ်အတၢ်အိၣ်မူတမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤပဂဲၤလိာ်စ့ၢ်ကီးလၢတၢ်ကမၤလီၤမၤကွံာ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤအကလုာ်ကလုာ်လၢပိတ်မုတ်ဒီးဖိသ့ၣ်အဖိခိၣ်,ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအပူၤပူၤတၢၤလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢကီၢ်ကွီၣ်တဲာ်,ကီၢ်ပယီၤ,ကီၢ်ဆၢဒီးကညီကီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

(ဂ)ကညီပိတ်မုတ်ကရားဖိတၢ်

- (၁)မၤလီၤတံာ်လၢကညီပိတ်မုတ်ကရားမ့ၢ်ကရၢၣ်တဖၣ်လၢအဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်အိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ,တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီးအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့န့ၣ်လီၤ.
- (၂)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတဖၣ်ကထူၣ်ဖျဲးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤအကလုာ်ကလုာ်ဒီးအတၢ်အိၣ်မူအတီၤပတီၢ်အကထီထီၣ်အဂီၢ်
- (၃)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတဖၣ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်မုၣ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲသိးလၢတၢ်အိၣ်မူကိးကပၤဒဲးလၢအပတီၢ်ပတီၢ်ဒၣ်ဝဲ
- (၄)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤလၢကန့ၣ်လီၤပုၣ်ယုၣ်လၢထံၣ်ရူၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲလၢအပတီၢ်ပတီၢ်ဒၣ်ဝဲဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒံၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကီၢ်စဲၣ်စၢ်ဖျိၣ်ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၅)ပပူၤတၢၤအပူၤလီၤဆိဒ်တၢ်ပိတ်မုတ်ဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကမုာ်လၢသးခုဘၣ်ပူၤထူလံၤဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အလၢအပွဲၤအဂီၢ်

(ဃ)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတၢ်ပၢ်လုာ်ပၢ်ပူၤ

- ၁.ဆိၣ်ထွဲတၢ်ထဲသိးတုၤသိး
- ၂.အိၣ်ဒီးတၢ်ပၢ်ကဲလိာ်သးယၢ်ခိယၢ်ခိ
- ၃.အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါမူဒါ,တၢ်ဟံးန့ၣ်မူဒါ,တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤမူဒါဒီးတၢ်မၤလၢအအိၣ်ဖျါရဲ
- ၄.ဆိၣ်ထွဲပူၤတၢၤတၢ်န့ၣ်ပၢ်ဘၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ကလဲာ်
- ၅.လုၤတက့ၤတၢ်တတူၢ်လိာ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကလုာ်ကလုာ်လၢပိတ်မုတ်ဒီးဖိသ့ၣ်အဖိခိၣ်ဘၣ်
- ၆.အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးဒီးတၢ်သ့ၣ်တီသးရၤလၢတၢ်မၤအပူၤ
- ၇.တူၢ်လိာ်ဆိးကါဒံၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်သန့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဆူဉ်နီၤလၢလိာ်ခၢၣ်သးကညီပိန်မုန်ကရားခိန်

ဟီၣ်ခိန်တၢ်အိၣ်သးစးဖိကဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လဲၤတရံးသးချ့မးအယိ ပဲကညီပိန်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ပဘၣ်လူထီၣ်တၢ်ဆၢကတိၢ်, ပဘၣ်ကျဲးစးဖးလံာ်ဖးလံာ်ဒီး ယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဒ်သိးပလူထီၣ်တၢ်ဆၢကတိၢ်ကရူးဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်တကျဲးစးဘၣ်ဒီး တၢ်ထဲသိးတုၤသိးလၢ ပလိၣ်ဘၣ်အိၣ်အံၤ ကမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကလိကလိလၢပဲကညီပိန်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျူးဘၣ်ပှၤဖးလံာ်ဖိ ပှၤကွဲးလံာ်ဖိဒီး ပှၤလၢဟ့ၣ်ကူၣ်ပဲပိာ်မုၢ်ကရတဖၣ်ဒီး ပဆၢဂုၤဆၢဝါဘၣ်သ့ၣ်ကိးဂၤဒီးန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်လၢစ့ၢ်ကိးလၢခါဆူညါသုကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါပှၤဒီးသုကဆိၣ်ထွဲဘၣ်ပှၤလၢတၢ်ကွဲးဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိန်ခဲလၢာ်သ့ၣ်သုစၢ, ပဲကညီပိန်တကလုာ်အံၤဒ်ပမ့ၢ်ပှၤတကလုာ်အသိးပအဲၣ်ဒီးအိၣ်လၢတၢ်သဘျူ အလၢအပျဲဒီးဟံးယၢ်ကတိၢ်က့ၤပပှၤကလုာ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆိလီၤ, အသူးအသ့ၣ်, အလၢကပိာ်ဒီးအတၢ်န့ၢ်သါတဖၣ်ဒီး မၤထီၣ်ထီအိၣ်စိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီအသိး လၢကဖိးမံလိာ်သးဒီးပှၤတကလုာ်အတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ်ကအိၣ်ဂၢ်ဆိးကျၢဝဲဒ်ပှၤတကလုာ်အသိး, ကအိၣ်မုပျဲဒီးအသူးအသ့ၣ်အလၢကပိာ်ကသ့အဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲကညီပိန်ခဲလၢာ်အမူအဒါန့ၣ်လီၤ.

ကညီပိန်မုန်ကရၢ ဒ်အမ့ၢ်ဝဲကမ့ၢ်ခၢၣ်စးအသိး ကမ့ၢ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဂုၢ်ကျဲးစးဝဲ ဒ်သိးကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်မံသးမ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးပထံၣ်ဘၣ်ပဲကညီပိန်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဆူဉ်သးဂၤလၢတၢ်ပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်လၢကညီဂ့ၢ်ဝီဒီးကလုာ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်အပှၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သးအိၣ်ဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤန့ၢ်အဖီတၢ်န့ၣ်လီၤ.

လီၢ်ခံကတၢ်အဲၣ်ဒီးစံးသုဝဲဒ်အံၤလီၤ. ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ ပခိၣ်ပနၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မၤဝဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်အယိ မ့ၢ်နံၤဘူးထီၣ်လၢပကတုၤဆူပတၢ်မၤန့ၢ်ဖီတၢ်လံန့ၣ်လီၤ. ပဲကညီမုၢ်ခွါခဲလၢာ် ပကယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ခွါခဲအံၤတၢ်အိၣ်သးဒီး သ့ၣ်ညါလၢပှၤကလုာ်အတၢ်ကိတၢ်ခဲန့ၣ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး ပဝဲခဲလၢာ်ပတၢ်ကိတၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ဂုၢ်ကျဲးစးသကိးယုယု တုၤလၢပတုၤဆူတၢ်မၤန့ၢ်ဖီတၢ်တစုတက့ၢ်.

ဆူပတၢ်မၤန့ၢ်ဖီတၢ်

(ဖီဒုတိ)
ကရားခိန်
ကညီပိန်မုန်ကရၢ
လီၢ်ခၢၣ်သး

အဲဒီခဲးထာ်တဂ်ကွဲး

တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်မုၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မဲၣ်ဆုးအလီၢ်အဒိၣ်ကတၢၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲပုၤကိးဂၤတူၢ်လိာ်လၢကပတုၣ်ကွံာ်တၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်မုၢ်ဒီး ဝဲတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ် ဒါပိၣ်မုၢ်တအိၣ်လၢဘၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်အံၤတၢ်ဆီတလဲလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် အမုၢ်ကယၤက အါဒိၣ်ထီၣ်ဒီးကမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤဖးဒိၣ်တခါလၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤကမုၢ်ကရဲၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပတုၣ်ကွံာ်တၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါတၢ်န့ၣ်တမ့ၢ်ထဲပကဘၣ်ဟးဆုးတၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ် ခိၣ်တကးလၢနီၢ်ခိၣ်နီၢ်ခိၣ်ဘၣ်. ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟးဆုးစ့ၢ်ကိးတၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးခဲလၢာ်လၢသ့ၣ်လၢသး တကပၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်မုၢ်တဂၤဂၤ, ပုၤတဂၤဂၤလံၤန့ၣ် မ့ၢ်န့ၣ်သ့တၢ်စု ဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိလၢအမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်ကစၢ်ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်စံးလၢနကဟုကယာ်ဒီးအဲၣ် နနီၢ်ကစၢ်န့ၣ် နကဘၣ်အဲၣ်စ့ၢ်ကိးပုၤလၢနခိၣ်နယၤ, ပုၤအဂုၤအဂၤဒီး လီၤဆီဖၣ်တၢ် ပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ် ကိးန့ၣ်လီၤ.

ဒ်သိးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်မုၢ်သ့တအိၣ်လၢတဂုၤအဂီၢ် တမ့ၢ်တၢ်အညီလၢပကဒီးန့ၢ် ဘၣ်အီၤဝဲပဝဲပိၣ်မုၢ်ဒီးပုၤတတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်သဝံစုသဝံခိၣ်ဒီးတူၢ်ကစုဝဲန့ၣ်ဘၣ်. အလီၢ်အိၣ်လၢပဝဲပိၣ် မုၢ်တဖၣ် ပကဘၣ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ဂဲၤလိာ်သကိးယုယုဖိးဖိးလၢတၢ်ထံၣ်တမံၤဃီ, တၢ်ကတိၢ်တခါဃီဒီး တၢ် သးတဖျၢၣ်ဃီ ဒ်သိးပုၤကိးဂၤကပတုၣ်ကွံာ်တၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဆိၣ်တၢ်မၤန့ၢ်ပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ န့ၣ်လီၤ.

မိၣ်နကပတုၣ်ကွံာ်တၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်မုၢ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. မိၣ်ပိၣ်မုၢ်ကိးဂၤ ကပုၤ ဖျဲးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢ်သ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဆိၣ်တၢ်မၤန့ၢ်ပိၣ်မုၢ်အဖီလၢဒီး မိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖိကိးဂၤ ကဘၣ်အ မုၢ်အရဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ဆူပတၢ်မၤန့ၢ်ဖီတၢ်

(Handwritten signature)
အဲဒီခဲးထာ်
ကညီပိၣ်မုၢ်ကရဲ
လီၢ်ခါၣ်သး

တၢ်ကွဲးခိၣ်တီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

- ၂- ကညီပိတ်မုခ်ကရၢတၢ်ထံၣ်စိ
- ကညီပိတ်မုခ်ကရၢ တၢ်ပာ်လီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤမိၢ်ပှၢ်
- ကညီပိတ်မုခ်ကရၢဖိတၢ်
- ကညီပိတ်မုခ်ကရၢ တၢ်ပာ်လုၢ်ပာ်ပှၢ်
- ၃- တၢ်ကတိၤဆှၢ်န့ၣ်လၢ ကညီပိတ်မုခ်ကရၢခိၣ်
- ၄- အဲးဒီးထၢၣ်အတၢ်ကွဲး
- ၇-၁၃ တၢ်ဂီၤတဖၣ်
- ၁၄-၂၂ လံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်တဖၣ်
- ၂၃-၂၈ လံာ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ

ထီၣ်တဖၣ်

- ၂၉- တုၤယီၤကဒီးမဲာ်ထံလီၤ.....နီၣ်နီၣ်ဖိမိၤဘီ(လူၤသီ)
- ၃၀- မၤထူၤရၢပတၢ်န့ၣ်သါ.....နီၣ်နီၣ်ဖိမိၤဘီ(လူၤသီ)
- ၃၁- ကထံၣ်န့ၣ်ဖဲတၢ်ဒုးဝံၤ.....ဖိတၢ်မုၢ်ကွီၤဘီ
- ၃၂- သန့ဆဲးလၢပဘၣ်မၤထုးဖျါထီၣ်ပဝဲကိးဂၤ...စီၤနီၣ်ကိာ်လံ

ကညီပိတ်မုခ်ကရၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤ

- ၃၃- တၢ်အကျါအကျဲလၢအဟ့ၣ်က့ၤတၢ်စံးဆၢ တဘျီယီၤတၢ်
- မၤလိဆူပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်
- တကးလၢကညီကိာ်စဲၣ်အဂီၢ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲတၢ်မၤလိ
- ၃၄-၃၅ ကညီပိတ်မုခ်တၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး(၄)ဝိတဝိအမူးတၢ်
- ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲဝဲဂ့ၤဂ့ၤ
- ၃၆- ပိတ်မုခ်လၢအထူၣ်ဖျဲးထီၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်တံာ်မၤနၢၤတၢ်ထံၣ်
- လိာ်အိၣ်သကိးအမူး
- ၃၇- ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ် တၢ်ဂဲၤလိာ်ထီၣ်ဒါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီ
- ဒါပိတ်မုခ်အမုၢ်န့ၣ် ယုာ်ဒီး(၁၆)သီတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ

တၢ်ပရၢသန့ၣ်

၃၈-၃၉ ဆူ-ကိာ်သူလုၤ (ဖျၢၣ်မိၤတီၤဒိၣ်တုာ်တီၤထီၣ်မုၢ်ခွါ)

တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ

- ၄၀ - ဒိသိးနကဲထီၣ်ပုၤလၢအနၢၤလီၤအသးဒီးလီၤယူးယိၣ်
- ပာ်ကဲတကးအဂီၢ် တၢ်လၢနကဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိနဲတဖၣ်
- ၄၁- တၢ်ကမၢ်မုၢ်အိၣ်ယုၤကညးတက့ၢ်

တၢ်ခိၣ်ဆူၣ်ခိၣ်ချသန့ၣ်

- ၄၁- ခုၣ်တံာ်
- ၄၂- လူၢ်ခ့ၣ်သ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချအဂီၢ်
- ၄၃- သ့ၣ်ဆိၣ်တၢ်ဆါ(သ့တိ)

နီၣ်နီၣ်လၢဖၣ်ကပုၤ

၄၄-၄၅ တၢ်ဖိမုၢ်ဆိသိအကျဲ (တရူးတၢ်ဖိအိၣ်အကျဲ)

ဖိၣ်မုၢ်ဖိၣ်မၤသန့ၣ်

- ၄၆- သရၣ်မုၢ်နီၣ်အိၣ်လးဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကဒီးကညီတၢ်ကရၢကရိအတၢ်
- ဟ့ၣ်လၢကပိာ်ပိတ်မုခ်သးဒုတၢ်လၢကပိာ်
- ၄၇-၄၉ ကညီသဝီသးပှၢ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်ထံၣ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဖိ
- ခိၣ်
- ၄၉-၅၀ သရၣ်မုၢ်နီၣ်ရဲၣ်ရဲၣ်(မၤသးခိၣ်ကျါဖိရးဖိ)-(ကညီပိတ်မုခ်က
- ရၢန့ၣ်ရဲၣ်မၤတၢ်တၢ်,၁၉၈၉-၁၉၉၈)
- ၅၁ - ကညီပိတ်မုခ်ခိၣ်န့ၣ်တနီၤ အတၢ်ကတိၤဒိဒီး တၢ်ကတိၤလုၢ်
- ဒိၣ်ပှၢ်ဒိၣ်တနီၤ)

သးသမုၢ်သန့ၣ်

၅၂-၅၅ သးခိၣ်ဒိၣ်မုၢ်ရဲၣ်အိ (ဖိတၢ်ဆူၣ်လၢကလံာ်မုၢ်ဆူၣ်အပူၤ)

တၢ်ကွဲးခိၣ်တီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

မိခံမိသၣ်သန့ၣ်

- ၅၅-၅၆ ထံသဟၢ်ဖိလၢအသ့ၣ်ဖး
- ၅၇-၅၈ ပှၤလၢဃုထံၣ်န့ၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ
- ၅၉-၅၉ ဒ်သိးဖိသၣ်တကၢကဒိၣ်ထီၣ်မူၤနီၢ်အဂီၢ် တၢ်လၢမိၢ်ဟံ
- ကၢး ဟ့ၣ်အိၤအခွဲး(၁၀)ခါ

ကဗျာ

- ၆၇- ဘဗျးကြီး
- ၆၈- မေတ္တာပွား ဂရုဏာသက် လက်တွဲထာဝစဉ်
- ၆၉- ဒီနေ့ကိုမဖြုန်းပါနှင့်။ သုံးပါ။
- ၆၉- အပြုသဘော
- ၇၀- ဆရာကြီးလား။ ခေါင်းဆောင်လား။

သးခၢ်သန့ၣ်

- ၆၀-၆၁ တၢ်လၢတံၤသကိးန့ၣ်ကဲထီၣ်တၢ်အဲၣ်တီၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ
- ၆၂-၆၄ ဖိတၢ်ဆူၣ်ဂီၤတဖိး

သတင်းဆောင်းပါး

- ၇၁-၇၃ စောနီ (မယ်ရာမိုစာစုများ)
 - အားလုံးမကောင်းလို့အားလုံးမကောင်းတာ
 - ပညာခေတ်ကြီး
- ၇၄-၇၈ ဘွဲအဲၣ်မိ စာစုများ
 - မျှော်လင့်ခြင်းပန်းတိုင်ဆီသို့

နီၣ်ဆၢသန့ၣ်

၆၅-၆၆ နီၣ်ဆၢ

၇၈- ဟာသများ

တစ်ကွဲတစ်ကွဲတစ်ကွဲတစ်ကွဲ

တက်ကုဉ်တက်ကုဉ်သ့ဝဲကျိၤတက်ဟူးတက်ဝဲတက်မဉ်

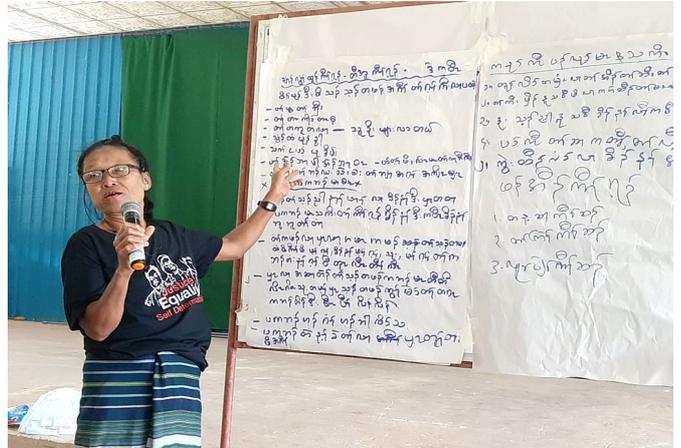

တက်ဖွဲ့တက်ဖွဲ့တက်ဖွဲ့တက်ဖွဲ့တက်ဖွဲ့

ပုၤဂ့ၢ်ပိၤကရၢၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂၢ်တၢ်ဂီၤ

ကညီပီပီမုက်ကရားအလံာ်ဟုန်ယုန်ဆူကညီဒီကလုာ်ဂါးသးကရား
အမုန်နံာ်ပျဲထီဉ်(၇၂)ဝိတဝိ

မုန်နံာ် - လါယုာ်လံ(၁၆)သီ, ၂၀၁၉နံဉ်

တနံာ်အံာ်မုန်ကညီဒီကလုာ်ဂါးသးကရားအမုန်နံာ်ပျဲထီဉ်(၇၂)ဝိတဝိန့ဉ်လီာ်. ဝဲကညီဒီကလုာ်ဂါးသးကရားအမုန်နံာ်အံာ်ပဝဲကညီပီပီမုက်ကရားပဆာဂုာ်ဘဉ်ပပျာကလုာ်ကညီဒီကလုာ်ဂါးသးကရားခိဉ်နံာ်ဒီးပျာမာသကိးတံာ်ဖိကိးဂါး. ထံကိာ်ခိဉ်နံာ်. သးမုန်သံဉ်ဘီဒီးပပျာကလုာ်ခဲလံာ်လါမုန်ခိဉ်နံာ်သးအတံာ်မုန်တံာ်ခုဉ်ဒီးမံတံာ်အံဉ်ပျာကလုာ်အသးနီဉ်နီဉ်ကလါပျဲလါသုပျာကိးဂါးဒီးန့ဉ်တက့ာ်.

ထံရုာ်ကိာ်သးတံာ်အံဉ်သးလါမုန်မဆါတနံာ်အံာ်န့ဉ်ပခိဉ်ပနံာ်တဖဉ်ယုက့လါကယဲဉ်လီာ်ကွံာ်ဝဲထံရုာ်ကိာ်သးတံာ်သဘဉ်သဘဉ်သ့ဉ်တဖဉ်လါတံာ်မုန်တံာ်ခုဉ်အစီဉ်နီဉ်ခိဉ်ဘဉ်ဆဉ်ကတိာ်ခဲအံာ်တံာ်လဲါက့အံာ်အံဉ်ပတုာ်ယာ်အသးန့ဉ်လီာ်. ပမုန်ကွံာ်လါဟီဉ်ကဝါပျာတံာ်အံဉ်သးတံာ်ခိဉ်ခိဉ်ဂါးဆိးကျာ်ဒီးထံရုာ်ကိာ်သးတံာ်အံဉ်ကိာ်တအံဉ်လါပပျာကလုာ်အဂီဉ်ဒီးဘဉ်. လါတံာ်န့ဉ်အယီအလီာ်အံဉ်သပျာကတံာ်လါပကဘဉ်ဟံးလီာ်ပစု. ပာ်ပသးတဖျာဉ်ယီ. ဟုဉ်ထီဉ်သကိးပတံာ်ထံဉ်ဒီးတုာ်လီာ်ဒီကန့ဉ်လီာ်သးယာ်ခိဉ်ယာ်ခိဉ်လါတံာ်ကသ့ဉ်ထီဉ်တံာ်မုန်တံာ်ခုဉ်အမုန်အတီလါအကမာလါပျဲပပျာကလုာ်အတံာ်မိဉ်န့ဉ်သးလီတဖဉ်အဂီဉ်န့ဉ်လီာ်.

ကညီဒီကလုာ်ဂါးသးကရားအံာ်ဘဉ်တံာ်ကရားရီဒုးအံဉ်ထီဉ်အံာ်လါခုဉ်အံဉ်ယုဉ် - ကညီဒီကလုာ်စါဖျိဉ်ကရားခိဉ်နံာ်တဖဉ်ဒ်သီးကဆာထီဉ်လါတံာ်မုန်တံာ်တီအပျာဒီးကဒီသဒါက့တံာ်အတံာ်သီ. တံာ်တဂုာ်တဘဉ်. တံာ်ဆီဉ်တံာ်မာနုာ်. တံာ်ဂုာ်ဆူဉ်ဖျိဆူဉ်. တံာ်မာသံမာဝီ. တံာ်မာတရီတပါလါကဟဲဘဉ်အပျာကလုာ်မုဉ်ခွါ. ဟီဉ်ခိဉ်ကပံာ်ဒီးကယဲဉ်ကညီဖိအတံာ်န့ဉ်သါတဖဉ်ခဲလံာ်န့ဉ်လီာ်. ပမုန်ကွံာ်က့ပကညီတံာ်ပါဆါအတံာ်လဲါက့ဒီတကတီဉ်န့ဉ်ကညီဖိတဖဉ်ဘဉ်ကွံာ်ဆာဉ်မဲာ်ဒီးတံာ်လါအတံာ်တံာ်ဒီးအံာ်လါနီဉ်ခိဉ်နံာ်သးအကလုာ်ကလုာ်ဘဉ်ဆဉ်ကညီတံာ်ပါဆါအံာ်အံဉ်ဆာထီဉ်ဂါးကျာ်ဝဲတုာ်လါမုန်မဆါတနံာ်အံာ်အယီမုန်တံာ်သးခုသးမုဉ်ခိဉ်မးန့ဉ်လီာ်.

လါတံာ်အံဉ်သးဒ်အံာ်အကတီဉ်ကညီဒီကလုာ်ဂါးသးကရားအံာ်မုန်ခိဉ်ကိးကရားတဖုလါအဟူးဂါအဆိကတံာ်လါတံာ်ဒီသဒါက့ကညီဒီကလုာ်အဂီဉ်ပျဲဒီးတံာ်သးဒုဒီးဆာထီဉ်ဂါးကျာ်တုာ်မုန်မဆါတနံာ်အယီကြးသပျာကတံာ်ဒီးတံာ်လါကပီလါမုန်တနံာ်အံာ်န့ဉ်လီာ်. ကညီဒီကလုာ်ဂါးသးကရားအံာ်မုန်ကရားလါအမာတုာ်လံတံာ်အဂုာ်ကတံာ်ဒ်ခုဉ်အံဉ်ယုဉ် - ကညီဒီကလုာ်စါဖျိဉ်ကရားအတံာ်ဟံးစုန့ဉ်က့အဖိလံာ်အသီးပဆါမုန်လါလါကထဲးဂံာ်ထဲးဘါဒီးမာဒီးဝဲအဂုာ်ကတံာ်ဒ်ထံကိာ်ပျာဘဉ်မုဘဉ်ဒါဒီးထံဖိကိာ်ဖိကမုဉ်နံာ်န့ဉ်အံာ်ဒီးပာ်ဂံာ်ပာ်ဘါအံာ်အသီးန့ဉ်လီာ်.

မံတံာ်အံဉ်ပျာကလုာ်အသးသဟီဉ်. တံာ်အံဉ်ကညီတံာ်ပါဆါအသးသဟီဉ်လါအအံဉ်ဒီးပခိဉ်ပနံာ်ဖဲတံာ်ပါဆါစးထီဉ်သီအကတီဉ်သ့ဉ်တဖဉ်ကအံဉ်ဒီးပျာ. ကဂါကျာ်လါပပျာတုာ်ပတုာ်သကိးလါပတံာ်မာနုာ်အဖိတုာ်တစုန့ဉ်တက့ာ်.

ဆူပတံာ်မာနုာ်အဖိတုာ်

လီာ်ခါးသးကညီပီပီမုက်ကရား

လီၤခါၣ်သးကညီပိတ်မုတ်ကရားအလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်
ဆူကညီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်ဖဲကညီမၤထူရၤမုာ်နံၤပျဲထီၣ်(၆၉)ဝိတဝီ
၂၀၁၉နံၣ်,လါအိကူး(၁၂)သီ

တနံၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲကညီမၤထူရၤမုာ်နံၤပျဲထီၣ်(၆၉)ဝိတဝီန့ၣ်လီၤ. လၢမ့ၢ်တနံၤအံၤဟ့ၣ်ယဲတၢ်ယုးယိၣ်ဒီးတၢ်လၢကပိၤဆူမၤထူရၤ
လုာ်ဒိၣ်ပျဲဒိၣ်လၢအဟ့ၣ်လီၤအနီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤ, သ့ၣ်ထံဒီးသးသမူလၢအထံအကီၢ်ဒီးအပူၤကလုာ်အဂီၢ်တဖၣ်အအိၣ် တကတီၢ်ယီ ဆၢဂ့ၤ
ဆၢဝါဘၣ်စ့ၢ်ကိးခိၣ်န့ၣ်,သိၣ်ဒု,မုာ်ခွါဒီးပပူၤကလုာ်ခဲလၢာ်လၢမၤထူရၤအမုာ်နံၤအံၤ မ်သုကပျဲဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ,တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, နၢၤ
ဒုၣ်နၢၤဒါဒီး မ်သုကမၤလၢကပိၤဘၣ်ကညီမၤထူရၤအမုာ်နံၤအံၤ ပျဲဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိးလၢသးတဖျၢၣ်ယီအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ယတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါ
ဘၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်နံၤတနံၤအံၤ လၢပဝဲကညီဖိတဖၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်မုာ်နံၤလၢပသးပုၤနီၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မုာ်နံၤလၢတၢ်မၤလၢကပိၤက့ၤပခိၣ်န့ၣ်
လုာ်ဒိၣ်ပျဲဒိၣ်ဒီး သိၣ်ဒုလၢအပျဲဒီးတၢ်သ့ၣ်တီသးရၤဒီးဟ့ၣ်လီၤအသးလၢထံကီၢ်ပူၤကလုာ်အဂီၢ် တုၤအတၢ်သါလၢခံကတၢ်တဖၣ်အ
ယီ အလီၢ်အိၣ်လၢပကသ့ၣ်နီၣ်မၤလၢကပိၤသကိးမုာ်နံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ပဝဲကညီတကလုာ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ဖျိဆူၣ်,ကူၣ်
သံကူၣ်ဟါမၢ်, မၤတရီၤတပါဒီး မၤအာမၤသီပူၤအကလုာ်ကလုာ် စးထီၣ်လၢမိၢ်ပာ်ဖဲဖုအစိၤဒီး တုၤလီၤလၢမုာ်မဆါတနံၤအံၤဘၣ်ဆၣ် ပ
အိၣ်မူဘၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်တဘၣ်အံၤအဖီခိၣ် ဒ်ပူၤတကလုာ်အသိးသ့ဒဲဒဲဒဲအံၤ မ့ၢ်ဝဲခိဖျိမၤထူရၤလုာ်ဒိၣ်ပျဲဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအ
သး, ဂံၢ်လီၤတၢ်အသ့ၣ်ထံသးသမူ, အနီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဖၣ်အယီန့ၣ်လီၤ. ဒ်ပမ့ၢ်ကညီတကလုာ်ယီအသိး တကြၢးလၢပကသးပုၤနီၣ်
ဒီးထီၣ်ဒါက့ၤမၤထူရၤအတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဆူၣ်, အကပၤကဝါ, အသ့ၣ်အထံဒီးအတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးအံၤ လုၤတက့ၤလၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤ
နီၣ်တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အလီၢ်အိၣ်ဝဲသပျဲကတၢ်လၢ ပကဘၣ်စိာ်မူစိာ်ဂဲၤမၤထူရၤအသးသဟီၣ်အံၤလၢပပူၤဒီး သ့ၣ်နီၣ်မၤလၢကပိၤ, ဟ့ၣ်
တၢ်ယုးယိၣ်ဆူအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်ထီၣ်တီန့ၣ်လီၤ.

ဒ်သိးပပူၤကလုာ်ကညီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ် ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲပပူၤကလုာ်ခိၣ်န့ၣ်သိၣ်ဒုဒီးကညီတၢ်ဟါဆၢအတၢ်ဂဲၤလိာ်, အ
တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်,အတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်, အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး, အတၢ်တူၢ်ဆါတူၢ်သံတူၢ်ဟါမၢ်သးတဖၣ်အဂီၢ် လၢမၤထူရၤအမုာ်နံၤအံၤ မ့ၢ်
နၢၤဒီးယၤကိးဂၤအမူအဒါလၢပကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်ဒီး သ့ၣ်လီၤမၤကျၢၤထီၣ်က့ၤတၢ်အဲၣ်ပပူၤကလုာ်သးဒီးမၤထူရၤအတၢ်
သ့ၣ်ဆူၣ်သးဆူၣ်လၢပဝဲကညီကလုာ်ကိးဂၤဒဲးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးပကတုၤသကိးဆူပတၢ်မၤနၢၤအဖီတၢ်အဂီၢ် မ်မၤထူရၤတဖၣ်အ
တၢ်အဲၣ်ပပူၤကလုာ်အသးသဟီၣ်ကအိၣ်လၢပပူၤ မ်ပကပိာ်သကိးကျဲလၢမၤထူရၤဒါလီၤတၢ်လံဝဲဒီး မၤလၢပျဲသကိးမူဒါလၢမၤထူရၤ
သ့ၣ်တဖၣ် ပာ်လီၤတဲာ်တၢ်န့ၣ်ပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ပကညီတၢ်ဟါဆၢဂဲၤလိာ်တၢ်လၢတၢ်ထူၣ်ဖျဲးထီၣ်က့ၤလၢတၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤဒီးဒီးန့ၣ်က့ၤနီၣ်ကစၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပာ်လီၤသးခွဲး
ယာ်ဒီးတၢ်တုၤသိးထံသိးအံၤ ယံာ်တၢ်လံအါန့ၣ်အနီၣ်(၇၀)လံဘၣ်ဆၣ် ပတတုၤလၢပတၢ်မုာ်လၢကွၢ်စိးဘၣ်. ပယီၤသးမုာ်ဒိၣ်လၢအ
ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤပပူၤကညီကလုာ်ဒီး ကလုာ်ခွၢ်ဖိတဖၣ်အံၤအတၢ်ဆီတလဲသးမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်တုၤသိး
ထံသိးမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခွၢ်လၢတၢ်မၤအီၤလၢမုာ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ် ကမၤနၢၤတၢ်အဂီၢ် တမ့ၢ်တၢ်အညီလုၤတ
က့ၤဘၣ်. အလီၢ်အိၣ်လၢပခိၣ်န့ၣ်ဒီးကညီဖိကိးဂၤဒဲးကပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီး လၢပသနၢၤဒုၣ်ဝဲမပကဂဲၤလိာ်ဒီးထီၣ်ဒါဒုးလီၤပျိ
ကွံာ်ပယီၤသးမိၤစီရိၤသန့အံၤန့ၣ်တက့ၢ်.

လၢခံကတၢ် လၢမၤထူရၤအမုာ်နံၤအံၤ သးအိၣ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ်က့ၤမၤထူရၤအခွၢ်ဖိထၢဖိလၢအအိၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ယုာ်ဒီး
ပပူၤကလုာ်ကညီဖိခဲလၢာ်လၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤ, ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ, ထံဆၢကီၢ်ဆၢဒီးဒဲကပိၤခဲလၢာ်တဖၣ် ဖဲသ့အိၣ်တပူၤလၢလၢ မ်သုကပျဲ
ဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ,တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့,မၤန့ၣ်အိၣ်ကဲ,ပူၤဒုၣ်ပူၤဒါဒီးမ်သုစုအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤကဘၣ်ဘျဲးဘၣ်ဖျိၣ်ကိးဂၤဒဲးန့ၣ်တက့ၢ်. မ်မၤထူ
ရၤအသးခဲစးကအိၣ်လၢပပူၤကလုာ်ခဲလၢာ်အပူၤ တုၤပတုၤဆူပတၢ်မၤနၢၤအဖီတၢ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ယုၤယုၤဆူတၢ်မၤနၢၤ

နီၢ်အဲလုးစံ
ကရၢခိၣ်-၂
ကညီပိတ်မုတ်ကရား
လီၤခါၣ်သး

ကညီပိတ်မုန်ကရားအလံာ်ဆာဂုဆာဝါ
ဆုကညီဖိခဲလက်လါခူးကံာ်စုအမုန်နံ
ကညီနံာ်-၂၅၅၈နံာ်

ကညီဖိခဲလက်သုာ်သုစ၊ တနံအံာ် တုယီကဒီးဝဲလါ လါခူးကံာ်စုအမုန်နံလံန့ာ်လီ၊ ဝဲလါခူးကံာ်စုအမုန်နံအံာ် မဲပဲကညီဖိ
ကိးကကသးခုတုာ်လိာ်မလကပီသကိးဘာ်လါခူးကံာ်စုအမုန်နံ ပုးဒီးတံာ်သုာ်ခသးခု၊ တံာ်သုာ်ဖဲသးညီဒီးမဲလါခူးကံာ်စုကဟဲစိာ် နံာ်
ဘာ်သုတံာ်အိာ်ဆုာ်အိာ်ချ၊ တံာ်ဂံာ်တံာ်ဘါဒီးတံာ်ဘုာ်ဂုတံာ်ဘာ်ကိးနီာ်ဂဒီးတက့ာ်န့ာ်လါကညီပိတ်မုန်ကရားအလံာ်ဆာဂုဆာဝါ
တံာ်ဆာဂုဆာဝါဆုကညီဖိခဲလက်အအိာ်န့ာ်လီ၊

ပဲကညီကလုာ်လါခူးကံာ်စုအမုန်နံအံာ် ပမအံာ်သုဝဲဒုာ်လါလါခူးဒိတလါအတံာ်ပုးန့ာ်လီ၊ မုာ်ဝဲတံာ်နံာ်သါယံလါ၊ လုာ်လါ
ထူသန့ဂုဒိာ်မးတခါလါ မိာ်ပံာ်ဖဲလုာ်လါလီတံာ်ဘုာ်န့ာ်ပုးလါ ပကဟံးယာ်ကျာဒီး စိာ်မုစိာ်ဂါအံာ်လါပတံာ်အိာ်မုဆုညါတစါဘာ်တ
စါအဂီာ်န့ာ်လီ၊ မုာ်ပဲကညီဖိခဲလက်အမုန်နံအံာ်လါပကဘာ်လုထွဲမထွဲ၊ ဟံးယာ်ဂါကျာအံာ်ဒီးဟ့ာ်ခိဟ့ာ်နီာ်ကျာအံာ်ဆုပဖိပလံာ်စါလါ
ခံတဖာ်တဆိဘာ်တဆိဒ်သိးမိာ်ပံာ်ဖဲလုာ်လါထူသန့အံာ်သုတလီမုလီမိာ်တဂုအဂီာ်န့ာ်လီ၊

ကညီဖိအတံာ်မလါခူးကံာ်စုအံာ် တမုာ်တံာ်နီာ်ဖးတံာ်အဒုာ်အဆါ၊ တံာ်ထုးဖးသးဒီးတံာ်စုာ်တံာ်နာ်အသန့ာ်ဘာ်၊ မုာ်ဝဲကညီဖိခဲ
လက်အတံာ်ဟံာ်ဖိာ်ထီာ်သးလါအဟံာ်ဖိာ်ထီာ်တံာ်အဲာ်တံာ်ကွံာ်၊ တံာ်ယုာ်တံာ်ဖိး၊ တံာ်ဟံးသးတမံာ်ယီအပနီာ်လါတံာ်လဲထီာ်လဲထီာ်ဒီးတံာ်ဘာ်
ဆိာ်ဂုဘာ်ဆိာ်ဝါအဂီာ်န့ာ်လီ၊ ကလုာ်ဂုာ်ဝိဒီးတံာ်ဘုာ်တံာ်ဘါဂုာ်ဝိန့ာ်ပယါယုာ်အံာ်တပုးယီတသ့ဘာ်၊ ပမုာ်ယါယုာ်အံာ်န့ာ်ကကဲထီာ်
ကျာန့ာ်ပုးလါတံာ်သဘံာ်သဘာ်၊ တံာ်လီမုာ်လီဖးသုဝဲတကးဘာ်အမဲာ်ညါ ကကဲထီာ်ကျာဝဲတံာ်ဘာ်ဒိဘာ်ထံးကျာကညီဖိတံာ်ယုာ်တံာ်ဖိး
သုဝဲဒုာ်န့ာ်လီ၊ တံာ်အံာ်မုာ်တံာ်ဂုာ်အကါဒိာ်နီာ်မးတခါလါပကဘာ်ဟံးသုာ်ဟံးသးအံာ်ထီာ်ဘိန့ာ်လီ၊

ပမလါခူးကံာ်စုအမုန်နံအံာ် ပတံာ်မုာ်လံာ်မုာ်ဝဲ ဒ်သိးပဒီပုာ်ဒီဝဲ၊ ပဘူးပတံာ်ဒီးပတံာ်သကိးလါထံခံထံထံခဲလက် ကဟဲကျာ
ထံာ်လိာ်ဖိာ်ကျာအသးအဂီာ်န့ာ်လီ၊ ပတံာ်ဟံာ်ဖိာ်ထီာ်ကျာပသးအံာ် မုာ်ဒ်သိးပကမလါကျာဒိာ်ထီာ်တံာ် အဲာ်ကညီကလုာ်အသးလါ
ပပုး ဒ်သိးပမုာ်ဘာ်ကျာဆာ်မဲာ်တံာ်ဒ် လဲာ်ဒ်လဲာ်ဘာ်ဆာ် ပသုာ်ပသးသုတလီမုာ်လီဖးတဂုအဂီာ်န့ာ်လီ၊ ကညီဖိခဲလက်သုာ်စ၊ လါ
လါခူးကံာ်စုအမုန်နံမိာ်ပံာ်ဖဲလုာ်လါထူသန့အကတံာ်အံာ်ပအိာ်အလီာ်တပုးလါလါမဲပကဟံာ်ဖိာ်ထီာ်ပသးလါတံာ်သုာ်ဆုာ်သးဆုာ်
ဒီးတံာ်သးတဖျာာ်ယီအပုးယုာ်ဖိးန့ာ်တက့ာ်၊

ဆါကတံာ်ခဲအံာ် လါပထံလီာ်ကီာ်ပုး ထံဖိကီာ်ဖိကမုာ်သုာ်တဖာ် ဘာ်ကျာဆာ်မဲာ်ဝဲဒီးခိာ်ယါန့ဆာ်တံာ်ကီတံာ်ခဲဒီးထံဂုာ်ကီာ်
သးတံာ်ဆိာ်သနံးအါမဲအါကလုာ်န့ာ်လီ၊ လါတံာ်ကယဲာ်လီဒီးမလါဂါကွံာ်တံာ်ကီတံာ်ခဲ၊ တံာ်နးတံာ်ဖိာ်ဒီး တံာ်သဘံာ်သဘာ်သုာ်တ
ဖာ်အံာ်အဂီာ် ပလိာ်ဘာ်ကညီဖိခဲလက်အဂီာ်အဘါဒီး အတံာ်ဟံာ်ဖိာ်မသကိးတံာ်န့ာ်လီ၊ ပဆါမုာ်လံာ်လါကညီဖိလါအိာ်ယံအိာ်ဘူးခဲ
လက် ကဟံာ်ဖိာ်ထီာ်အသးလါတံာ်သးတဖျာာ်ယီအပုး ဒ်သိးကမလါကိးတံာ်လါတံာ်ဒီးန့ာ်ဘာ်ကျာတံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်ဒီး တံာ်ထဲသိးတုးသိးလါ
ကညီဖိခဲလက်မုာ်လံာ်ဒီးန့ာ်ဘာ်ဝဲသုာ်တဖာ်န့ာ်လီ၊ တံာ်ကတံာ်ဒိအိာ်စုာ်ကိးဝဲလါ ဝဲတံာ်တံာ်ထံပုးတဂုတံာ်မဲဘာ်အသိးမဲပ
ဝဲကညီဖိခဲလက် ပကဟံာ်ဖိာ်ထီာ်သးဒီး မလါကိးတံာ်ယုာ်န့ာ်တက့ာ်၊ ပုးအါဂါအတံာ်မလါကိးန့ာ် မုာ်ဝဲတံာ်လါတံာ်ပုးသပုာ်ကတံာ်န့ာ်
လီ၊

လါခဲကတံာ် ယအဲာ်ဒီးဒုးသုာ်ညါဒီပုာ်ဝဲကညီဖိခဲလက်သုာ်တဖာ်လါ ဆါကတံာ်ခဲအံာ် ပခိာ်ပနံာ်သုာ်တဖာ်ယုကျာဒီး ဂုာ်ကျာ
စးဝဲသပုာ်ပုာ်ဒ်သိးပကဒီးန့ာ်ဘာ်ကျာတံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်ဒီးတံာ်ထဲသိးတုးသိးအဂီာ်န့ာ်လီ၊ တံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်န့ာ် ပမလါပမလါတသ့ဘာ်အယီ
ပဘာ်ဟံာ်ဖိာ်မလါကိးအံာ်ယုာ်န့ာ်လီ၊ ပမုာ်မလါကိးတံာ်လါတံာ်သးတဖျာာ်ယီအပုးဒီး ဆိာ်ထွဲမလါကျာလါပခိာ်ပနံာ်လဲဝဲန့ာ်ပကမ
နါတံာ်သပုာ်ကတံာ်န့ာ်လီ၊

ပုးဒီးတံာ်အဲာ်တံာ်ဆာဂုဆာဝါဝဲလါခူးကံာ်စုအမုန်နံ

(နီာ်ဖိဒုတိ)
ကရားခိာ်
ကညီပိတ်မုန်ကရား
လီာ်ခဲာ်သး

ကညီဝီဝီမုဉ်ကရားခဲးလဲဝ်ဟ့ဉ်ယုဉ်ဆုတံမလဲကတီ.ကညီဝီဝီမုဉ်
ပတဲဝီသုးမုဉ်ဆဲးကတဲအလီဝဲယုဉ်ထီဉ်(၃)ဝီတဝီ

၂၀၁၉န့ဉ်,လဲဝ်ခဲးပထဲဘဉ်၉သီ တနံအဲးမုဉ်တံမလဲကတီ.ကညီဝီဝီမုဉ်ပတဲဝီသုးမုဉ်ဆဲးကတဲအလီဝဲယုဉ်ထီဉ်(၃)ဝီတဝီန့ဉ်လီ. လဲကညီဝီဝီမုဉ်ပတဲဝီသုး, မုဉ်ဆဲးကတဲအဲးန့ဉ် မဲကညီဝီဝီမုဉ်ပတဲဝီသုးခိဉ်န့ဉ်ခွါနီးသုးဖိသံဉ်ဖိခဲလဲကတဲပုဉ်ပုဉ်, မနုဉ်အိဉ်ကဲ နီး ကတုဉ်ဖျဲ ထီဉ် ကွဲလဲတံဆိဉ်တံမနုဉ်အဲးကတဲလဲကတဲလဲအဲဆဲအဲယုဉ် ထီဉ်နီးပထဲကညီဝီဝီမုဉ်ဖိကမုဉ်ခဲလဲန့ဉ်မုဉ်ပထဲကညီဝီဝီမုဉ်ကရားခဲးတံ ဆဲးကတဲအဲဝါအဲခိဉ်အဲခါလဲမုဉ်တနံအဲန့ဉ်လီ.

ကညီဝီဝီမုဉ်ပတဲဝီသုးအဲဘဉ်တံဒုးအိဉ်ထီဉ်တံလဲအဲလဲခဲးအဲယုဉ်-ကညီဝီဝီမုဉ်ဖျဲကရားခဲး(၉)ဝီတဝီဝဲအဲလီဝဲခဲး လဲဘဉ်ဆဲးလဲကတဲမလဲကတီ.မုဉ်ဆဲးကတဲအဲယုဉ်ထီဉ်နီးတံရဲဉ်တံကဲန့ဉ် မုဉ်နီးန့ဉ်သဲဝီတဝီန့ဉ်လီ. ကညီဝီဝီမုဉ်ပတဲဝီသုးအဲတံမုဉ်သုး တဖုလဲအဲဒုးတံဘဉ်. မုဉ်သုးတဖုလဲကတဲကဲစဲးနီးဟ့ဉ်လီသးလဲကတဲကွဲထဲထဲဖိကဲဖိ နီးသိးထဲထဲတံဘုဉ်ထဲစဲးကဲခိဉ်ဖိလဲထဲလီဝဲ ကီပုဉ်နီး ထဲဖိကဲဖိသ့တဖုကဲအိဉ်မုဉ်ဆိဉ်ပုဉ်နီးနီးကဲစဲးယံတံသဲဘုဉ် နီးကပုဉ်ဖျဲလဲကတဲဆိဉ်တံမနုဉ်အဲတံလီ. အဲက လဲကတဲလဲကတဲအဲန့ဉ်လီ.

ပထံဘဉ်လဲထဲလီဝဲကီပုဉ်ထဲဖိကဲဖိကမုဉ်သ့တဖုကဲ ဘဉ်ကွဲဆဲးခဲးတံတဝီတလီ, တံမနုဉ်မဲး, မဲးတဲတံပါ, တံဟ့ဉ် တံဘုဉ်, တံမဲသဲမဲခဲးကဲသံဉ်မုဉ်ဘီးတံမုဉ်တံရဲဉ်သ့တဖုကဲ အိဉ်ဝဲဒုးအဲမဲန့ဉ်လီ. တံမုဉ်တံရဲဉ်သ့တဖုကဲအဲမုဉ်မုဉ်လဲမဲဆိဉ် နီး ပတဲကရားခဲးနီး ပတဲဝီသုးဘဉ်နီး တံမုဉ်လဲမဲတံထီဉ်ဖိထီဉ်အဲကဲသ့ကညီဝီဝီမုဉ်န့ဉ်ဘဉ်. တံမုဉ်တံရဲဉ်သ့တဖုကဲအဲ ပက တံထီဉ်ဖိထီဉ်အဲထဲပုဉ်တဲ, ထဲတဖုဖျဲန့ဉ်တဲသ့ဘဉ်. ပကဘဉ်တံလဲပစုနီးဖဲသဲကဲမဲသဲကဲမဲအဲသ့သ့ဘဉ်ဘဉ်, တုလီ. တံ လီဝဲဒဲးတံသိဉ်တံသီလဲကတဲပတဲဝီသုးပုဉ်အဲသီန့ဉ်လီ. ထဲထဲကဲမုဉ်ကဲခဲးထဲဖိကဲဖိကဲအိဉ်ဘဉ်ဝဲကဲကဲအဲန့ဉ်မုဉ်မုဉ်လဲလဲကဲ ပမုဉ်ပတဲန့ဉ်လီ. ထဲဖိကဲဖိခဲလဲကတဲပုဉ်ဖျဲထီဉ်လဲနီးနီးသးအဲတံဆိဉ်တံမနုဉ်အဲ, ကပုဉ်ဖျဲထီဉ်လဲကတဲမုဉ်တံဘီးအဲပုဉ်, တံတဝီတ လီ. အဲပုဉ်နီးထဲထီဉ်ပုဉ်ပုဉ်, ပုဉ်ခိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုဉ်လဲနီးနီးသးနီး ထဲထီဉ်ကဲထဲထဲအဲစုန့ဉ်စုတီ, ပုဉ်ကလဲကဲအဲဂဲအဲဘီအဲဂီ နီးပုဉ် ဒဲးပုဉ် လဲအဲလီဘဉ်ပုဉ်အဲသီပကဘဉ်တံထီဉ်ဖိထီဉ်နီးကဲကဲစဲးမဲသဲကဲမဲအဲထဲထဲဖိဖိတဲကဲလဲမဲသဲန့ဉ်န့ဉ်လီ.

ပကဲကဲဒါကဲလဲမဲထဲလီဝဲကီပုဉ်ဖျဲခိဉ်န့ဉ်သ့တဖုကဲအဲတံကဲကဲစဲးဟ့ဉ်လဲထဲလဲကဲကီသဲးနီးပုဉ်ကလဲကဲဖိအဲထဲတံအိဉ်သးတ နီးပုဉ်ထီဉ်ဝဲဖဲအဲကဲသဲကဲတဲမုဉ်တံလဲကတဲပုဉ်နီးနီးဘဉ်. ထဲထဲကဲနီးတဘဉ်တံပတဲတံမဲတဲမဲအဲသးနီးဘဉ်အဲမဲညါထဲဖိကဲဖိ ဖိကမုဉ်တဖုကဲဘဉ်ကွဲဆဲးခဲးန့ဉ်ဒဲးအဲတံကဲကဲစဲးနီးတံဆိဉ်တံမနုဉ်အဲကတဲလဲကတဲထီဘီန့ဉ်လီ. လဲကတဲအဲထဲထဲကဲကဲ လဲမဲပထဲကညီဝီဝီမုဉ်တဖုကဲဘဉ်သဲဝဲသဲသဲခိဉ်နီးမဲခဲမဲသဲပုဉ်န့ဉ်ဘဉ်. ပကဘဉ်မဲလဲန့ဉ်တံလဲပတဲလဲလဲဖိဖျဲအဲဖိခိဉ်နီးထီဉ်ထီဉ်ဖိ, တံ စဲးမဲစဲး, ဟ့ဉ်ကဲကဲဟ့ဉ်ဖဲးနီးတံလဲပစုမဲသဲကဲတံလဲကတဲလဲထီဉ်လဲထီဉ်နီးတံမနုဉ်အဲဂီတဲပတဲလဲကတဲမနုဉ်အဲဖိတုဉ်တဲန့ဉ် လီ.

လဲခဲးကတဲ, သးအိဉ်ဆဲးကတဲဘဉ်ကညီဝီဝီမုဉ်ပတဲဝီသုးမုဉ်ခွါသ့တဖုကဲ လဲမဲသဲကတဲဆိဉ်ဂုဉ်ဆိဉ်ဝါဖိဖျဲသ့ဟ့ဉ်လီသဲသး လဲထဲထဲနီးပုဉ်ကလဲကဲအဲတံသဲဘုဉ်အဲဂီနီးမဲသဲကတဲသဲကဲဆဲးတံမနုဉ်အဲဖိတုဉ်ကဲကဲဒဲးန့ဉ်တကဲ.

ထုထုဆုပတဲမနုဉ်ဖိတံ,

နီးဖိဒုတီ
ကရားခိဉ်
ကညီဝီဝီမုဉ်ကရား
လီဝဲခဲးသး

ကညီပိတ်မုတ်ကရားလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်ဆု
ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်(၁၆)သီတၢ်ဂဲၤလိာ်လၢတၢ်ကပတုာ်ကွံာ်
တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိတ်မုတ်အမုၢ်နံၤ

၂၅သီ,လၢနီၣ်ဝုဘၣ် ၂၀၁၉န့ၣ်

လၢနီၣ်ဝုဘၣ်, ၂၅သီမုၢ်ဝဲမုၢ်နံၤတနံၤလၢ အရူၤဒိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ပိတ်မုတ်တဖၣ်အဂီၢ်မုၢ်လၢမုၢ်နံၤအံၤဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အိၣ်အမုၢ်ဟီၣ်
ခိၣ်ဒီဘၣ်တၢ်ကပတုာ်တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိတ်မုတ်အမုၢ်နံၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးမုၢ်နံၤအံၤကဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အိၣ်အဂီၢ်ပိတ်
မုတ်အါအါဂီၢ်ဒီး ပုၤပိတ်ခွါတနီၤဂဲၤလိာ်တဲၤန့ၣ်ခဲးတၢ်, ဟူးဂဲၤဝဲသုပုၤတုၤဒေၣ်လဲာ် တနီၤအသ့ၣ်အထံ, အသးသမုၢ်ဘၣ်ကတၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်
လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ပုၤကိးဂၤဒီး လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ညါ ကြားဟံးန့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢဆူကယံာ်မုၢ်
ပိတ်မုတ်တဖၣ်လၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်တကတီၢ်ယီၤ,အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အၢၣ်လီၤလၢကပတုာ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်လၢ
တၢ်ပတုာ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တနံၤအံၤ ပဲကညီပိတ်မုတ်ကရား စးထီၣ်မၤဝဲတၢ်အိးထီၣ်တၢ်ဂဲၤလိာ်ခဲၣ်ဖူလၢ တၢ်ကပတုာ်
ကွံာ် တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိတ်မုတ်တဖၣ်အဂီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ယံာ်ဝဲလၢတဆံယုၤသီအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂဲၤလိာ်ခဲၣ်ဖူ
အကတၢ်တနံၤမုၢ်ဝဲ လၢဒိၣ်ဝဲဘၣ်အသီတဆံ လၢအမုၢ်ဝဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် အမုၢ်နံၤန့ၣ်လီၤ. ပဟံၣ်လုာ်ဟံၣ်ပုၤပုၤ
ကိးဂၤဒီးလၢ ပပုၤတၢ်အပူၤ လၢအတၢ်ဟဲဟံၣ်ဖျါမၤသကိးယုာ်တၢ်ဒီး ပုၤလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤဆီအံၤ လၢတၢ်သးတဖျါယီၤအပူၤ လၢတၢ်
ကပတုာ်ကွံာ်တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤ ပဲကညီပိတ်မုတ်ကရားအတၢ်ကစီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢပယုထာ်မုၢ်ဝဲ “**သုနတၢ်စိတၢ်ကမိလၢကဒီသဒါတၢ်အဂီၢ်**” န့ၣ်လီၤ. ပဲကညီ
ပိတ်မုတ်ကရားပနံၣ်ဝဲလၢပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ကဒေၣ်ဝဲစုာ်စုာ်အိၣ်ဒီးအတၢ်စိတၢ်ကမိလၢကဒီသဒါလီၤအနီၣ်ကစၢ်အသးဒေၣ်ဝဲအိၣ်ဝဲအသိးဟ့ၣ်
စုာ်ကိးတၢ်ဒီသဒါလၢပုၤအဂၤတၢ်ဂၤအဂီၢ်သ့ၣ်စုာ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်က့ ပုၤကိးဂၤဒီးတအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကသုဝဲအတၢ်
စိတၢ်ကမိလၢအအိၣ်ဒီးအိၣ်လၢကဒီသဒါလီၤအနီၣ်ကစၢ်ဒေၣ်ဝဲအသးဘၣ်. လီၤဆီဒေၣ်တၢ် ပိတ်မုတ်ဒီးဖိသ့ၣ်လၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဆီၣ်တံာ်မၤ
န့ၣ်, တၢ်မၤတရီတပါ, တၢ်မၤဆူးမၤဆါအိၣ်လၢနီၣ်ခိၣ်သး ယုာ်ဒီးတၢ်ကယာ်ကျိၤကျဲၤလၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢတဖၣ်အဂီၢ် ပုၤ
လၢအစိကမိအိၣ်တဖၣ် မုၢ်တဒီသဒါအိၣ်ဘၣ်ဒီး ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၤတၢ်ဒီသဒါဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ်တသ့လုၤတ
က့ၤဘၣ်. အါတက့ၢ်လၢပတၢ်လဲၤခိဖျါအပူၤပထံၣ်ဘၣ်လၢဖဲကမုၢ်ဒီးခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်သကိးတၢ်ဒီသဒါဆူ
ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂီၢ်အခါမးတၢ်တီတၢ်တြၢ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤ ပတၢ်ကစီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢအမုၢ် “**သုနတၢ်စိတၢ်ကမိလၢကဒီသဒါတၢ်အဂီၢ်**” အံၤ မုၢ်ဒ်သိးပသးအိၣ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပဝဲ
ကိးဂၤဒီးလၢ ပအိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢပကဘၣ်သုတၢ်စိတၢ်ကမိလၢကဒီသဒါတၢ်အဂီၢ်, ဒီးမိပသုတသုကမၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိတဂုၤအဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ. တၢ်စိတၢ်ကမိလၢအအိၣ်ဒီးပုၤအံၤတဘၣ်မုၢ်တၢ်လၢ “**အဒိၣ်စိခိၣ်န့ၣ်သဲးဒီးအိၣ်လၢသဲးတၢ်ဘျၢအဖီခိၣ်**” ဘၣ်. လၢသဲးတၢ်ဘျၢ
အမဲာ်ညါ ပုၤကိးဂၤဒီးထံးတုၤသိးအတွးတအိၣ် လၢအမုၢ်ပုၤဖျါဖိယာ်ဖိ, ပုၤထူးပုၤတီၤ, ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ပုၤတသ့လံာ်တသ့
လဲာ်, ပုၤပတီၢ်မုၢ်ဖိ, ပုၤကဲခိၣ်ကဲန့ၣ်, ပဒိၣ် မ့တမ့ၢ် သုးပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါ, တၢ်ကရၢ ကရီပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါ, ပုၤမုၢ်ကဲ, ဖိၣ်ယဲ, ပိတ်မုတ်ပိတ်ခွါ,
ဖံးဘၣ်အလွဲာ်, တၢ်ဘျၢတၢ်ဘါဒီးတၢ်လီၤဆီအဂုၤအဂၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အိၣ်လၢ ပုၤတၢ်တဖၣ်အယီၤ န့ၣ်ဘၣ်. **တၢ်သုတၢ်စိ
တၢ်ကမိကဘၣ်အိၣ်လၢသဲးတၢ်ဘျၢအဖီလၢဒ်သိးကစိၣ်ကဖီထီၣ်တၢ်တီတၢ်တြၢ်လၢပပုၤတၢ်တၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.** ပဲက
မုၢ်တဖၣ်ကိးဂၤဒီး ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်မုၢ်ဒါလၢပကသုပတၢ်စိတၢ်ကမိလၢအအိၣ်ဒီးပုၤ ခိဖျါဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤကမၣ်သဲးဒီးတၢ်
တမ့ၢ်တတီဘၣ်တဖၣ် ဒ်စံၣ်ညီၣ်ပိတုၤဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ်အကျိၤအကျဲၤလၢတၢ်ဟံၣ်လီၤအိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါခိၣ်န့ၣ်လၢ
အပတီၢ်ပတီၢ်တဖၣ်မုၢ်ပုၤလၢအရူၤဒိၣ်ဒိၣ်မးမုၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်မုၢ်ပုၤလၢအမုၢ်ဒါအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိအိၣ်ဒိၣ်န့ၣ်အါန့ၣ်ဒီး ကမုၢ်လၢ
တၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီလၢ ပုၤလၢအမၤကမၣ်တၢ်တဖၣ်အဖီခိၣ် ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်လၢတၢ်တုၤသိးထံးဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ်ကအိၣ်ထီၣ်နီၣ်
နီၣ်လၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂီၢ်ဒီးပုၤလၢအမၤကမၣ်တၢ်တဖၣ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကမၣ်ဒ်ကြားဒီးကကီၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ပျၢဖျဲးကလီကလီ
အိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါပဝဲကညီပိန်မုန်ကရၢအဲၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤပုၤကိးဂၤဒဲးလၢမုၢ်နံၤတနံၤအံၤမုၢ်နံၤလၢအရူဒိၣ်တနံၤလၢအဒုး
 သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပဝဲကိးဂၤဒဲးလၢ ပိန်မုန်ဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ်တုၢ်ဘၣ်ဒီးဒုးတၢ်မၤဆူးမၤဆါဒီးမၤအမၤနးလၢအက့ၢ်ဂီၤအကလုာ်ကလုာ်ဒ်
 သိးတၢ်ကဆိၣ်တၢ်ဒီးကကၤယၢ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတကြးကဲထီၣ်အသးဘၣ်ဆၣ်ပထံၣ်လၢအကဲထီၣ်သးလၢတၢ်လီၤ
 ကိးတၢ်ဒဲးလၢပထံၣ်ပကီၢ်အပူၤမုၢ်ဂုၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်အပူၤမုၢ်ဂုၤန့ၣ်လီၤ. အါတက့ၢ်ပထံၣ်ဘၣ်လၢပိန်မုန်တဖၣ်တုၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တၢ်လၢ
 တအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တီၢ်တၢ်တြၢ်လၢအဒုးသဝီပတီၢ်မုၢ်ဂုၤ. ဒဲကဝီပတီၢ်မုၢ်ဂုၤ. ခူပုၤတၢ်ပူၤမုၢ်ဂုၤဒီးပၢ်လၢထံၣ်ကီၢ်အပတီၢ်မုၢ်ဂုၤန့ၣ်လီၤ.
 ကတီၢ်ခဲအံၤပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်အကျိၤအကျဲသန့တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢကမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢတၢ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါလၢပုၤ
 လၢအမၤကမၢ်ကိၢ်မုၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်ဘၣ်ဆၣ် တၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဝဲလၢပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒီး ပုၤလၢအစိအကမိၤအိၣ်လၢအပတီၢ်ပတီၢ်တ
 ဖၣ် ကဘၣ်မၤလီၤတၢ်လၢတၢ်လုၤပိန်မၤထွဲဝဲတၢ်အကျိၤအကျဲလၢတၢ်ပၢ်လီၤအိၣ်တဖၣ် ဒ်သိးသဲးတၢ်ဒိၣ်စိကအိၣ်အါထီၣ်လၢပပုၤတတၢ
 အပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိန်မုန်ကရၢအဲၣ်ဒီးယုထီၣ်ဆူပပုၤတတၢဒီးခိၣ်န့ၢ်ယုဒီးပုၤဘၣ်မုဘၣ်ဒါအအိၣ်လၢ, တဘျီလၢလၢဖဲနမ့ၢ်ထံၣ်မ့တမ့ၢ်န့ၢ်ဟူလၢပုၤ
 တဂၤလၢလၢလၢအသုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢပိန်မုန်မ့တမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်. ပယုန့ၣ်ဒ်သိးနကယုကျဲလၢကပတုာ်ဝဲတၢ်မၤဆူး
 မၤဆါအံၤလၢကျဲတဘျီဂုၤတဘျီဂုၤ လၢအပူၤဖျဲးကတၢ် ဒ်သိးကဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဝဲတဂၤဒုာ်ဝဲစုာ်စုာ် အိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်
 ကမိၤလၢပသုဝဲသ့လၢတၢ်ကပတုာ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးပတုာ်အသးကသုဝဲအခါဖဲပုၤကိးဂၤဒဲးလၢပုၤ
 တတၢအပူၤ ဟံးသကိးမုၢ်ဒါလၢတၢ်ကပတုာ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ် ခီဖျိလုၤပိန်မၤထွဲပမူပဒါတဖၣ် ဒ်သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဟ်လီၤဝဲအ
 သိးဒီးပုၤကိးဂၤဒဲးမုၢ်စိကဖိထီၣ်တၢ်တီၢ်တၢ်တြၢ်လၢပပုၤတတၢအပူၤအခါမးန့ၣ်လီၤ. ပုၤပဖိၣ်လိာ်ပစုဒီးစိကဖိထီၣ်သကိးတၢ်တီၢ်တၢ်
 တြၢ်နီၢ်နီၢ်ဒ်သိးပုၤတတၢဒီးတဖုကမုၢ်လၢသးခုဘၣ်ဝဲတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်လၢအမ့ၢ်အတီၢ်ဒီးပုၤတတၢတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤနီၢ်နီၢ်ကသုဝဲဒုာ်အဂီၢ်န့ၣ်
 လီၤ.

ယုယုဆူပတၢ်မၤနၢၤ.

ကညီပိန်မုန်ကရၢ
လီၢ်ခါၣ်သး

များသည် အရေးကြီးသောသူများဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ၎င်းတို့သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအပေါ် အရေးယူဆောင်ရွက်သော အရပ်သားများထက်တာဝန်ရှိပြီး အာဏာပိုင်ကြီးမားကာ အကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် သေချာသည့်တန်းတူညီမျှမှုနှင့် တရားမျှတမှု အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်လာရန်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများ ပြစ်ဒဏ်မှကင်းလွတ်ခြင်းလုံးဝခွင့်မပြုစေရန်နှင့် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သည့်အပြစ်ဒဏ်ကို ခံရနိုင်ရန်အတွက်ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် ကျမတို့ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှ လူတိုင်းအားထပ်မံ၍ပြန်လည်သတိပေးစေလိုသည်မှာ ယနေ့သည် အရေးကြီးသောနေ့တနေ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးငယ်များအားဖိနှိပ်ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးများသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကိုပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြင့်ခံစားနေရဆဲဖြစ်ဖြစ်သည်။ ဤဖြစ်ရပ်များသည်မဖြစ်သင့်သော်ငြားလည်း ပြည်တွင်းရှိ နေရာဒေသအသီးသီးတွင်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအသီးသီးတွင်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို ကျမတို့တွေ့မြင်ရပါသည်။ များသောအားဖြင့် ကျေးရွာအဆင့်တွင်ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခသည်စခန်းအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ မြို့ထဲနယ်ထဲတွင်သာမက နိုင်ငံအဆင့်အထိပါ အကြမ်းဖက်ခံရသည့်အမျိုးသမီးများ တရားမျှတမှုမရရှိသည်ကိုတွေ့မြင်ရပါသည်။ ယခုအခါတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သောသူများအပေါ် ထိရောက်သောအရေးယူမှုကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အထောက်အကူပြုနည်းစနစ်များတိုးတက်လာသည်ကိုတွေ့မြင်ရပါသည်။ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းတွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးရန်အတွက် အဆင့်ဆင့်သောအာဏာရှိသူများနှင့်တာဝန်ရှိသူများ ချမှတ်ထားသည့်လမ်းစဉ်များကိုသေချာစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းရှိလူထု၊ ခေါင်းဆောင်နှင့်တကွ တာဝန်ရှိသူများအားလုံးဆီသို့ တိုက်တွန်းလိုသည်မှာ- “သင်ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့သည့်အခါမှာမဆို သို့မဟုတ် အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဆီမှအမျိုးသမီးနှင့်ကလေးငယ်များအပေါ်အကြမ်းဖက်မှုကျူးလွန်သည်ကိုကြားသိရပါက ဤဖြစ်ရပ်များကိုထုတ်ဖော်ရန်အတွက် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများရပ်တန့်သွားအောင် လုံခြုံစိတ်ချရသောနည်းလမ်းအသွယ်သွယ်ဖြင့်ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးပါရန်” တိုက်တွန်းတောင်းဆိုအပ်ပါသည်။ ဤအကြမ်းဖက်မှုရပ်တန့်စေရေးအတွက် ကျမတို့တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီမှရှိသည့်အာဏာများကိုအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းရှိသူများအားလုံး အကြမ်းဖက်မှုရပ်တန့်ရန်အတွက် တာဝန်ကိုယ်စီယူရာတွင် ချမှတ်ထားသောဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအတိုင်း တာဝန်ကိုလိုက်နာဆောင်ရွက်သည့်အတွက် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းရှိလူတိုင်း တရားမျှတမှုကိုမြှင့်တင်သည့်အချိန်မှသာ အကြမ်းဖက်မှုကိုရပ်တန့်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ဖွဲ့လုံးမှ မျှော်လင့်တောင်းတသည့်စစ်မှန်သောငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအမှန်တကယ်သာယာဝပြောနိုင်ရေးအတွက် တကယ့်တရားမျှတမှုအစစ်အမှန်ကိုဝိုင်းဝန်းမြှင့်တင်ပေးရန် အတူတကွလက်တွဲကြပါစို့။

ညီညွတ်ခြင်းများစွာဖြင့်

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး
ဗဟို

လီၢ်ခၢၣ်သးကညီဖိခဲလၢ်ကရၢအလံာ်ဆၢဂ့ၢဆၢဝါဆူ
ကညီဖိခဲလၢ်ဖဲကညီနံၣ်ထီၣ်သီအမုၢ်နံၤ,
ကညီနံၣ်၂၇၅၉နံၣ်,သလ့ၤလၢထီၣ်(၁)သီ

ကညီဖိခဲလၢ်သ့ၣ်စၢ,

တနံၤအံၤကညီနံၣ်, ၂၇၅၉နံၣ်, သလ့ၤလၢထီၣ်(၁)သီ, ခရံၣ်နံၣ် ၂၀၁၉နံၣ်, လၢဒိၣ်စဲဘၢၣ်(၂၆)သီအနံၤ, မ့ၢ်ဝဲကညီဖိခဲလၢ်အနံၣ်ထီၣ်သီလုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်တနံၤန့ၣ်လီၤ. မ်ကညီနံၣ်ထီၣ်သီအမုၢ်တနံၤအံၤ ကဟဲစိၣ်န့ၢ်ကညီဖိခဲလၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၢၣ်, တၢ်ယုတၢ်ဖိးဒီး မ်ကညီဖိခဲလၢ်ကမၤန့ၢ်အိၣ်ကဲ, ပုၤန့ၣ်ပုၤဒါထူၣ်ဖျးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်န့ၢ်မ့ၢ်ပဲကညီဖိခဲလၢ်ကရၢအတၢ်ဆၢဂ့ၢဆၢဝါအဒိၣ်အဆၢဆူကညီဖိခဲလၢ်အအိၣ်လီၤ.

ကညီနံၣ်ထီၣ်သီအံၤ, မ့ၢ်ဝဲမိၢ်ပာ်ဖဲပုၤပုၤအတၢ်ဟ့ၣ်သၢလုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်လၢပထီၣ်ပတဲာ်အလုၢ်အပွၤတသ့ဘၢၣ်ဒီးဘၢၣ်တၢ်မၤလၢကပီၤတၢ်အီၤလၢကညီဖိခဲလၢ်လၢတၢ်စိၣ်တစိၣ် တုၤလီၤလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ကညီနံၣ်ထီၣ်သီအံၤ မ့ၢ်ဝဲလုၢ်လၢထူၣ်သန့အမုၢ်နံၤတနံၤလၢကညီဖိခဲလၢ်ကြးဟံၣ်ဒိၣ်မၤလၢကပီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဖိခဲလၢ်အနံၣ်အလၢအံၤ ဘၢၣ်တၢ်ဂံၢ်အီၤဒူးအီၤစးထီၣ်ဖဲတၢ်န့ၢ်လီၤလၢကီၢ်လၢပအိၣ်အီၤဆိးအီၤတဘျီအံၤအပူၤ ခံၣ်တဘျီ ဖဲတချးခရံၣ်နံၣ်၂၇၅၉နံၣ်ဒီးတုၤလီၤလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ ပုၤထီၣ်ဝဲ၂၇၅၉နံၣ်လံန့ၣ်လီၤ.

ကညီဖိခဲလၢ်သ့ၣ်စၢ,

ပဲကညီဖိခဲလၢ်ကလုာ်အံၤ ဒ်ပုၤတကလုာ်အသိး ပအဲၣ်ဒီးအိၣ်မူလၢတၢ်သဘျီ အလၢအပုၤအပူၤ ဒီးဟံးယာ်ကတီၢ်က့ၢ်ပပုၤကလုာ်အသူးသ့ၣ်လၢကပီၤ. အတၢ်န့ၢ်သၢလံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးပတၢ်အဲၣ်ဒီးတဖၣ်ကလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဒီး ပပုၤကလုာ်ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒီးအိၣ်မုၢ်အိၣ်ခၢၣ်ဘၢၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်ပဲကညီဖိခဲလၢ်အမူအဒါလၢကဘၢၣ်န့ၢ်ဟံးဒီးဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. လၢကညီကလုာ်အတၢ်စံၣ်စိၣ်တစိၣ်အပူၤ ပကထံၣ်ဘၢၣ်လၢကညီဖိခဲလၢ်တဖၣ် ဘၢၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မ့ၢ်တုၤဒၣ်လဲာ် အိၣ်ဆၢထၢၣ်ကံၢ်ကျၢၤဒ်ပုၤတကလုာ်အသိးတုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤကသ့အဂီၢ်ဘၢၣ်ဂဲၤလီၢ်ဝဲသပျီပုၤလၢတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအါမးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လဲၤခီဖျိနီၢ်နီၢ်လၢကညီဖိခဲလၢ်ခီဖျိတုၤဝဲအံၤ တကြးလၢကညီဖိခဲလၢ်တဖၣ်သးပုၤနီၣ်ကွံာ်ဝဲဘၢၣ်. အလီၢ်အိၣ်သပျီကတၢ်လၢ ကညီဖိခဲလၢ်ကဘၢၣ်ယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ကညီကလုာ်အတၢ်စံၣ်စိၣ်တစိၣ်ဒီးမၤနီၣ်မၤယါ, တဲစိၣ်တဲဒိက့ၢ်ဖိလံၤစၢသ့ၣ်လၢခံတဖၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီဖိခဲလၢ်သ့ၣ်စၢ,

ပယီၤကလုာ်ဒိၣ်စိအံၤ မ့ၢ်ပုၤတဖုလၢအဒူးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်တတီၢ်တကြၢ်, တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်ဒီး တၢ်သဘၣ်သဘၣ်အါမံၤလၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သဘၣ်ဘၢၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်ဂဲၤလီၢ်သးကျဲတုၤအီၤလၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၢၣ်အကျဲဘၢၣ်ဆၢၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်သးကျဲတန့ၢ်ဘၢၣ်အယီၤ ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်ဒူးတၢ်ယၤလၢအယာ်အထၢၣ်ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ဘၢၣ်သကဲဝဲတၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယာ်တစိၣ်ဘၢၣ်တစိၣ်တုၤလီၤလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၢၣ်အမုၢ်အတီၢ်အိၣ်ထီၣ်သ့ဒၣ်ဖဲတၢ်တတီၢ်တကြၢ်, တၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢကလုာ်န့ၣ်ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်အသိးအကျါန့ၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်အဲၣ်ဒီးစံးယဲ မ်ကညီဖိခဲလၢ်ကလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဒီးသးလၢအအဲၣ်အပူၤကလုာ်, သးလၢအတီၢ်ဒီးအပူၤကလုာ်ဒီး မ်ကညီအနံၣ်ထီၣ်သီအမုၢ်တနံၤအံၤ ကဒူးထူၣ်ဖျးထီၣ်ကွံာ်ကညီဖိခဲလၢ်လၢတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်ဒီးဆၢက့ၢ်ပုၤတုၤပတုၤဆူပတၢ်မုၢ်လၢဖိတၢ်တစုန့ၣ်တက့ၢ်.

မ်တၢ်မုၢ်ကအိၣ်ထီၣ်လၢကညီဖိခဲလၢ်အဂီၢ်ဒီးမ်တၢ်မုၢ်ကအိၣ်ထီၣ်လၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ပဒိၣ်နီၢ်ဖိဒုတိ
ကရၢခိၣ်
ကညီဖိခဲလၢ်ကရၢ
လီၢ်ခၢၣ်သး

အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ) WOMEN'S LEAGUE OF BURMA

ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အတူတကွ၊ အားလုံးအတွက် လုံခြုံရေး

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနေ့ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်
အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ)၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် ၊ စက်တင်ဘာ လ (၂၁) ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် “ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်အတူတကွ - အားလုံးအတွက်လုံခြုံရေး” အမျိုးသမီးများ အတွက်ငြိမ်းချမ်းရေးဖိုရမ်ကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ ၊ Green Hill ဟိုတယ်တွင် စက်တင်ဘာ (၂၀-၂၁) နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ နှစ်ရက်တာကျင်းပသောဖိုရမ်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီးမှ အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (INGO)နှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (NGO) မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ) ၏ အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ စုစုပေါင်း လူဦးရေ (၃၄၈) ဦး တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဖိုရမ်တက်ရောက်လာသော ကိုယ်စားလှယ်များမှ ဆွေးနွေးရာတွင် စစ်ပဋိပက္ခဒေသအတွင်း အမျိုးသမီးများ ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့နေရသောစိန်ခေါ်မှုများ၊ ပဋိပက္ခလွန်ဒေသများအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ၏ အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်ရေး အပါအဝင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများ၊ မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ အမျိုးသမီးများ၏ အသံ၊ အမြင်သဘောထားပါဝင်မှု အခြေအနေများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

အစိုးရ၊ တပ်မတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအကြား ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်နေသည့် တချိန်တည်းမှာပင် တိုက်ပွဲများဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေပြီး ကျေးလက်ဒေသများသာမက မြို့ပေါ်အထိပင် အရပ်သား များအား ပစ်မှတ်ထားပစ်ခတ်မှုများ၊ လက်နက်ကြီးဗုံးဆဲထိမှန်မှုများ အရှိန်မြှင့်တက်လာကာ ထိခိုက်သေဆုံးမှုများ ပိုမိုများပြားလာသည်ကို ဖိုရမ်တက်ရောက်သူများက အထူးစိုးရိမ်ပူပန်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။

“အားလုံးအတွက်ဘေးကင်းပြီး တရားမျှတသည့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်း သာယာဝပြောသည့်နိုင်ငံကို တည်ဆောက်နိုင်ရေး” အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးနေသည့် သက်ဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင်အစုအဖွဲ့များအားလုံးအနေဖြင့် စစ်ပွဲများရပ်တန့်ကာ ဝိုင်းပတ်ပွားလှည့်ပတ်ပြီး လက်တွေ့ကျသော ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုများကို လုပ်ဆောင်ရန် အထူးလိုအပ်ကြောင်း ဖိုရမ်တက်ရောက်သူများမှ ထောက်ပြခဲ့ကြသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်သည့်အလျောက် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံး လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည့်အမျိုးသမီး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေး ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် (၁၃၂၅) နှင့် (၁၈၂၀) ပါ အချက်များအတိုင်း အစိုးရအပါအဝင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည့် အစုအဖွဲ့များအားလုံးအနေဖြင့် ပဋိပက္ခဒေသရှိ အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ရေးအတွက် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိကြောင်းကိုလည်း အလေးအနက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးများအတွက် အမျိုးသမီး ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတော်အဆင့်စီမံချက် (National Action Plan) ကို ပဋိပက္ခဒေသရှိအမျိုးသမီးများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်ခံရခြင်းမှ အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊ ကြိုတင်တားဆီးခြင်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် မြန်လည်ထူထောင်ရေး ဟူသည့် အခြေခံသဘောတရားများအပေါ်မူတည်ပြီး ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် တစ်နက် တိုက်တွန်းခဲ့ ကြသည်။

ဆက်သွယ်ရန်

နော်ဆီဆီ - အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး

၀၉ ၇၈၂၇ ၁၅၃၅၆

နန်းဇင်နွယ် - မူဝါဒရေးရာ ဦးဆောင်အဖွဲ့

၀၉ ၄၄၉ ၃၂၉ ၅၈၀

နန်းခမ်းအွန် - မူဝါဒရေးရာ ဦးဆောင်အဖွဲ့

၀၉ ၄၂၆၆ ၀၇၅၄၆

ကညီဂ်ဒီဒ်ထံးပိာ်မုဒ်ဟ်ဘျးစ
Karen Grassroots Women Network
Email: KGWN2018@gmail.com

စတုတ္ထအကြိမ်ကရင်အမျိုးသမီးများနီးနောဖလှယ်ပွဲထုတ်ပြန်ကြေညာချက်

၂၀၁၉ခုအောက်တိုဘာ ၂၀လရက်။

စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် ကရင်အမျိုးသမီးများနီးနောဖလှယ်ပွဲကို ဖားအံခရိုင်၊လှိုင်းဘွဲမြို့နယ်ရှိ လေးဝါးနေရာ၌ ၂၀၁၉ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၅ရက်နှင့် ၂၆ရက်နေ့များတွင်ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ရာဒေသအသီးသီးရှိကရင်အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် ကရင်အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း (၃၄)ဖွဲ့မှ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များ၊ အမျိုးသမီးရွာ သူကြီးများနှင့် တသီးပုဂ္ဂလ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များစုစုပေါင်း(၂၂၅)ဦးတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

"ကရင်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းကောင်းမွန်လာစေရေးအတွက်လူထုအခြေပြုကရင်အမျိုးသမီးများ၏လုပ်ဆောင်မှုများပိုမိုအားကောင်း လာစေရန်တည်ဆောက်သွားမည်" ဟူသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ကျင်းပသော ဤနီးနောဖလှယ်ပွဲ၌ တတိယအကြိမ်ကရင်အမျိုးသမီးနီးနောဖလှယ်ပွဲ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ရလဒ်များကိုပြန်လည်သုံးသပ်ဆန်းစစ်ခဲ့ကြပါသည်။

နှစ်ရက်တာကျင်းပပြုလုပ်သည့်ကရင်အမျိုးသမီးများနီးနောဖလှယ်ပွဲ၌ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင်အမျိုးသမီးများ၏ပါဝင်မှု၊လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးအခြေအနေကိုသုံးသပ်ခြင်း၊မြေယာပြဿနာအခြေအနေများဆွေးနွေးဖလှယ်ခြင်း၊သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း တို့အပြင် ဧကအိန်ယူ၏အမျိုးသမီး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများကိုဆွေးနွေးမေးမြန်းဖလှယ်ခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက်လူထုအခြေပြုကရင်အမျိုးသမီးများကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်များထပ်မံတိုးချဲ့ရေးအတွက်နီးနောဖလှယ်ပွဲတက်ရောက်လာကြသည့်ကရင်အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များအချင်းချင်းသဘောထားရယူခြင်းနှင့်အတည်ပြုခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး ကွန်ရက်၏ရှေ့ဆက်လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်နိုင်စေရန် ဦးဆောင်မည့်တာဝန်ခံနှင့် အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီကိုလည်းရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။

၎င်းအပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အခြေအနေများကို သုံးသပ်တင်ပြခြင်း၊လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ၏လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ၊ အစိုးရ၏တာဝန်ယူမှု/တာဝန်ခံမှုနှင့်မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်နိုင်ငံတကာ၏စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအခြေ အနေများ ကို ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ကြသည်။

ယခုစတုတ္ထအကြိမ်မြောက်ကရင်အမျိုးသမီးများနီးနောဖလှယ်ပွဲတွင်တက်ရောက်လာကြသည့်ကရင်အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များကလူထုအခြေပြုကရင်အမျိုးသမီးများ၏ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကိုဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၊ဧကအိန်ယူ-

ကရၢၤအမျိၣ်းသးအစည်းအရံၤန့ၣ်နီၣ်တံတကာအသိုၣ်းအဝိုၣ်းတိုၣ်အားအောက်ပါအတိုၣ်းတိုၣ်တွံးတောင်းဆိုခွဲၣ်ကြၢၤသည်။

1. ၂၀၁၈ မြေလွတ်၊ မြေလပ်န့ၣ်မြေရိုၣ်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေကိုဖျက်သိမ်းပြီးဒေသအသီးသီးရှိမြေယာပြဿနာများကိုထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဘဲတရားမျှတမှုရှိစွာဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းပေးကြၢၤရန်
2. အမျိၣ်းသမီးများအားကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုကျယ်ပြန့်စွာဆောင်ရွက်သွားရန်
3. ဒုက္ခသည်အရေးကိုအလေးထားဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့်နယ်စပ်ခြတ်ကျော်အကူအညီများဆက်လက်ပံ့ပိုးပေးရန်
4. ၂၀၀၈ ခု စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုဖျက်သိမ်းပြီးစစ်မှန်သောဖက်အရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့ စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအသစ်ကိုရေးဆွဲရန်။
5. စစ်မှန်သောငြိမ်းချမ်းရေးမတည်ဆောက်နိုင်မှီ တိုင်းရင်းသားနယ်မြေဒေသအတွင်းရှိအကြီးစားရင်း နီးမြုပ်နံ့မှုစီမံကိန်းများကို ချက်ချင်းရပ်တန့်ရန်
6. ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏တစ်ဆို့မှုကိုကျော်လွှားနိုင်ရေးနည်းလမ်းသစ်ရှာဖွေသွားရန်
7. ၂၀၂၀ ၌အစိုးရ၏ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ကေအဲန်ယူ၏ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အမျိၣ်းသမီးပါဝင်မှုအားကောင်းရန်နှင့် လွတ် လပ်မျှတပြီးပွင့်လင်းမြင်သာစွာကျင်းပရန်

ဆက်သွယ်ရန်

နန်းအေးအေးသွယ် - +၉၅ (၀)၉၇၉၂၅၀၂၄၀၀

နော်တာမလာစော - +၆၆ (၀)၈၁၀၂၆၆၇၃၈

ကညီဂံၢ်ခိၣ်ထံးပိတ်မုခ်ပျာ်ဘျးစဲ
Karen Grassroots Women Network
Email: KGWN2018@gmail.com

“ကညီပိတ်မုခ်တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးလွံၣ်ဘျီတဘျီအလံာ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ”

၂၀၁၉န့ၣ်,လါအိးကထိဘၣ်၂၈သီ

ကညီပိတ်မုခ်တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးလွံၣ်ဘျီတဘျီအံၤဘၣ်တၢ်မၤအိၤဖဲလုၣ်တၢ်လိာ်, လုၢ်ပျံၢ်ကိာ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကိာ်ရၣ်အပူၤစးထီၣ်ဖဲ ၂၅သီ-၂၆သီ လါအိးကထိဘၣ်၂၀၁၉န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးဘျီစဲအံၤကညီပိတ်မုခ်ကရၢကရၢ (၃၄)ဖု လါအိၣ်လါတၢ်လိာ်အါတီၤ, ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကညီတၢ်ကရၢကရၢ ပိတ်မုခ်ခါၣ်စးလါ အမၤတၢ်လါ အတၢ်က့ၣ်လီၤဆီတဖၣ်, ဒုသပိသးပျံၢ်မုခ်တဖၣ်ယုၣ်ဒီးပျံၢ်တကၤပိတ်မုခ်ခါၣ်စးခဲလၢၣ်(၂၂၅)ဂၤဟဲထီၣ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုခ်တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးဘျီစဲအံၤ တၢ်မၤအိၤအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လါ “တၢ်ကမၤဆၣ်ထီၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကညီပိတ်မုခ်တဖၣ် တၢ်မၤသကိးတၢ်အဂံၢ်အဘါ နံသိးကညီပျံၢ်တကၤဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်” ဒီးလါတၢ်ထံၣ်လိာ်တဘျီအံၤအပူၤတၢ်ကွၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးက့ၤကညီပိတ်မုခ်တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးသၢဘျီတဘျီတၢ်ဆါတဲာ်ဒီးတၢ်အစၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုခ်တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးဘျီစဲအံၤ တၢ်မၤအိၤတၢ်ဆါကတီၢ်ယံာ်ဝဲခံသီအတီၢ်ပူၤ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လါတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲာ်သကိးအိၤတဖၣ်မုၢ်ဝဲပိတ်မုခ်တၢ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်လါ တၢ်မုခ်တၢ်ခါၣ်တၢ်လဲၤကျဲတၢ်အိၣ်သး, တကီၢ်ခါတၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးကီၢ်ပယီၤထံၣ်ရၢကိာ်သးတၢ်အိၣ်သး, တၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်နီၤလိာ်ဘၣ်ယး ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီ, တၢ်ပာ်ဖျါ ထီၣ်ယီၣ်လိာ်တၢ်မုခ်တၢ်ခါၣ်ကရၢအဂ့ၢ်အကျိၤအမဲာ်ညါ တၢ်တၢ်ပိၣ်ဟ့ၣ်ခိၣ်လိာ်သကိးသးဘၣ်ယး ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢသဲစးတၢ်ဒီသဒါလါပိတ်မုခ်အဂီၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်အသိး, တၢ်တၢ်ပိၣ်တဲာ်သကိးဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်ဘၣ်သးဘၣ်ယးတၢ်မၤလီၤတၢ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကညီပိတ်မုခ်ပျာ်ဘျးစဲကရၢအကရၢဖိတဖၣ်ခိၣ်ဖျိတၢ်ယုၣ်စးလါအဟဲထီၣ်တဖၣ်အတၢ်ပာ်သးအိၣ်ဒီးတၢ်ပာ်ဂၢ်ပာ်ကျဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.လါန့ၣ်အမဲာ်ညါတၢ်ယုၣ်ထါထီၣ်ပူၤလါကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်ခဲတၢ်တကၤလါကဟံးမုၢ်ဒါလါတၢ်ကမၤကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ပျာ်ဘျးစဲအံၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လါန့ၣ်အမဲာ်ညါ တၢ်တၢ်ပိၣ်တဲာ်သကိးဒီး ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်ခိၣ်နီၤလိာ်သးဘၣ်ယးကီၢ်ပယီၤတၢ်မုခ်တၢ်ခါၣ်တၢ်လဲၤ ကျဲ, တကီၢ်ခါကီၢ်ပယီၤပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တၢ်အိၣ်သး ဒီးပဒိၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါယုၣ်ဒီးထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ယီထံသ့ၣ်ညါကီၢ်ပယီၤတၢ်အိၣ်သးအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုခ်တၢ်ထံၣ်လိာ် တၢ်ပိၣ်တဲာ်သကိး လွံၣ်ဘျီတဘျီအံၤ ကညီပိတ်မုခ်ခါၣ်စးလါ အဟဲထီၣ်တဖၣ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် တၢ်ပိၣ်တဲာ်သကိးဘၣ်ယးခါဆူညါတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်လါတၢ်ကဆိၣ်တရယုၣ်ထီၣ်ဝဲကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်, ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢဒီးထံၣ်ကီၢ်တၢ်မုခ်တၢ်ကရၢကရၢတဖၣ်မုၢ်ဒိအဖိလၢာ်အသိးအံၤလီၤ.

၁. တၢ်ကတြၢၢ်သံကွံာ်၂၀၁၈န့ၣ်တၢ်ပၤဆူရဲၣ်ကျဲဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်ကလီ, ဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်သဘျီတဖၣ်အတၢ်ဘျးသဲစးဝံၤတၢ်ကပာ်ဖျိၣ်ဘျးဆဲးကွံာ်ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီသ့ၣ်တဖၣ်လါအပုၤဝဲဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢၢ်လါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံးဘၣ်အဂီၢ်.

၂. တၢ်ဒီသဒါပိတ်မုခ်တၢ်ဘျးသဲစးဂ့ၢ်ပိလါတၢ်ပာ်လီၤအိၤတဖၣ်တၢ်ကဟံးမုၢ်ဒါဒီးမၤဖျါထီၣ်အိၤတုၤလီၤတီၤလီၤအဂီၢ်.

၃. တၢ်ကပာ်လုာ်ပာ်ပျံၢ်ဟံးမုၢ်ဒါဘၣ်ယးဘၣ်ကီဘၣ်ခဲအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးတၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆါအတၢ်တီစၢမၤစၢတဖၣ်တၢ်ကမၤစၢနံးဆူညါအဂီၢ်.

၄. တပ်ကကြိုက်သံကွဲ ၂၀၀၈ နှင့် တပ်သွင်းထိန်းဆီလီတပ်ဘျဏ်ခိုင်သွင်း ဦးတပ်ကကတီးကွဲလီယပ်တပ်သွင်းထိန်းဆီလီတပ်ဘျဏ် ခိုင်သွင်းအသိဘဏ်ယုးဖဲခိုင်ရောင်ကီစာဖိုင်လီအမုန်အတီအဂီၢ်.

၅. တရားလီတပ်သွင်းထိန်းတပ်မုန်တပ်ခိုင်အမုန်အတီဝံးဒဲးဘဏ်နှင့် တပ်ကဆီကတီကွဲ တပ်သွင်းလီဘျဏ်လီတပ်တိုင်ကျဲ၊ နိုင်နိုင် မုန်မုန်လီအိုင်ကလိုင်ပိုင်ကတီတဖိုင်တဘျီယီအဂီၢ်.

၆. တပ်ကယုကျဲအသိလီတပ်ကလဲပတပ်ကွဲတပ်မုန်တပ်ခိုင်အတံးတပ်မလီအပတိုင်ယပ်အသးတဖိုင်အဂီၢ်.

၇. ကီပယီပဒိုင်အတပ်ယုထီးခိုင်အိုင်ယုအတပ်ယုထီးလီအကလီဘဏ်ဖဲ ၂၀၂၀ နှင့်အပူနှင့်တိုင်မုန်အတပ်ပိုင်ယုပိုင်ဂီၢ် ကအီထိုင်ဂုထိုင်ဒီးကမတပ်ယုထီးလီအအိုင်ဒီးတပ်တီတပ်တြဲ၊ တပ်သဘျ ဦးအိုင်ဖျါဝဲဖျါဖျါဖျါအဂီၢ်.

တပ်ဆဲးကျိး

နီအုအုသွိုင် - (၉၅)၉၇၉၂၅၀၂၄၀၀

နီတပ်မုန်စီ - (၆၆)၈၁၀၂၆၆၇၃၈

တုလ်ကဒီးမံလ်

◆ မလုရုလုကဒီးမံ
ပကိန်ခိန်ဒီးအမိလံ
အသးသမုပုပုထီလံ
ပသးခိန်သ့ခိန်ထီခိန်

◆ ထံမိကိန်မိတနီနီ
သဂ်သံဆုခိန်မံကဲမံလ်
တနီပပတုဂ်ကွဲမိခိန်
အသးသမုသဂ်လ်မဂ်

◆ ကုဂိတနီပတုဂ်လ်
ပကိန်ခိန်ပဲဒီးမံလံ
တနီအသးတဆံးသဂ်
ခိန်ဒီးလကမနာပတဂ်

◆ တဂ်ခူးဆုခိန်ခိန်အပိ
ထံကိန်ကိန် မိန်ထီခိန်ပမိးကု
ဒိကတုပိတဂ်ခိန်
ဂုဂ်ခူးခူးမပဲခိန်ခိန်

◆ မလုရုမုနံပတုပပိ
ဒိပုဂ်ခိန်ပမံလံ
လကထုခိန်ပပိပဲခိန်
ကွဂ်တသးပမံလံပပု

◆ မုဂ်ထီခိန်ထီခိန်အခါ
ခိန်တပပကိန်ခိန်
ပပိထီခိန်တဂ်ပခိန်
ပကိန်ခိန်မံလံ

◆ မိကိန်ကဲမုကဲ
တဂ်ပကိန်ခိန်ခိန်
မိလံကိန်မပဲခိန်
ဆဂ်ထုခိန်လကပအခိန်

◆ မိပကိန်တဂ်
တဂ်ပကိန်ခိန်ခိန်
ခိန်လကပပပပ
အသးသမုသဂ်လ်မဂ်

◆ သုတဂ်မပပပ
ကလုဂ်ကိန်ပတုဂ်လ်
သုမုဂ်သံတဂ်ခိန်
သုပပးတသိပပခိန်

◆ တုပပိကဒီးမံလ်
ကညိဒိကလုဂ်ခိန်
ပပလကဲပပပတဂ်
ပပိထီခိန်ခိန်

မလှူရပတ်နှာသိ

လောနီဒီဒီလော
လူလော

◇ လောနီကူးတဆံခံသီ
တဝ်သးခူးမုဂ်နံပတူပသီ
သိဂ်ခူခါကလုဂ်ထီဂ်သး
ပုဂ်ခါကလုသးခူးဒိဂ်မး

◇ မုဂ်တူပသီလောနီကူးခါ
လောနီမုဂ်ထံခူခါ
တမုဂ်ထဲလောမုဂ်ထံ
ပသီပသီမလှူရပတ်ထံ

◇ လောနီကူးတဆံခံသီ
မုဂ်ထဲတဝ်သးခူးပနီဂ်
သးသမုဂ်ခါပျာဂ်ပပူပထီဂ်
မုဂ်ထဲလောပုဂ်ကလုဂ်ထီဂ်

◇ သိဂ်ခူခါခါလောကူ
ပပတ်လောတဝ်ပနီဂ်မိ
တဝ်သ့ဂ်နီဂ်ပကဝ်လောနီ
လောဂ်ထူဂ်ခါထံဖိကူပမိ

◇ သွံဂ်ထံလောခါကလုပပူပ
မုဂ်ထဲလောပုဂ်ကလုဂ်ထီဂ်
သွံဂ်ခါကလုမုဂ်ထံခူခါ
မုဂ်ထဲလောပုဂ်ကလုဂ်ထီဂ်

◇ သးခူကူကူခါခါခါ
မုဂ်ပုဂ်လောမံပပူသ့ဂ်မုဂ်
ခါကပုဂ်ခါတဝ်နုဂ်ခါ
သးခူကူကူခါခါခါ

◇ လောနီတပပတ်ခါလော
သိဂ်ခူတပပတ်ခါလော
မုဂ်တဝ်နုဂ်ခါတဝ်သ့
ခူကဝ်ပပတ်တဝ်တဝ်

◇ တဝ်ဂုဂ်လွံဂ်ထံဂ်ပသ့ဂ်
ပထဲကီးကလုခါ
ခူကဝ်ပပတ်ခါ
မလှူရပတ်တဝ်နုဂ်ခါ

ကတိတ် မလုပ် တက်ခြင်း

ဆူတက်မှုလက်ကဏ္ဍကိတ်အစဉ်
ဒီတက်ဖျက်ကိတ်

⇒ ဒီယမတက်တက်ဆာဖီ
သက်လဲဒီဖျက်တက်အိမ်
တက်ကိတ်တက်တက်ဖျက်
ယုတ်ဒီတက်သယုတ်သညီ

⇒ တာသျှီတက်အိမ်ညှိတက်ဖျက်
တာသျှီတက်အိမ်အံသက်ပိ
တက်တက်အံဒီနက်မနက်ပိ
အဲဒီထံကိတ်ကလုတ်ထိတ်

⇒ တက်အဲဒီထံကိတ်သးသပိတ်
တပားကိတ်ဒီတာသျှီ
ကသျှီထိတ်ကုပထံကိတ်
လကသးပုပထံအိတ်ထိတ်

⇒ ကိတ်သုလုပထံအိတ်ဖျက်ထိတ်
သးပုပနီနီနီတာသျှီ
ယံဒီနက်ထဲလဲဒီထဲလိတ်
လိတ်ပထံသးနဲထိတ်

⇒ စးထိတ်လကအိတ်ပံပထံပထံ
သျှီနီနီနီကိတ်နံကိတ်နက်
တက်အံတက်မသယုတ်ယာ
သုတ်တက်ပထံကသျှီပထံ

⇒ ကိတ်သုလုပထံမတက်အိတ်ပံပထံ
ထိတ်ယာပုပထံနံပထံ
မက်ပထံလိတ်တကျးပထံ
ထုကပထံပုပထံမထံ

⇒ ဆာလကမက်ကအိတ်တနံပထံ
ဆူနီအိတ်ကကုပထံပထံ
အကုလိတ်နက်လကလိတ်အထံပထံ
ကထံနက်ပထံတက်ခြင်း

သန့်ဆေးလေ့လာပညာရပ်များ ထူးမျိုးထိပ်ပတ်ကမ်းက

စီရင်စာအုပ်

- ခုလကန်စိန် ဆေးလေ့လာခါး
လေးထူးသားလျှင်ကုလျှင်ကဲ
မဲင်သင်ခါးတုန် သဘာဝ
စူကီလေးနုပျိုကဲတုန်သလဲ
- ကွက်မုက်ထံ စိန်မဲင်စိန်နီ
ထက်နုင်မဲင် ပုလဲလဲလကညီ
ပာကနုသား ယံးယံးပျိုပျို
နုကလေးလကညီကဲကဲ
- မိန်နုကဲခါကဲ စီးထိပ်သား
သုန်ညီလေးသား ဘုန်ကဲကဲကဲ
ပီကဲယကဲလေးသား ပွဲကဲခဲ
ခါလဲလကဲလဲ ပသုန်သံ
- နုကလဲထိန် နုဆုကဲညီ
နုကဲထိန်ပွဲ ထဲထဲ
ခံးလေးနုသား မုက်ကဲညီ
ညီနုးလဲကဲ ထက်ထဲထဲထဲ
- ကွက်ပျိုမုထံ ထံလဲထဲကဲ
လကဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲ
ယထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲ
မိကဲနုင် ထဲထဲထဲထဲထဲ
- ကဲလဲလဲလဲ ကဲထိန်ကဲထိန်
ကဲလဲလဲလဲ ကဲထိန်ကဲထိန်
ကဲကဲထိန် ပထဲထဲထဲထဲ
ခံးဘုန်ကဲသား မုက်ကဲညီ
- မိနုန်ကဲထဲ ကဲထိန်
မိသဲထဲထဲထဲ ကဲထိန်
မိနုန်ကဲထဲ နုဘုန်ကဲထဲ
နုဘုန်ကဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲ

- သုန်ညီလေးသား နဲလဲကဲ
ထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲ
လကဲနုသားနဲ နုလျှင်လဲ
မဲလဲထဲထဲထဲ နဲထဲထဲထဲ
- ပုလဲထဲထဲထဲထဲ မိနုန်ထဲထဲထဲ
ပုလဲထဲထဲထဲ မိနုန်ထဲထဲထဲ
မိနုန်ထဲထဲထဲ မိနုန်ထဲထဲထဲ
ပထဲထဲထဲထဲထဲ မိနုန်ထဲထဲထဲ
- ကဲထဲထဲထဲထဲထဲ နုမဲင်ကဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲ
ခုလကန်စိန် ထဲထဲထဲထဲထဲ
ကဲထဲထဲထဲထဲထဲ မိနုန်ထဲထဲထဲ
- ထဲထဲထဲထဲထဲ ကဲထဲထဲထဲထဲထဲ
မိထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲ
မိထဲထဲထဲထဲထဲ မဲလဲထဲထဲထဲ
မိထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲ
- ထဲထဲထဲထဲထဲ ကဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲ
- ထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
- ထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
- ထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ
ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ ထဲထဲထဲထဲထဲထဲ

တၢ်အကျိၤအကျဲလၢအဟ့ၣ်က့ၤတၢ်စံးဆၢတဘျီဃီတၢ်မၤလိဆူ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ် သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢကညီကီၢ်စဲၣ်အဂီၢ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲတၢ်မၤလိ

လီၤခၢၣ်သးကညီပိတ်မုက်ကရၢတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲးဒီးမၤဝဲတၢ် အကျိၤအကျဲလၢအဟ့ၣ်က့ၤတၢ်စံးဆၢတဘျီဃီဆူပုၤလၢအ တူၢ်ဘၣ်သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢကညီကီၢ်စဲၣ်အ ဂီၢ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲတၢ်မၤလိ တကတီၢ် ဖဲလၢအိးကထိဘၣ်(၂၈)သိ တုၤ(၃၀)သိ,၂၀၁၉န့ၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်မၤလိအံၤဘၣ်တၢ်မၤအိၤဖဲမိာ် တီၢ်တၢ်ဆါဟံၣ်ဝဲဒၢဒီး ဘၣ်တၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲးအိၤလၢကညီပိတ်မုက် ကရၢဒီး ပုၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိတခိမုၢ်ဝဲ,ပုၤဂ့ၢ်ဝဲဝဲကျိၤမူဒါ ခိၣ် သရၣ်မုၢ်နီၢ်ဒါမုၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်မၤလိတဘျီအံၤအတၢ်ပညိၣ်မုၢ်ဝဲ,လၢကညီကီၢ် စဲၣ်ပုၤပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးသ့ၣ် တဖၣ်ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲတၢ်အကျိၤအကျဲလၢကဘၣ်လဲၤပာ်ဖျါ ထီၣ်ဝဲဒ်လဲၣ်ဒီး ကရၢကရၢလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်ကသ့ၣ်ညါဝဲလၢ ကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အံၤဒ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ ဒ်န့ၣ် အသိး ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်တီၢ် တြိၢ်,တၢ်ကဟ့ၣ်ကယာ်,တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီးပုၤလၢအမၤကမုၢ် တၢ်တဖၣ်တၢ်ကဟံးထီၣ်အိၤဂ့ၢ်ဝဲ ဒ်သဲးတၢ်ဘျီအိၣ်အသိး က သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ တၢ်မၤလိတဘျီအံၤ ပုၤလၢအဟ့ၣ်မူဒါလၢတၢ် သိၣ်လိတဖၣ်မုၢ်ဝဲ,သရၣ်မုၢ်နီၢ်ဒါမုၢ်(ကညီပိတ်မုက်ကရၢ)သိၣ်လိ ဘၣ်ဘးတၢ်အကျိၤအကျဲလၢအဟ့ၣ်က့ၤတၢ်စံးဆၢတဘျီဃီ ဆူပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢကညီ

ကီၢ်စဲၣ်အဂီၢ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲ,သရၣ်မုၢ်နီၢ်လွဲထူစု(ကညီတၢ်ဆိၣ် ထွဲမၤစၢၤသဲးဝဲကျိၤ)ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်နီၤဘၣ်ဘးသးဝဲးတၢ်သိၣ်တၢ် သိတဖၣ်,သရၣ်မုၢ်နီၢ်ဖိဂ့ၢ်ထူ(ကညီပိတ်မုက်ကရၢ)ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်နီၤ ဘၣ်ဘးတၢ်ဒိသဒါဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်အကျိၤအကျဲလၢအဟ့ၣ်က့ၤတၢ်စံးဆၢတဘျီဃီ ဆူပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢကညီ ကီၢ်စဲၣ်အဂီၢ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲတဘျီအံၤ တၢ်မၤဖျါထီၣ်အမိာ်လံာ်မိာ် ပုၤကန့ၢ်အဂီၢ် ကညီတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ကသ့ဖိၣ်လိာ်အစုဒီး မၤသကိးတၢ်ဘူးဘူးတၢ်တံၢ်ဒီး ကန့ၢ်ပာ်ဝဲလံာ်န့ၣ်ကျဲတဘျီ အံၤဘျးဘျးဘျးဘျးအဂီၢ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်မၤလိမုၢ်ဝဲအခိၣ်ထံးက တၢ်တဘျီလီၤအဂီၢ်န့ၣ် သရၣ်မုၢ်နီၢ်ဒါမုၢ်စံးဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်ကရၢကရိခၢၣ်စးလၢအဟဲထီၣ်တၢ်မၤလိတဖၣ်မုၢ် ဝဲ - KECD, DOI, KYO, KLAC, KHRG, KWO, MTC, BPHWT, KDHW and BMA ခၢၣ်စးခဲလၢာ်(၂၂)ဂၤန့ၣ်လီၤ

ကညီပိတ်မုက်ကရၢ မုၢ်ကရၢတဖုလၢအဟူးဂဲလၢက ညီပိတ်မုက်ပိတ်မၤတဖၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီးအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတ ဖၣ် ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ်အိၤလၢကညီကမုၢ်တဖၣ် တကး ဘၣ် ထံဂ့ၢ်ကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် သ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ်ကညီပိတ် မုက်ကရၢအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ

ကညီပိာ်မုာ်တၢ်ထံာ်လိာ်အိာ်သကိး Karen Women Seminar ကရင်အမျိုးသမီး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ

ကညီပိာ်မုာ်တၢ်ထံာ်လိာ်အိာ်သကိး (၄) ဝိတဝိအမူး တၢ်ရဲာ်တၢ်ကျဲာ်ဝဲဝဲဝဲဝဲ

ကညီပိာ်မုာ်တၢ်ထံာ်လိာ်အိာ်သကိး(၄)ဝိတဝိအကတီာ် ယုထီာ်ဝဲတၢ်ယုထီာ်(၇)ထံာ်လိာ်အိာ်သကိးဒီးတၢ်မတၢ်မုာ်တၢ်ခၢာ်ဖဲကီာ်ပယီတၢ်ဆီတလဲအဆာကတီာ်ဒီး တၢ်ယုထာ်လိာ်အကတုာ်ယီအံၤအတၢ်ရဲာ်တၢ်ကျဲာ်သ့တဖၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံာ်လိာ်အိာ်သကိးတဘျီအံၤ ကညီပိာ်မုာ်လၢဂံၢ်ခိာ်ထံးတၢ်ကရၢကရိအါဖုလၢကီာ်ပယီပုၤအခၢာ်စးတဖၣ် ဟံာ်ဖျိာ်ထီာ်အသးဒီးဟဲထီာ်သကိးဝဲတၢ်ထံာ်လိာ်အိာ်သကိးတဘျီအံၤဖဲ ၂၀၁၉န့ၣ်, လၢအိးကထိာ်ဘၣ် ၂၅သီတုၤ ၂၆သီ လၢကညီကီာ်ဖဲန့ၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီာ်ရၣ်, လုဝါဒီး ထူးထီာ်ရၢလီၤဝဲလံာ်ဖဲ ၂၀၁၉န့ၣ်, လၢအိးကထိာ်ဘၣ်(၂၈)သီအနံၤဒီး ယုထီာ်ဝဲလၢကီာ်ပယီပုၤဒိာ်, ခုာ်အဲာ်ယုာ်ကညီဒီးကလုာ်စၢဖျိာ်ကရၢဒီးထံာ်ကီာ်ဘီမုာ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ဘၣ်သးတၢ်ယုထီာ်(၇)ထံာ်လိာ်အိာ်သကိး,

၁. တၢ်ကတြၢၣ်သံကွံာ် ၂၀၁၈န့ၣ်, တၢ်ပၤဆၢရဲာ်ကျဲာ်ဟီာ်ခိာ်အိာ်ကလီၤ, ဟီာ်ခိာ်အိာ်သဘျီတဖၣ်အတၢ်ဘျီသဲစးဝဲတၢ်ကဟံာ်ဖျိာ်ဘျီဆဲးကွံာ်ဟီာ်ခိာ်ကဟံာ်ဂ့ၢ်ကီၤသ့တဖၣ်လၢ အပျဲာ်ဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢၣ်လၢတအိာ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးဘၣ်အဂီၢ်.

၂. တၢ်ဒီးသအပိာ်မုာ်တၢ်ဘျီသဲစးဂ့ၢ်ဝီလၢတၢ်ဟံာ်လီၤအီၤတဖၣ်တၢ်ကဟံးမုၤဒီးမၤဖျါထီာ်အီၤတုၤလီၤတီၤလီၤအဂီၢ်.

၃. တၢ်ကဟံာ်လုာ်ဟံာ်ပုၤဟံးမုၤဒီးဘၣ်သးဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးဒီး တၢ်ခိာ်ကီာ်ဆၢအတၢ်တီၤစၢမၤစၢတဖၣ် တၢ်ကမၤစၢဒီးဆုညါအဂီၢ်.

၄. တၢ်ကတြၢၣ်သံကွံာ် ၂၀၀၈န့ၣ်, တၢ်သ့ၣ်ထီာ်ဆီလီၤတၢ်ဘျီခိာ်သ့ၣ်ဒီး တၢ်ကကတီၤကွဲးလီၤယာ် တၢ်သ့ၣ်ထီာ်ဆီလီၤတၢ်ဘျီခိာ်သ့ၣ်အသိဘၣ်သးဖဲၣ်ဒုရၢၣ်ကီာ်စၢဖျိာ်လၢအမုၢ်အတီအဂီၢ်.

၅. တချးလၢတၢ်သ့ၣ်ထီာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခၢာ်အမုၢ်အတီဝဲဒီးဘၣ်န့ၣ်တၢ်ကဆိကတီာ်ကွံာ်တၢ်သ့ၣ်လီၤဘျီလီၤတၢ်တီၤကျဲာ်ဒိာ်ဒိာ်မုာ်မုာ်လၢဖျိာ်ကလုာ်ဟီာ်ကဝီၤတဖၣ်တဘျီယီအဂီၢ်.

၆. တၢ်ကယုကျဲာ်အသိလၢတၢ်ကလဲၤပတၢ်ကွံာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခၢာ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအပတုာ်ယာ်အသးတဖၣ်အဂီၢ်.

၇. ကီာ်ပယီပုၤဒိာ်အတၢ်ယုထာ်ဒီးခုာ်အဲာ်ယုာ်အတၢ်ယုထာ်လၢအကလီၤဘၣ်ဖဲ ၂၀၂၀န့ၣ်အပူၤန့ၣ် ပိာ်မုာ်အတၢ်ပၣ်ယုာ်ပၣ်ဂီၢ်ကအါထီာ်ဂ့ၢ်ထီာ်ဒီးကမၤတၢ်ယုထာ်လၢအအိာ်ဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢၣ်, တၢ်သဘျီဒီးအိာ်ဖျါဝဲဖျိဖျါဖျါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်သးတၢ်ယုထီာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပုၤကတီၤတၢ်ပၤလၢတၢ်အိာ်ဖျိာ်တဘျီအံၤလၢအမုၢ်နါအုအုသ့ၣ်ဖဲဝဲ, “လၢတၢ်ဟူးဂဲၤလၢကီာ်ပယီတၢ်ဆီတလဲအဂီၢ် တၢ်ယုထီာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပကဘၣ်ဆၢန့ၣ်ယုထီာ်အီၤလၢတၢ်ပလီၤသ့ၣ်ပလီၤသးအပူၤစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. လၢပကယုထီာ်အီၤတဖုတကရၢအလီၢ် ပဟံာ်ဖျိာ်ထီာ်ပသးဒီးယုထီာ်အီၤအံၤ ယထံာ်လၢကမုၢ်တၢ်တုၤလီၤထီာ်ဘးဒိာ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုထီာ်တနီၤန့ၣ် ခုာ်အဲာ်ယုာ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲဒီးန့ၣ်ကလုာ်ဖျိာ်စုကဝဲတဖၣ်စ့ၢ်ကီးယုထီာ်တုၤလဲဝဲလၢပဒိာ်လဲန့ၣ်လီၤ. ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ပမုၢ်ယုထီာ်တလီၢ်လီၢ်ဒီးထူးထီာ်လံာ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤခဲအံၤအံၤန့ၣ်ပမုၢ်လၢပဒိာ်လၢအဘၣ်သးတ

ဖက်ကပ်သုတ်ပတ်သးဒီးကဟံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ်န့ၣ်ပျာတော်လပယု ထီၣ်သုတဖၣ်” အဂ့ၢ်န့ၣ်အဝဲစံးဘၣ်ဝဲကညီတက်ကစီၣ်ဝဲလီၢ်ခိၣ် သုၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုတ်တံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးဘျီဝဲအံၤ တၢ် မးအီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢ, “တၢ်ကမးအုၣ်ထီၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကညီ ပိတ်မုတ်တဖၣ် တၢ်မးသကိးတၢ်အဂံၢ်အဘါ နီၤသိးကညီပျာတတက ဂုၤဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်” ဒီးလၢတၢ်ထံၣ်လိာ်တဘျီအံၤအပူၤ တၢ်ကွၢ်ပဲာ် ထံၣ်နီၤဖးက့ၤကညီပိတ်မုတ်တံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးသဘျီတ ဘျီတၢ်ဆၢတံာ်ဒီးတၢ်အစတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုတ်တံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးဘျီဝဲအံၤ တၢ် မးအီၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ယံာ်ဝဲခံသီအတီၢ်ပူၤဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်တၢ် ပိၣ်ဝဲသကိးအီၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ, ပိတ်မုတ်တၢ်ပၣ်ယုာ်မးသကိးတၢ်လၢ တၢ်မုတ်တၢ်ခုၣ်တၢ်လဲၤကျဲတၢ်အိၣ်သး, တကီၢ်ခါတၢ်ပဲာ်ထံၣ်နီၤဖး ကီၢ်ပယီၤထံၣ်ရၢၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်အိၣ်သး, တၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်နီၤလိာ်ဘၣ်ယး ဟီၣ်ခိၣ်ကတံာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီ, တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်ယိၣ်လိာ်တၢ်မုတ်တၢ်ခုၣ် ကရၢၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤအမဲာ်ညါ တၢ်တၢ်ပိၣ်ဟ့ၣ်ခိၣ်လိာ်သကိးသး ဘၣ်ယးကညီဒီးကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢၤသဲးတၢ်ဒီးသဖၢလၢပိတ်မုတ်အ ဂီၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

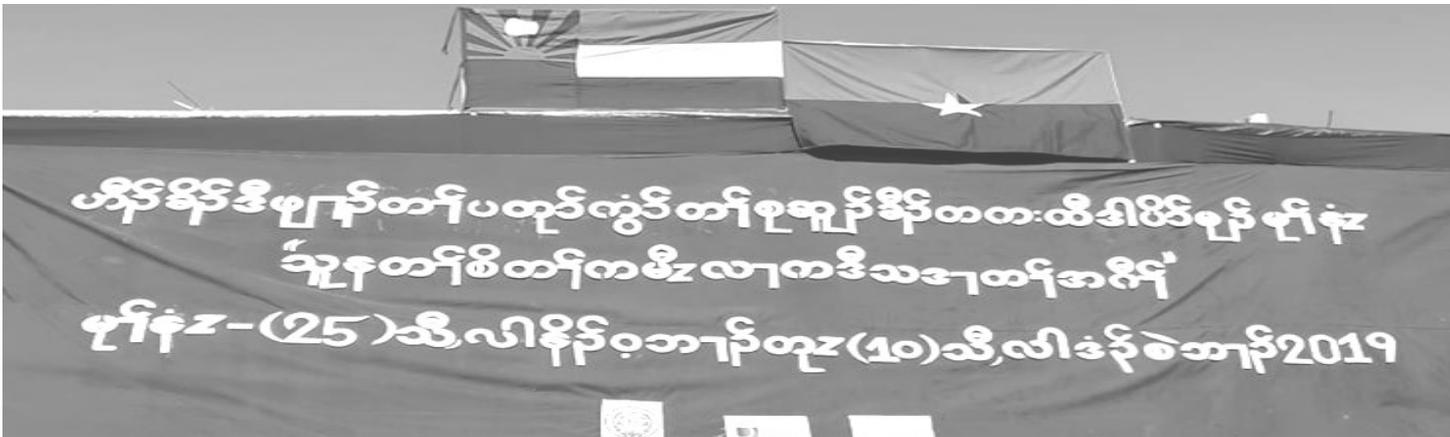
ဒ်န့ၣ်အသိး, တၢ်တၢ်ပိၣ်ဝဲသကိးဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်ဘၣ် သးဘၣ်ယးတၢ်မးလီၤတၢ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကညီပိတ်မုတ်ပုၣ်ဘျးစဲကရၢၢ် အကရၢဖိတဖၣ် ခိဖျိ တၢ်ယုၤခၢၣ်စးလၢအဟဲထီၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟံ သးအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤကံာ်ဟံၤကျၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါတၢ် ယုထၢထီၣ်ပျာလၢကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်ဝဲတၢ်တဂၤလၢကဟံးမုၢ်ဒါလၢတၢ် ကမးကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ပုၣ်ဘျးစဲအံၤ တၢ်ဖဲးတၢ်မးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ တၢ်တၢ်ပိၣ်ဝဲသကိးဒီးဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ် နီၤလိာ်သးဘၣ်ယးကီၢ်ပယီၤတၢ်မုတ်တၢ်ခုၣ်တၢ်လဲၤကျဲ, တကီၢ် ခါကီၢ်ပယီၤပျာဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တၢ်အိၣ်သးဒီး ပခိၣ်တၢ် ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဒါယုာ်ဒီးထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂုၤတၢ်ယံထံသုၣ်ညါကီၢ်ပယီၤတၢ် အိၣ်သးအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုတ်တံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးလွံၤဘျီတဘျီ အံၤ ဘၣ်တၢ်မးအီၤဖဲလုဝါတၢ်လီၢ်, လုၢ်ပျံၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဖၣ်အၣ်ကီၢ် ရုၣ်အပူၤ စးထီၣ်ဖဲ ၂၅သီ-၂၆သီ, လါအိးကထိဘၣ် ၂၀၁၉န့ၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးဘျီဝဲအံၤ ကညီပိတ်မုတ်ကရၢၢ် ကရၢ(၃၄)ကရၢလၢအအိၣ်လၢတၢ်လီၢ်အါတီၤ, ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကညီ တၢ်ကရၢကရိပိတ်မုတ်ခၢၣ်စးလၢ အမးတၢ်လၢအတက့ၢ်လီၤအိတ ဖၣ်, ငူသဝီသးပျံၢ်မုတ်တဖၣ်ယုာ်ဒီးပျးနီၢ်တဂၤပိတ်မုတ်ခၢၣ်စးခဲ လၢာ်(၂၂၅)ဂၤ ဟဲထီၣ်ပၣ်ယုာ်မးသကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ထံၣ် လိာ်အိၣ်သကိးတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်ကမံးတံာ်(၇)ဂၤ လၢတၢ်မးဖျါထီၣ်ခါဆူမဲာ်ညါတၢ်ဖဲးတၢ်မးဒီး တၢ်ဆၢတံာ်လၢတၢ် ဟံၤလီၤအီၤသုၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်လိာ်အသကိးဝံၤအလီၢ်ခံ ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၂၇သီအနံၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်မးကဒီးဝဲ(Women Survivor Exchange) ပိတ်မုတ်လၢအထုၣ်ဖျးထီၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်တံာ်မးနၢၤ(ကညီသဝီသး ပျံၢ်မုတ်လၢအမးတၢ်လၢတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်အကတီၢ်တဖၣ်)အတၢ် ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးအမုးန့ၣ်လီၤ. ကညီပိတ်မုတ်တံၣ်လိာ် အိၣ်သကိးအမုးအံၤဘၣ်တၢ်မးတၢ်အီၤဖဲ ၂၀၁၄န့ၣ်တဘျီ, ၂၀၁၆ န့ၣ်တဘျီ, ၂၀၁၈န့ၣ်တဘျီဒီးခဲအံၤ ၂၀၁၉န့ၣ်, လါအိးကထိဘၣ် ၂၅သီတုၤ ၂၆သီအံၤမ့ၢ်ဝဲ(၄)ဝီတဝီဒီးဘၣ်တၢ်မးအီၤဝဲဝဲဒၣ်ဂုၤဂုၤ ဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟိန်ဒိုဒီဗျာန်တၢ်ပတုၣ်လွၣ်တၢ်စုၤဗျာန်ဒိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်ဗျာန်ဗျာန်
 သူနတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢကဒိသဒၤတၢ်အဂီၢ်
 ဗျာန်(၂၅)သီလါနိၣ်ဝဲဘၢနီၣ်တုၣ်(၁၀)သီလါဒိၣ်စဲးဘၢနီၣ်၂၀၁၉

တၢ်မၤဟံၣ်ဒိၣ်ဒုၣ်တၢ်ဂဲၤလိာ်ထီၣ်ဒါတၢ်စုၤဗျာန်ဒိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်ဗျာန်ဗျာန်(၁၆)သီတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ

ကညီပိၣ်ဗျာန်ကရၢမၤဝဲဟိၣ်ဒိၣ်ဒုၣ်တၢ်ဂဲၤလိာ်ထီၣ်ဒါတၢ်စုၤဗျာန်ဒိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်ဗျာန်ဗျာန်(၁၆)သီတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအမူးအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲ ၂၅.၁၁.၂၀၁၉အနံၤ ဖဲကွံတမၣ်သဝီ.မဲၣ်ဒိၣ်ကရၢ.ဒွဲၣ်လိာ်ကီၢ်ဆၣ်.ဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်အီၤဖဲ ၂၅.၁၁.၂၀၁၉အနံၤ ဒီးကဝံၤဖဲဒၣ်လၢ၁၀.၁၂.၂၀၁၉အနံၤန့ၣ်လီၤ.

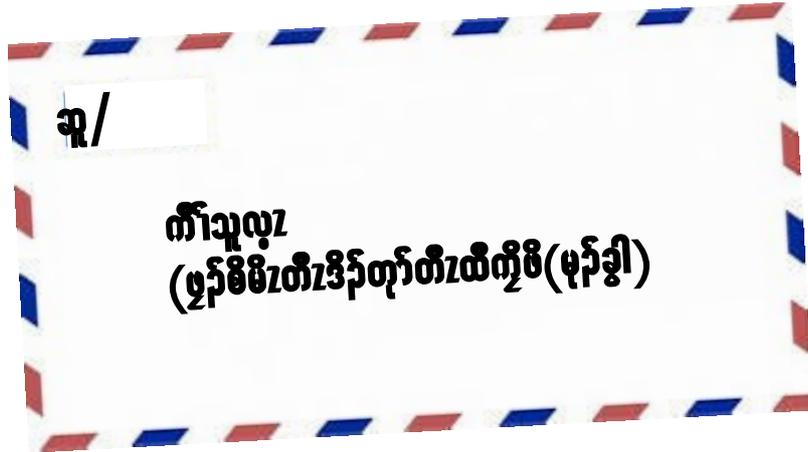
လၢတၢ်မၤတၢ်အိးထီၣ်ဒါအမူးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်ကျဲၤအံၤကညီပိၣ်ဗျာန်ကရၢခၢၣ်စးလၢလိာ်ခၢၣ်သး.ကီၢ်ရၣ်ကီၢ်ဆၣ်.ဒဲကဝီၤ ဗျာန်ဒီးခၢၣ်အံၤယုၣ်ကရၢမိၤပုၣ်ခိၣ်န့ၣ်.ဒုသဝီထံဖိကီၢ်ဖိဒီး သးဖိသံၣ်ဖိခဲလၢၣ်(၁၀၀၀)ဂၤယၣ်ယၣ် ဟဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ယုၣ်ဖိဖိန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်သကၢ်(၁၆)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်ကျဲၤအံၤအဂီၢ်ဖဲ ၂၄.၁၁.၂၀၁၉အနံၤ. အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်တူၢ်လိာ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ. အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ဒုးန့ၣ်အလိာ်တဖၣ်. တၢ်လိာ်ခိၣ်လိာ်ကွဲ. တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ. တၢ်ဘုးတၢ်ဖးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကနၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢမုၢ်နၤအဆၢကတီၢ် ကတီၢ်ဆိကွံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်. တီၤဖုၣ်ကွံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ.ကညီပိၣ်ဗျာန်ကရၢအိၣ်ဒီးအတၢ်ဒုးန့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါနၢ်ဟံၣ်ဘၣ်ယးတၢ်စုၤဗျာန်ဒိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိၣ်ဗျာန်ဗျာန်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တၢ်အိးထီၣ်ဝဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤဖဲ ၂၅.၁၁.၂၀၁၉

အနံၤ. ဂီၤခိအဆၢကတီၢ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ယုးယီၣ်ဆူကညီဒီးကလုာ်နီၣ်တယၢ်ဒီး ကညီပိၣ်ဗျာန်ကရၢနီၣ်တယၢ်ဝံၣ်ဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဂၤ ဒ်အမုၢ်တၢ်ကတီၢ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ယး(၁၆)သီတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂ့ၢ်အကျိၤအိၣ်ဒီးတၢ်နီၤလီၤလိာ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ.သးနါပုၣ်တၢ်ပနီၣ်ဒီးသအမုၢ်လၢအအိၣ်ဒီးလံာ်မဲၣ်ဖျါလၢအမုၢ်ဝဲတနံၣ်အံၤအတၢ်ယုထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၤပုၣ်လၢအမုၢ်ဝဲ. “သူနတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢကဒိသဒၤအတၢ်အဂီၢ်”လၢကညီ.ပယီၤဒီးအကလံးကွီၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်ဒုးနၢ်ဟံၣ်တၢ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်ကျဲၤအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဒီးတၢ်စံးတၢ်ကတီၢ်လၢခိၣ်နၢ်ခၢၣ်စးလၢအမုၢ်. ခၢၣ်အံၤယုၣ်စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်ခိၣ်ကျိၢ်ပဒိၣ်နီၣ်မ့ၣ်ဖိ. လိာ်ခၢၣ်သးထီၣ်ကမံးတံၣ်ပဒိၣ်နီၣ်ဒါဒါ. တၢ်ကရၢကရိဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤဝဲကျိၤန့ၣ်ရဲၣ်သယံၤစီၤကွဲးပစံၣ်. မုၢ်တြိၢ်ကီၢ်ရၣ်ခိၣ်ပဒိၣ်စီၤထဲအၣ်.ဒွဲၣ်လိာ်ကီၢ်ဆၣ်ခိၣ်ပဒိၣ်စီၤကျိၣ်ဝါမူ.ကညီဒီးကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျးသးမုၢ်ဒိၣ်သးရၣ်(၁၀၂)သးရၣ်ခိၣ်သးခိၣ်ဒိၣ်စီၤဒုးလွဲဒီး သးဘၣ်ဘါဖျၢၣ်သီခါအူပနံးစးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိးထီၣ်ဒါအမူးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်ကျဲၤအံၤဝဲဒၣ်ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ကဘၣ်ဖံးမၤဟူးဂဲၤဒီးအီၤလၢ(၁၆)သီအတီၢ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟူးဂဲၤမၤဒီးအီၤဒီးကဝံၤဖဲဒၣ်ဖဲ၁၆.၁၂.၂၀၁၉အနံၤန့ၣ်လီၤ.

လိပ်စာ

ဒီန့ဆာအလွှာတၢ်ဘၣ်တုမၤယံၤဘိၣ်ထီၣ်သီဒီးမၤယံၤ လၢမၤသ့ၣ်ဖျံးသးညီန့ဆာသးသမူတၢ်ဘၣ်တုဒီးရဲၣ်န့တၢ်သ့ အသိး အဲၣ်ဒီးပာ်လၢပာ်ကပီၤ ပာ်လုာ်ပာ်ပူၤတီၣ်ထီၣ်သုလၢထံ ကီၢ်တၢ်ပာ်ဆၢအစီၤနီၢ်ခိၣ်ဒ်လၢအသိးန့ၣ်လီၤ.

အဆိ ပျံးယဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါသုလၢပတၢ်ပာ်ဆၢတၢ် ကရၢကရိပူၤ ပလိၣ်ဘၣ်သုလၢထံကီၢ်မူဒါဝဲၤကျိၤဝဲၤဒုတဖၣ်အ ပူၤအါမး ခိဖျိသုမ့ၢ်သ့ၣ်စၢ်သးဘိၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ အိၣ်ဒီး တၢ်ပံၤတၢ်လၢအသိး သုမ့ၢ်ပဂံၢ်ပဘါပပူၤကလုာ်အမဲာ်ပှၤဖိမဲာ် ချံၣ်သီဖိတဖၣ်လၢကီၢ်သုလ္လအတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိအဂီၢ်လီၤ.ကိး နံၣ်ဒီး ပထံၣ်ဘၣ်လၢသုစံၣ်လီၤကျိၤအါမး မ့ၢ်စိၤပဖိဒီးနီၢ်ပမုၢ်ဖိ လၢအိၣ်ဒီးသးအဲၣ်ကလုာ်, အဲၣ်ဆိခိၣ်ဆိန့ၣ် တီခိၣ်ရိၣ်မဲၤပၤဆၢရဲၣ် ကျဲၤတၢ်ပာ်ဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်မ့ၢ်အလဲၤတုၤလဲၤဖဲလဲၣ်. ပက ညီသးပှၤစံးဝဲ, ပဃုမးပပွဲၤ ဆိၣ်အါဘၣ်ဆိၣ်ပံာ်,ဆါအါဘၣ်ဆါ ကျဲၤ, ဝဲၣ်အါဘိၣ်တဲာ်ထံ, စုမ့ၢ်စုန့ၢ်မ့ၢ်တတုၤသိးသန့က့ တ ကလၢအသန့ဘၣ်ဘျးဝဲလီၤဆီသုန့ၣ်တူၢ်တမံၤ ဆီဝါစ့ၢ်ကိး န့ၣ်တူၢ်တမံၤလီၤ. စုမ့ၢ်ကိးဘိၣ်ဒီးန့ၣ် တကၢကိၣ်ဒီးပသးထုဘၣ် န့ၣ်ပအာ်လီၤတူၢ်လိာ်လီၤ. စုန့ၢ်မ့ၢ်လီၤမၤတဘိၣ်န့ၣ် စုန့ၢ်အိၣ်တုၢ် လွံၣ်ဘိ ပဟံးတၢ်ဖိၣ်တၢ်တပံးဘၣ်အသိးသးဒီး ပကထီၣ်ပူၤ လၢဘၣ်မူဘၣ်ဒါဆိခိၣ်ဆိန့ၣ်အံၤ ပမ့ၢ်လၢသုလၢသုကကဲထီၣ် တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါအိၣ်အါလၢပဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢပတၢ်ပာ်ဆၢတၢ် ဖံးတၢ်မၤအပူၤ ပမ့ၢ်လၢဒီးဆၢထံၣ်ဘၣ်သုမုၢ်တစံးခါတစံး ဘၣ် သးလၢအဲၣ်ဒီးဆိခိၣ်ဆိန့ၣ်အပူၤကလုာ်ဒီး ဒုးထုၣ်ဖျးထီၣ်က့အ ပူၤကလုာ်လၢပူၤဆၢပာ်စိးတၢ်အစုပူၤမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်ပသးမံလီၤ. တၢ်လီၤလီၤဟီၤအါမးလၢဝဲၤကျိၤဝဲၤဒုတဖၣ်အပူၤလၢသုးထံးမ့ၢ် ဂုၤ,ပၤပြးဝဲၤလီၤအစီၤနီၢ်ခိၣ်ဒီးလၢလီၤမံခိၣ်ပှၤဆူးပှၤဆါ,ပှၤက့ပှၤ ကွဲၣ်အိၣ်အါမးလၢအလိၣ်ဘၣ်သု,လၢကကဲထီၣ်တၢ်ကူၤစါယါ ဘျါဒိၣ်လၢအဂီၢ်န့ၣ် ခိးသုပှၤဒီးတၢ်ကအုကစ့ၢ်, တၢ်မဲာ်ထံမဲာ်နိ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကွၢ်က့လၢသ့ၣ်ခိၣ်ဆၢခိၣ်ထံး လံာ်ထုလံာ်စု ပအူးအိၣ်, ဆီဝဲးဘၢလၢာ်အသိး ဖိဒ်ဖိသုလၢခိၣ်ကစၢ်ကဆူး

ဒုသဝိကျဲမုၢ်တတုၤမဲာ်တထံၣ်ဖးတဘၣ်တဖၣ်လၢနိးအ့ၣ်ခိၣ်ပှၢ် သုပျံးပးနါမဲာ်တစီၣ်နါတအိးတဖၣ် ခိးကွၢ်လၢနၢလၢဟံၣ်ခိၣ် ထံးထိးအ့ၣ်ကျဲၤလၢသ့ၣ်ဘၣ်သုအခိၣ်ထံးလၢနကဟဲဒီးကွဲးလီၤ ဒုးဖးအီၤကညီကျိၣ်တီခိၣ်ထံးအါမးလီၤ. ပှၤဒ်သိးအံၤတဖၣ်လၢ သုကွဲၣ်မ့ၢ်မတၢ်ကယုၢ်ထီၣ်အစုဒီး ဟဲဒ်သိးကဝံၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤ တကလဲၣ်. ပာ်လီၤနတၢ်ပညိၣ်လၢနပူၤကလုာ်ဒီးထံကီၢ်အဂီၢ် ဖဲ အဆိတက့ၢ်.

ပထီၣ်တုၤလၢသ့ၣ်စိးနါပကွၢ်လီၤသ့ၣ်ခိၣ်ထံးတဖျါဘၣ် ခိဖျိသ့ၣ်လုာ်အလွှာကးဘၢသ့ၣ်ဒုတဖၣ်ဒိၣ်အသိး ပကွၢ်လီၤက့ၤ သ့ၣ်ခိၣ်ထံးတဖျါဘၣ်န့ၣ်ယအာ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ယနီၢ်ကစၢ် တဘျီ မ့ၢ်ပာ်အါမ့ၢ်ဖိပံၤလၢလီၤအဲၣ်ဖိတကၤ အဝဲမၤယထီၣ်န့ၣ်အဖိ မ့ၢ်ပာ်လၢသ့ၣ်ဖးဒိၣ်တထံးအံၤဒီး ဖဲန့ၣ် ပာ်ပျါထီၣ်ပိာ်ခါအတၢ် သုတၢ်ဘၣ် တၢ်တူၢ်ဆါခိၣ်ဆါ တၢ်သ့ၣ်စုၤသးစုၤဒီး တဖုထီၣ်ဆု သ့ၣ်ခံ တုၤသ့ၣ်ဒုပပူၤကွၢ်လီၤတၢ်တထံၣ်တၢ်နိတမံၤဘၣ်. ထံၣ် ထဲဒုၣ်ကမၤန့ၢ်ဖိပိာ်စဲၤလၢသ့ၣ်ဒုပပူၤအစိးနါလၢမ့ၢ်ပာ်နီၢ်ပမ့ၢ်ဖိ အတၢ်မိၣ်န့ၢ်သးလီၤအဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ်အဘျးအဖျိတခိ က အိၣ်ဆံးအါလၢယဂီၢ်ဒီး ယထံကီၢ်အဂီၢ်နီၢ်ထီၣ်တအိၣ်နိတဘိ လၢကထီၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. ပှၤလၢထီၣ်သ့ၣ်ထီတကွၢ်လီၤက့ၤအလီၢ်ခံ ဒ်သိးယၤဒုလၢသုကျိၤကအိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.တဖျးထီၣ်သ့ၣ်ကသု န့ၣ် မိာ်ဒီးပာ်ကျဲးစးဒ်သိးပကအိၣ်ဒီးဂံၢ်ဒီးဘါ, အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ချ့ တူၢ်ဆါအသးလီၤ. မိာ်ကအိၣ်ဘၣ်တပုၣ်သ့ၣ်အမံဖိဆၢဆၢတ ဖျါဒုၣ်လဲၣ် ပျံးအဆုၣ်ကဘၣ်ဆဲးပှၤ ပထီၣ်တဘျီဘၣ်. ယထီၣ် သ့ၣ်ထီထီၣ် ယထံၣ်စိတၢ်ယံၤထီၣ်ဒီး ကသါဘၣ်ကလံၤဆံ့ဒီးလီၤ တၢ်ဆိကမိၣ်စ့ၢ်ကိးဆိတလဲၣ်ချ့မး တၢ်အိၣ်မူတၢ်စံၣ်စိတဲာ်စိလီၤ လံၤတဖၣ်သးပှၤနီၢ်ကွဲာ်ခဲလၢာ်လီၤ. မၤဒ်န့ၣ်တဂုၤပပူၤကလုာ်အ တၢ်အိၣ်မူအတၢ်ဟဲခိဖျိတုၢ်တဖၣ်န့ၣ် သ့ၣ်နီၢ်အီၤထီၣ်ဘိတက့ၢ်.ပ ပူၤကလုာ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ကံၤဘၣ်အမဲာ်ထံမဲာ်နိဒီးအတၢ်အိၣ်တုၢ် သယုာ်သညီ ခိဖျိသုးမိာ်စိရဲၣ်ဒိၣ်စိ ပၤဆုၣ်ပာ်စိး ဆူးသ့ၣ်အိၣ်ညုာ် မၤတရီတပါအံၤ မိကဟူလၢပနါဒီး ကတီၢ်တၢ်ဒီးနၢလၢသးပူၤ

ထီဘိတကွာ်. ပထံာ်တံာ်ထီထံာ်တံာ်ယံးယံ ပသးပုးနီာ်တံာ်သး
 ဆါသ့န့ယအာ်လီလီ. သနာ်က့--တဘျီဒုဒု--မုာ်ပုးလုယ
 အဲာ်ဒိာ်ကတံာ်တကဒီး အဝဲစုာ်ကီးမုာ်တံာ်ဒ်သိးယမုာ်အသိးလီ. ဘာ်ဆာ်
 ပတံာ်အဲာ်တံာ်လဲးခိဖျိလုတံာ်ခိာ်ထံး. တံာ်ထီထံာ်ထီထံာ်
 ဒိာ်တုာ်ကွံာ်ခိာ်ဒီး အဝဲတခိ မုာ်သဲထံလီ.စာအသ့ာ် ပုးမာသ့အိာ်
 ဘာ်သ့ာ်ခိာ်ဖိမုာ်ယံ လဲလိာ်ကွံာ်ဝဲပတံာ်အဲာ်ဆူပိညါဖျိစိမံ. သ
 ရာ်ဖိတကအစုပုးန့ ပုးလုအသးသ့ာ်ဖးအိးတြးလီကလဲ
 ထီာ်လုးထီာ်လုန့ မုာ်ဒုာ်ယလီ. သးလုအသ့ာ်ဖးလီကရဲတ
 ဖျာ်အံ. မုာ်ဒုာ်တပနာ်ဖိအတံာ်တုာ်ဘာ်ကံာ်ဘာ်လီ. လုတံာ်တ
 ဟ်သးအပု. ယတုးဆူတံာ်ဟ်ဆါကုစါယါဘျီလီမံခိာ်ဒီးဖဲန့
 မဲာ်ခဲာ်ဘာ်သဂါာ်လိာ်အသးလွံာ်တိာ်လုတံာ်သးကညီအတံာ်
 တုာ်ဃုာ်ကံာ်ဃုာ်အလီာ်မံခိာ်ထီာ်မုာ်နုအနီာ်ပမုာ်ဖိ(နးထံာ်
 က့လ်)အကလုာ်ဖိလုအကပုာ်ဒီး ဆါဒိာ်န့ကနဲစိဖိအံလီ.

စါဘာ်လုဒုလုာ်စါပဖိအသးခိာ်ထီးဒီးသးဖိလုအ
 လီကရဲတဖျာ်ဆိာ်ထီာ်ကုဒ်ညာ်အုာ်သံလုဘာ်ဒီးအံသုာ်တ
 ဘျီယံ တံာ်နုအုာ်နုသံနုဆုာ်မုာ်တအိာ်လုဘာ်. လုတံာ်ဒ်
 န့အယံ ဖုသံနီာ်လုတံာ်ဆါအလီာ်မံခိာ်ဒီးတံာ်မံမိာ်ခါ. တံာ်နီာ်
 ကီာ်ခါတနီာ်သးဂုဂုဘာ်. အိ--တမုာ်တံာ်မံမိာ်မးလဲာ်. တံာ်စုာ်
 တံာ်ပုာ်လုဒုဒုဟ့ာ်သါဒုးတုာ်ဒုးကံာ်အံ. သးပုးနီာ်ယဲဒီး ပုာ်ဒုဒု
 တံာ်ကမုာ်ခဲလုာ်န့လီ. (ဒုဒု--နမုာ်မာဆါမာလီကရဲမာသ့ာ်
 ဖးဒုးသဘျးယသးထဲလဲာ်ဘာ်ဆာ် ယထီာ်တုးလုမုကပိာ်လီ
 လံအယံ ယထံာ်တံာ်ထီန့လုညါလံအယံန့ ယပုာ်နတံာ်က
 မုာ်ခဲလုာ်ဒီးသးပုးနီာ်ကွံာ်တံာ်သးဟ့လံ.)ယတံာ်လဲးခိဖျိဖဲတံာ်
 ခိာ်ထံးအဆါကတံာ် တံာ်ဒုးတံာ်ယုဆူာ်တံာ်သံတံာ်ပုာ်တံာ်အိာ်
 တုာ်ကမဲဖိာ်ဃဲဒီးတံာ်အိာ်တုာ်သယုာ်သညိ,တံာ်ဟီာ်တံာ်ယုာ်,
 တံာ်ဃုာ်မုာ်ဖျိး,တံာ်လီမုာ်လီဖး,တံာ်သုးလီာ်သုးကျဲဆူထံမုာ်
 ဃိာ်တခိထံတခိကီာ်အိာ်ထီာ် ခိဖျိပယံသုးမုာ်တဖာ်ထီာ်ဒုးပ
 ကီာ်သုလုမုာ်ထီာ်အံအယံလီ. ယလဲးခိဖျိကံာ်သအုးသပုာ်
 အံ. ကဖဲးလီမဒီးတံာ်အဂီာ် တံာ်ပိးတံာ်လီတံာ်တအိာ်ကုအိာ်လု
 အမဲာ်ညါ,သရဲစုာ်ဒိာ်မး ကွံာ်ခိာ်ဖျိဒုာ်န့တံာ်ဒီး သရဲာ်သိာ်လီတံာ်
 တဖာ်ဖျိလွံာ်တံာ်လီ. တံာ်သိာ်လီတခိ လုာ်သ့ာ်ဘာ်သု ပဆာ်
 သါလုာ်ဖးဒိာ်ဒီး ဟီာ်ခိာ်ဝါန့ မုာ်ဒုာ်ထံကျိပုလုာ်ဘျာ်တဖာ်ဒီး
 သရဲာ်မုာ်အံဆူာ်လီအလီာ် မုာ်လုာ်ကိာ်လိာ် ကွံာ်ဖိခဲဆူာ်နီာ်လီ
 မုာ်သ့ာ်ဖုဒီး တံာ်ကွဲးလံာ်အလီာ်မုာ်ဒုာ်ခိာ်လုာ်ခိာ်န့လီ. တံာ်လဲး
 ခိဖျိမုာ်နးမုာ်ဖျိာ်ဘာ်ဆာ် သးတဆဲးဘာ်. သရဲာ်မုာ်ဖိမုာ်အိာ်လွံာ်
 တံာ်သနာ်က့ ခဲကနံာ်အံ. တဲအဲကလံးကျိာ်လီဒဲန့ဒီးကီာ်ပယံ
 ဖျိစိမံစံာ်လီန့ယတဲဘျာ်လီ. ခိဖျိအတံာ်ကျဲးစးသဟီာ်ယံ
 တုးဆူခဲနဒ်,နီာ်ဝဲ,အမဲရကအယံ တဘျီမတမာဆါအသးဒီး
 မတဟ့ာ်အိာ်တံာ်ဖျိာ်တံာ်ယာ်န့ သးပုးနီာ်ကွံာ်ဝဲလံ. အဝဲအံမုာ်
 သရဲာ်မုာ်ဖိလုပုာ်အဒုာ်ဒါအတံာ်ကမုာ်ဒီး ယအဲာ်ဒီးစံးလုအဝဲ
 ဒီးထီာ်ခရံာ်အမဲာ်ကးဒီး ထံာ်ကုတံာ်ခဲလုာ်လုအကဆီ ပုးဒီး
 တံာ်အဲာ်တံာ်ကွံာ် တသးကါသးဆါလုတံာ်နီတမံအမဲာ်ညါ လီ
 ကံဒ်ပုမံသပု တနီာ်လုအတံာ်အိာ်မုလီာ်လံဒ်န့အသိး နက
 ကဲထီာ်ဘာ်ဖုးပုဒ်န့တဖာ် ဖဲနတုးနဆူပိညါဖျိးစိလုာ်ဘာ်တ

လုကွံာ်အတံာ်လုလါဟ့အိခိာ်အဖါမုာ်န့လီ. မဒ်န့တဂု.
 တုးနဖျိထီာ်တံာ်ထီထံာ်မုာ်ဂု. တံာ်ဒိာ်တုာ်မုာ်ဂုဒီး ဖျိစိမံမုာ်ဂု
 ဃာ်ကဒါကုန့ခိာ်ဆူလီခဲထဲတဘျးဖိဒီး ဟံန့တံာ်ဆါကတံာ်
 ဆိမိာ်ထံာ်မုာ်မုာ်ဒီးပာ်အတံာ်တုာ်ဘာ်တဖာ်ဒီး ကီာ်သုလုအဲာ်
 ကလုာ်တံာ်ဟ်ဆါမုာ်လုပုးဒိာ်ဟ်လုပယုးယီာ်တဖာ်အတံာ်ဟုး
 တံာ်ဂဲတကွာ်.မိာ်အသးပုာ်ဟ်အိခိာ်ဝါလံ.မတုးကသးအိာ်လု
 ယုာ်ထီာ်အစု ကပိာ်ထွဲဒ်မိာ်ဟ်လဲးကျဲအသိးတဖာ်လဲာ်...ဟဲဃါ
 ခဲအံ တတံာ်ဒီးပုးလုအမာအါမာသီတုာ်တံာ်ဒီး ပတံာ်ဒ်ဆာ်ဖိ
 ကီာ်ဖိ လုကီာ် တဘျာ်အံအပုတကွာ်.ပခိးကွာ်လုာ်နုလု
 (KNDO, KNLA, KNPF) ဝဲလီာ်ခိာ်သ့ာ်ဒီးပုးဒိာ်တံာ်ဖဲးတံာ်မာ
 လီာ်အါမးဒီးယံာ်တုာ်ဝဲလံ.

ပာ်လီနသးဒီးဆါတဲာ်လီနသးဟဲချဲချဲတကွာ်.န
 တံာ်အဲာ်ဖိမုာ်တြီနဒီးဟ့ာ်အိာ်တံာ်ကတံာ်ဖိလုအစံးဝဲ.မုဒါလု
 ညါတံာ်အဲာ်လုခဲဝဲဒီးထွဲထီာ်နခိာ်လုတံာ်သးတုာ်အပုတကွာ်.
 နမုာ်တဟဲဆိ နလုာ်နပုးနတံာ်ကုာ်ဘာ်ကုာ်သ့သ့ာ်တဖာ် နထီာ်
 သတြီအိာ်လုသုးဖိ တံာ်အိာ်မု တမုာ် ကကဲ ဒီးကမုာ်လု
 ဘာ်.ယဖျိကွံာ်လံ.ယတြးကဲသုးခိာ်လီ.ယကဲသုးဖိတကုာ်ကိာ်
 ဘာ်..မုာ်ကစိဒိလီ.ပထံာ်ကပာ်သုသနာ်က့ ပမာကပာ်ထီာ်က
 ပာ်န့တသ့ဘာ်. ပကတုးဆူခိလုာ်ကွံာ်ပဘာ်ခိဖျိတံာ်ခိာ်ထံး
 ဒီးနီာ်တံာ်လုညါန့ နသ့ာ်ညါလီဘာ်ဒုဒုမုာ်ဒုဒုခါသ့ာ်. ပုးသး
 ပုာ်စံးဝဲ,ကဲပုာ်ဝဲမးကဲသရဲာ်,ကဲကုာ်ဝဲမးကဲကစါ,တံာ်ကတံာ်
 တဘီအံ. ကီသ့ာ်ကီသးမးလုယကဘာ်ခိဖျိလီ.

လီာ်ဆူာ်နီဖိလုနဂီာ်ဒီး စါနီခိာ်တံာ်ကွဲးဘိခိးကွာ်လု
 နကျဲသုသုတနံလီ. မုာ်နံဖဲနတုးလုတံာ်ဟ်ဆါစါခိာ်တံာ်မာ
 လီာ်ဒီး ကဲထီာ်ခိာ်နီလံန့ ပုးကသးခုဒီးပာ်လုာ်ပာ်ပုးနု. မုာ်နမိ
 လုအိာ်ဖျိနဒီးပာ်လုလုာ်ဒိာ်ထီာ်နုလီ.ပုးသီတကုမုာ်နတံာ်
 အဲာ်ဖိဒီး ပုးလုခဲတကု ကမုာ်ခိာ်နီသးပုာ်ပဝဲသ့ာ် တကးဘာ်ပု
 လုခဲကတံာ်တခူာ် မုာ်နပုကလုာ်ထံဖိကီာ်ဖိတဖာ်န့လီ.

တံာ်လုပုတဖာ်အံမိာ်န့သးလီန့ မုာ်ဒုာ်ပုကကဲ
 ထီာ်ခါဆူညါခိာ်နီသးစါသုဝဲသ့ာ်ကုာ်သ့ပိညါတံာ်ထီထံာ်ဖျိစိ
 မံမုာ်ဖိတဖာ်လီ. ပတံာ်မုာ်လုကွာ်ဖိန့ မဲနကမုာ်မုာ်အူထူာ်လု
 မာကပိထီာ်ကုတံာ်ဟ်ဆါတံာ်လဲးကျဲလုအခဲးအံန့တကွာ်.

ဒ်ဝဒိးန့ၢ်တၢ်ပာ်တၢ်သးတၢ်ညါ တၢ်ပာ်တၢ်သးတၢ်ညါ

- (၁) ပုၤမ့ၢ်သံကွၢ်န့ၢ် တၢ်သံကွၢ်လၢ နတအဲၣ်ဒိးစံးဆၢတဖၣ်န့ၢ် ကွၢ်ထံပုၤသံကွၢ်တၢ်အမဲၣ်ချဲဒိး နံၤကမ့ၢ်ထီၣ်တက့ၢ်.
- (၂) နမ့ၢ်ဟးလၢကျဲအဆၢကတီၢ်န့ၢ်ဟးအိၣ်ဘျုးဘျုးဂ့ၢ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်တအဲၣ်ဒိးဆၢဂ့ၢ်ဆၢဝါပုၤလၢနထံၣ်အိၣ်လၢကျဲဖဲနဟးပုၤဒိး တၢ်သးတံၢ်တၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၢ် ဒုးနဲၣ်ပျါထီၣ်နတၢ်နံၤကမ့ၢ်ဒိးဆုးလီၤနခိၣ်တဖဲး ဒ်နဆၢဂ့ၢ်ဆၢဝါအိၣ်န့ၢ် ကမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒိးလၢ ပုၤန့ၢ်လီၤ.
- (၃) တၢ်လၢနကဘၣ်တၢ်နီၣ်ဒိးသ့ၣ်ညါဆိအိၣ်တခါန့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ, တၢ်လၢတံၢ်သကိးတဖၣ်န့ၢ် ဖဲတၢ်ခဲလၢာ်ဘၣ်လီၤဘၣ်စးလၢအဂီၢ်အဆၢ ကတီၢ် အသးကမ့ၢ်ဒိး ဖဲတၢ်တဘၣ်လီၤဘၣ်စးလၢအဂီၢ်အဆၢကတီၢ် အဝဲကထီၣ်ဒါန့ၢ်လီၤ.
- (၄) ပာ်လီၤနကစၢ်ဒ်ဝဲအတၢ်ဆၢတဲာ်တက့ၢ်. ပာ်လီၤနသးလၢနကကွၢ်ဆၢခဲဒိးတၢ်လၢအကဟဲဝဲခဲလၢာ်န့ၢ်တက့ၢ်. တချုးလၢန မၤတၢ်တမံၤမံၤဘၣ်အဆၢကတီၢ် သ့ၣ်ညါဆိန့ၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်အံၤကသံၣ်လၢအကူၤတၢ်ပီၤယၢ်တအိၣ်ဝဲဘၣ်န့ၢ်တက့ၢ်.
- (၅) တၢ်လၢနကဘၣ်မၤအိၣ်တခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ်န့ၢ် ဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤအိၣ် တကယၢ်မုၢ်ကယၢ်ပုၤန့ၢ်တက့ၢ်.
- (၆) ပာ်လီၤနသးလၢနမ့ၢ်တၢ်ဆံးဆံးဖိတခါဒိးထံၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဖးဒိၣ်ဒိၣ်တခါဒိး ထၢန့ၢ်လီၤနမ့ၢ်တၢ်ဆံးဆံးဖိဆူတၢ်ဖးဒိၣ်အ ပုၤန့ၢ်တက့ၢ်.
- (၇) နမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ပုၤတဂၤသပျီၤကတၢ်န့ၢ် အမ့ၢ်အဲၣ်ဒိးမၤတၢ်တခါခါ, မ့ၢ်အဲၣ်ဒိးလဲၤတၢ်တပုၤပုၤန့ၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်သဘျုးတက့ၢ်. အဝဲ မ့ၢ်ပုၤလၢအအဲၣ်န့ၢ်သပျီၤကတၢ်န့ၢ် အဝဲကဟဲက့ၢ်ကဒါဆူန့ၢ်လီၤ.
- (၈) နဘၣ်တဲဘျုးတဲဘျုးလီၤနသးလၢနကဒိသဒါလီၤနသးအဂီၢ်တဂ့ၢ်. သ့ၣ်ညါလၢနတၢ်တဲဘျုးတဲဘျုးက့ၢ်တဖဲးနမၤကမ့ၢ်တၢ်ဝံၤအ လီၤခဲန့ၢ် မတၢ်တဂၤမးကန့ၢ်ဝဲဒ်တမ့ၢ်ဘၣ်န့ၢ်တက့ၢ်.
- (၉) တဘၣ်သးဒိၣ်တၢ်ဒိး မၤသပျီၤသပျီၤနသးတဂ့ၢ်. မတၢ်တဂၤမး တဟံထီၣ်တၢ်ဒုၣ်တၢ်ကမၤလၢနဖိခိၣ်ဘၣ်.
- (၁၀) တဘၣ်လံၣ်ဘၣ်လီၤတၢ်တဂ့ၢ် တၢ်တီၢ်တၢ်လီၤန့ၢ် တပျါထီၣ်တနံၤပျါထီၣ်ဝဲဒ်တနံၤလီၤ.
- (၁၁) တဘၣ်ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤပုၤနီၣ်တဂၤတဂ့ၢ်.
- (၁၂) နတအိၣ်ဒိးကမ့ၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ထဲန့ၢ်ညါဘၣ်. မၤလီၤဘျုးလီၤတီၢ်နသးကဲၣ်ဆိးတဂ့ၢ်.
- (၁၃) နမ့ၢ်တအဲၣ်ဒိးသးပုၤနီၣ်တၢ်လၢအပုၤကွၢ်န့ၢ်သ့ဝဲဒ်ဘၣ်ဆၢ သ့မၤထီၣ်တဲာ်ဒိးပျီၤကွၢ်တၢ်လၢအပုၤကွၢ်တဖၣ်န့ၢ်တက့ၢ်.
- (၁၄) ပုၤလၢအတၢ်စံးတၢ်ကတိၤတဖၣ်န့ၢ် ထၢန့ၢ်မၤနီၣ်ယၢ်အိၣ်လၢနခိၣ်န့ၢ်ပုၤတက့ၢ်. မ့ၢ်နကစၢ်ဒ်ခဲအတၢ်ဂ့ၢ်န့ၢ် ထၢန့ၢ်မၤနီၣ်ယၢ် အိၣ်လၢနသးပုၤသံးသံးတက့ၢ်.
- (၁၅) လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤ တၢ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲလၢအပတီၢ်ဒိးအပတီၢ်ဒ်ဝဲန့ၢ်လီၤ. တၢ်တတီၢ်တတြၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမးန့ၢ်လီၤ. တဘၣ် ကအုကစွါလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂ့ၢ်.
- (၁၆) ဒ်နထံၣ်ဒိးနဆိကမိၣ်လီၤနနီၣ်ကစၢ်အသိး နမ့ၢ်တၢ်အရူၤဒိၣ်ဒ်န့ၢ်အသိး တသ့ဝဲဒ်ဘၣ်.
- (၁၇) တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢပဘျုးဆဲးကွၢ်အိၣ်လၢ ကျိၣ်စ့န့ၢ်ဝဲခဲလၢာ်န့ၢ် ပတကိးလၢတၢ်ကိတၢ်ခဲဘၣ်.
- (၁၈) တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲလဲၣ်ဂ့ၢ်တၢ်လီၤဖဲလဲၣ်ဂ့ၢ်. နမ့ၢ်ကတိၤတဲထီၣ်ဖျဲးတၢ်ကတိၤ “အဲၣ်န့ၢ်” တပျါအံၤန့ၢ် တဲအိၣ်အိၣ်လၢနသ့ၣ်န သးဒ်နဲနီၣ်နီၣ်တက့ၢ်. ဒ်န့ၢ်အသိး တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲလဲၣ်ဂ့ၢ်တၢ်လီၤဖဲလဲၣ်ဂ့ၢ်. နမ့ၢ်ကတိၤနဲတၢ်ကတိၤ “စိရံ” တပျါအံၤန့ၢ် ကွၢ် ပုၤလၢနကတိၤတၢ်ဒိးအိၣ်အမဲၣ်ချဲဒိးကတိၤအိၣ်တက့ၢ်.
- (၁၉) တဘၣ်ဆၢတဲာ်ပုၤတဂၤအတၢ်အိၣ်သးဒ်နထံၣ်လၢအကွၢ်အဂီၢ်ဒိးအတၢ်အိၣ်ပျါလၢခိအသိးန့ၢ်တဂ့ၢ်. တၢ်လၢနကဘၣ်တဲအိၣ် န့ၢ် တဲအိၣ်ကယိကယိဒိး တၢ်လၢနကဘၣ်ဆိကမိၣ်အိၣ်တခါန့ၢ် ဆိကမိၣ်အိၣ်ချဲချဲတက့ၢ်.
- (၂၀) ဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဘျုးအိၣ်သါအဆၢကတီၢ်လၢနနီၣ်ကစၢ်ဒ်ခဲအဂီၢ်ဒိး အိၣ်ကွၢ်ကွၢ်အိၣ်ထဲတဂၤစိတက့ၢ်.
- (၂၁) တၢ်လၢအတဘၣ်ဃးဒိးနဒိး တမ့ၢ်နတၢ်ဖိတၢ်လံၤဘၣ်တခါန့ၢ် တဘၣ်ပံးအိၣ်တဘျီတဂ့ၢ်. နမ့ၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးနဲထဲလဲၣ် ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၢ မ့ၢ်တနံၤနကဘၣ်ပျဲကွၢ်အိၣ်အဂ့ၢ်န့ၢ်သ့ၣ်ညါနဲတက့ၢ်.
- (၂၂) ကျဲးစးတက့ၢ်. ကျဲးစးအါထီၣ်တက့ၢ်. ကျဲးစးအါန့ၢ်ဒိးအလီၤတက့ၢ်. နတၢ်မံမိၢ်ထံၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်အမိၢ်လံမိၢ်ပုၤကဟဲပျါထီၣ်ဝဲဒ် န့ၢ်လီၤ.
- (၂၃) တၢ်အရူၤအယုၤလၢတၢ်သးစွံကတုၤအပုၤတအိၣ်ဘၣ်အသိး တၢ်မၤနၢၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်တၢ်အယုၤလၢကျဲတဖျံၣ်တတံၢ်, ကျဲးဖး ဖိန့ၢ် တအိၣ်ဝဲဒ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်.
- (၂၄) ပုၤမ့ၢ်အိၣ်သါဂၤန့ၢ် တဂၤလၢမ့ၢ်ပုၤလၢအသ့ဒိၣ်န့ၢ်ပုၤန့ၢ်လီၤ. ပုၤလၢအနးဒိၣ်န့ၢ်ပုၤန့ၢ်တအိၣ်ဝဲဒ်ဘၣ်. သံကွၢ်လီၤနနီၣ်ကစၢ်အ သးလၢ “မ့ၢ်ယုၤကွၢ်ကျဲးစးယဲလံၤခါ” တက့ၢ်. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ နမၤနဲမ့ၢ်လၢပုၤလဲၣ်န့ၢ် သ့ၣ်ညါလီၤနသးလၢနမ့ၢ်ပုၤလၢအနၢၤလီၤအ သးဒိးလီၤယုးယီၣ်ပာ်တၢ်သးတၢ်ညါန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကမၢ်မုၢ်ဒိၣ်ဃုကညးတၢ်က့ၢ်

ဘၣ်အိၣ်မုၢ်ဒိၣ်တၢ်ကမၢ်န့ၣ်လီၤဘျးလီၤတီၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ပှၤကိးဂၤဒဲးန့ၣ် တမ့ၢ်လၢအကပူၤဖျးဒိၣ်တၢ်ကမၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ကဘၣ်အၢၣ်လီၤဒိၣ်ဃုကညးအတၢ်ကမၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဃၢဘၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢကဘၣ်ဃုကညးတၢ်ဃၢလၢအဂီၢ် တဘျီတခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ဝဲဖျိၣ်ဖျိၣ်နးနးတစၢ်သးန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအဖိၣ်ယၢ်လိာ်အတၢ်ကမၢ်ဒိၣ်ဃုကညးတၢ်သ့န့ၣ် တၢ်အိၣ်မုၢ်လၢအအိၣ်တ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဘၣ်ဝဲဒိၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဃိန့ၣ်ဒိၣ် တၢ်ကမၢ်မုၢ်အိၣ်န့ၣ် တဘၣ်ပာ်ကအၢလၢသးပူၤဘၣ်. အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဒိၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်တက့ၢ်. ဝံၤဒိၣ်လၢခံသ့တကမၢ်ကဒိၣ်တဂ့ၢ်အဂီၢ် ပလီၢ်ပဒိသးဘၣ်တက့ၢ်.

လၢပျၢၤန့ၣ်လၢညါခါန့ၣ် ဖိသ့ၣ်ခံကအၢပာ်မ့ၢ်ဝဲသဲထံဖိခါအိၣ်ဝဲတကန့ၣ်လီၤ. အဃိ ပှၤကိးဂၤမၤကမၢ်ဘၣ်တၢ်အဃိ အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဃုကညးတၢ်ကမၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. နသးကဖျိထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနဃုကညးတၢ်အခါ တဘၣ်မ့ၢ်တၢ်အဝံၤသးပာ်တပာ်ဘၣ်န့ၣ်တဂ့ၢ်. အိၣ်ဒိၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါလၢဃုကညးတၢ် လၢခံတၢ်ကမၢ်တအိၣ်လၢတဂ့ၢ်အဂီၢ် ယကအိၣ်န့ၣ်လီၤမး နသးကမုၢ်ကရၢဝဲသပျၢ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခုၣ်တၢ်

ခုၣ်တၢ်အပူၤဘၢတၢ်မုၢ်ဘၢဖိ vitamin B6 အိၣ်ဝဲအါမးဒိးဒိသဒါသးဖျါတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. ပိုတက်ဆီယမ်အိၣ်အါမးအဃိမၤလီၤသ့ၣ်ဂံၢ်ဆိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. discoing အိၣ်ဃုၣ်စ့ၢ်ကိးအဃိ မၤစၢၤသ့ၣ်ဂံၢ်ဘါလၢအလဲၤန့ၣ်ဆူကလ့ၢ်ပူၤအဃိ မၤလီၤသ့ၣ်ဂံၢ်ဆိၣ်န့ၣ်လီၤ.

မၤဟးဂီၤကၢ်လၢအဂီၢ်ဆူၣ်တဖၣ်အဃိ ဒိသဒါခဲန့ၣ်တၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်အိၣ်ခုၣ်တၢ်ဒိးအတၢ်ကဲဘျးတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲဒ်အဖိလၢအသိးလီၤ.

- မၤစၢၤတၢ်စံၣ်အဂီၢ်အဘါလီၤ.
- မၤစၢၤမဲာ်ချံလၢကအိၣ်ဒိးအထံအဂီၢ်လီၤ.
- မၤစၢၤလီၤတၢ်တထံၣ်တၢ်လၢမုၢ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ် (မဲာ်ခံးသိ)
- ဒိသဒါပှၤ ဒ်သိးတၢ်ဆါအဃိကမုၢ် (virus) အတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကဲသ့တဘၣ်ပှၤတဂ့ၢ်.
- Virus တၢ်ဆါဃာ်မ့ၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤ အဝဲဆိၣ်ဖျိးကွံာ်ဝဲ
- ပဖံးဘၣ်ပညၢ်တဖၣ်ကဖျါစါဒိးကမၤစၢ်လီၤပတၢ်သးပျၢ်ထီၣ်
- ကမၤစၢၤလီၤပဘၣ်လီၤအိးဖဲပနါစ့ၢ်တကဝီၤအကပိာ်ကပၤ

တၢ်ဒေန်ဆူဒ်ဒေန်ချလၢပုၤအိၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးအိၣ်ဒီး

လူၢ်ခွဲသၢ်အတၢ်တၢ်ဆူဒ်ဒေန်ချလၢပုၤအိၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးအိၣ်ဒီး

ပကထံၣ်ဘၣ်လၢလူၢ်ခွဲသၢ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးအလွဲၤလၢအမ့ၢ်အလါဒီးအဘိခံကလုာ်န့ၣ်လီၤ. လၢအဝဲဒၣ်အပူၤ အိၣ်ယုာ်ဒီးဘံၤတၢ် မ့ၢ်အ့ၤမဲးကနံၤဖိထဲးစံၤယၢၤဖိလံးတၢ်အိၣ်လၢအန့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါတဖၣ်အယံ ကဲဘျးဒီးဂ့ၤလၢတၢ်အိၣ်ဆူဒ်ဒေန်ချ ဒ်လၢအဖိလၢသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ၁. လၢလူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤ ခဲလၢရံၤသဟီၣ်အိၣ်စ့ၤဝဲအယံ တၢ်အိၣ်လၢသိအိၣ်အါအလီၢ် ပမ့ၢ်အိၣ်လၢလူၢ်ခွဲသၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ပနီၢ်ကစၢ်အတယၢ်တအါထီၣ်ဘၣ်အမဲာ်ညါ မၤစ့ၤလီၤတၢ်သ့ၣ်ဝံၤပသးန့ၣ်လီၤ.
- ၂. လၢလူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤ မဲးကနံၤစံၤယၢၤအိၣ်ဝဲအယံ မၤစ့ၤပုၤလၢတၢ်အိၣ်ဂံၢ်ဘျးတၢ်ညီအယံဒီး ကြးလၢပဖိအိၣ်အိၣ်ဒီးကသုတကလုာ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.
- ၃. လူၢ်ခွဲသၢ်မၤစ့ၤလီၤပမိၢ်ပုၤသ့ၣ်ဝဲအယံ ပကြးအိၣ်အိၣ်ဖဲတၢ်ကိၢ်ခါအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၄. လၢလူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤ အိၣ်ယုာ်ဒီးဘံၤတၢ်မ့ၢ်အ့ၤမဲးကနံၤစံၤယၢၤအယံ မၤဂ့ၤထီၣ်ပုၤလၢပနီၢ်ခိတူၢ်တၢ်ကန့ၢ်ကကဲအဂီၢ်လီၤ. ပမိၢ်ပုၤတူၢ်တၢ် တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ် ကဒိသဒါပုၤဒ်သိးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါသုတဘၣ်ပုၤညီကဒၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၅. လူၢ်ခွဲသၢ်မၤစ့ၤလီၤတၢ်ဆါဒ်အမ့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဆိၣ်တၢ်ဆါ, ကလံၤဖူးပုၤဒီး သးတၢ်ဆါဂဲၤထၢၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၆. လူၢ်ခွဲသၢ်အကျါ တၢ်အယဲၤဘံၤတၢ်မ့ၢ်အ့ၤမဲးကနံၤစံၤယၢၤအိၣ်ဝဲအယံ မၤစ့ၤလီၤကွံာ်သိလၢအအိၣ်လၢသ့ၣ်ကျါန့ၣ်လီၤ. ဘံၤတၢ်မ့ၢ်လၢအအိၣ်လၢလူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤတဖၣ် ဒိသဒါတၢ်ဆါဒ်အမ့ၢ်တၢ်အညိး(အဒိ-စုကမဲာ်ညိး, ဃံဆါညိးဒီးတၢ်သးဘံး)တဖၣ် ဒ်သိးသုတကဲထီၣ်တဂ့ၤလီၤ.
- ၇. လူၢ်ခွဲသၢ်မၤစ့ၤလီၤခဲနံၤစံၤတၢ်ကိၢ်တၢ်ခဲသ့ၣ်ဝဲလီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်အယဲၤအကံၤလၢအအိၣ်လၢလူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤအံၤ မၤစ့ၤလီၤမံၢ်ကွံာ်တၢ်အစုၣ်အပျါလၢအအိၣ်လၢပမိၢ်ပုၤအပူၤဝံၤ ဒ်သိးလၢပပံာ်ပုၤအပူၤတၢ်စုၣ်တၢ်ပျါတဖၣ် လၢတအိၣ်စူးဖျိာ်အသးတဂ့ၤအဂီၢ်ဒိသဒါဝဲလီၤ. လၢပံာ်ဖးဒိၣ်အပူၤ တၢ်အစုၣ်အပျါလၢအကဒုးကဲထီၣ်ခဲနံၤစံၤတဖၣ် မ့ၢ်အိၣ်စူးဖျိာ်အသးန့ၣ် ခဲနံၤစံၤတၢ်ဆါကဲထီၣ်အသးသ့ၣ်ဝဲလီၤ.
- ၈. လူၢ်ခွဲသၢ်မၤစ့ၤလီၤဆံၣ်ကျါအချံအတၢ်ပနီၢ်တဖၣ်လီၤ. ပိာ်ခွါတဖၣ်ဆံၣ်ကျါအချံတဖၣ်ဒိၣ်အယံ မ့ၢ်ဆံၣ်ဆါန့ၣ်ကိၢ်ခဲဝဲဒီး မၤစ့ၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိၢ်လၢတၢ်အိၣ်ယုာ်လိာ်သးတဖၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.
- ၉. လူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤ ဘံၤတၢ်မ့ၢ်အ့ၤမဲးကနံၤစံၤလူၤတ့ၤအိၣ်ဝဲအယံ မၤဂ့ၤမဲာ်ချံအတၢ်အိၣ်ဆူဒ်ဒေန်ချလီၤ.
- ၁၀. ဘံၤတၢ်မ့ၢ်အ့ၤမဲးကနံၤစံၤလၢအအိၣ်လၢလူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤအံၤ ဒိသဒါတၢ် ဒ်သိးမဲးအယာ်သုတအိၣ်တဂ့ၤဝံၤ မၤစ့ၤလီၤသးပုၤအတၢ်ဆူးတၢ်ဆါစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.
- ၁၁. လူၢ်ခွဲသၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါခိၣ်န့ၣ်အယဲၤလၢအတုထီၣ်ဘျီထီၣ်အသးအလိာ်မၤစ့ၤခိၣ်န့ၣ်လၢတၢ်တၢ်ကန့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်အိၣ်လူၢ်ခွဲသၢ်န့ၣ် ပမ့ၢ်တအိၣ်ထံအါအါဒၣ်လဲာ် တနံၤအဂီၢ် ထံလၢပုၤလၢပမိၢ်ပုၤအပူၤလံန့ၣ်လီၤ.
- ၁၂. လၢလူၢ်ခွဲသၢ်အပူၤ ဖိးဖိရၢးစံးဒီး မဲးကနံၤစံၤယၢၤတဖၣ်အိၣ်လၢအိၣ်ပုၤလံအယံ အဝဲမၤဂ့ၤထီၣ်ပသံအဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ဖဲပသးပုၤထီၣ်အဆၢကတီၢ် ဒိသဒါပသံတဖၣ်လၢအတကဖိဒီး စူးတဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.
- ၁၃. လူၢ်ခွဲသၢ်အဘျီအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါထဲလဲၣ်န့ၣ် လူၢ်ခွဲသၢ်လၢအဘျီအလွဲၤလၢပုၤတဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါအါန့ၢ်ဒီး လူၢ်ခွဲသၢ်လၢအဘျီလၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဖိအိၣ်လူၢ်ခွဲသၢ်န့ၣ် တဘၣ်သ့ၣ်ကွံာ်အဘျီတဂ့ၤ မ့ၢ်လၢအဘျီလၢန့ၣ်အိၣ်ဒီးဘံၤတၢ်မ့ၢ်လၢအမ့ၢ် အ့ၤတၢ်အိၣ်ဆံၣ်ဒီးအယံ ဒိသဒါစဲလဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးလၢပဖိအိၣ်အိၣ်ဒီးဘၣ်သ့ၣ်စီကွံာ်အိၣ်စီစီဝံၤ ကျါလီၤအါတဂ့ၢ်.

သွံင်ဆိန်တၢ်ဆါ(သွတိ)

သွံင်ထီၣ်တၢ်ဆါ, သွံင်ဆိန်တၢ်ဆါ အံၤသးစးသးပှၢ်တစံး ပှၢ်လၢအထီၣ်အသွံင်ဒီးအိၣ်အဖီခိၣ်(၁၄၀)ဒီးအဖီလၢ(၉၀) ဆူအဖီခိၣ်န့ၣ်ပစံးလၢအမ့ၢ်ဝဲသွံင်ဆိန်အတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ.

ပှၢ်လၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်သွံင်ဆိန်တၢ်ဆါ(၉၅)မုးကယၤ န့ၣ်တမ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤနီတမံၤအယီၤဘၣ်ဒီးမ့ၢ်ဒၣ်အသွံင်ဒၣ် အတၢ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်တၢ်ယံၤမုးကယၤန့ၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကလ့ၢ်တၢ်ဆါလၢအိၣ်ဖျၢၣ်လီၤပၣ် ယုၣ် လၢအမ့ၢ်အဆံၣ်ကျိၤဒီတကျိၤအပူၤ လၢသ့ၣ်တဖၣ်ရဲၣ်လီၤ. အသးဒီးကးတံၢ်ယၢ်ဆံၣ်ကျိၤ, ကလ့ၢ်တၢ်ဆါယံၤထၢ, ပအီၤကသံၣ်ဒီယုၢ်ဒီးဟ့ၣ်က့ၤပှၢ်တၢ်ဆါ, တၢ်အိၣ်တၢ်တကံတကးကသံၣ်, တၢ်တြိတၢ်အိၣ်ထီၣ်ဖိသၣ်ကသံၣ်, ကဖုကသံၣ်လၢအပၣ်ယုၢ်ဒီး န့ၣ်ခိၣ်ဒီးကသံၣ်ဂံၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟံၣ်မိဟးထီၣ်အါအတၢ်ဆါတဖၣ်, ကိၣ်ယုၢ်ဘိဟံၣ်မိ အါလၢအမ့ၢ်ကိၣ်ယုၢ်ဘိတၢ်ဆါ, သွံင်ကျိၤမုၣ်အိၣ်အတၢ်ဆါသ့ၣ် တဖၣ်ဒုးကထီၣ်သွံင်ဆိန်တၢ်ဆါသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

သွံင်ဆိန်ယံၤထၢတၢ်ဆါန့ၣ် မၤဘၣ်ဒီဝဲခိၣ်န့ၣ်, မဲၣ်ချံ, သး, ကလ့ၢ်, ခိၣ်သွံင်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ကထီၣ်က့ၤ တၢ်ဆါ ဒ်အမ့ၢ်ကလံၤတၢ်(လေၤဖြတ်)တၢ်ဆါ, သးဖုံဖုး, လီၤဖိ သၣ်, ခိၣ်န့ၣ်တၢ်တီၢ်န့ၢ်အဂံၢ်စၢ်, မဲၣ်ချံအတၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဒီ, နသးလၢ အစ့ၣ်တကပၤဒီၣ်, သးဖျၢၣ်သွံင်ကျိၤဆံး, သွံင်ကျိၤကတံၢ်, ကဖီ ထီၣ်ခိၣ်ဖျိသးအယီၤ, ကလ့ၢ်ဟးဂီၤ, ခိၣ်သွံင်ကျိၤအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

နအိၣ်ဒီးသွံင်ဆိန်တၢ်ဆါခါ. တအိၣ်ဘၣ်ခါန့ၣ် နမၤ ကွၢ်အိၣ်သ့ၣ် ခိၣ်ဖျိနထီၣ်ကွၢ်နသ့ၣ်အတၢ်လဲၤန့ၣ်လီၤ. နကြးထီၣ် ကွၢ်နသ့ၣ်အတၢ်လဲၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. နကဘၣ်ဟံၣ်ဂံၢ်ဟံ ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢအပူၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ် ဒီးကွဲးထၢတၢ်ထီၣ်သွံင်သ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပ ထီၣ်ကွၢ်ပသ့ၣ်တၢ်လဲၤအတၢ်အိၣ်သးဒီးပကတီၤယၢ်ပသးလၢ

ဟံၣ်သ့ၣ်ဒီးပှၢ်ဆါတဖၣ်လဲၤဒုးန့ၣ်အသးလၢတၢ်ဆါဟံၣ်မ့ၢ်သ့ၣ် ညါလၢအိၣ်ဒီးသွံင်ဆိန်တၢ်ဆါန့ၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢတၢ်လိၣ်နီၢ်နီၢ်ဘၣ် ဒီးကဘၣ်ဟးဆဲးဝဲတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဂံၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပကဘၣ်အိၣ်တၢ်လၢအဘၣ်လိၣ်သးဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချၢ, ပကဘၣ်အိၣ်ကသံၣ်လၢအမၤလီၤစၢ်သွံင်ဆိန်တၢ်ဆါ, ပ ကဘၣ်ကၤယၢ်ပဖုံပယၢ်အတယၢ် ဒ်အမ့ၢ်ပဖုံပယၢ်န့ၣ် ကဘၣ် ဘၣ်လိၣ်သးဒီးပကစီၤအထီၣ်အဖုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ် အိၣ်စ့ၤလီၤတၢ်အဟီၤဒီးတနံၤတနံၤပတဘၣ်အိၣ်အံၤသ့ၣ်အါန့ၢ်ဒီး ခွဲၣ်ကြၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ညၣ်အုၣ်, အံၤသ့ၣ်ထံ, ညၣ်ယု, တၢ်ဖိဆၢ, သံး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပဘၣ်ပလီၤပသးဒီး အိၣ်ကွၢ်အိၣ်ကွၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပ ကဘၣ်ပတၢ်ကွံၣ်တၢ်အိၣ်မိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၢ်လၢအိၣ်ဒီးသွံင်ဆိန်တၢ် ဆါသ့ၣ်တဖၣ် ကသံၣ်သရၣ်ကဘၣ်ယုထၢကသံၣ်လၢအမၤစၢ် လီၤသွံင်ဆိန်ဒ်အကြးဝဲဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ပှၢ်လၢအအိၣ်ဒီး ဆံၣ်ဆၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်တွဲးအိၣ်အိၣ်ဆဲးဆၢကသံၣ် န့ၣ်လီၤ. ပှၢ်လၢအသိးအါတဖၣ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ကဘၣ်ဒုးအိၣ်တွဲးယုၣ် အိၣ်ဒီးသိးစ့ၤလီၤအကသံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကဘၣ်ဟံၣ်ပလီၤ သ့ၣ်ဝဲတၢ်ဒီသးသွံင်ဆိန်တၢ်ဆါတစီၤသးန့ၣ်လီၤ.

ကဘၣ်ကတီၤအသးထီၣ်ဘိ ဒ်သိးအသွံင်အတၢ်ထီၣ် အံၤကဘၣ်လီၤကဒါက့ၤဒ်ပှၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ တကၤအသိးန့ၣ် လီၤ. အစ့ၤကတၢ် ကဘၣ်လဲၤမၤကွၢ်အတၢ်ဆူးတၢ်ဆါတနံၣ်တ ဘျီန့ၣ်လီၤ. ကြးထံၣ်လိၣ်သးဒီးကသံၣ်သရၣ်အစ့ၤကတၢ် ယု လါတဘျီန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်သွံင်ဆိန်ညီၣ်န့ၣ်န့ၣ် တလိၣ်ဆဲးကသံၣ် ဘၣ်. သွံင်အတၢ်လဲၤတၢ်အိၣ်သးန့ၣ် ကဘၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဝဲဘၣ်ကျိၤ ဘၣ်ကျဲန့ၣ်လီၤ. ကြးလဲၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ်လၢကထီၣ်ကွၢ်အသွံင် န့ၣ်လီၤ. သွံင်ဆိန်တၢ်ဆါန့ၣ် လၢၤၤန့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤ အိၣ်ဒီးအ ထီၣ်အလီၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢနသ့ၣ်ဆိန်(သွတိ) လံၣ်န့ၣ် လဲၤဒုးန့ၣ်နသးဆူကသံၣ်သရၣ်လၢအဆိကချၢတက့ၢ်. န ကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢနကူၤစါနသး မ့ၢ်စဲၤထဲတမံးနံးဒီး ကယံၣ်ဝဲ ဒၣ်ယိးန့ၣ်ရံၣ်လၢနကကိညါထီၣ်ကဒါက့ၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖိမုၤဆိသိအကျဲ (တရူးတၢ်ဖိအိၣ်အကျဲ)

တၢ်ဖိတၢ်လံၤအလိၣ်လၢပကဘၣ်ကတီၤယၢ်အိၣ်လၢပကချီဆိအဂီၢ်

- ၁. ဆိလၢတၢ်ထုးထီၣ်ကွံာ်အသုၣ်အပျံာ်, အသိဒီးတၢ်အိၣ်လၢအကိပူၤလၢတၢ်မၤကဆွဲကဆိအိၣ်-၁ဘၣ်
- ၂. ပသၢဝါ-၅တိၣ်(တၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်)
- ၃. တအု-တလိၣ်(တစုမုၢ်ဒိၣ်-တၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်)
- ၄. ပသၢဘိ-ဖဲအကြား
- ၅. နီၣ်ဂီၤတပိာ်-(တၢ်ဘၣ်တၢ်ဝံၤဒိၣ်လီၤယၢ်လွံၤကုာ်)
- ၆. ပသၢဂီၤ-၁ဖျၢၣ်
- ၇. ထံၣ်-ဖဲအဘၢဆိလၢပကချီအိၣ်တဘၣ်
- ၈. အံၤသုၣ်-လၢဖးထံၣ်နီၣ်တၢၤ(၁)နီၣ်တၢၤတတ်
- ၉. ဆိဖိကမူၣ်-လၢဖးထံၣ်နီၣ်တၢၤ(၃)နီၣ်တၢၤ
- ၁၀. နံၣ်သိထံ - ဖဲအကြား (ဖဲဒိၣ်လီၤဆိညၣ်ဝံၤဖျၢၣ်ယၢ်အိၣ်ဒ်သိးအလွဲၤကဂ့ၤဝဲအဂီၢ်)

ချီထီၣ်ဆိဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢနကတီၤယၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်လၢသပၤတဖျၢၣ်ပီၤအပူၤဘၣ်ဆၣ် ဟ်သုၣ်ဟ်သးလၢမုၢ်မုၢ်နံၣ်သိထံတခါ နကဘၣ်ဟ်ယၢ်အိၣ်တုၤနချီဆိဝံၤ ထုးထီၣ်က့ၤအိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ချီအိၣ်လၢမုၢ်အုဆုၣ်တဖဲ ဘၣ်ဆၣ် တလိၣ်နကျါဘၢသပၤအခိၣ်ကးဘၣ်. ထံၣ်မုၢ်ကလၢထီၣ်န့ၣ် မၤစၢ်လီၤက့ၤမုၢ်အုဒီးနကျါဘၢက့ၤအခိၣ်သ့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. (တလိၣ်လၢနကဘၣ်ပျဲကလၢလၢအိၣ်ဘၣ်, ထဲဒ်နကဘၣ်ပျဲကိၢ်အိၣ်ဒီးထံအသဝံၤလၢအဟဲထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.)

နချီဒ်အံၤမုၢ်ပျဲထီၣ်၁၅မံးနံးဒီး ယၢ်ကဒါက့ၤဆိလၢအဂၤတကပၤဒီး ချီကဒီးအိၣ်ဆုၣ်ညါ၁၅မံးနံးတက့ၢ်. (ဒ်သိးဒီးအဘၣ်ဒီးအညၣ်သ့ၣ်တဖၣ်သုတဘျၢၣ်လီၤကလဲတဂ့ၤအဂီၢ် နကဘၣ်ဟ်သုၣ်ဟ်သးန့ၣ်လီၤ.)

နချီမုၢ်ပျဲထီၣ်၃၀မံးနံးလံးဒီး ဒ်သိးနကသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢဆိညၣ်အံၤမံၤခါတမံၤခါအဂီၢ်န့ၣ် တူက့ၢ်ဆိညၣ်အံၤဒီးတူၣ်နီၣ်က့ မ့တမုၢ်နီၣ်တၢၤတက့ၢ်. ဆိညၣ်အံၤမုၢ်မံၤလီၤတၢ်လံးဒီး အသ့ၣ်ဂီၤဂီၤဖိတဖဲထီၣ်လၢဝဲဘၣ်ဆၣ် မုၢ်ဟဲထီၣ်ဒ်ဒီးတခါ နကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတမံးဒဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်တမံးဘၣ်ဒီးချီဒ်ကဒီးအိၣ်ဆုၣ်ညါတဖၣ်ဖိတက့ၢ်.

ဆိညၣ်မုၢ်မံၤန့ၣ်ထုးထီၣ်ကွံာ်အိၣ်ဝံၤစုၣ်လီၤအိၣ်လၢထံၣ်ကိၣ်လိၣ် မ့တမုၢ် ထံၣ်ခုၣ်ခုၣ်တက့ၢ်. ဆိညၣ်မုၢ်ခုၣ်လီၤလဲၣ်န့ၣ် ထုးထီၣ်က့ၤအိၣ်လၢထံၣ်ကျါဒီး ဟ်လီၤသံးအထံၣ်နီၣ်ရံၣ်ယၢ်ယၢ်တက့ၢ်. ဝံၤအလီၢ်ခံ ဆိလီၤအိၣ်ဒ်နဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအသိးဝံၤ ဖျၢၣ်နာမုၢ်အိၣ်ဒီးနံၣ်သိထံလၢနကတီၤယၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

လၢပကဖိမုၤအဂီၢ်တၢ်လၢအလိၣ်တဖၣ်

- ၁. ပသၢဝါလၢတၢ်တီၢ်ယၢ်အိၣ်ဝံၤ-နီၣ်တၢၤအိၣ်မုၢ်၂နီၣ်တၢၤ
- ၂. တအုလၢတၢ်တီၢ်ယၢ်အိၣ်ဝံၤ-နီၣ်တၢၤအိၣ်မုၢ်၁နီၣ်တၢၤ
- ၃. သိ-နီၣ်တၢၤအိၣ်မုၢ်၁နီၣ်တၢၤ (နမုၢ်တသ့ဆိသိဘၣ်န့ၣ်မၤအါထီၣ်ကဒီးသိလၢနီၣ်တၢၤအိၣ်မုၢ်၃နီၣ်တၢၤတက့ၢ်.)
- ၄. ဆိသိ-နီၣ်တၢၤအိၣ်မုၢ်၄နီၣ်တၢၤ
- ၅. ဟုသးလၢတၢ်သ့အိၣ်စိစိဒီးစုယၢ်ဒီးထံ-၄ခွး (ခွးလၢအပၣ်ယုၣ်လၢတၢ်ဖိမုၤသပၤအပူၤ)
- ၆. ဆိချီထံ-ယံးခွး (လၢဟုသးကပုၣ်ဒီးမးအဖိခိၣ် နထၢန့ၣ်ထံကလီၤဆိဝဲတဆံးတက့ၢ်လီၤ.)
- ၇. အံၤသုၣ်-လၢဖးထံၣ်နီၣ်တၢၤ, နီၣ်တၢၤတတ် (ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢဆိချီထံအဆၢအဟီၤအဖိခိၣ်)

မာမံခွဲးခွဲးထီဉ်ပသာဝါ.တအ့.ဆီသိကိဉ်လိဉ်ဒီးသိတက့. ဆီသိကိဉ်လိဉ်မုဉ်ပျံလီ. ပသာဝါဒီးတအ့မုဉ်နာမုထီဉ်လံဒီးထူးထီဉ်ကွဉ်ဆီသိကိဉ်လိဉ်လာတပျံထီဉ်လာဘဉ်တဖဉ်ဝံ. ခွဲးခွဲးထီဉ်ဟုသးလာနကတီးယာ်ဒီးအံသဉ်လာမုဉ်အူကိဉ်တစဲးဒီး ခွဲးခွဲးအီးဆုဉ်ဆုဉ်တက့.နခွဲးခွဲးမုဉ်ဝံဒီးထာနကဒါက့ဟုသးလာနခွဲးခွဲးအီးအံဆုမုဉ်ပသာဝါဒီး ဆီချီထံလာနကတီးယာ်ဝံဒီးဖိထီဉ်က့အီးနဖိညီနာမုအသိးတက့. (ထံမုဉ်ကလံလံနဉ် ဖ်သိးသိကကျဉ်ကျီလိဉ်သးအဂီဉ် ခွဲးခွဲးကျဉ်ကဒါက့ဟုသးတက့.)မုဉ်မုဉ်မံလံဒီးတဘဉ်အိးထီဉ်မုဉ်ပသာဝါအခိဉ်ကးတဘျီယီတဂ့. ဟ်သဝံအီးဝမံနံးတက့.ဝံဒီးကျဉ်ကဒါက့ကဒီးအီးတဘျီတချုးနခွဲးလီအိဉ်ဒီးဘဉ်နဉ်တက့.မုဉ်မံ.နာမုလီတံလံဒီးနခွဲးလီအိဉ်အီးသုလံဝဲနဉ်လီ.(အတံဝံတံဘဲဒီးသိတဖဉ်ကဘဉ်ဘဉ်လိဉ်သးအမဲဉ်ညါ မုဉ်ကိးကအိဉ်ဝဲကဖိလီလာတဘူးတံလိဉ်အသးတဖျဉ်ဒီးတဖျဉ်ဘဉ်နဉ်လီ.)

တဆံဉ်ထံလပကအိဉ်အီးဒီးမုဉ်ဆီသိအံအိဉ်ဝဲလာကျအါဘိဘဉ်ဆဉ်ပကမကွဉ်အီးထဲခံခါတက့.ပမအီးလပအိဉ်ဘဲထဲတခါခါသုဝဲဒီးပမမုဉ်ကိးဒီးအဂ့အဂ့တဖဉ်သုဝဲဒဉ်နဉ်လီ.

ပကမတဆံဉ်ထံ(၁)အဂီဉ်တံလာအလိဉ်တဖဉ်

- ၁.တအ့လာတံတီးယာ်အီး-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၂.ပသာဝါလာတံတီးယာ်အီး-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၃.ပသာဘိလာတံဆီယာ်ပြဲပြဲဖိ-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၄.အံသဉ်-လံဖးထံနီဉ်တံဂုတပူ
- ၅.သိ-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ

မကိဉ်ထီဉ်သိကိဉ်ကိဉ်ဒီးထာနကလီဆုတအ့.ပသာဝါ.ပသာဘိဒီးအံသဉ်အပူဝံ.ခွဲးကျဉ်ကျီအီးမုဉ်ဝံဒီးနကမန့တဆံဉ်ထံ(၁)နဉ်လီ.

ပကမတဆံဉ်ထံ(၂)အဂီဉ်တံလာအလိဉ်

- ၁.တအ့လာတံတီးယာ်အီး-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၂.ပသာဝါလာတံတီးယာ်အီး-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၃.နဉ်နဉ်ပုဉ်လာတံတီးယာ်အီး-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၄.မိဉ်ကံသံသိလာတံတီးယာ်အီးနီဉ်တံအိဉ်မုဉ်တတ်
- ၅.ပနီကျဲထံ-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၆.ဝဲထံအဆံ(ပဲဝဲပြာရဉ်)-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်ခီဉ်တံ
- ၇.ကနဲစိ-နီဉ်တံအိဉ်မုဉ်တတ်(မုဉ်တအိဉ်ဘဉ်ထာနကလီအံသဉ်ဆာမုတမုဉ်တံဆာကိဉ်လိဉ်သုလီ.)

တံသုဉ်တဖဉ်အံ.နယါယုဉ်အီးဒီးထံဝံ.တဆံဉ်ထံ(၂)ကန့ဝဲဒဉ်ဒီးနအိဉ်အီးဒီးမုဉ်ဝံဝံဘဲဘဲသုလံဝဲနဉ်လီ.

သရော်မုန်နီအိလး ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကဒီး ကညီတၢ်ကရၢကရီ အတၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤ ဖိၣ်မုန်သးဒုတၢ်လၢကပီၤ

သရော်မုန်နီအိလးလၢအသုၣ်ဆူၣ်သးဂၢၤဒီးဟူးဂၢၤလၢပိၣ်မုန်ခွဲးယၢ်, ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိတၢ်ဂၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကဒီးဝဲကညီပိၣ်မုန်သးဒုတၢ်လၢကပီၤလၢ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိလၢကညီတၢ်ကရၢကရီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်ခိၣ်ဘီမုန်ကညီတၢ်ကရၢကရီ (IKO)ဒီး ကျိၣ်တၢ်ကညီကရၢ ဟ့ၣ်မၤလၢကပီၤဝဲ ကီၢ်ပယီၤပုၤလၢတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဟူးဂၢၤလၢကညီခွဲးယၢ်ကညီပိၣ်မုန်ကရၢ(KWU)အကရၢခိၣ်လၢကညီပိၣ်မုန်သးဒုတၢ်လၢကပီၤ (Karen Women of Courage Award)ဖဲကီၢ်ကျိၣ်တၢ်, မဲဟီၣ်ခိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်.မုၢ်ယုၣ်ကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါလၢတၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤတၢ်အံၤစံးဝဲဒၣ်လၢ, “တၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤနီၣ်အိလးအံၤ မ့ၢ်လၢအမ့ၢ်ပိၣ်မုန်တၢ်လၢအဟူးဂၢၤလၢပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်, ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိဒီး တၢ်မၤလၢကပီၤကညီမုၢ်န့ၣ်ဒိၣ်မုၢ်န့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.”

“သရော်မုန်အံၤ ပဲ(ΙΚΟ) ထံၣ်လၢကြးဒီးကညီပိၣ်မုန်သးဒုတၢ်လၢကပီၤအယီၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်မုၢ်ပိၣ်မုန်ခိၣ်န့ၣ်တၢ်လၢထဲးဂံၢ်ထဲးဘါဒီး ဂၢၤလိာ်ဟူးဂၢၤဝဲလၢပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်န့ၣ်လီၤ. လိာ်ဆိဒ်တၢ် အဲၣ်မုၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဆါခိၣ်ဆါအသးဒီး ကျဲးစးဟူးဂၢၤတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤလၢကပီၤပဲကညီဒိၣ်ကလုာ်မုၢ်န့ၣ်ဒိၣ်မုၢ်န့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်, လုာ်လၢထူသန့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ယံာ်တၢ်မးလံန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤပဲ(ΙΚΟ) ပထံၣ်လၢသရော်မုန်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲပိၣ်မုန်သးဒုတၢ်လၢကပီၤအံၤသပုၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ.”

လၢတၢ်မၤလၢကပီၤအမူးတၢ်အံၤ ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်ကညီဒိၣ်ကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ, ကရၢခိၣ်(၂)မၤတၢ်တၢ်ပဒိၣ်နီၣ်စံးဖိရၢစ့ၣ်, ပဒိၣ်စိးဒုးသၣ်ကပီၤ, ကသံၣ်သရော်မုန်ဖးဒိၣ်ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ်ယၢ်မိၣ်ဒီး ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါခါစးတနီၤ, ကညီပုၤတတၢ်စးတနီၤ, ကျိၣ်တၢ်ကညီဖိဒီးကီၢ်ချၢကညီဖိခါစးခဲလၢက(၂၀၀)ဂၤယၢ်ယၢ် ဟဲထီၣ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဒီးမၤလၢကပီၤဝဲသရော်မုန်အံၤန့ၣ်လီၤ.

“ယစံးဘျးဘၣ်ကျိၣ်တၢ်ကညီဖိတၢ်ကရၢကရီ, ထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤကညီဖိတၢ်ကရၢကရီသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အတၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤအံၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤအယီၤလဲၣ်န့ၣ် ခိၣ်ဖျိတၢ်လၢကပီၤအံၤ ကဲထီၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢယဂီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပကမၤသကိးတၢ်ယုယုဖိးဖိးလၢခါဆူမဲၣ်ညါအဂီၢ်န့ၣ် ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဒီးပုၤတတၢ်. တၢ်ဘျးဒိၣ်မးလၢပဟ်ဖျိထီၣ်လၢပကမၤသကိးတၢ်လၢခါဆူမဲၣ်ညါတပူၤယီၤလၢတၢ်သးတဖျၢၣ်ယီၤအဂီၢ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.”

သရော်မုန်နီၣ်အိလးမ့ၢ်ပုၤတၢ်လၢဟူးဂၢၤတၢ်လၢထံၣ်ဂုၤကီၢ်သဲးတၢ်ဟူးတၢ်ဂၢၤ, ပုၤထူစံာ်လိာ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိ, ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်ဂ့ၢ်ဝိဒီးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်ဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိတဖၣ်အယီၤ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်အိထၢန့ၣ်လီၤအိလၢတၢ်ဒုးယၢ်, ယိာ်ပုၤတတၢ်န့ၣ်(၂၀)ဘျီဘၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီသဝီသးပုဂ္ဂိုလ်တဖၣ်အတၢ်ထံၣ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခၢ်အဖီခိၣ်

၂၀၁၉န့ၣ်,လါဒံၣ်စၢၣ် ဂ့ၣ် - နါဂ့ၣ်ဖီစၢ်

ဘၣ်တၢ်ထၢဖျိၣ်ပၢ်ဖျါထီၣ်ပိာ်မုၢ်တဖၣ်လၢအဟံးန့ၣ်မုၢ်လၢတၢ်ပၢၤဆၢဒုသဝီတဖၣ်ဒဲးသဝီသးပုဂ္ဂိုလ်
လၢတၢ်ဘၣ်ကံၢ်ဂ့ၢ်အဆၢကတီၢ်တဖၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျိကီၢ်ခဲခဲ,အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဒီး
အတၢ်ထံၣ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခၢ်အဖီခိၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်သံၣ်ဖီ(ခၢ်အဲၣ်ယုၣ်လီၢ်ကဝီ,ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဂ့ၢ်,သက့ၢ်သဝီ,သဝီ
သးပုဂ္ဂိုလ်လဲၤ)(တၢ်ဂီၤ-KIC)

နီၢ်သံၣ်ဖီ (ခၢ်အဲၣ်ယုၣ်လီၢ်ကဝီ,ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဂ့ၢ်,သက့ၢ်သဝီ, သ
ဝီသးပုဂ္ဂိုလ်လဲၤ)

လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ် လၢသဝီတဖၣ်ဖျါဖျါအပူၤ သဝီသးပုဂ္ဂိုလ်တ
ဖၣ်မုၢ်ပိာ်ခါဒီးပယီၤသးမုၢ်တဖၣ်က့ၢ်ကိးသဝီသးပုဂ္ဂိုလ်ဆၢသးကလၢ
ပူၤဒီး မၤဆုးမၤဆါဝဲ ခိဖျိစံးဝဲလၢအမ့ၢ် (KNU)အပူၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. မၤ
ဆါပယုၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်အယီၤပိာ်ခါမတၢ်တၢ်မးတမၤသဝီသး
ပုဂ္ဂိုလ်အတၢ်မၤဘၣ်ဒီး စးထီၣ်ဖဲန့ၣ် ပိာ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဟံးထီၣ်ဖီ
ထီၣ်သဝီသးပုဂ္ဂိုလ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိယဟံးထီၣ်ဖီထီၣ်သ
ဝီသးပုဂ္ဂိုလ်အယီၤ ယဟံၣ်ဘၣ်တၢ်ဒွဲၣ်အူကွၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်
ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကိးယၢတၢ်ကမၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးက့ၢ်ကိးယၢဆူအသးက
လၢပူၤဒီး မ့ၢ်လၢယဖိဆံးဒီးအိၣ်န့ၣ်ဒီးအယီၤဖီၣ်စၢၣ်ယၢတဘျီဒီး
ပုၤလီၤက့ၢ်ယၢန့ၣ်လီၤ. ပုၤလီၤက့ၢ်ယၢဒီးဖဲအဆၢကတီၢ်အဝဲန့ၣ်အဝဲ
သ့ၣ်ယုၣ်ထီၣ်ညၢ်အပီၢ်သၢကထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံးဒီး ယုၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲဟ့ၣ်
(၅)န့ၣ် တကးဘၣ်ဒွဲၣ်အူကွၢ်ယဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဟံၣ်အိၣ်လၢ သဝီ
လၢကတၢ်ခိၣ်ထံးအယီၤ အဝဲသ့ၣ်စံးဝဲလၢယဆဲးကျိးဒီးပုၤထီၣ်တၢ်
ဖီဒီး တဟ့ၣ်လၢယၢအခွဲးလၢယကအိၣ်ဖဲန့ၣ်လၢဘၣ်. မၤပုၤကိးက
က့ၢ်အိၣ်ကဒါက့ၢ်လၢသဝီဖဲဒိၣ်အပူၤလီၤ.ဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢသဝီဖီတ

ဖၣ်ကဆဲးကျိးမၤစၢၣ်ပုၤထီၣ်တၢ်ဖီတဖၣ်အယီၤ သဝီဖီတဖၣ်ပၢ်ဟ့
သးလၢအဟံၣ်ဒဲးအါန့ၣ်တန့ၣ်တအဲၣ်ဝဲဒဲးဘၣ်.မၤနးဝဲတုၤ
ဒဲးလဲၤကဘၣ်ဟံၣ်ဝဲဟ့သးထဲဒဲးတသလီၤလၢအဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.ယ
ကဲသဝီသးပုဂ္ဂိုလ်လၢတဘျီန့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ယအဲၣ်ဒီးအိၣ်ဘဲး
လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်ပုၤဒီးသဝီန့ၣ်မၤဒဲးယကဲသဝီသးပုဂ္ဂိုလ်လီၤ. ပုၤဖီၣ်
တၢ်ဖးဘၣ်ဆၢၣ်ယမၤန့ၣ်အါန့ၣ်ပုၤကအယီၤယဟးထီၣ်တန့ၣ်ဘၣ်.လၢ
ခံကတၢ် ခိဖျိယဟးထီၣ်တန့ၣ်လၢနီၤတဘျီဘၣ်အယီၤ ယမၤန့ၣ်ဆူၣ်
ယဖီဒိၣ်လၢကကဲထီၣ်သဝီသးပုဂ္ဂိုလ်န့ၣ်လီၤ.ခဲအံၤယအိၣ်ဘဲးလၢသဝီ
သးပုဂ္ဂိုလ်အလီၢ်အိၣ်ဒီးဒဲးထဲခဲန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဖီဒိၣ်စ့ၢ်ကိး ထီၣ်လၢသ
ဝီသးပုဂ္ဂိုလ်ဘၣ်ဆၢၣ်ပုၤတၢ်လီၤ. အသံကွၢ်ယၢ တၢ်မုၢ်နီၢ်ကီၢ်လံၤခါဒီး
ယုၤယတၢ်အၢၣ်လီၤလၢတၢ်မုၢ်တမ့ၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ် ယကဘၣ်က့ၢ်ဖီၣ်က
ဒါက့ၢ်သဝီသးပုဂ္ဂိုလ်အတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်သုလုၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤဆူ
ဝဲပုၤန့ၣ်လံၤအယီၤအဆိကမိၣ်လၢတၢ်ကမုၢ်ကခၢ်ကစီဒီးန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၢၣ်သန့ၣ်က့ၢ် တၢ်ခးပတုၢ်အလံာ်ခါ.မန့ၣ်ခါ. ယတ
သ့ၣ်ညါဘၣ်.ပုၤတဲဝဲလၢပုၤဆဲးလီၤပုၤမံၤလံၤ,တၢ်မုၢ်လံၤန့ၣ်လီၤ.ယဲ
ယဆိကမိၣ်လၢတၢ်မုၢ်ဒီးတၢ်တမုၢ်န့ၣ်အိၣ်တတ်ပုၤသိးသိးန့ၣ်
လီၤ. တဲဝဲတခါ ခးကျိတန့ၣ်ဘၣ်ဆၢၣ် ဖဲမၤတၢ်ဟါန့ၣ် ပုၤခးကျိသိၣ်
ဒီးဝဲဒဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤ ယအဲၣ်ဒီးသံကွၢ်လၢ ပစံးလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခၢ်
သ့ၣ်လဲဝဲလံၤန့ၣ်ခါ. ခဲအံၤလၢသဝီပူၤန့ၣ် ယကဲဝဲပိာ်မုၢ်ကရၢခိၣ်န့ၣ်
လီၤ. မ့ၢ်လၢယဆဲးကျိးဒီး(KWO)အယီၤ ပယီၤသးတဖၣ်စံးဘၣ်ယ
တလၢကမၤသံယၢန့ၣ်လီၤ.ယတပုၤလၢဘၣ်.ယသးသမူန့ၣ်အိၣ်
လၢမုၢ်လီၤန့ၣ်အပူၤလံၤအယီၤ ယဟံၣ်လီၤယသးလၢယကမၤစၢၣ်တၢ်လၢ
ယပုၤကလုာ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒီးယမၤသ့အသိးလၢကျဲတဘိဘိဒီးအ
ဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤသံဝဲဒီးကမၤသံဒဲးန့ၣ်လီၤ.

.....

နီလဲန်ဖိ(လုာ်ပျိုကီဆည်,ဝန်မဲကျါသဝီ,သဝီသးပျိုမုခ်)
(တင်ကီ-KIC)

နီလဲန်ဖိ(လုာ်ပျိုကီဆည်,ဝန်မဲကျါသဝီ,သဝီသးပျိုမုခ်)

အပူကွံာ် ယမေသဝီသးပျိုမုခ်တင်မလ(၁၀)နံာ်အတီာ် ပူန့ာ်လီာ်. တင်အနံာ်တခံအတီာ်ပူအံာ် တင်နးတင်ဖျိုင်လယဘာ် ကွာ်ဆာ်မာ်အီသ့ာ်တဖာ်ယမာ်ဘာ်တဲးဒီးတလက်ဘာ်န့ာ်လီာ်.ယ န့ာ်ယကတိပယီကျိုင်တဘာ်, ဖးပယီကျိုင်တဘာ်ဒီး လနက ဘာ်တီခိန်ရိန်မဲတင်န့ာ်တမာ်တင်လအညီဘာ်န့ာ်လီာ်.ယမတင်ပူ

ထီာ်(၁၀)နံာ်ဒီး ယအိန်ဘုံးကွာ်ဒီး ခဲအံယကွာ်မကဒါကွာ်တင်က အိန်ဒီးဒုန်ခံနံာ်န့ာ်လီာ်.ယမတင်ဒ်အမာ်ကရူာ်ခိန်တကန့ာ်လီာ်. လယကရူာ်ပူန့ာ်သဝီအိန်ဝဲလွံာ်ဖျိုင်ဒီးယဘာ်ပအာ်သဝီ လွံာ်ဖျိုင်န့ာ်လီာ်. သဝီလွံာ်ဖျိုင်လက်အသဝီသးပျိုန့ာ် မာ်အပိာ်ခါ သ့ာ်တဖာ်န့ာ်လီာ်. ပုဟ်ပနီာ်လါ ပုလအနာ်လီာ်ကဲပုပအာ်ရဲာ် ကျဲတင်သ့ာ်တဖာ်န့ာ် ကဘာ်မာ်ပုလအသုလံာ်သုလံာ်န့ာ်လီာ်. ဘာ်ဆာ် ယမပယီကျိုင်တဘာ်ဘာ်. ယမဘာ်ဒုန်ထဲကညီ ကျိုင်န့ာ်လီာ်. ဘာ်ဆာ် ယမဖဲယမသုအသးန့ာ်လီာ်. ဒ်သးဖိဒ်ဖိ သင်လအပူသဝီပူသ့ာ်တဖာ်ကသုလံာ်အဂီာ် ယဘာ်ရဲာ်ကျဲယဲ န့ာ်လီာ်. ဆကတီာ်ခဲအံာ်ပုမာ်စံးလါတင်မာ်တင်ခုာ်ထီာ်လဲန့ာ် ယယ ထံာ်လါတမာ်တခုာ်ထီာ်ခဲလက်ဒီးဘာ်န့ာ်လီာ်. သုအပတီာ်ထဲဒုန် နလဲနကွာ်ဘျာ် ဆိုဆိုဘျာ်တခါမဲန့ာ်လီာ်. တင်မာ်တင်ခုာ်လပ လိာ်ဘာ်န့ာ် မာ်ဝဲပကဘာ်အိန်မာ်မာ်ခုာ်ခုာ်လါတင်လဲတင်ကွာ်. တင်အိန်တင်ဆိးခဲလက်အပူန့ာ်လီာ်. ယအိန်ဒီးစံးလါ, ယလိာ်ဘာ် တင်မာ်တင်ခုာ်န့ာ်လီာ်.

(ဘာ်တင်ဟံးန့ာ်အီလါကညီတင်ကစီာ်ဝဲလီာ်ခိန်သ့ာ်ဒီးကွး ကျိးထံကွာ်အီလါကညီပိန်မုခ်ကရါ)

သရဲာ်မုခ်နီာ်ရဲာ် (မာယသးခိန်ကျါကီဖိရဲးခိ) (ကညီပိန်မုခ်ကရါ,နီာ်ရဲာ်မဲတင်တင်,၁၉၈၉-၁၉၉၈)

သရဲာ်မုခ်ရဲာ်,မာ်ဝဲပတင်စီာ်ဘးတုာ်ဒီးမာ်ဂါနီာ် သင်မဲာ်အဖိမုခ်န့ာ်လီာ်. အိန်ဖျိုင်ထီာ်ဝဲ၁၉၂၂နံာ်,လါယု၁၂သီ လါထံာ်ကွံာ်သဝီ,ဘျးဒဲာ်ကီာ်ရဲာ်အပူန့ာ်လီာ်. အဒီပုာ်ဝဲအိန်ဝဲ လွံာ်ဂု လအမာ်ပိာ်ခါသဂု,ပိာ်မုခ်တကဒီး အဝဲမာ်ပူအဒိန်က တင်န့ာ်လီာ်. အမိာ်အပာ်မာ်ပူလုာ်အိန်သးသမုလါတင်ထုစံာ်လိာ် ပူန့ာ်လီာ်. မာ်ကညီကလုာ်,ခရဲာ်ဖိတကန့ာ်လီာ်. အိန်ဒီးတင်သး ဝဲလါတင်သ့ာ်အိန်ဖျးအိန်ဒီး တင်စံးကတိကစာ်ယုကလုာ်က ထါ,တင်ဟီတရါန့ာ်လီာ်.

ဖဲဖုာ်ခိန်စါအဆကတီာ် အိန်ကွဲဖဲအနီာ်ကစာ်ဒုာ်ဝဲအ သီ ဖဲထံာ်ကွံာ် တုအဖျိထီာ်တီဖုာ်ကွဲဒီးဖုာ်ခိန်ကွာ်, ကီလါယဲ နုာ်ကွာ်ဒီး အဝဲလဲအိန်ကွဲလါအဲးအဲးသဝီ,ဘျးဒဲာ်ကီာ်ရဲာ် တု အဖျိထီာ်တီခါသးကွဲတစုန့ာ်လီာ်. ဖဲဖုာ်ခိန်စါအဆကတီာ် ပယီဖိာ်န့ာ်အပာ်ဒီးကွာ်ထာနုာ်အပာ်လါအုစုာ်ယိာ်ပူအပိာ် အမိာ် ဒီးဟံာ်ဖိယီဖိသ့ာ်တဖာ် ဘာ်အိန်မုလါတင်ကီတင်ခဲတင်နးတင် ဖျိုင်အပူန့ာ်လီာ်. အဝဲဖျိထီာ်တီခါသးကွဲအဆကတီာ် အပာ် ဟးထီာ်ဘာ်လါတင်ဒုးယာ်ဒီး မာ်စုာ်ကီးတင်ဆကတီာ်ဖဲကီာ်သူ လုာ်,ကညီတင်ဟံာ်ဆာ်ထီာ်အဆကတီာ်န့ာ်လီာ်. ဖဲနံာ်အဝဲန့ာ် လါဒိန်ဝဲဘာ်,ခရဲာ်အိန်ဖျိုင်အဆကတီာ်ခရဲာ်ဖိလံာ်စီဆုာ်ကွဲခဲာ် ဖု (Campaign)ကရုာ်လဲခဲာ်ဖုလါ အဝဲသ့ာ်အသဝီဒီး အပာ် ဘာ်သူာ်ဘာ်သးဝဲဒီး အနီာ်ကစာ်စုာ်ကီးသူာ်ဆုာ်သးဂဲာ်အပိာ် အပာ်ဆုာ်အီလါကလဲမလဲတင်လါလံာ်စီဆုာ်ကွဲ ဖဲဒဲာ်ခဲလံာ်စီ ဆုာ်ကွဲန့ာ်လီာ်. မလဲတင်ဖဲန့ာ်သန့ာ်ဒီး တုအဖျိထီာ်ဝဲ ဘာ်တင် ယုထာထီာ်အီလါကလဲမလဲတင်သးခုကစီာ်လါကွဲတဲာ်ကီာ်,

ဘါရဲ့ ထပ်ခါနီးလော့ ဘုရားဘုရားအဖွဲ့တော်ကလေးနဲ့လဲ။ မတော်ဖဲနဲ့ ကအိပ်တန့်နဲ့ယုတ်ယုတ်နီး မှာလော့တော်သဘင်သဘင်အိပ်လော့ပု ကျိတ်တံလံအိပ်တအိပ်အဂ္ဂါနီး တော်ဘင်ယိပ်အိပ်လော့တော်က ဟးဖိပ်ပုအယိ ကုကဒါကုဒီး ဘင်တော်ယုထာကဒါကုအိလော ကလဲမတော်သးခုကစီန့်လော့တလော့သဝီ၊ တလော့ကီဝဲန့်န့်လီ။ လဲမတော်သးခုကစီန့်တန့်ဝဲ ကျိတ်သရဲယုထာထီန့်ဖိလီ လဲ၊ ကျိတ်သိတနီဒီးလဲခဲန့်ဖုဆုတော်လီအယံလော့အမှီဖုယီ၊ ဖုအိတ်တကပုန့်လီ။ လော့တော်လိပ်ဘင်အဖိခိပ် အဲလဲခဲန့်ဖု ဝဲန့်လီမတော်ဖဲ ဖုယီသဝီခဲန့်န့်လီ။ မတော်ဖဲန့်ခဲန့်ဝဲ အဲလဲလီအသးလော့ကုဆုအသဝီဘင်ဆင် သရဲထီယုတ် ကျိတ်နီးသရဲန့်လှဲလော့ကြဲ၊ တော်ကြဲတကပုထံန့်အိဒီးစံး ဘင်အိလော့၊ “နတဘင်ကုဘင်၊ လဲမတော်ပုလော့ကြဲသဝီလော ကကွာထွဲမတော်အိပ်ဖိပ်၊ မှာလော့တော်အိပ်ဖိပ်လိပ်ဘင်ပုဟ့တ် တော်ကစီန့်မှီထုတ်တော်ဘါတကပုအယိလီ။” ဖဲအဲလဲလီသးလော ကမကစာယုတော်ဖဲတော်မဒ်တော်လိပ်ဘင်အသိး အဲလဲလီမတော်ဖဲကြဲသဝီလော့န့်အတီပုန့်လီ။ ဖဲအဲလဲအိပ်ဖဲကြဲ အဆာကတီ ထံလိပ်သးဒီးသးခိပ်ကျိတ်ဖိရးဖဲ လော့ပုပုစ လိး(ပကီကီခိ)ဖါတော်(John Hodgson) ဒီးမှီဂါနီသးဖိ)အဖိ ချိဒီးဘင်သုတ်ဘင်သးလိပ်အသးဒီး ဒီးတုဒီးဖိအသးဖဲ ၁၉၆၁ န့်၊ လါဖုကြဲအါရဲ(၁)သီအနဲ၊ ဖဲကညီတော်ဟံဆာမှီနဲဝဲအ လီခဲတသီန့်လီ။ ပုလော့ဒီးတုဒီးဖိအိမုာဲ-သရဲနိတ်ထီယုတ် ကျိတ်န့်လီ။ အဲဒီးတုဒီးဖိအသးဝဲ ကဲထီတော်ဟံဆာဟံဖိယိ ဖိတဘျီယီ၊ ဘင်သးလီသးကျဲ၊ စံးယုတ်ဟးထီဘိတော်ဟံဆာအ ထံထီထံလီတော်အိပ်သးအဖိခိပ်အသိးန့်လီ။ ဖဲအဲလဲထီပု ဝဲဒီးအိပ်ဖဲကြဲအဆာကတီ ပယီဖိပ်န့အိဒီး ကုကီးအိလော တော်ဒုးယာ်အိလောတန့်ဘျိအတီပုဒီး ဒီဖိပုဘင်မုဘင်ဒါ လဲအုတ်ခိပ်ကုအိအယိ ဘင်တော်ပုဟဲကုကဒါကုအိန့်လီ။ ဖဲတော်ဖိပ်အိအဆာကတီ အဖိအိပ်ဒီးတကပုလော့အလါဒ်လဲန့် လီ။ အဲလဲကုကဒါဒီးကုအိလောလါဒါသဝီဒီး လာခဲလဲအိပ် ကုလော့ပံတခးသဝီန့်လီ။ ဖဲအဲအိပ်ဖဲပံတခးသဝီအဆာက တီ ဘင်တော်ဖိပ်ဒီးအိတဘျီဘင်ဆင် မှာဒ်ထဲတော်သမံသမိး၊ သံကွာသံဒီးအဖိအဝဲ၊ တော်ဟံဆာအဂ္ဂါအကျိဒီး ဒီဖိတော်ထုက ဖုအစိကမိအယိ ဘင်တော်ပုကဒါကုအိလော တဒုးယာ်အိ ဘင်န့်လီ။ အဲအိပ်ပံတခးအဆာကတီ အဖိအိပ်ကဒီးဖဲန့် တကပုန့်လီ။ အိပ်ဖဲန့်တယံဘင်ဒီးသးကဒီးအလီဆုမဲက တီခဲ၊ မဲတရဲခဲဒီး လာခဲကုအိပ်ကဒါကုလော့ဒဲန့်လီ။ တ ထံလိပ်သးဒီးအဖိအပံလော့တော်ဆာကတီဖးယံအပုန့်လီ။ ကုအိပ်လဲလော့ဒဲတန့်ဒီး လဲထီန့်ကဒါကုကဒီးလော့ပံတခး ဒီး မှာလော့ဒီးနဲဝဲတော်ဆါလော့အမှီ ထံအိပ်လော့အပသိပ်ပုအယိ ဘင်တော်သးကျဲဒီးဆုအိဆုမဲဆိးတော်ဆါဟံ၊ ကျိတ်တံကီ န့်လီ။ ကုစါယါဘျိအသးလော့လါအတီပုဒီး ဖဲန့်အဆာ ကတီ အဝဲစုကီးဟဲကုဒီးထံလိပ်ဘင်ကုအသးန့်လီ။ စံး လီတော်ဆါဟံဝဲ ကုအိပ်ကုလော့ကညီကီ၊ အုသုတ်ကျိတ်သဝီစု န့်ဒီး ဆံးစာထီနဲအဖိသော့တကပုန့်လီ။ တယံဘင်ဒီး သး ကဒီးအလီအကျဲဆုချင်သုတ်လှဲ၊ ကညီကီဒီး အိပ်ဖဲန့်လော လှဲန့်ယံန့်အတီပုန့်လီ။ ဖဲအဲအိပ်ဖဲချင်သုတ်လှဲအဆာ

ကတီ ထီပဲအဖိသဒါန့်လီ။ ဒီဖိလော့အဖိအပံအမုဒါလီ ဘင်လော့လီခါသးတကပုအယိ ဖဲ၁၉၈၄န့်န့် အဲသးကဒီး အလီဆုမုဒါလီခါသး၊ ထုဝါလှဲသဝီန့်လီ။ အဖိခဲလင် အိပ်လဲလှဲလော့အမှီစိလော့ဖိ၊ စိလော့ဂု၊ နီမံန့်ဒီး နီဖိန့်သါ သုတ်တဖုဒီးဆာကတီခဲအံအလဲအိပ်ဖဲန့်လော့လီ။

ဖဲတော်ဒုးအိပ်ထီန့်ကဒါကုကညီပိပ်မုတ်ကရဲဖဲ ၁၉၈၅ န့်အဆာကတီ အဲလဲလီလော့ကညီပိပ်မုတ်ကရဲ ဒီးဘင်တော်ယု ထာထီန့်အိထီဘိကမံးတံဒီး တော်ဟ့တ်အိမုဒါဖဲအမှီလီခါ ဘင်သးတော်ကရဲကရဲန့်န့်သယဲဒီး လာခဲတယံဘင် တော်ကရဲက ရဲဖဲကျိတ်ခိပ်န့်လီ။ ဖဲ၁၉၈၉န့်အဆာကတီ ဘင်တော်ယုထာ ထီန့်ကဒါကုအိလီခါသးကညီပိပ်မုတ်ကရဲန့်န့်ခိပ်ကျိတ် တကဒီးဟံးထီန့်ဖိမုဒါအံဒီးမဲအသုအကတော်၊ အဂုကတော် လော့န့်အါလါအပုန့်လီ။ ဖဲ၁၉၉၅န့်၊ လီခါသးလီကွံ ဝဲဆုဒ်ဒါအစုပုအဆာကတီ ခိပ်နီတနီသးလီသးကျဲဆုသး ကု(၆)ဟီကဝီ၊ ထံကပုဒီး အိပ်ဒီးဒီးမုဒါအံပုဆင်ကလင် လော့စုပုဒီး ဘင်သးကျဲဟူးဂဲဝဲအဂုကတော်လော့အိပ်သး တကတီအဖိခိပ်န့်လီ။

လော့အိပ်သးအါမဲအဖိခိပ် ဖဲ၂၀၁၁န့်၊ လါပုအ ဆာကတီ သးလီသးကျဲဆုထံကီသဘျိတဘျိ လော့အမှီကီ အိးစကြဲလယုန့်လီ။ ဖဲလဲတုအဆာကတီ ဘင်မဲလီမဲဒီး တော်လော့သးပုအဆာကတီဘင်ဆင် မဲလဲလော့တော်သုတ်ဆု သးဂဲပုအဂုကတော်န့်လီ။ မဲလီတော်ဝဲလော့သးပုအဆာကတီ အနီကစာဒ်ဝဲစံးဝဲလော့ မဲတော်ဒ်ဒ်မုဒါမုဒါတသုဘင်ဆင် မဲ စာပုကလုတ်အတော်မဲလော့အသန့်ဒ်ဝဲအဂုကတော် ဖဲတော် လီဘင်အိဒီး တော်လိပ်ဘင်အဖိခိပ်အမဲညါ ဆုစုကီးဖိသုတ် လော့မဲလီကစာယုကလုတ်ကထါ၊ ထီလဲစိဆုကျိတ်န့်အိပ် ဖဲန့်လီ။

ခဲအံ အဲအိပ်ဖဲကီသဘျိတဘျိ၊ ကီအိးစကြဲ လယုဒီး လော့အိပ်ဘင်တော်သးခုကစီန့်အတော်မဲ၊ တော်အိပ် ဘင်ထံကီပုကလုတ်ဒီးဒုပီလီတော်အိပ်တော်ဆိးအလီအယိ ဟဲ ကုဟးဝဲ ဆုကီကျိတ်တဲ၊ ကီပယီတဘျိတဘျိ ဖဲတော်ခွဲ တော်ယာ်အိပ်လော့အဂီအသိးန့်လီ။ စံးဝဲလော့၊ “ခဲအံ၊ ဝဲဒုပသး ပုလံအ ယိ လော့ပကဘင်မဲတော်လော့ပကံပဘါပမဲတသု၊ ပမဲတ ကဲလော့ဘင်၊ ပဟ့တ်ဂံဟ့တ်ဘါဒီး မှာလော့တော်လော့ပိပ်မုတ်သးစာတ ဖု ကမတော်အဂုကတော်လော့အထံအကီအပုကလုတ်ဒီး ပိပ်မုတ် တဖုအဂီန့်လီ။ ပဟ့တ်ဂံဟ့တ်ဘါစုကီးပပုကလုတ်ခဲလင် ဒီး တော်လော့ပသုတခါလော့အမှီတော်ထုကဖုဒီး တော်ဆာဂုဆာဝါ န့် ပတမဲလီတော်တုအိနီတဘျိဘင်န့်လီ။” ဖဲအနီကစာ ဒ်ဝဲစံးဝဲအသိး မှာပုအိပ်ဖိသုတ်သုတ်ဘိသးစာ၊ အဲဟံဖိယိ ဖိ၊ အဲထံကီပုကလုတ်၊ အဲဒီးတော်သးခုကစီန့်တော်ဖဲတော်မဲဒီး မဲဝဲအဂုကတော်တုဆာကတီခဲအံန့်လီ။

သူးခိင်ခိင်မုာ်ရံအိ (ဖိတားဆူင်လားကလံးမုာ်ဆူင်အပူ)

ဘဉ်တၢ်ကွဲးအိလၢ - နီၢ်ခဲၣ်မုာ်ကွီၣ်စိ
ဘဉ်တၢ်ဟံးန့ၢ်အိလၢ -
(မြန်မာအမျိုးသမီးသမဂ္ဂ-ချိုးလင်းပြာစာစောင်)အပူ
ဘဉ်တၢ်ကွဲးကျိးထံက့အိလၢကညီပိင်မုာ်ကရ

“ယပာ်တဲဝဲ,တၢ်မၤတခါလၢနမၤန့ၣ်မၤအိတုၤအကတၢ်တက့ၢ်.” “ဒ်ယပာ်တဲဝဲအသိးခဲအံၤယမၤအိဒ်န့ၣ်အသိးလီၤ. ယပိာ်က့ၣ်ဒ်ယပာ်တဲဝဲအသိးလီၤ.” တၢ်ကတိအံၤ ဘဉ်တၢ်ကတိအိလၢခၢ်အဲၣ်ယုာ်ကညီဒီကလုာ်စၢ်ဖိကရၢအသူးခိင်ခိင် “နီၢ်မုာ်ရံၣ်အိ” လၢအစူးကွံာ်အသးသမုဖဲ ၂၀၀၇နံၣ်,လၢမု(၂၅)သီတဂၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအထံၣ်ဘဉ်သူးခိင်အံၤတပျံာ်တပျာ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဆိကမိၣ်ဝဲလၢ သူးခိင်အံၤ မုာ်ပုၤလၢအကတိတၢ်တက့ၢ်တက့ၢ်ဒီး မုာ်ပုၤလၢပုၤဘဉ်စံးကတိတၢ်ဒီးအိကီ, မုာ်ပုၤလၢကတိတၢ်တၢ်, တၢ်တဘဉ်န့ၣ်တူၢ်ဝဲတသ့ဒီး မုာ်ပုၤလၢ အဆူၣ်အကိတဂၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်တခီ အဝဲမုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီတဂၤန့ၣ်လီၤ. မုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သးစဲလၢတၢ်ဒုတၢ်အူ, တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ,မုာ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သးစွံကတုၤဒီးမုာ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုသးဒု,တၢ်အဲၣ်ပုၤကလုာ်သး,တၢ်အဲၣ်ထံကီၢ်သးသဟီၣ်,သ့ၣ်ကညီသးကညီတၢ်သ့ဒီး တဘျီတခိၣ် မုာ်ပုၤလၢအသးဆံးလီၤသးသ့ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

ယတသ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်လၢလၢပျဲပျဲဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်သနက့ ဖဲယကတိတၢ်ဒီးအိအဆၢကတိ ယဟးသံကွၢ်အိအဂ့ၢ်လၢအနီၢ်ဆံးဒီးခါသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်တဆံးတက့ၢ် တကတိလီၤ ယသ့ၣ်ညါဘဉ်လၢ အဝဲမုာ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးအတၢ်နမု,အဆူၣ်ဒီးမုာ်ဝဲဖိတၢ်ဆူၣ်တဖိးန့ၣ်လီၤ.လၢဖိတၢ်ဆူၣ်အကျါ အဝဲမုာ်ဖိတၢ်ဆူၣ်လၢအဒု,အကန့ၣ်အ့ၣ်ဒီးအနမုဝဲတဖိးန့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်သူးခိင်ခိင်နီၢ်မုာ်ရံၣ်အိလၢအမုာ်ပုၤစံးကတိတၢ်လၢအိၣ်ဒီးအကဟုကညီ, ဖုာ်ဖုာ်ရဲရဲဒီးတဲာ်တဲာ်ဖျုဖျုတဂၤအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး,တၢ်ကတိကၢတက့ၢ်.တံာ်အခိၣ်သ့ဖုာ်ဖုာ်,က့

ဖျိၣ်ခံခိၣ်ထီထီဘိ, ကဆုကၤသ့ဒီးဝံးစကိးထီဘိအယိ ဘဉ်တၢ်ဆိကမိၣ်အိလၢအမုာ်ပိာ်ခွါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံၣ်အိဒ်န့ၣ်အယိတဘျီလၢကညီပိင်မုာ်ကရၢအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကတိ ယိဒိၣ်ပိာ်မုာ်ကရၢလၢအဟဲထီၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဂၤသံကွၢ်ဝဲ, “တၢ်ပိာ်ခွါတဂၤန့ၣ် အဟဲမၤတၢ်မနုၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤလဲၣ်” န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဘဉ်တၢ်တဲဘဉ်က့အိဒီး အဝဲနံးမးဝဲလၢာ်သ့ၣ်လၢာ်သးန့ၣ်လီၤ. တမုာ်ထဲယိဒိၣ်မုာ်တဂၤန့ၣ်ဘဉ်. အါတက့ၢ် ပုၤဆိကမိၣ်အိလၢအမုာ်ပိာ်ခွါတဂၤန့ၣ်လီၤ.

ဖိသ့ၣ်မုာ်ယဲာ်နံၣ်ဖိလၢအကူဒီးစကးဝါဝါဖးထီ စိာ်ဒီးဖိကဒိၣ်လၢတုၤသိးဒီးအနီၢ်ကစၢ်တဂၤဟဲထီၣ်လၢကမုာ်မဲာ်ညါသီၣ်ကျိးကျိးကျးဒီးအခိၣ်ပံးထီခံဖးထီတခိၣ်န့ၣ်လီၤ.သရၣ်,သရၣ်မုာ်ဒီးကွီၣ်ဖိမုာ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်ကွၢ်အိပိတၢ်ခိဖျိဖိသ့ၣ်မုာ်အံၤအယိန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အကတိ ဖိသ့ၣ်မုာ်အံၤဟ့ၣ်တၢ်ယုးယီၣ်ဆူကမုာ်တဖၣ်,တမ့ၢ်တဖၣ်ဒီး ဖဲန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအတၢ်ဒုစုအသီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်သီၣ်ထီၣ်သကြူးမးန့ၣ်လီၤ.တစိာ်ဖိဒီးတၢ်ဒုသကိးစုသီၣ်ထီၣ်ကဒီးအယိပိာ်မုာ်ဖိအံၤအဝဲခွါတဂၤကွၢ်ယိအိပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အလီၢ်ခံ ပိာ်မုာ်ဖိအံၤလဲၤဟ့ၣ်လီၤဝဲဖိကဒိၣ်အံၤဆူတမ့ၢ်ကီၢ်ချာသ့ၣ်တဖၣ်အစုပူဒီးဟဲက့ၢ်ယုာ်လီၤဆူတၢ်ဖိလၢာ်တချဲတချီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပိာ်မုာ်ဖိအဝဲန့ၣ် မုာ်ပိာ်မုာ်တဂၤယိ ယိဒိၣ်မုာ်ဆိကမိၣ်အိလၢ ပိာ်ခွါလၢအမုာ်သူးခိင်ခိင်ရံၣ်အိန့ၣ်လီၤ.

“မိၤစ၊ နဖိမုဒ်န့ၣ်မုၢ်ဟူးထီၣ်န့ၣ်ထဲအလွဲလီၤ. သရၣ်, သရၣ်မုဒ်သ့ၣ်တဖၣ်သိၣ်လိယာ်အီၤမူမူနီၢ်ဘၣ်ဆၣ် အဝဲမၤ ထီၣ်အသးကလံတိပၤလၢပုၤအါဂၤအကျါန့ၣ်လီၤ.” နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိ အဝဲခါခါဟဲက့ၤတၢ်အမိၤလၢအပုၤမုဒ်အဂ့ၢ်ဒီးအဝဲစံးဆာဲ, “ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်. သရၣ်, သရၣ်မုဒ်သ့ၣ်တဖၣ်တဲယၤလၢ (Good..Good...)န့ၣ် နတနီၢ်ဟူဘၣ်ခါ.” နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိတတုၢ်အဝဲၤအတၢ်ကတိၤဒီးတဲဆာဲတဘျီယိလီၤ. အပၢ်တဂၤနီၢ်ဟူတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီးတဖၣ်ဒုၣ်ဟ်ကမၣ်လၢအဖိမုဒ်အလီၤအမဲၣ်ညါ ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲတခီန့ၣ်လီၤ. နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိန့ၣ် အိၣ်ဒီးအလုၢ်အလၢအမၤန့ၣ်တၢ်ဒီးအံၤန့ၣ်လၢအဖိသ့ၣ်ခါလံလံန့ၣ်လီၤ.

“အကိ, ယအဲၣ်ဒီးအိၣ်မုဒ်လၢကါသ့ၣ်လီၤ.” “နမုၢ်အဲၣ်ဒီးအိၣ်နကစၢ်ထီၣ်အိၣ်မိၣ်.” “နတထီၣ်န့ၢ်ယၤဘၣ်အနီၢ်ကီၢ်လီၤခါ.” “နစုနခိၣ်အိၣ်, လိၣ်ယထီၣ်န့ၢ်န့ၢ်ခါ.” စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ နကထံၣ်ဘၣ်နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိလၢ မၣ်လၢကါအထူၣ်ခံ, တခိးခံ, ယီၤထူၣ်ခံထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

“ယဝဲၣ်ခါအံၤထံၣ်ဆံးပိၣ်မုဒ်အယိ ယတုၢ်တန့ၢ်ဒီး လၢလီၢ်ခံ မၣ်လၢကါသ့ၣ်လၢအထူၣ်ခံန့ၣ် ယဝဲၣ်တအိၣ်ဘၣ်ဝဲနီတဖျါလၢဘၣ်.” လၢယအိၣ်ဒီးတၢ်တုၢ်ခိၣ်ပၣ်သးဒ်အံၤအယိတုၤယန့ၣ်လီၤဆုတၢ်ဟံၣ်ဆၢပုၤအကတီၢ်ဒုၣ်လဲၣ် ယတဒီးသန့ထီၣ်ယသးလၢပုၤနီတဂၤဘၣ်. သ့ၣ်ထူၣ်ကထီၣ်ဒုၣ်ထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်ယမုၢ်ဘၣ်ထီၣ်န့ၣ်ယထီၣ်ယဲဒီးတသန့သးဒီးတမၤပုၤအဂၤနီတဂၤဘၣ်. တၢ်ဒီးသန့သးလၢပုၤဂုၤပုၤဂုၤန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဘၣ်.” တၢ်ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢနီၢ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲဒီးတၢ်တုၢ်ပုၤတၢ်ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤတန့ၢ်ဘၣ် အတၢ်တုၢ်ခိၣ်ပၣ်သးအံၤ အိၣ်ဝဲလၢနီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိအပူၤစးထီၣ်လၢအနီၢ်ဆံးခါလံလံန့ၣ်လီၤ.

အဝဲန့ၣ်လီၤကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢဖဲ(၁၉၅၁)နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အပၢ်အခိၣ်အနီၢ်တဂၤကွၢ်ဝဲနီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိ ပုၤဒီးတၢ်ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤအတၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. အတၢ်ကွၢ်န့ၣ်ပျါဒ်သိး “တၢ်ပိၣ်မုဒ်ဖိအံၤ မၤတၢ်မနုၤလၢတၢ်ဟံၣ်ဆၢအဂီၢ်ကသုလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.” တၢ်ကွၢ်အံၤ နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိတဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲနီတစးအယိ လၢတၢ်သ့ၣ်ဖူသးဖူဒီးတၢ်တပျံတဖုးအပူၤအဝဲစံးဝဲ, “နတမၤဘၣ်ယၤမနုၤဒီးဘၣ်ဒီး နတဘၣ်ကွၢ်ယၤလၢတၢ်ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤအတၢ်ကွၢ်ဒီးန့ၣ်တဂ့ၤ.” ဖဲန့ၣ်သးခိၣ်အံၤဟ့ၣ်လီၤမူဒါလၢအဆိကမိၣ်ဝဲလၢနီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိမၤဝဲတသ့လုၤတက့ၤဘၣ်တခါဆူနီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိအစုပူၤန့ၣ်လီၤ. မူဒါအဝဲန့ၣ်မုၢ်ဝဲ, နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိကဘၣ်လဲၤဆူဟံၣ်တဖျါလၢဝဲတက့ၣ်, အ့စ့ၣ်ကဝီၤဒီးဟံးန့ၢ်က့ၤကျိတခိၣ်လၢသးခိၣ်အံၤဟံၣ်ဆူသ့ၣ်ဝဲလၢအပူၤကွၢ်အနံၣ်တဆံးဒီးဟဲက့ၤဖိကဒါက့ၤကျိအံၤဆူအဝဲသ့ၣ်အသးဆီလီၤအဟီၣ်ကဝီၤလၢပသံၣ်ပိၣ်လဲၣ်တကမၤန့ၣ်လီၤ.

နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိလူၤယုထံၣ်န့ၢ်ဟံၣ်အံၤတုၤလၢအဘၣ်, ဘၣ်ထီၣ်ဝဲကျိပုၣ်ဘၣ်စတိးလၢ အထီၣ်အ့ၣ်ထီၣ်ယးအံၤလၢအခိၣ်ဒုၣ်, စၢဝဲဒီးပျံအကကြၢ်ကကြၢ်ပံးပံးဒီး ဟးထီၣ်ဝဲလၢသိလုၣ်တတီၤ, ချံတတီၤ, ခိၣ်တတီၤ တုၤအတုၤဆူသးခိၣ်အံၤအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်အံၤကမၣ်မးလၢနီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိအတၢ်ကျဲးစးအံၤအယိန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်သးခိၣ်အံၤတကးဘၣ်အမဲၣ်ညါ တၢ်ဟံၣ်ဆၢဖိအဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး ဆိကမိၣ်ဆံးဝဲနီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိတဘျီလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိစးထီၣ်ဟံးမူဒါလၢ

တၢ်ဟံၣ်ဆၢပုၤဖဲဟီၣ်လၢ(ပုၤမၤတၢ်ဟံၣ်ဆၢလၢအတဖျါ, အဒိ-ပုၤဆုၤသ့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ဆၢတၢ်ဖိတၢ်လံၤ, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိ)ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲစိၣ်ဆုၤတၢ်စုကဝဲ, စူးဖျိၣ်သးဖိအသိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးလုၢ်လီၤဝဲလၢဝဲတက့ၣ်ဒီးထံထံၣ်စူ ဖဲပုၤဘၣ်ဖျိတၢ်ပုၤ လဲၤဝဲလဲၤက့ၤဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ပကိရိမးဒီးမုၢ်ထီၣ်ကီၢ်သုလုၤဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီး မုၢ်ဒုၣ်နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိ အခိၣ်ယီၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဘၣ်စိၣ်ဝဲတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအရ့ၤဒိၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဆၢအဂီၢ်ဒ်အမ့ၢ်ကသံၣ်, လီၤအ့ၣ်, ဘဲးထရံၣ်တဖၣ် ဖဲသးခိၣ်တဘျီဘျီ, ပုၤကွၢ်ကျိဖိတဘျီဘျီ, နးကတီၣ်တဘျီဘျီ, ပုၤအမၤတဘျီဘျီ, ပုၤထူစိၣ်ဖိတဘျီဘျီဒီး လဲၤခိဖျိဝဲဒုၣ်ဒါသးအိၣ်တၢ်ကလၢ, ဒုၣ်ဒါသးအတြၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နမၤတၢ်ဖဲဟီၣ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးလၢအအိၣ်လီၤဆိလၢတၢ်ဟံၣ်ဆၢဟီၣ်ကဝီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလီၤဆိဒ်အမ့ၢ်ထံထံၣ်စူ, ပကိရိမး, ကီၢ်သုလုၤမုၢ်ထီၣ်(ဖၣ်ပုၣ်), ဝဲတက့ၣ်, အ့စ့ၣ်, ပကိ, တီအူ, ဘျဲးဒဲးအပူၤအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအကိအဝဲ ပုၤမးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘိလီၤပျံလီၤပုးန့ၣ်လီၤ. “တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး, တၢ်စံးတၢ်ကတိၤ, ပုၤတဂၤဒီးတဂၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးတဒီးသိးဘၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအကိဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. နမၤကဒီးလၢဟီၣ်လၢ(တၢ်ဆူသ့ၣ်)အတၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအကိဒိၣ်ကဒီးတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ထံထံၣ်စူပျံလီၤအီၤဒီး ဘၣ်လဲၤဝဲကီၢ်ခဲခဲ ဖဲကတုၤဆူကီၢ်သုလုၤမုၢ်ထီၣ်ဒီး တုၤအတုၤခိ ပုၤလၢန့ၣ်တကမၤတန့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကန့ၢ်န့ၢ်အဂီၢ် နကဘၣ်မၤတၢ်ဖဲအဝဲမၤန့ၣ် ဖဲအမၤဝဲအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်အဝဲသ့ၣ်မၤန့ၣ်အသိး နမၤမ့ၢ်န့ၢ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်အယၣ်ဒီးလၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးလီၤဆိဒ်အံၤအပူၤ နဘၣ်မၤတၢ်န့ၣ် နနီၢ်ခိလီၤဘျဲးဒီး နသးလီၤဘျဲးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.” နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျိဒ်ဟီၣ်လၢပုၤမၤတၢ်တဂၤအံၤနကန့ၣ်ယီၤနသးလီၤဘျဲးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

အဝဲန့ၣ်လီၤဝဲဒုၣ်ဆူကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢအပူၤလၢကလၢဆုဆုန့ၣ်လီၤ. ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢအတၢ်လဲၤကျဲၤအကိအဝဲလၢတၢ်က့ၣ်တၢ်ကူ, တၢ်ထီၣ်တၢ်လီၤ, တၢ်တရံးဝဲအါဝဲအံၤဒ်နမ့ၢ်ပိၣ်မုဒ်တဂၤအသိး နတၢ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်မူလၢတၢ်မၤအပူၤအံၤ တမ့ၢ်တၢ်လၢအညီဝဲဒုၣ်န့ၣ်ဘၣ်. “ဖဲယစးထီၣ်န့ၣ်လီၤသိတၢ်ဟံၣ်ဆၢအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ယတအိၣ်ဒီးပိၣ်ခါအသိးဒီးဘၣ်. ယကူကၤဒ်ပိၣ်မုဒ်အသိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် ယဒိၣ်တၢ်ဆံးဆံးဘဲဘဲဖိဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံၣ်ဆၢအပူၤ ပိၣ်ခါလၢအမၤသးလံကျိလံကွၢ်ဒီးဆဲးတိဆဲးခွဲးတၢ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒုၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. မၤသးဒ်အသံကွၢ်န့ၣ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အသိးဒီးဖိၣ်နစု, မၤသးဒ်အထီၣ်အကစီဒီးန့ၣ်ဒီးထိးနဖံးထိးနညၣ်” “ပိၣ်ခါဖဲလဲၣ်တဂၤအတၢ်ဟံၣ်သးတယိဘၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် နတသ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်ကအိၣ်ခါ. တၢ်ဝဲအံၤမ့ၢ်န့ၣ်ဆၢတၢ်သ့ၣ်ညါလၢပိၣ်မုဒ်သ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ညါဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.” တၢ်ဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢနီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိတဖျါဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအယိ နီၢ်မုဒ်ရံၣ်အိ အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးဆုၣ်ထီၣ်ကီၢ်ထီၣ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. “တၢ်ပိၣ်ခါသ့ၣ်, သုမ့ၢ်ကွၢ်န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် ကွၢ်မူမူနီၢ်နီၢ်, ယကျိန့ၣ်တရွၢပုၤကညီဘၣ်နီၣ်.” “ဘၣ်ဖူတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖဲအံၤအယိပိၣ်ခါတဖၣ်ပျံတၢ်န့ၣ်လီၤ.” “တပျံဘၣ်ဒုကသ့ၣ်ခါ. သးတအိၣ်ဘၣ်ဆၢဘၣ်ထုးထီၣ်ကလုၢ်လီၤ.” ခိဖျိအဝဲအိၣ်ဝဲဒ်အံၤအ

ယိအိဉ်ဝဲဆိးဝဲသုန့ဉ်လီၤ. “ဘိဉ်စ့ဉ်မဉ်လၢထံထဉ်စ့ဉ်ပျဲလီၤယၤ ဆူသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးအအိဉ်အယိယဟဲယဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ.” “ဖဲယဟဲတုၤကိးကရံးအဆၢကတီၢ် ယဘဉ်သဂါးဒီးသုးခိဉ်ကျါရွှဉ်ဆၢဒီးမုၢ်လၢသုးခိဉ်ကျါရွှဉ်ဆၢတန့ဉ်ယၤဘဉ်အယိတပျဲထံဉ်ယၤဒီးသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးဘဉ်.” “လၢန့ဉ်တခီဘဉ်တၢ်မဉ်လိာ်ယၤလၢယမုၢ်ထံဉ်လိာ်ဒီးသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးမး ယကဘဉ်ဟ့ဉ်လီၤလံာ်န့ဉ်လီၤ. ယရဲပုးဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်ဘဉ်ဆဉ် သုးခိဉ်ကျါရွှဉ်ဆၢတန့ဉ်ယၤဘဉ်. လၢခံကတၢ် အဝဲမၤမၤတၢ်မၤတခါန့ဉ်လီၤ.” “မၤယက့ၤကိးသုးခိဉ်လၢဝုၢ်တက့ဉ်တက့ၤဒီးစံးဝဲလၢတန့ဉ်အတီၢ်ပူၤကဘဉ်ဟဲတုၤဝဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ.” “ဒ်အသုဉ်ဟ်မုၢ်န့ၤအသိး ယဘဉ်ကျဲးစးတုၤအန့ဉ်န့ဉ်လီၤ.” “ဖဲယလဲၤအဆၢကတီၢ် ယဘဉ်လဲၤဒ်ဖဲသးပုၤတဂၤအသိးဒီး ဖဲယဟဲက့ၤတခီ ယဟဲက့ၤဒ်ဖဲသုဉ်မုဉ်ဖိတဂၤအသိးန့ဉ်လီၤ. ဖဲယလဲၤတုၤဝုၢ်တက့ဉ်န့ဉ် ယလဲၤထံဉ်လိာ်ဒီးသုးခိဉ်လၢအမၤယလဲၤကိးန့ဉ်, ယတဲပုးအိၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဝဲ သုဉ်မုၢ်န့ၤဖဲမုၢ်သီလၢကဟးထီဉ်ဝဲ ယန့ဉ်လီၤဆူအးပူၤလဲက့ၤတၢ်က့ၤကိးဒီး ဖဲန့ဉ် အဝဲသုဉ်ကမၤမၤတၢ်မၤတခါန့ဉ်လီၤ. ဖဲယလဲၤန့ဉ်လီၤအခါ ယမုၢ်ဖဲသးပုၤဒီး ဖဲယဟဲက့ၤထီဉ်တခီမုၢ်က့ၤလၢဖိသုဉ်မုဉ်ဖိန့ဉ်လီၤ.” လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲအကျါ အဝဲဘဉ်ဆိတလဲအသးအကလုာ်ကလုာ်န့ဉ်လီၤ. “ဖဲန့ဉ်မး အဝဲနဟ်ယၤဒီး ငှးထံဉ်ယၤဒီးသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးန့ဉ်လီၤ. အဝဲဆူယၤဆူသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးအိဉ်တၢ်လီၤလၢမၤန့ၤပျီဒီးချဲတဘုဉ်န့ဉ်လီၤ. လၢချဲပူၤန့ဉ်ပဉ်ယုာ်ဒီးသုးဖိပိာ်ခါတဆံဂၤန့ဉ်လီၤ. ပဉ်ယုာ်စ့ၢ်ကိးဒီးယိၤလၢအဆၢကျိတဖဉ်န့ဉ်လီၤ. မုၢ်တၢ်ခဲးတၢ်န့ၤဒီး ယိၤတဖဉ်တဲထဲယိၤကျိဉ် ယန့ၤတဖၢ်နီတဖျါဘဉ်. ဖဲယဟဲတုၤဆူသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးအအိဉ်လၢမၤန့ၤပျီအဆၢကတီၢ် မုၢ်လၢယဟဲတပူၤယိဒီးယိၤတဖဉ်အယိသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးဆိကမိဉ်ယၤလၢယမုၢ်ယိၤအမၤန့ဉ်လီၤ. ဖဲသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးကတိၤသကိးတၢ်ဒီးယိၤတဖဉ်ဝဲမၤအဖိအလံၤဒါလီၤလီၤခဲလီၤဒါဒီး ဒါလီၤန့ၤယလီၤဒီးယိၤသုဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. ဖဲန့ဉ်ယတုၤတန့ၤဒီး ယဂဲဆၢထၢဉ်တဲလၢကညီကျိဉ် “ဟး...ယၤန့ဉ်ယအိဉ်လၢထံထဉ်စ့ဉ်ဒီး ယဟဲဒ်သိးယကထံဉ်လိာ်သးဒီးန့ဉ်လီၤ. ယတမုၢ်ယိၤအမၤဘဉ်.” ဖဲန့ဉ်သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးစံးဝဲ, “ဘဉ်မန့ၤအယိ နတတဲယၤလၢအခိဉ်ထံးခါလဲဉ်.” အဝဲစံးဆၢက့ၤဝဲ, “နတဲလိတၢ်ဒီးန့ၤယိးဖးတဖဉ်လီၤ. ယကတဲန့ၤအဂီၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အိဉ်ခါ.” “ယတဲဒ်န့ဉ်မးအဝဲပျဲမံယၤဒီးတံးသကိးပိာ်မုဉ်ဖဲန့ဉ်တဖဉ်လီၤ. ခိဉ်န့ၤတုၤသိးထဲသိးဒီး သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးတဖဉ်ဒုဉ်လဲာ် ပျဲဘဉ်သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးဘဉ်ဆဉ် ပုၤလၢတပျဲတၢ်ဒီးတဲဆၢတၢ်, တၢ်တမုၢ်တုၤတန့ၤဒီး တဲဆၢတၢ်ဒုန့ဉ် မုၢ်ဝဲနီၢ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ်န့ဉ်လီၤ. “ပုၤအဂၤတဖဉ်ပျဲသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုးလီၤ. ယၤဒုယတပျဲဘဉ်. အဝဲမုၢ်ပုၤလၢအသးယိအသးဘျၢတဂၤန့ဉ်လီၤ. ပုၤလၢမၤကဲၤထီဉ်န့ၤအိၤမုဉ်အူန့ဉ် မုၢ်ပုၤလၢအအိဉ်လၢအကပၤသုဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. အဝဲအတၢ်က့ဉ်ဘဉ်က့ဉ်သ့စ့ၤအယိ ပုၤလၢအယၤတဖဉ်အတၢ်ကတိၤန့ဉ် အါဘျီဆိကမိဉ်ဝဲလၢအဘဉ်ဒီးမၤပိာ်ထွဲဘဉ်ဝဲန့ဉ်လီၤ. ယသုဉ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်အံးဒီး ယသုဉ်ညါလၢ တၢ်လၢအဝဲန့ဉ် နမုၢ်ဒုးန့ဉ်အိၤ(ထိးပုးအိၤ) တၢ်န့ဉ်တုၤလိာ်ဝဲဒီး အတၢ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲန့ဉ် မုၢ်တၢ်လၢယဘဉ်သုဉ်ဘဉ်သးဒိဉ်မးန့ဉ်လီၤ. အဝဲမုၢ်ပုၤလၢအသးဒုဒီးအသးတံာ်န့ဉ်လီၤ.” နီၢ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ်အနီၢ်ကစၢ်လၢအမုၢ်ပုၤလၢအသးဒုအသးတံာ်

ဒီးဘဉ်သုဉ်ဘဉ်သးခိဉ်န့ၤလၢအသးဒုအသးတံာ်အံၤအယိဒုးသုဉ်ညါဝဲခိဉ်န့ၤအံၤအတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဒီးအတၢ်ဂံၢ်ဆုဉ်ဘျဉ်ဝဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ.

နီၢ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ်အလၢအသးဒုအံၤ အိဉ်ဒီးတၢ်သုဉ်ကညီသးကညီလၢပုၤလၢအဂံၢ်စၢ်. ပုၤလၢအဘဉ်နးဘဉ်ဖျိဉ်တဖဉ်အဖိခိဉ်ဒိဉ်မးန့ဉ်လီၤ. “ဖဲယမုၢ်ဝဲကလိးဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒဲကဝီၤခိဉ်အဆၢကတီၢ် ပုၤဖိသုဉ်ဒီးသးပုၤလၢဒဲကဝီၤပုၤသုဉ်တဖဉ်ပျဲယၤဒိဉ်မးန့ဉ်လီၤ. ဖိသုဉ်တဖဉ်မုၢ်န့ၤဟူယကလုာ်န့ဉ် အဆံဉ်လီၤယုၤ, မိာ်ပာ်တဖဉ်မုၢ်ထံဉ်ယၤန့ဉ်စံဉ်အိဉ်သုဉ်. ကီၤလၢသုလၢဒဲကဝီၤပုၤတဖဉ်ဘဉ်အအိဉ်မးဒီး ယတခီ ယန့ဉ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢဒဲကဝီၤတၢ်ကဆဲကဆီဒီးကီၤလၢလၢတကဆဲကဆီတဖဉ်အိဉ်ဝဲတဘျဉ်ဒုဉ်လဲာ်ဘဉ်န့ဉ်လီၤ. ယအိဉ်လၢဒဲကဝီၤပုၤခါ ယဟးန့ဉ်လီၤတဖျါဟးထီဉ်တဖျါလၢပုၤအးပူၤဒီးဟးကွၢ်တၢ်အယိ ဖဲယလဲၤတုၤလၢကီၤလၢအအးတဖျါဒီး အဟံဉ်န့ဉ်ပျီဝဲဒိတဖျါလီၤ. ယထံဉ်လၢအပာ်ယုဉ်တၢ်ကတၢ်ကၤ, ထံးခွးလီၤခိတဖဉ်ဆူတၢ်အတဖျါဃီအပူၤလီၤ. ဘဉ်တဘဉ်တၢ်လၢအဘဉ်ယးဒီးအိၤန့ဉ်ကအိဉ်ဒုဉ်ထဲန့ဉ်န့ဉ်လီၤ. ယလဲၤတုၤဒီး ကီၤလၢသုဖိသုဉ်တဂၤ ဟီဉ်တုၤလၢအဖံးကနိးညဉ်ကနိး. အမိာ်တဂၤပျဲတၢ်အဆံဉ်ယုၤလီၤ, ယကွၢ်တၢ်အံၤ ယသးကညီဘဉ်အိၤဒီး ယဟဲက့ၤဟံန့ၤသပူၤနီဉ်ဒိ, ချိဉ်ဒီးယနီၢ်ကစၢ်လဲၤဟ့ဉ်လီၤအိၤန့ဉ်လီၤ. ယဟ့ဉ်လီၤယုဉ်အိၤဒီး ကျိဉ်စ့တဆံးတက့ၢ်န့ဉ်လီၤ. အဝဲသုဉ်တဖဉ် မုၢ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒဲန့ဉ်လီၤ. ထံလီၤကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအိဉ်အယိ ကညီမုၢ်ဂုၤ, ကီၤလၢမုၢ်ဂုၤ, ပယိမုၢ်ဂုၤ ခဲလၢကဲထီဉ်ဝဲဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒဲတဖဉ်န့ဉ်လီၤ.” နီၢ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ် မုၢ်ပုၤလၢအတၢ်သးဝဲအိဉ်ဒိဉ်မးလၢတၢ်ဒုတၢ်အူတကပၤန့ဉ်လီၤ. အဝဲသးဝံဉ်ဝဲဒီး ဒုဝဲကီၤလၢဝါတၢ်သးဝံဉ်ဘဉ်မုၢ်မုၢ်နီၢ်နီၢ်အါယုၤန့ဉ်လီၤ. အဝဲလဲၤဝဲဆူကညီတၢ်ပာ်ဆၢဟီဉ်ကဝီၤတၢ်မဲာ်ညါဒီး အိဉ်ဒီးသုးဖိတဖဉ်ဘုးဘုးတၢ်တံာ်, ဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါဝဲ, သုဉ်ဝံဉ်သးဆၢစၢဝဲတၢ်န့ဉ်အိဉ်ဝဲလီၤ. လၢကျိဘါယုၤပုၤမုၢ်ဂုၤ, န့ၤအိဉ်ဖျါဆၢက့ၤမုၢ်ဂုၤပုၤမုၢ်ကွဲမုဉ်အိၤဒီးလဲၤစိာ်ယုဉ်အတၢ်ဒုကံဉ်ထီဒီးအကစၢ်ဒုကစၢ်သးဝံဉ်တၢ်အယိကညီဖိအါအါဂီၢ်ဂီၢ်သုဉ်ညါအိၤဂုၤဂုၤတကးဒီးဘဉ်အမဲာ်ညါသိဉ်မုၢ်တၢ်ကရၢကရိတဖဉ်စ့ၢ်ကိးသုဉ်ညါအိၤ ဒ်အမုၢ်ပုၤလၢအဒုတၢ်သးဝံဉ်တၢ်ဘဉ်ဂုၤဂုၤန့ဉ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်အိဉ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်သဘျုလၢအဂီၢ်အခါ အဝဲဒီးအတံးသကိးတဖဉ်တဲန့ၤတၢ်, န့ၤကဝဲပျီကိဒီးအဝဲမုၢ်ပုၤလၢအတဲန့ၤတၢ်သုဂုၤဒိဉ်မးတဂၤန့ဉ်လီၤ.

နီၢ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ်န့ဉ် ကညီပိာ်မုဉ်ကရၢမုဉ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢတၢ်ဟ့ဉ်လီၤအိၤန့ဉ်ဟံးန့ၤဝဲဒီးမၤစ့ၢ်ကိးအမုဉ်ဒါဂုၤဂုၤဘဉ်ဘဉ်န့ဉ်လီၤ. ကီၢ်ပယိပိာ်မုဉ်စ့ဖျိဉ်(WLB)ကရၢလၢအဆိလီၤသးလၢကျိဉ်တဲာ်-ကီၢ်ပယိကီၢ်ဆၢအတၢ်အိဉ်ဖျိဉ်စ့ၢ်ကိး အဝဲလဲၤထီဉ်ဝဲဒီးဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါတၢ်လၢတၢ်သုဉ်ဆုဉ်သးဂဲၤအပူၤန့ဉ်လီၤ. နီၢ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ် မုၢ်ပုၤလၢအဘဉ်သုဉ်ဘဉ်သးဝဲကီၢ်ပယိဒိဉ်မိဉ်ကရၢစံဉ်ခိဉ်န့ၤအိဉ်ဆါစုးကွဲဒိဉ်မးန့ဉ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢ, ပိာ်မုဉ်ဒီးသိးဒိဉ်အိဉ်ဆါစုးကွဲဒိဉ် ကြးအိဉ်ဝဲအါဂုၤလၢကီၢ်ပယိပူၤန့ဉ်လီၤ. “ပိာ်မုဉ်အဝဲအံၤမုၢ်ပိာ်မုဉ်လၢအသုအဘဉ်ဝဲဒိဉ်မးန့ဉ်လီၤ.

ပိဋ်မုဒ်ခိဉ်နာ်ဒဲးအံၤကြးအိဉ်ဝဲအါဂလးကီၢ်ပယီၤပူၤအံၤန့ၣ်လီၤ.” မ့ၢ်ပုၤလၢအဟံးမုဒ်ဒီးမၤတၢ်လၢပုၤကလုာ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢအသးစၢ်ဆၢလၢကီၢ်ပယီၤထံၣ်ဂီၢ်သးဒီးဟီဉ်ခိဉ်ဒီးဘၣ်ထံၣ်ဂီၢ်သးတၢ်အိဉ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သးမိၤစိၤရီၤသန့ၣ်လၢကီၢ်ပယီၤပူၤအံၤ တလီၤတဲာ်ကတၢ်ဝဲဒဲးဘၣ်. သးမိၤစိၤရီၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ဝဲအယိတမ့ၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢပဝဲသ့ၣ်ခဲလၢာ်ပတယုတဖိးဒဲးဘၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. ပဝဲခဲလၢာ် ပမ့ၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်ယုတဖိးန့ၣ် သးမိၤစိၤရီၤသ့ၣ်တဖၣ် တမ့ၢ်လၢတူၢ်ဝဲဒၣ်ကန့ၣ်ဘၣ်. ပမ့ၢ်ကွၢ်လၢဟီဉ်ခိဉ်ချၢ ပုၤဟေ့ၣ်ပာ်စိးတၢ်, မိၤစိၤရီၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤပျီၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ် ဒီးသန့ၣ်ထီဉ်အသးလၢ ထံဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဂဲၤလိာ်ဒီးအတၢ်ယုတဖိးအယိန့ၣ်လီၤ.” နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိဉ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဟံးဒိဉ်တၢ်ယုတဖိးတဂၤန့ၣ်လီၤ. “လၢယနီၢ်ဆံးခါ ယပာ်တဲာ်ယု,ယဖိမုဒ်န့ၣ်တဘၣ်ဟံးန့ၣ်အဝၤဘၣ်. ကဘၣ်မၤတၢ်လၢအပုၤကလုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.” “တၢ်ကတိၤအံၤ ယနာ်ဟူမ့ၢ်အီၤထီဘိလီၤ.ဒဲးယပာ်အတၢ်တဲာ်အသိး ယတဆိဟံၣ်ဆိယီဘၣ်. ပုၤကလုာ်အတၢ်မၤတဖၣ်ဒဲးယမၤသ့အသိးယမၤယဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ် ဖဲယထံၣ်ကညီဖိတဖၣ်လီၤမုဒ်လီၤဖး. တယုတဖိးဘၣ်အံၤယသးဆါကီၢ်အူဒီးသးဘၣ်ဒိဉ်ဒိဉ်မးန့ၣ်လီၤ.” လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအယိ နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိဉ်သးလီၤဘၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး အိဉ်ဝဲလၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအလီၢ်မံခိဉ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိဉ် မ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢအအဲၣ်ကညီကလုာ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်ဒီးဝဲလၢကညီကလုာ်ကအိဉ်ယုအိဉ်ဖိးန့ၣ်လီၤ. အဲၣ်ဒီးဝဲလၢကညီကလုာ်ကအိဉ်ဒီးတၢ်သးတဖျါယီန့ၣ်လီၤ. အဲၣ်ဒီးဝဲလၢကညီကလုာ် ကထုာ်ဖျါထီဉ်လၢတၢ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒဲးန့ၣ်အသိး အဲၣ်ဒီးဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤထံဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကပူၤဖျါထီဉ်လၢသးမိၤစိၤရီၤအတၢ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲအဖိလၢန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ အဝဲန့ၣ်လီၤတၢ်ပာ်ဆၢလၢအသးအိဉ်(၁၉)နံၣ်အဆၢကတီၢ် တုၤအသးအိဉ်အနံၣ်န့ၣ်ဆံၣ်ဒၣ်လဲာ် မၤဒဲးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အိဉ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ပာ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘျၢလီၤအတၢ်အိဉ်မုလၢတၢ်ပာ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိဉ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဖိတၢ်ဆူၣ်အမံၤတဖိးလၢအဆူၣ်မဲစူ, အနၤမုဆူၣ်, အကန့ၣ်အုၣ်ဒီး ဒူဝဲဒိဉ်မးလၢကညီတၢ်ပာ်ဆၢအတၢ်လဲၤကျဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ထံသပၤဖိလၢအသ့ၣ်ဖဲ

လၢကီၢ်ပယီၤခါသး ဒူသဝီတဖျါအပူၤန့ၣ် ပုၤဖိသ့ၣ်စးစၢ်လၢအဝံထံ(ယိးထံ)ဒီးအမံၤမ့ၢ်ဝဲ မိဉ်ပညၢ်အိဉ်ဝဲတဂၤန့ၣ်လီၤ. သဝီအံၤမ့ၢ်သဝီလၢအဖျိဉ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လိဉ်လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤလိကွဲးဒီး သီခါကွဲးကအိဉ်ထီဉ်ဝဲအဂီၢ် သ့ၣ်ဘိဉ်သးစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဟံးဖျိဉ်ထီဉ်အသးဒီးသ့ၣ်ထီဉ်ဘိဉ်ထီဉ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဘိဉ်ကွဲးဝဲအဆၢကတီၢ် လၢတၢ်လိဉ်ကစးကရဲးတဖၣ်အဂီၢ် သ့ၣ်ဘိဉ်သးစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲနီၤလီၤသးမုဒ်ဒီးဝဲစုာ်စုာ်လၢကဘၣ်မၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

“မ့ၢ်တၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၢ်ဖျိဉ်အယိ,တလိဉ်ဝဲခိဉ်ဒိဉ်ခံယၢဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်ကုာ်ဘၣ်ကုာ်သ့ၣ်လၢဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အယိ မ့ၢ်မုဒ်လၢပကဘၣ်ဟံးဖျိဉ်ထီဉ်သးဒီးမၤစၢၤလိာ်ဆိဉ်ထွဲ န့ၣ်လီၤ.” သးစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တူၢ်ခိဉ်ပာ်သးဒဲးန့ၣ်ဒီးဖဲးမၤသကိးဝဲတၢ်န့ၣ်လီၤ. မိဉ်ပညၢ်တဂၤလဲၤဒၣ်ဝဲထံလၢသဝီအချၢ ထံဖိကျိတဘိအပူၤကိးမုဒ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဟံးမုဒ်လၢတၢ်ဝဲပျဲန့ၣ်ထံလၢသဝီခိဉ်သီခါဖျိဉ်ကွဲးဒီးတၢ်မၤလိကွဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မိဉ်ပညၢ်ဖိတဂၤ ဝဲဒၣ်ထံလၢနီဉ်ယိးဘိအလီၤဒီးထံအံၤဖျါန့ၣ်လီၤ. ထံအတဖျါန့ၣ် အတဲာ်အဆါတအိဉ်နီတမံၤ, တလီၤဆိဉ်လီၤဖျိဉ်ဒီးဘၣ်တၢ်ဝဲထံန့ၢ်ဝဲပျဲပျဲန့ၣ်လီၤ. ထံအံၤဖျါတဖျါန့ၣ် အချၢသးတၢ်ထီဉ်အိဉ်ဝဲတစးန့ၣ်လီၤ. အဝဲဟံးက့ၢ်ထံလၢကျဲဒီးတဘိဒီးထံလီၤဆိဉ်လီၤဖျိဉ်ကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ဖဲအဟံးက့ၢ်တုၤလၢဟံၣ်န့ၣ် လၢထံအံၤဖျါတဖျါအပူၤ ထံအိဉ်က့ၢ်ဒၣ်ထဲတတ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲထံထံဒဲးအံၤလၢခဲန့ၣ်အတီၢ်ပူၤဒီးကိးမုဒ်န့ၣ်ဒဲး အဝဲထံထံခံအဘၣ်ဆၣ် အထံန့ၢ်ဒၣ်တအိဉ်ဒီးတတ်န့ၣ်လီၤ. ထံအတဖျါန့ၣ်တအိဉ်ဒီးအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, တၢ်ထီဉ်ဆၢထီဉ်ဘၣ်အယိ ဘၣ်တၢ်ဟံးက့ၢ်ထံလဲၤန့ၢ်ဝဲခဲလၢာ် တုၤလၢအကတၢ်အယိ အသးခဲဝဲဒိဉ်မးန့ၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်လီၤထံအံၤဖျါတဖျါဒီးစံးဝဲဒဲးအံၤလီၤ.

“ဟ့း....ယၢန့ၣ်ယကိညၢ်ဒိဉ်န့ၢ်န့ၢ်တက့ၢ်လီၤ. ယဝံထံလၢနပူၤပျဲပျဲန့ၢ်ကိးန့ၢ်ဒဲးဘၣ်ဆၣ် နၤတခီနတုၢ်ထံလၢနပူၤ န့ၢ်ဒၣ်ထဲတတ်လီၤ.” ထံအံၤဖျါတဖျါစံးဆၢတၢ်တသ့နီတမံၤဒီး အသးသဟီဉ်လီၤကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပျဲစ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်မဲာ်ဆးဒီးတၢ်ထံၣ်ဆံးလီၤသးန့ၣ်လီၤ.

တနံ့နဲ့ မိန့်ပညာဟ်လီအထံသဟဖိခံဖျာ်လအထံ ကျိဖိအကဖါဒီး ဟံးန့တံအိဉ်ဘျးအိဉ်သါဒီး မေမုာ်အမဲာ်ချုံတံ ထံာ်လအတံာ်မုာ်တံာ်ဘိတံာ်ဘဉ်တုယံလအတံာ်ဒီးဒိကနဉ်ဝဲထံကျိ ဖိယုာ်လီသိဉ်ဝဲလအမုာ်တဖဉ်န့လီ. မုာ်နနာ်ဟူဘဉ်ထံကျိဖိ အသိဉ်တဘျီဘျီခါ. ထံကျိဖိအဲဉ်ဒီးတဲဖိသဉ်သ့တဖဉ်လအတံာ် တမံတမံလီ. မုာ်ဘဉ်ဆာဉ်ဘဉ်တီဒီး ဒိကနဉ်ကွာ်ကွာ်တဘီ. ဝဲ မိန့်ပညာအိဉ်ဘျးအိဉ်သါတမံတလီဝံ. ဝဲအဝဲကအဉ်ပျဲထီဉ် ထံအဆကတီထံသဟဖိခံဖျာ်တဖျာ်ယုကညးအိဉ်အံလီ.

“ ကျီပညာ, ယသးတမုာ်ဘဉ်ဖးဒိဉ်လီ. ယမဲာ်ဆုးစုာ် ကီးလီယသးလီ. လအတံာ်န့အယိယယုကညးနုလီကျီပညာ ဧ...ဝံသးစုာ်ပျာ်ကွံာ်ဘဉ်ယတံာ်ဂံာ်စာ်ဘါစာ်တဖဉ်တကွာ်.”

“ ဘဉ်မနုာ်အယိလဲဉ်ထံသဟဖိခံဖျာ်...နုတကနသ့ဉ် ဘဉ်ဖျိဉ်သးဘဉ်ဖျိဉ်လဲဉ်. တဘဉ်ယတဘီ...”

မိန့်ပညာကွာ်သံကွာ်ကဒါကွာ်အိဉ်န့ဒီး ထံသဟဖိခံ ဖျာ်တဖျာ်န့ လအတံာ်သ့ဉ်ကံသးလီအပူ စံးဆကတုဝဲဒ်အံ လီ.

“ မုာ်လအယပျဲထံလအယပူ န့ဒ်ထံတတံာ်ကီးနံဉ်ဒီး လအခံနံဉ်အတီပူအယိလီ. မုာ်လအယအိဉ်ဒီးတံာ်ဂံာ်စာ်ဘါစာ်လအ တံာ်တဲထီဉ်သ့ဉ်ဖးအယိယပျဲထံလအယပူပျဲတသ့ဘဉ်န့ လီ. ကျီပညာမုာ်ကျဲးစးလံာ်ဂံာ်လံာ်ဘါဒီးဝံထံပျဲဘဉ်ဆဉ်ဒ် ကျီပညာအတံာ်ကျဲးစးအသိးတပျဲထီဉ်ပျဲထီဘဉ်တမုာ်ခါ.”

မိန့်ပညာတကနာ်ဟူတံာ်အံဒီး အဝဲဒိသ့ဉ်ဒီးသးဝဲ လအထံသဟဖိခံအတံာ်တုာ်ဘဉ်ခိဉ်ဘဉ်အဖိခိဉ်ဒီး သးကညီဝဲဒ် န့လီ. ဖိသဉ်သ့ဉ်န့, သုဝဲသ့ဉ်စုာ်ကီးသုမုာ်သ့ဉ်ဘဉ်ဖျိဉ်သး ဘဉ်ဖျိဉ်အခါ သုဝဲဘဉ်မတကတကလဲဉ်. အာဉ်မိဉ်... သုကဘဉ် တဲဘဉ်သုတံာ်သကီး, မိာ်ပာ်ဒီး သရဉ်သရဉ်မုာ်လအနာ်ဟံာ်သုတ ဖဉ်န့လီ.

မိန့်ပညာကွာ်စံးဆကဒါကွာ်ထံသဟဖိခံမုာ်မုာ်ခဉ်ခဉ် လအတံာ်ကတံာ်ထံတဘီန့လီ.

“ ကဲ...ထံသဟဖိခံဖျာ်...ပကလူတံာ်ဆကတီလီ. ပက ကုာ်သကီးဆုပကျိလအသဝီပူ ဒီးဝဲပကုာ်လအကျဲးစးတဘီန့ ပက ကွာ်သကီးဖိဖးထီဉ်ယံယံလအလအသ့ဉ်တဖဉ်နီဉ်.”

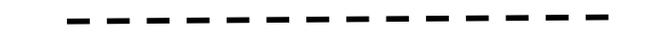
မုာ်ဝဲတီဝဲလီ. စးထီဉ်လအထံကျိကဖါဒီးတုာ်လအသဝီပူ ကျဲးစးတဘီန့ ဖိလအိဉ်ဒီးအလွဲာ်ကုအကလုာ်ကလုာ်တဖဉ် ဖိ ထီဉ်ဖးထီဉ်ဝဲဂုဒိဉ်မးန့လီ.

ဖိသဉ်သ့ဉ်တဖဉ်, ပိာ်မုာ်သးစာ်တဖဉ်ဒီး ငူဖိသဝီဖိ သ့ဉ်တဖဉ်စုာ်ကီး ကွာ်ကီသကီးဝဲဖိဖိအတံာ်ယံတံာ်လအဒီး လအက ဟ်ထီဉ်ဝဲလအတံာ်ဘါလီ, မယံမလအကွဲအဂီဒီး ဟ့ဉ်ကနုာ် အသရဉ်သရဉ်မုာ်သ့ဉ်တဖဉ်အဂီဒီးသကီးဝဲဖိပျဲဒီးတံာ်သ့ဉ်ဖံ သးညီန့လီ. ပိာ်မုာ်သးစာ်လအပျူဒီးသနးခါတကွဲးတကွဲး သ့ဉ်တဖဉ် ဆိုးသကီးဝဲဖိလွဲာ်ကုလအခိဉ်လီ. ဝဲမုာ်လီယံာ်ဘီအ ကတီာ် ပျဲလုာ်ကွံာ်မးဒီးတံာ်ယံတံာ်လအလအပျဲန့လီ. မိန့်ပ ညာဒီးထံသဟဖိခံဖျာ်စုာ်ကီး ခိဉ်မုာ်ဘဉ်ဝဲဖိဖိတဖဉ်အတံာ်ယံ တံာ်လအ ပျဲဒီးတံာ်သ့ဉ်မံသးမုာ်လအဖူဖိသဝီဖိသ့ဉ်တဖဉ်အသကီး န့လီ. ထံသဟဖိခံလအသ့ဉ်အုးသးအုးတဖျာ်စုာ်ကီးသးပုာ်နီဉ် ကွံာ်အတံာ်ကီတံာ်ဂီတမံတလီဒီးသ့ဉ်ဖံသးဖံဝဲန့လီ. ဝဲကျဲ

ကတံာ်ဒီးကုာ်တုာ်သကီးဆုသဝီအဖျာ်န့ အထံသ့ဉ်တဖဉ်လီ အဝဲလီဖျိဉ်ဒီးအိဉ်ကုာ်ထဲတတံာ်အယိသးဘဉ်ဖျိဉ်ကဒီးန့လီ. ဝဲန့ ထံသဟဖိခံဖျာ် ယုကညးကဒီးမိန့်ပညာအသိတ ဘျီန့လီ. မိန့်ပညာကတံာ်ရဲပုးအဝဲသ့ဉ်ဒ်အံလီ.

“ လအအံထံသဟဖိခံဖျာ်...ဝဲမုာ်ကံာ်လအသဝီခဉ်သးကျဲ ပူန့ဉ်ငူဖိသဝီဖိလအပျဲဒီးတံာ်သ့ဉ်ဖံသးညီလအဖိလွဲာ်ကုသ့ဉ်တ ဖဉ်အကျါန့ နထံကစီဒိတမုာ်ခါ. ပဝဲစုာ်ကီးပသးဖံယုာ်လီ. အဝဲသ့ဉ်သးဖံလအဖိထုဉ်လအကျဲကပတဖဉ်, ဖိဖိလအကျဲကပတ ဖဉ်အယိလီ. နမုာ်ထံသဟလအတဲထီဉ်အသးန့ ယသ့ဉ်ညါ ယာ်လအခိဉ်ထံးလံလံလီ. လအတံာ်ဂုာ်အံဒ်ယတံာ်ဆိကမိဉ်အ သိးယသ့ဉ်ယဲဒ်န့ လအစးထီဉ်လအပူကွံာ်ခံနံဉ်လံလံန့ လီ. ဝဲပဟဲကုာ်လအကျဲဒိတဘီ တံာ်လီလအနအိဉ်တကပ ဘဉ်တံာ် ဖံလီယာ်ဖိအချဲသ့ဉ်တဖဉ်န့လီ. ကီးမုာ်နံဒီးဝဲပလဲအဉ်ထံဝံ ပဟဲကုာ်လအကျဲဒိတဘီန့ ပလူန့ဖိချဲသ့ဉ်တဖဉ်အထံန့လီ. ငူ ဖိသဝီဖိသ့ဉ်တဖဉ် သ့ဉ်မုာ်သးမုာ်လအဖိသ့ဉ်တဖဉ်အတံာ်ယံတံာ် လအတဖဉ်အယိန့လီ. အဝဲသ့ဉ်ဟံးန့သကီးဝဲတံာ်ဘျဉ်လအ ဟ် ထီဉ်ဖိလအဟံဉ်ပူမုာ်ဂုာ်, သီခါဖျဉ်မုာ်ဂုာ် အတံာ်ဘါအလီန့လီ. သဝီဖိပိဉ်ခါသးစာ်သ့ဉ်တဖဉ် ဟးလိာ်ကွဲမုာ်ကနီဒီး စိာ်ယုာ်ဖိ လအကဟ့ဉ်ကနုာ်ပိာ်မုာ်သးစာ်တဖဉ်လအဆိုးထီဉ်ဝဲအဂီန့ လီ. ကျီဖိမုာ်ခါတဖဉ် ဒီးသကီးဝဲဖိလအ ကမယံမလအကျဲမုာ်ဂုာ်, ကဟ့ဉ်ကနုာ်သရဉ်သရဉ်မုာ်မုာ်ဂုာ်ဒီး ဆိုးထီဉ်ဝဲလအတီပူ စိာ်နီ ခိဉ်အဂီန့လီ. သပုာ်ကတံာ်ထံသဟဖိခံဖျာ် မုာ်အဉ်ထံပျဲပျဲလအ အပူထီဘီန့ ဆကတီာ်ခဲအံ သဝီအံ ယံလအထီဉ်ဝဲကညီဒ် လဲဉ်. လအနယိပုာ်ကီးဂဒီးဒီးန့ဘဉ်ဝဲတံာ်သ့ဉ်ဖံသးညီန့လီ.” မိန့်ပညာရဲပုးဝဲထံသဟဖိခံဖျာ်တံာ်လီဆဲးအယိ ထံသ ဟဖိခံ နာ်ဟံာ်ကုာ်ဒီး ပျဲမးဒီးတံာ်သ့ဉ်မံသးမုာ်န့လီ. အဝဲအဉ် ထံပု [\ ပျဲမုာ်တန့ဘဉ်ဆဉ် အဝဲပာ်ကဖါလအသးအလီအိဉ်ဝဲ တခါလံတမုာ်ခါ. တံာ်တဲဖိအံကတံာ်ဝဲဝဲအံန့လီ.

ဖိသဉ်တဖဉ်စုာ်ကီး ဝဲသုကျဲးစးဒ်သိးသုကတုာ်လအသု တံာ်ပညိဉ်ဖိတုာ်အဂီန့တဘဉ်သးဘဉ်ဖျိဉ်ဒီးသးဟးဂီတဂုာ်. တံာ်ဂံာ်စာ်ဘါစာ်န့အိဉ်ဒီးပုာ်ကီးဂဒီးန့လီ. ဘဉ်ဆဉ်သနာ်ကု ပုာ်ကီးဂဒီး အိဉ်ဒီးတံာ်လအမာဝဲသ့, အမာဝဲန့လီဆိဒ်ဝဲစုာ် စုာ်န့လီ. လအပနီာ်ကစာ်ဒီးပုာ်ပုာ်လအအဂီ တံာ်ဖဲတံာ်မအိဉ်ဝဲ အါမးလအပကမတံာ်အိဉ်ဒီးအဘျူးအဖျိဉ်ဒီး ပျဲဒီးတံာ်သ့ဉ်ဖံသး ညီန့လီ. မ်ပကမတံာ်လအပနီာ်ကစာ်ဒ်ဝဲအတံာ်ဘျူးတံာ်ဖျိဉ်ဒီး ပုာ်ပုာ်လအအတံာ်ဘျူးတံာ်ဖျိဉ်အဂီတုာ်သိးထံသိးန့တကွာ်.

ပျားလှာယုထံ၌ နှုတ် တော်မုတ်တော်တီ

တော်စံးဝဲတဘျီ လာသဝီတဖျာၣ်အပူန့ၣ် သးစာ်ဖိလၢအ
မံၤမုၢ်ဝဲ-စီၤသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဝဲတဂၤလီၤ. တုၤအဆၢအကတီၢ်ဘၣ်ဒီး
အဝဲဟးထီၣ်ဝဲလၢအဟံၣ်ဒီး လဲၤဆူတၢ်လီၤအယံၤ လၢကယုတၢ်
ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤပူၤကွံာ်ဖးယံၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤန့ၢ်
ဆိၣ်ခံအီၤ, ငးန့ၣ်အကျဲအီၤလၢကယုထံၣ်န့ၢ်ဝဲတၢ်မုၢ်တၢ်တီဒီးအ
နီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်လီၤသးကျၢမုၢ်ဆူ. ငူတယံၤလၢကယု
ထံၣ်န့ၢ်ဝဲတၢ်မုၢ်တၢ်တီ ဖိပျၢကညီတဖျာၣ်အတၢ်ငးန့ၣ်အီၤကျဲအ
သိးန့ၣ်လီၤ.

“လဲၤလၢပျၢယံၣ်ဖးဒိၣ်အပူၤဒီးယုထံၣ်န့ၢ်လၢလံၤဖးဒိၣ်
အပူၤတပူၤတက့ၢ်. ဖဲန့ၣ်နကထံၣ်ထံပူၤတပူၤလီၤ. သံကွၢ်ထံပူၤတ
ပူၤန့ၣ်လၢ တၢ်မုၢ်တၢ်တီန့ၢ်မုၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်တက့ၢ်. နကဒီးန့ၢ်ဘၣ်
နဲတၢ်စံးဆၢလၢထံပူၤဝဲန့ၣ်အပူၤလီၤ.”

စီၤသ့ၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်တီ လၢတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဆူၣ်အပူၤ ဖိပျၢ
နဲၣ်အီၤကျဲအသိးလဲၤဝဲတၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤတၢ်တယံၣ်ဘၣ်ဒီးအ
ဝဲထံၣ်န့ၢ်ဝဲလၢလံၤဖးဒိၣ်တပူၤဒီး လဲၤန့ၣ်ဝဲလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. အ
တၢ်ဝံဂ့ၤဒိၣ်မးအယံၤ ဖိပျၢနဲၣ်ကျဲအသိး အဝဲထံၣ်န့ၢ်ဝဲထံဖိတပူၤ
လၢလၢလံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် သးစာ်အံၤ သံကွၢ်ဝဲထံပူၤအံၤ
လၢတၢ်သံကွၢ်လၢပျၢဟီၣ်ခိၣ်ဖိအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲသ့ၣ်တဖျာၣ်န့ၣ်
လီၤ.

“တၢ်မုၢ်တၢ်တီန့ၢ်မုၢ်မနုၤလဲၣ်”

တၢ်လီၤဆိၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. လၢထံပူၤအံၤအခံးန့ၣ် တၢ်က
လုၢ်သိၣ်ထီၣ်တခါဒီး မုၢ်အနီၢ်ကီၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်က့ၤအီၤတၢ်စံးဆၢ
န့ၣ်လီၤ.

“လဲၤလၢသဝီခါၣ်သးကျဲမုၢ်ဆဲးလီၤသးအလီၢ်တက့ၢ်.
ဖဲန့ၣ် နကထံၣ်ဘၣ်နဲတၢ်လၢနယုထံၣ်န့ၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်လၢ
တၢ်မုၢ်လၢဖးဒိၣ်အပူၤ စီၤသ့ၣ်တၢ်ဖိထွဲထီၣ်အခိၣ် လဲၤဝဲဆူသဝီ
ခါၣ်သးကျဲမုၢ်လီၤဆဲးသးအလီၢ် ဖိသိးကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်စံးဆၢ
အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

“တၢ်အိၣ်သးငူလီၤကံၤအာဝဲဒိၣ်မးလီၤ.”

စီၤသ့ၣ်တၢ် ကတီၢ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ဟးဂီၤသးဟးဂီၤ
အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤအယံၤလဲၣ်န့ၣ်ဝဲသဝီခါၣ်သးကျဲမုၢ်ဆဲးလီၤ
အလီၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒၣ်ကျးသၢဖျာၣ်လၢအတၢ်လီၤထုးန့ၢ်သ့ၣ်ထုးန့ၢ်သး
ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျးအခိၣ်ထံးတဖျာၣ်န့ၣ်ဆါဒၣ်ထးက့ၢ်ထးက့ၢ်

သ့ၣ်တဖျာၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျးခံဖျာၣ်တဖျာၣ်န့ၣ်ဆါဝဲ သ့ၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဒီး
သၢဖျာၣ်တဖျာၣ်န့ၣ် ဆါဝဲဝဲယၢၣ်ကိၣ်ပျံၤသ့ၣ်တဖျာၣ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်သ
ပျၢကတၢ်တၢ်လၢအလီၤသ့ၣ်ဟးဂီၤသးဟးဂီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဆိက
မိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်ဆါအီၤသ့ၣ်တဖျာၣ်အံၤ တမုၢ်
တၢ်လၢအခိၣ်ပညီအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယံၤ ပျၢသး
စာ်စီၤသ့ၣ်တၢ်အံၤ ဖိသိးကန့ၢ်ဘၣ်က့ၤတၢ်စံးဆၢအဂီၢ် က့ၤကဒါ
က့ၤဝဲချ့ သးဒီးလၢထံပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်က့ ထံပူၤဝဲန့ၣ် စံး
ဆၢက့ၤဒၣ်အီၤအံၤလီၤ.

“ဆူမဲၣ်ညါတစဲးန့ၣ်နကနၢ်ဟံၣ်က့ၤနဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤသ့ၣ်တၢ် မုၢ်သံကွၢ်ထံပူၤအံၤလဲၣ်လဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်
အတၢ်စံးဆၢမုၢ်ဒၣ်တၢ်အဝဲအံၤခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

“အါၣ်...ယၢဒုဘၣ်တၢ်မၤပျၢယၢတီတီလီၤ.”

စီၤသ့ၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဝဲဒ်အံၤဒီး အဝဲလဲၤကဒီးဝဲလၢအ
တၢ်ယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါနၢ်ဟံၣ်ဆူမဲၣ်ညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နံၣ်လၢ
သ့ၣ်တဖျာၣ်လဲၤပူၤကွံာ်ဝဲဒီး အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲဒၣ်လၢအသံ
ကွၢ်ထံပူၤ “တၢ်မုၢ်တၢ်တီမုၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်” သးပျၢနီၣ်ကွံာ်ဝဲဖးယံၣ်
လံၤန့ၣ်လီၤ. လၢလၢပျၢအမုၢ်နၢ်တန့ၣ်န့ၣ် အဝဲဟးဝဲလၢသဝီခါၣ်သး
ဒီး ခိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဝဲလၢအတၢ်ဆဲးလီၤအတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်သ့ၣ်တဖျာၣ်လၢ
အသးပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် စီၤသ့ၣ်တၢ် နၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်သးဝံၣ်သီၣ်
လၢအန့ၣ်လီၤဆူန့ၣ်ပျၢမုၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သးဝံၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်
ဒုအီၤဒီးတၢ်ဒုလၢအမုၢ်ဒီးမုၢ်တၢ်ဒုတၢ်အူလၢအမုၢ်လီၤဆိၣ်ဒိၣ်မး
န့ၣ်လီၤ. ပျၢဒုတၢ်ဖိတဂၤအံၤကမုၢ်ဝဲပျၢလၢအခိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒိၣ်မးလၢ
တၢ်ဒုတၢ်အူတကပၤန့ၣ်လီၤ. စီၤသ့ၣ်တၢ်ဒိကန့ၣ်ဝဲတၢ်ဒုတၢ်အူ
သီၣ်လၢအမုၢ်ဒိၣ်မးအံၤဝဲဒီး လဲၤယံၤဝဲဒၣ်တုၤဆူပျၢဒုတၢ်ဖိတဂၤ
အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဝဲစုမုၢ်စုနၢ်ဖိတဖျာၣ်အဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်သး, ဟူဝဲ
လၢတၢ်ဒုပျံၤလီၤလၢဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သီၣ်လၢအမုၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဒိ
ကန့ၣ်ဝဲတၢ်ဒုတၢ်အူလၢအသီၣ်မုၢ်ဒိၣ်မးအံၤလီၤ. အဝဲကွၢ်ထံဝဲ
တၢ်ဒုအံၤထံထံဒီးဖဲန့ၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တခါဟဲန့ၣ်လီၤလၢအခိၣ်န့ၣ်
ပျၢသတုၢ်ကလၢ်အယံၤ လၢတၢ်သးစုးဒိၣ်အပူၤ ကိးပသ့ထီၣ်ဝဲ
န့ၣ်လီၤ.

“ဟ့...ယထံၣ်န့ၢ်လံ”

တနၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်တုၤအီၤလၢဝဲယၢၣ်ကိၣ်ပျံၤတဖျာၣ်, ထး
ကုၢ်ထးကျိတဖျာၣ်ဒီးသ့ၣ်အညၣ်သ့ၣ်တဖျာၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီဖဲအဝဲ
လဲၤလၢသဝီခါၣ်သးကျဲမုၢ်ဆဲးလီၤအလီၢ်န့ၣ်ထီၣ်ဝဲကျးသၢဖျာၣ်

၃. ဟုဉ်ဖိသုဉ်အခွဲလအကလဲတတ်ထဲတကတကွာ်.

ဖိသုဉ်သုဉ်တဖဉ်န့ဉ် တလိဉ်လအကတကတဟးဆုအီလအါ လတတ်လိဉ်ကိးပူဖဲးဘဉ်. အနီဉ်မုဒ်ဒိဉ်ထီဉ်တစဲးန့ဉ် အဝဲသုဉ်က မလိန့ဉ်အသးလအနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲဒီးကွဲ အသိလုဉ်ထဲတကတီး လဲတတ်သုဝဲန့ဉ်လီ. မိဉ်ပာ်သုဉ်တဖဉ် မုဒ်ဆုလဲဆုကွဲအီလအါ တတ်လိဉ်ကိးပူဖဲးန့ဉ် တုအနီဉ်ဒိဉ်ထီဉ်န့ဉ် အဟးတကတသုနီတ ဘျီဘဉ်. ဟ်ဂံဉ်ဟ်ဘါလီအနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲအသးတသုဘဉ်. ဖိ သုဉ်သုဉ်တဖဉ် စးထီဉ်လအသုဉ်ညါတတ်န့ဉ် ကဘဉ်လဲကဘဉ် ကွဲလဲဉ်ဒီးတတ်ပူဖဲးလအါလဲတတ်ကွဲအတတ်သုတတ်ဘဉ်သုဉ် တဖဉ်န့ဉ်နာ်ဟ်ဝဲဒဉ်န့ဉ်လီ. လအန့ဉ်အမဲဉ်ညါ အဝဲသုဉ်မုဒ်လဲမုဒ် ကွဲဒီးအတံးသကိးလအဂုတနီနီဒီး မုဒ်မလဲကိးဟံဉ်တတ်မ တပူဖဲးန့ဉ်ဟုဉ်အီအခွဲးတကွာ်.

၄. သိဉ်လိဖိသုဉ်တဖဉ်ဒ်သိးအနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲဟလီ, ကလီအ နီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲအသးကသုအဂီတကွာ်.

ဖိသုဉ်တဖဉ်အတတ်သးဟူးဂဲးဆိတလဲညီဝဲဒဉ်န့ဉ် လီ. အဝဲသုဉ်ဂဲးပျါဂဲးဆုဒီးသးဖဲဝဲသုအသိး. ဟးလအကျဲဒီးက ဟိဉ်ကိးပသုကအိဉ်ဝဲလီ. မိဉ်ပာ်တဖဉ်မုဒ်တဝဲသးစူအဖိဒီးက ကိးယါဘဉ်အီ. မတပျါတပျါအီန့ဉ်ကအိဉ်ဝဲဒဉ်လီ. လအပ ကမတတ်န့ဉ်အလီ ပကဘဉ်ဒုးသုဉ်ညါအီလအါ အဝဲသုဉ်ကဘဉ် ကလီအသုဉ်အသးဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်န့ဉ်လီ. ပမုဒ်တဝဲအီနီတ မံးဒီး ပျဲးထီအီလအကကိးပသုဒီး ကကဲထီဉ်အလုအလုဖး ဒိဉ်တမံးစုဉ်ကိးန့ဉ်လီ.

၅. သိဉ်လိဖိသုဉ်တဖဉ် ဒ်သိးကအိဉ်ဒီးအနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲအတတ် သိဉ်တတ်သီဒဉ်ဝဲတကွာ်.

ဖိသုဉ်တဖဉ်ဒ်သိးဒီးကအိဉ်ဒီးအနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲအတတ် သိဉ်တတ်သီအဂီ ပကြးသိဉ်လိအီန့ဉ်လီ. တချုးမံထူးမဲ, ဟ် ကွဲတတ်ဖိတတ်လဲတခါလအလီ, လိဉ်ကွဲဝဲဟ်ကွဲလအလီ, မ ဟံဉ်တတ်မတတ်သုဉ်တဖဉ်အံးမုဒ်တန့ဘဉ်တန့တတ်မဒီးဂုလအပ သိဉ်လိယာ်အီန့ဉ်လီ. ပတကြးယံးအီလအါအမမနုမနုဘဉ်, မုဒ်တခိ ပကဘဉ်ဒုးသုဉ်နီဉ်အီလအါအကဘဉ်မဟံဉ်တတ်မ, မ ကဆီအမဲသုဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီ.

၆. ဟုဉ်နဖိအခွဲလအကစံးဆတတ်တကွာ်.

ဟုဉ်ဖိသုဉ်တဖဉ်တတ်ခွဲးတတ်ယာ်လအနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲ ကစံးဆတတ်တကွာ်. တတ်ဂုအံးကမမမအီ ဒ်သိးကမဂုထီဉ်အ ခိဉ်န့ဉ်ဒီးအတတ်ရလိဉ်မုဒ်လိဉ်စံးကတိတတ်န့ဉ်လီ. ပုတဂုမုဒ် သံကွဲအီတတ်တခါခါန့ဉ် တလိဉ်လအဖိသုဉ်ကဘဉ်အိဉ်ဒီးတတ်ပျဲ တတ်ပုးလအတတ်စံးဆအဖိခိဉ်ဘဉ်. အဝဲသုဉ်ကဘဉ်စံးဆတတ်ဒ် လဲဉ်, ကဘဉ်ဖိဉ်ပုတတ်ကတိဒ်လဲဉ်အဂုန့ဉ် ပကြးဒုးနာ်ဟ်အီ န့ဉ်လီ. မုဒ်တစံးဆညီနာ်တတ်ဘဉ်ဒီး အဝဲသုဉ်ကမဲဉ်ဆုးလီအ သးဒီးကတိတတ်ဒီးပုဂုပုဂု, သုဉ်ကုသးပုတသု, တဘျီဘဉ် န့ဉ်လီ.

၇. ရဲပုးဖိသုဉ်လအတတ်ဂုတတ်ကျိအလဲအကတကွာ်.

ရဲပုးဖိသုဉ်တဖဉ်လအ တတ်လအနမတဖဉ်အဂုအကျိတ ကွာ်. နမုဒ်အီကလဲအီန့ဉ်ရဲပုးအီလအါဘဉ်မနုနုအီကလဲ အီအဂုလဲန့ဉ်တကွာ်. နမုဒ်မဒီးန့ဉ်မး အဝဲသုဉ်ကသုဉ်ညါ လီအသးလအမမမမနုလဲဉ်ဘဉ်န့ဉ်လီ. တတ်လအဝဲသုဉ် မဝဲတဖဉ်န့ဉ် ကဲထီဉ်ကွဲလအတတ်ဂုဘဉ်တမံးမဲသုဝဲအဂု န့ဉ် အနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲသုဉ်ညါလီအသးန့ဉ်လီ. ဝဲနရဲပုးအီတတ် အခါရဲပုးအီလအါတတ်သညးသပုအပူဖဲးသိးအနာ်ကဟ်ဝဲန့ဉ်တ ကွာ်.

၈. ဖိသုဉ်တဖဉ်မမမတတ်သုဝဲဒဉ်လီ.

တဘဉ်ဟ်ဒုဉ်ဟ်ကမဉ်နဖိသုဉ်တဖဉ်အလီအါတ လကဲဉ်ဆိးတဂု. ရဲပုးအီတတ်ဂုဘဉ်ယးအဝဲသုဉ်အတတ်အိဉ်မု အပူတတ်မနုလအဒုးကဲထီဉ်အီတတ်ကိတတ်ခဲသုဝဲအဂုလဲန့ဉ်တ ကွာ်. ဟုဉ်စုဉ်ကိးအီအနီဉ်ကစာ်ဒဉ်ဝဲတတ်ခွဲးတတ်ယာ်တနီနီလအ ဘဉ်ယးဒီးအီလီလီန့ဉ်တကွာ်. ဒ်သိးအဝဲသုဉ်ဟံးန့ဉ်ကွဲတတ် မလိလအတတ်မမမအပူကသုအဂီ လိဉ်ဘဉ်စုဉ်ကိးဝဲဒဉ်တတ် လဲခီဖျိဘဉ်ဆဉ်တဘဉ်မုဒ်လအါကွဲအခါန့ဉ်ဘဉ်. တတ်သုဉ် တဖဉ်အံး ကကဲထီဉ်တတ်ဘျုးတတ်ဖျိတမံးမဲလအတတ်အိဉ်မုခါ ဆုမဲဉ်ညါအဂီန့ဉ်လီ. ဒုးသုဉ်ညါအီလအါတတ်မမ. တတ်ယာ် ကွဲဒီးတတ်သးဂီသုဉ်တဖဉ်န့ဉ် မုဒ်တတ်အိဉ်မုအကျဲတဖျိတတ် တကွာ်.

၉. မမမဖိသုဉ်ဒ်သိးကဟုဉ်ထီဉ်အတတ်ထံဉ်တတ်ဆိကမိဉ်တဖဉ် တကွာ်.

ဒ်သိးအဝဲသုဉ်တဖဉ် ကဟ်ဖျါထီဉ်အတတ်ထံဉ်တတ်ဆိ ကမိဉ်အဂီ မုဒ်တတ်လအရဲဒိဉ်န့ဉ်လီ. တတ်သုဉ်တဖဉ်န့ဉ် အဝဲ သုဉ်ကဟ်ဖျါထီဉ်ဘဉ်ဝဲအတတ်ထံဉ်တတ်ဆိကမိဉ်ဒီး ကမနုတတ် နာ်နုလီသးလအတတ်ဂုအံးအဖိခိဉ် နမုဒ်ဟုဉ်ကျဲဟုဉ်ဖးဟံးစု နဲဉ်ကျဲအီဒီး ကကဲထီဉ်တတ်လဲထီဉ်လဲထီဉ်လအတတ်အိဉ်မုအ ဂီန့ဉ်လီ. အတတ်အိဉ်မုခါဆုမဲဉ်ညါအဂီ တအိဉ်လီတတ်ဘဉ် လအပုတဂုလအတတ်စိတတ်မိလုဉ်ဘါအီအပူနီတဘျီဘဉ်.

၁၀. တဘဉ်အဲဉ်ကိးဒီးရဲဒီးအီ ဒ်ဖိသုဉ်ဆံးဆံးဖိတကအသိးနီ တဘျီတဂု

ဖိသုဉ်တကတုအသးပျဲထီဉ်သနီနီလဲန့ဉ် သုဉ်ညါ ထီဉ်မုဒ်တနီနီလအါ ကဘဉ်မဝဲဒဉ်လဲန့ဉ်လီ. အဒိ, အဝဲသုဉ် ဟ်ကွဲတတ်လိဉ်ကွဲ သုဉ်တဖဉ်လအလီအကျဲသုဝဲဒဉ်လဲန့ဉ် လီ. ဒ်အတတ်ဒိဉ်ထီဉ်အပတီအသိး သိဉ်လိအီဟံဉ်တတ်မလုဉ် တခါဘဉ်တခါဒ်အမလုအသိးတကွာ်. တတ်အံးကကဲထီဉ်တတ်မ မလအါအတတ်ဒိဉ်ထီဉ်ဒီးအတတ်လဲထီဉ်လဲထီဉ်လဲထီဉ်လီ. သိဉ် လိစုဉ်ကိးအီ ဒ်သိးကမုဒ်ပုလအါအမမမမမဒီးဟ်ကဲပုဂုပု ဂုလအတတ်ဖဲးတတ်မန့ဉ်တကွာ်.

တၢ်လၢတံၤသကိးန့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်အဲၣ်တီၤသ့န့ၣ်လီၤ

[ဘၣ်မုၢ်န့ၣ်]

တၢ်စံးဝဲဒၣ်တၢ်ပုၤဒီးတၢ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ ပုၤဒီးတၢ်အဲၣ်တီၤခံၣ်အံၤအိၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ “သးဖိလီၤ” ဒီး အိၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ “ဖိအဲၣ်ဆါ” န့ၣ်လီၤ ပုၤခံၣ်အံၤစးထီၣ် လၢအဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ ထံၣ်ဘၣ်လိာ်အသးလၢအတၢ်မၤ လိာ်အပူၤဒီးရူလိာ်အသးဒ်တံၤသကိးတၢ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ ဒီးပုၤခံၣ်အံၤ မ့ၢ်ပုၤလၢအဖျဲးလၢအတၢ်မၤလိာ်အပူၤဒိၣ်မးအယိ အသရၣ်, သရၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ ဖျိထီၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲတန့ၣ်တ တီၤတန့ၣ်တတီၤကိးန့ၣ်ဒဲးတုၤအဖျိထီၣ်ဝဲတစုန့ၣ်လီၤ ရူလိာ်အ သးဒ်တံၤသကိးအသးဘၣ်ဆၣ် လၢအသးပူၤတခါ အဲၣ်လိာ်အ သးဒ်ပုၤဒီးတၢ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ ဒီးဘၣ်တန့ၣ်ဖဲအဖျိထီၣ် ကွီတန့ၣ်ဘူးထီၣ်လၢကွီကပျၢ်အဆၢကတီၢ်ဒီး “သးဖိလီၤ” ကိးဃီဝဲ “ဖိအဲၣ်ဆါ” ဆူအအိၣ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲ, “ဖိအဲၣ်ဆါ..အဲၣ် ဆါ..ဒ်နမံၤဖိအဲၣ်ဆါအသး ယသံကွၢ်န့ၣ်တၢ်တခါ မ့ၢ်နစံး ဆါယၤကသ့ဧါ.” ဒီးဖိအဲၣ်ဆါတဲအိၤ, “သးဖိလီၤဧါ..တၢ်သံ ကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒု..တၢ်စံးဆါအိၣ်ဝဲသၢၣ်” ဒီးသးဖိလီၤတဲထီၣ်ဝဲ, “ဂုၤလံ..မ့ၢ်စံးဒ်န့ၣ် စးထီၣ်လၢယအိၣ်ဘၣ်ဃုာ်ကွီဒီးန့ၣ်လၢတၢ် မၤလိာ်အပူၤ ယသးအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်..ယအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ် လၢ ကတဲဖျါန့ၣ်အဂီၢ်တဲယဲတဘျီဘၣ်. ဘၣ်ယိၣ်လၢနကသးဒိၣ်ဘၣ် ဖုးယၤလီၤ.” ဒီးဖိအဲၣ်ဆါတဲကဒါက့ၤအိၤ, “သးဖိလီၤဧါ..ဆါ ကတီၢ်ဘူးထီၣ်လံလၢပကဘၣ်အိၣ်လီၤဖးလီၤ. နသံကွၢ်ယၤတၢ် သံကွၢ်လၢအိၣ်လၢနသးပူၤခဲအံၤ ယမ့ၢ်အၢၣ်လီၤန့ၣ်ဒီး တမ့ၢ်လၢ ခါဆူမဲာ်ညါပကထံၣ်လိာ်ပသးဒ်သိးပအိၣ်ဘၣ်ဃုာ်ကွီ အခါ ဘၣ်. ဒ်တၢ်အိၣ်လၢနသးပူၤအသးယဲစ့ၢ်ကိးဒ်သိးဒီးန့ၣ်လီၤ.” ဖဲ သးဖိလီၤန့ၣ်ဟူဘၣ်တၢ်စံးဆါအံၤအခါ သ့ၣ်ညါဝဲလၢဖိအဲၣ်ဆါ အဲၣ်ဘၣ်အိၣ်ယံာ်တၢ်မးလံန့ၣ်လီၤ.

ဒီးသးဖိလီၤတဲထီၣ်ကဒီးဝဲ, “အဲၣ်ဆါဧါ..နမ့ၢ်အၢၣ် လီၤယၤလၢနအဲၣ်ယၤဒီး ဖဲနကအိၣ်တၢ်လီၢ်တပူၤလၢလၢ ယက ဃုထံၣ်န့ၣ်လီၤ.” ဖိအဲၣ်ဆါတဲကဒီး, “နတၢ်ကတီၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ် လီၢ်တၢ်ဧါ.မ့ၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ဒု..ယအၢၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ.” ဒီးဖဲအ

ကတီၢ်လိာ်သးတၢ်ခံၣ်ယံာ်ယံာ်ဒီးတမ့ၢ်လၢတံၤသကိးလၢ ဘၣ်. မ့ၢ်တခါ ကဲထီၣ်က့ၤဝဲပုၤဒီးတၢ်အဲၣ်တီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ တုၤအတၢ် မၤလိာ်ကွီပျၢ်ဒီး တချုးလၢကက့ၤဆူအဟံၣ်ဒဲးဘၣ်အဆၢကတီၢ် ဒီးသးဖိလီၤကိးကဒီးဖိအဲၣ်ဆါဆူအအိၣ်ဒီးစံးကဒီးဝဲ. “ခဲမ့ၢ် ဆ့ၣ် ပကဘၣ်က့ၤဆူတၢ်အဟံၣ်အယိ ပကဘၣ်အိၣ်လီၤဖးလိာ် ပသးလီၤ. တၢ်ဆါကတီၢ်လဲၤတရံးအသးချုးန့ၣ်လဲာ်..” စးထီၣ်ဖဲ ဖိအဲၣ်ဆါန့ၣ်ဟူဘၣ်တၢ်ကတီၢ်အံၤတဘျီဃီ လၢအသးပူၤ မၤအ သးဒ်သိးပျၢ်မ့ၢ်အူဟဲဘၣ်အိၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ဒီးအသးဖိဆိၣ်က တံၤထီၣ်ဒီး လၢအဘိးပကပုၤလုာ်ဖိအဲၣ်လီၤ အမဲာ်ထံဖိဟဲယုၤ လီၤဝဲဒၣ်အါမးလၢကတဲဆါကဒါက့ၤသးဖိလီၤအဂီၢ် တဲဝဲတၢ် ကတီၢ်တဟဲထီၣ်ဖျဲးနီတထံၣ်လၢဘၣ်. ခိဖျိအဲၣ်ဘၣ်ဝဲအတၢ် အဲၣ်တီၤသးဖိလီၤဒိၣ်ဒိၣ်အယိ တအဲၣ်ဒီးအိၣ်လီၤဖးဒီးအတၢ်အဲၣ် တီၤဘၣ်. ဒီးအတၢ်အဲၣ်တီၤသးဖိလီၤတဲအိၤ, “အဲၣ်ဆါ..ဟီၣ်တ ဂ့ၤ..ယတအဲၣ်ဒီးထံၣ်လၢနမဲာ်ထံကဘၣ်လီၤဆူဘၣ်. ဒ်ယ အၢၣ်လီၤတ့ၢ်န့ၣ်လၢ ယမ့ၢ်ဘၣ်အိၣ်ယံာ်ဒီးန့ၣ်လဲာ်ထဲလဲာ်ဘၣ် ဆၣ် ယကဃုထံၣ်န့ၣ်အသးယကဃုထံၣ်န့ၣ်လီၤ.” ဖိအဲၣ်ဆါဟ် ဆူထီၣ်အသးဒီးကတီၢ်ထီၣ်က့ၤတၢ်လၢကလုာ်ကပုၤလုာ်ဖိအ ပူၤပုၤဒီးမဲာ်ထံမဲာ်နီလၢတၢ်သ့ၣ်တမ့ၢ်သးတမ့ၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. က တံၤသကိးတၢ်ခံၣ်ဂၤ တုၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်ဝါထီၣ်တစုန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်လံဒီးတၢ်ဆါကတီၢ်ဘၣ်လၢကဘၣ်က့ၤ လၢဟံၣ်လံ. ပုၤက့ၤအိၣ်တနီၤလံ. မ့ၢ်သးဖိလီၤဒီးဖိအဲၣ်ဆါခံၣ်ဂၤ တအဲၣ်ဒီးက့ၤဒဲးဘၣ်. တံၤသကိးလၢအဂၤက့ၤလၢလုဒီး သးဖိ လီၤတဲထီၣ်ဝဲ, “အဲၣ်ဆါဧါ..ယကဘၣ်က့ၤစ့ၢ်လီၤ. ပသကိးက့ၤ လၢလံ.” ဒီးခံၣ်ဂၤဟံၣ်ထီၣ်အတၢ်ဘိၣ်ဒီးအထၢၣ်လၢတၢ်သး ဆိၣ်ကတံၤအပူၤ ခံၣ်ဂၤလၢအမဲာ်ထံလီၤဆူကွံာ်လၢတၢ်အဲၣ်ဘၣ် လိာ်သးဒိၣ်ဒိၣ်အယိ ခံၣ်ဂၤလၢဃုာ်ဃီအခိၣ်ဒီး ဝဲတၢ်ထီၣ်အစု (bye bye) လိာ်အသး ပုၤဒီးမဲာ်ထံမဲာ်နီဒိၣ်ဒိၣ်အါအါန့ၣ်လီၤ.

ဒီးတုၤမ့ၢ်က့ၤတုၤလၢတၢ်အသးဝဲအခါ မ့ၢ်ဖိအဲၣ်ဆါ တဂၤ လၢဒူသဝီပူၤတၢ်လိာ်အဖိခိၣ် ဟ့ၣ်လီၤအသးဒီး န့ၣ်လီၤမၤ

တၢ်လၢကွဲသရၣ်မုဒ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သးဖိလိာ်တၢ်
 ဂၤ တုၤမ့ၢ်အက့ၤတုၤလၢအသဝီတဘျီယီၤ ဒီဖျိအဒိပုၤဝါပိာ်ခွါ
 အိၣ်အါအသိ ကဘၣ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢတၢ်ဟံၤဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
 ဒ်သုးမ့ၢ်ဒိၣ်တၢ်အသိန့ၣ်လီၤ. ထီၣ်ဒိးထီၣ်ဒိးန့ၣ် ဖိအဲၣ်ဆၢအိၣ်
 ခိးကွၢ်ဝဲလၢသးဖိလိာ်ကဟဲဟးအိၣ်သကိးအိၤလီၤ. ဒီဖျိသးဖိ
 လိာ်မၤတၢ်လၢအပူၤကလုာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအသိ လၢကလဲၤယု
 ထံၣ်လိာ်သးဒိးဖိအဲၣ်ဆၢအဂီၢ် အတၢ်ဆၢကတီၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်
 တအိၣ်ဘၣ်. သးဖိလိာ် တုၤမ့ၢ်အန့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢတၢ်ဟံၤဆၢ
 ပူၤအဆၢကတီၢ် စးထီၣ်ထီၣ်ဝဲသုးမ့ၢ်ဒိၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဖိတၢ်မၤလိန့ၣ်လီၤ.
 သးဖိလိာ်ထီၣ်တၢ်မၤလိဘၣ်ဆၢ လၢအတၢ်အဲၣ်ဘၣ်အတၢ်အဲၣ်
 တီဖိအဲၣ်ဆၢအဂီၢ် အတၢ်အဲၣ်အမုးကယၤတလီၤစ့ၤဝဲနီတစဲး
 ဘၣ်. ဒိးလၢအတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်အတၢ်အဲၣ်တီအဖိခိၣ် ကွဲးအိၣ်သ
 ကိးစ့ၢ်ကိးအတၢ်အဲၣ်တီဖိအဲၣ်ဆၢ ကွဲးဒုးသ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးဝဲလၢအ
 န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢအပူၤကလုာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. ဒိးတုၤဖိအဲၣ်
 ဆၢသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤသးခုဝဲဒိၣ်မး. သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးဝဲလၢအ
 တၢ်အဲၣ်ဘၣ်ဒိးအိၤဒိး မၤတၢ်လၢအပူၤကလုာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအသိ
 လီၤ.

သးဖိလိာ်ထီၣ်ဝဲသုးမ့ၢ်ဒိၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဖိတၢ်မၤလိယံာ်တုၢ်ဝဲ
 ခံန့ၣ်ဘျဲဒိး လၢအတၢ်မၤလိအပူၤစ့ၢ်ကိး မ့ၢ်ပူၤတၢ်ဂၤလၢအိၣ်ဒိး
 တၢ်သ့ၣ်ပုၤသးဆၢ,ဖွဲးလၢအတၢ်မၤလိအပူၤဒိၣ်မးအသိ အသမူ
 သကိးဒိးသရၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဲၣ်ဘၣ်အိၤဒိၣ်မး.တုၤတၢ်မၤလိဝံၤ မ့ၢ်
 ပူၤလၢအဖျိးစိတကဒိး မၤန့ၢ်ဝဲဒၣ်ခိၣ်ဖးတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအတၢ်မၤ
 လိဝံၤအလီၢ်ခံ လဲၤယုထံၣ်လိာ်က့ၤသးဒိးအတၢ်အဲၣ်တီဖိအဲၣ်ဆၢ
 လၢအသဝီအခါ သ့ၣ်န့ၣ်သ့ၣ်လၢလိာ်အသးလၢကဖျိသးအဂီၢ်
 န့ၣ်လီၤ. ဒိးတၢ်ဖံးဝဲလၢဖိအဲၣ်ဆၢအဟံၣ်ဖိယီဖိန့ၣ် တဘၣ်သးဝဲ
 သးဖိလိာ်ဘၣ်. ဒီဖျိသးဖိလိာ်မၤတၢ်လၢအပူၤကလုာ်တၢ်ဖံးတၢ်
 မၤအသိ တအဲၣ်ဒိးဝဲလၢ အတၢ်ကအိၣ်ယုာ်ဒိးအဖိမုၢ်ဖိအဲၣ်ဆၢ
 ဘၣ်. ဒိးဖဲသးဖိလိာ်ဟဲအိၣ်သကိးအတၢ်အဲၣ်တီဝံၤအလီၢ်ခံ ဖိ
 အဲၣ်ဆၢအမိအပါသ့ၣ်ညါဝဲလၢ အဖိမုၢ်ကဖျိအသးဒိးသးဖိလိာ်
 အသိ ကိးယီၤဝဲအဖိမုၢ်ဖိအဲၣ်ဆၢလၢအအိၣ်ဒိးစံးဝဲအဖိမုၢ်လၢ,
 “တၢ်ပိာ်ခွါလၢအဟဲန့ၣ်အိၣ်တၢ်ကန့ၣ် တဘၣ်အဲၣ်အိၤတဂ့ၤ အမၤ
 တၢ်လၢတၢ်ဟံၤဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအသိ နမ့ၢ်အိၣ်ယုာ်ဒိးအိၤ တ
 မ့ၢ်လၢကအံၤထွဲကွၢ်ထွဲန့ၣ်တရၢးတဒးဘၣ်.”ဒိးတုၤဖိအဲၣ်ဆၢန့ၣ်
 ဟူဘၣ်တၢ်ကတိၤအံၤတဘျီတၢ်ကိတၢ်ခဲဘၣ်အိၤဒိၣ်မးဒိး တဘျီ
 ယီၤလၢအသးပူၤဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်အံၤသးဖိလိာ်မ့ၢ်န့ၣ်ဟူတၢ်
 ကတိၤအံၤအသးကမၤသးဒ်လဲၣ်. ဒိးလၢမဲာ်ထံမဲာ်နီအပူၤ ဖိအဲၣ်
 ဆၢကတိၤဆၢထီၣ်အမိအပါလၢ အတၢ်အဲၣ်တီဒိးအိၤ မ့ၢ်ပူၤလၢ
 အအဲၣ်ဘၣ်လိာ်သးလၢအအိၣ်ယုာ်ကွၢ်လၢအမၤလိတၢ်အဆၢက
 တီၢ်လဲန့ၣ်လီၤ.

တုၤဖိအဲၣ်ဆၢအမိအပါန့ၣ်ဟူဘၣ်တၢ်ကတိၤအံၤ သ့ၣ်
 ညါဝဲလၢထုးဖးအဖိမုၢ်ဒိးတၢ်ပိာ်ခွါအံၤတန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီမါ
 တခံကအံၤ တဲလိာ်အသးလၢ ကယုန့ၣ်အဖိမုၢ်အတၢ်ပူၤအဂၤ
 တကအသိ ဖိအဲၣ်ဆၢသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအသးဘၣ်ဒိးသးဟး
 ဂီဒိၣ်မး မ့ၢ်လၢပူၤလၢအအဲၣ်ဘၣ်ဝဲတဂၤဒိးအတၢ်အဲၣ်ဆၢအိၤတ

ကအတၢ်အဲၣ်ပျံၤကထီၣ်တဲာ်ကွံာ်အသိလီၤ. မ့ၢ်န့ၣ်ယီၤဖးဖိမ့ၢ်တ
 ကွံာ်မ့ၢ်လံ. ဖဲပူၤအါဂၤမံမုၢ်အဆၢကတီၢ် မ့ၢ်ဖိအဲၣ်ဆၢတကမံ
 တန့ၣ်ဘၣ်. လၢအသးပူၤပူၤဒိးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးဒိးမဲာ်ထံဖိ
 သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ဖိအဲၣ်ဆၢဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအသးပူၤ ဟီၣ်ခိၣ်
 ချၢ လၢယဟဲအိၣ်မူတစိၤယၤအံၤထီၣ်ဘိယကဘၣ်ရူတံၤရသကိး
 ဒိး တၢ်ဆိကမိၣ်ဒိးမဲာ်ထံဖိလီၤမ့ၢ်လဲၣ်. ဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤ ယအိၣ်မူ
 ဘၣ်ဆၢတမုၢ်ယၤလၢလၢဘၣ်.ယမ့ၢ်သံကဂ့ၤဒၣ်ခိၣ်ဒါသၢၣ်. ဒိတန့ၣ်
 ဒိတန့ၣ်အိၣ်ခိးကွၢ်လၢဝဲလၢအတၢ်အဲၣ်တီ “သးဖိလိာ်” ကဟဲ
 ယုထံၣ်ကဒိးအိၤအသိတဘျီ ကွဲးအိၣ်သကိးဝဲဘၣ်ဆၢ လၢသး
 ဖိလိာ်ကဟဲယုထံၣ်အိၤအဂီၢ်ဟဲဝဲတရၢးဘၣ်. ဒီဖျိအမူအဒါအိၣ်
 လၢအပူၤကလုာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအသိလီၤ.

ဖိအဲၣ်ဆၢဟံၣ်ဖိယီဖိယုထၢန့ၢ်ဝဲပူၤပိာ်ခွါလၢပူၤကဘၣ်
 လံဒိး သ့ၣ်န့ၣ်ဖးသီဝဲလၢကဒိးတုၤဒိးဖျိအဖိမုၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖိ
 အဲၣ်ဆၢတဘၣ်သးဝဲဘၣ်ဆၢ မၤဝဲတဘၣ်တၢ်နီတမံဘၣ်.ဒိးတုၤ
 အသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဝဲလၢအမိအပါကဖျိအိၤသပူၤကတၢ်အသိ
 ကွဲးယီၤဝဲလံာ်ဆူသးဖိလိာ်အအိၣ်ဒိး တဲဘၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိ
 လၢအဟဲကဲထီၣ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်ဒိး လၢအကျါ ကွဲးယုာ်
 စ့ၢ်ကိးဝဲ ဖဲယတၢ်ဖျိအမ့ၢ်န့ၣ်တန့ၣ်န့ၣ် နကဘၣ်ဟဲအိၣ်ယၤဒ်အ
 တုၤ နမ့ၢ်တဟဲဒု လၢလီၢ်ခံဟီၣ်ခိၣ်ချၢ နယုထံၣ်ယၤဘၣ်ဆၢ တ
 မ့ၢ်လၢနကထံၣ်ဘၣ်ယၤလၢလၢဘၣ်. ဒိးတုၤသးဖိလိာ်ထီၣ်လီၤဝဲအ
 တၢ်အဲၣ်တီအစုထွဲတၢ်ကွဲးတဘၣ်အံၤ မၤအသးဒ်သိး ကစၢ်မ့ၢ်
 အူကဲၤထီၣ်လၢအသးပူၤဒိး ပာ်တုၢ်ကွံာ်ဝဲအတၢ်မၤမုၢ်ဒါဒိးလဲၤဝဲ
 ဆူဖိအဲၣ်ဆၢအတၢ်ဖျိအမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တုၤအလဲၤတုၤဖိအဲၣ်ဆၢအ
 ဟံၣ်ခိၣ်ထံးအခါ န့ၢ်ဟူဝဲလၢတၢ်ဖျိအဒါလွဲဖိသီၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်အသိ
 လၢအသးပူၤ မၤသးဒ်သိးပျါမ့ၢ်အူဟဲဆဲးဘၣ်မးအသးဒိး ခိၣ်ခါ
 လၢကထွဲထီၣ်ဝဲအဂီၢ်အဂီၢ်တအိၣ်လၢလၢဘၣ်. ကျဲလၢကလဲၤဝဲအ
 ဂီၢ်တထံၣ်ဝဲလၢလၢဘၣ်. ဒီဖျိမဲာ်ထံသ့ၣ်တဖၣ် လုာ်ဘၢမဲာ်ချံပူၤအ
 ယီၤလီၤ. မ့ၢ်ဖိအဲၣ်ဆၢတခါ တုၤဒါလွဲသီၣ်တဘျီ မၤသးဒ်သိးပူၤ
 သံတတုၤပျါသမူတတုၤနီၢ်ခိဘၣ်တကမံ ထီၣ်ဘိအိၣ်ခိးကွၢ်လၢဝဲ
 လၢအတၢ်အဲၣ်တီကဟဲအိၣ်အိၤလီၤ. ဒိးတုၤမ့ၢ်အဟဲလီၤလၢယီ
 တီၤလီၤအဆၢကတီၢ် ကွၢ်ယီၤတၢ်ဆူအတၢ်အဲၣ်တီသးဖိလိာ်ဟဲ
 ကျဲတဟဲ ထံၣ်ဝဲလၢအတၢ်အဲၣ်တီသးဖိလိာ်အိၣ်ဆၢထၢာ်ထဲတ
 ကလၢကျဲၣ်သးန့ၣ်ဒိး စံာ်လီၤဝဲယီဖျဲာ်သးဒိးလၢတၢ်သးခုအပူၤ
 ဒိး လဲၤယီၤဝဲဆူအတၢ်အဲၣ်တီအအိၣ်ဒိး ကတိၤလိာ်သးတၢ်ခံဂၤ
 လၢကမၤသံလီၤအသးအဂီၢ်လီၤ.မ့ၢ်လၢတၢ်ဖျိအမ့ၢ်ပူၤတခါ ပူၤ
 ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ခိးကွၢ်ဝဲလၢတလးမုးပိာ်မုၢ်ကဟဲအဂီၢ်
 ဘၣ်ဆၢ တထံၣ်ဝဲဘၣ်. ဖိအဲၣ်ဆၢတဲလိာ်သးတၢ်ဒိးအတၢ်အဲၣ်
 တီခံကတစိာ်ဝံၤ လၢခံကတၢ်ခံဂၤလၢာ်ပိာ်ထီၣ်လိာ်အခံ လဲၤမၤ
 သံလီၤကွံာ်အသးန့ၣ်လီၤ.

ဒိးတၢ်ယဲၤပူၤတယုာ်အံၤ ပူၤလၢအဖးဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖိ
 လံၤတၢ်အဲၣ်တီကွံာ်မ့ၢ်အိၣ် သုတထုးဖးအိၤတဂ့ၤ သုတဘၣ်ကွၢ်
 တလီၤ စ့ၢ်ကိးပူၤလၢအမၤတၢ်လၢအပူၤကလုာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒိး
 ပူၤမၤတၢ်ဟံၤဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီတလဲလဲဒီတလဲလဲ

ပဲပဲပဲပဲပဲပဲပဲ

တၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လဲၤတရံးအသးချ့ဒိၣ်မးလီၤ. တၢ်ကိၢ်တၢ်စူဒီး ခဲအံၤ တုၤယီၤဆူတၢ်ဂီၢ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်လံၤန့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်သရၣ်မုၢ်နီၢ်ခၢၣ်ဝါတဂၤ မတၢ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပျဲထီၣ်ယၢ်န့ၣ်လံၤန့ၣ်လီၤ. တန့ၢ်အံၤလါဖိကပီၤလီၤဂုၤမးလီၤ. လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤ ပုၤဆါသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်လၢလါကပီၤလီၤဂုၤအယီၤ ဟဲထီၣ်ဆူတၢ်ချ့ဒီး ဟဲဆုၣ်နီၤလၢခဲဆုၣ်နီၤအလီၤဒီး ကွၢ်ထီၣ်တၢ်ဆူမူခိၣ်ဒီးဆၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကပီၤလီၤဂုၤမး, ကလံၤခၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဟဲအူဘၣ်အဝဲသ့ၣ်မုၢ်ဒိၣ်မး တနီၤနီၤတၢ်ဆါဒိၣ်အယီၤ မံနီၤလၢကတဲၣ်ခိၣ် လုးဘၢအသးလၢယၢ်လုး, ပုၤပီၤပူၤတနီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်တုဲလၢဖျါယံၤလၢဒိၣ်မးလီၤ. ခဲမုၢ်ဆုၣ်တန့ၢ် မ့ၢ်လါဒိၣ်စဲဘၣ်တသီလီၤမးလဲၣ်.

သရၣ်မုၢ်ဖိနီၢ်ခၢၣ်ဝါတဂၤ ဟဲထီၣ်ဆူတၢ်ချ့ဒီးတဲဝဲပုၤဆါသ့ၣ်တဖၣ်လၢ, စန့ၣ်ရံၣ်ဘၣ်လဲၤ, ဟဲက့ၤန့ၣ်ဆူတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤလၢတဂၤကတဲၣ်ခိၣ်တက့ၢ်. တၢ်ခၢၣ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤ, ပုၤဆါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်ဟူသရၣ်မုၢ်ဖိနီၢ်ခၢၣ်ဝါတဂၤဟဲတဲအဝဲသ့ၣ်အယီၤ ဟဲက့ၤန့ၣ်ဆူတဂၤလၢကတဲၣ်ခိၣ်ဒီးမဲဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်ဖိနီၢ်ခၢၣ်ဝါတဂၤဟဲက့ၤန့ၣ်ဆူအဖးပုၤဒီးတဲဘၣ်အသကိးလၢ မ့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်မုၢ်နီၢ်ယံၤလၢလၢမဆါကၢၣ် ပုၤဆါလၢဟဲထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်မဟါနံၤတဂၤအတၢ်ကိၢ်ထီၣ်ဒိၣ်ထီၣ်အယီၤ အန့ၢ်ရံၣ်တဆံၣ်မ့ၢ်ဘၣ် လဲၤထီၣ်ကွၢ်ကဒီးတၢ်ကိၢ်ဒီး ငးအီၤလီၤကသံၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ. အဝဲဟဲက့ၤဆူအဖးပုၤဒီးမဲဝဲတန့ၢ်ဘၣ်အယီၤ အဝဲဟဲထီၣ်ဆူတၢ်ချ့လၢတၢ်ဖဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.

တဟါအံၤ မူခိၣ်ကဆဲကဆီ တၢ်ခဲလၢအိၣ်ဖျါယံၤလၢဒိၣ်မး, တၢ်ဆါဟံၣ်အမဲၣ်ညါ ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဖျါယံၤလၢဂုၤမး, ကလံၤခၢၣ်ဆဲဟဲအူတၢ်ကဖိကဖိ မသယုၢ်သရၣ်မုၢ်ဖိနီၢ်ခၢၣ်ဝါအသးဒိၣ်မးလီၤ. ကသံၣ်သရၣ်မုၢ်နီၢ်ခၢၣ်ဝါတဂၤ အတၢ်ဆိကမိၣ်ဆူက့ၤအီၤဆူတၢ်မၤအသးလၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်လီၤ. တဟါအံၤလါနီၣ်ဝုဘၣ်လၢခဲမုၢ်ဆုၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်ကထီၣ်လီၤ.

စီဆၢဂုၤ - “တန့ၢ်အံၤ ပုၤသကါစွံၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်လၢတၢ်ဘၢယုၤကွီၤပူၤနီၣ်. ပကသးဝံၣ်တၢ်တုၤလၢတဆံခဲန့ၣ်ရံၣ်ဒီး ပုၤကဘၢယုၤန့ၣ်လီၤ.”

ဝါခၢၣ် - “အၢၣ်ပကလဲၤသကါစွံၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်....”

မ့ၢ်လၢကွီၤစံၣ်လီၤ, ကွီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲက့ၤဆူဟံၣ်ဒီး စီဆၢဂုၤဟဲနီၢ်ခၢၣ်ဝါလၢကလဲၤသကါစွံၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ခၢၣ်ဝါအသးခဲဒိၣ်မး, ဟဲက့ၤဆူဟံၣ်မၤစၢၤဖိၢ်ပၤ, လုၢ်ထံ, အိၣ်မ့ၢ်ဝဲတဲဘၣ်

အမိၢ်အပၢ်လၢ တဟါအံၤကလဲၤသကါစွံၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်လၢတၢ်ဘၢယုၤကွီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲကတဲၣ်ကတီၢ်အသးဒီးတုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးစီဆၢဂုၤဟဲအိၣ်အီၤဒီးလဲၤသကါစွံၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်ဘၢယုၤန့ၣ်လီၤ. စီဆၢဂုၤတဂၤ အမိၢ်အပၢ်ခဲမ့ၢ်ပုၤမၤသ့ၣ်အိၣ်ဘၣ် အိၣ်ဒီးကဆီ, မ့ၢ်ပုၤလဲၤဒိၣ်လီၤ. နီၢ်ခၢၣ်ဝါတဂၤ အမိၢ်အပၢ်မ့ၢ်ပုၤမ့ၢ်ဆုၣ်မ့ၢ်ဂီၤလီၤ. တမ့ၢ်ပုၤလၢအဖျိၣ်ဘၣ်.

ဆၢဂုၤ - “ပကလဲၤပုၤအိၣ်ဆီညၣ်ကွီၣ်ဒီးပအံၤလၢပယီၤမုၢ်အဆိၣ်, အဝဲတၢ်အစုံလီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤလၢပယီၤမုၢ်အကျးဖဲန့ၣ် ပဒိၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးဖိကရၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးအဝဲသ့ၣ်လဲၤပုၤတၢ်ဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်ကိတၢ်လၢဖိကရၢ်ပုၤလီၤ. ခၢၣ်ဝါတဂၤကွၢ်ဝဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဖျါယံၤလၢလီၤအဲၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်တၢ်ကတဲၣ်ကတီၢ်အီၤအိၣ်ဖျါယံၤလၢဒိၣ်မးလီၤ. ခၢၣ်ဝါလဲၤဆူဖိတၢ်ဆူဂီၤတခိၣ်ဒီးတဲစိဝဲဆၢဂုၤ.”

ခၢၣ်ဝါ - “ဆၢဂုၤ..နသါကွၢ်စါဖိတၢ်ဆူဂီၤတရၢဂုၤမးလီၤ. တနီၤအဖိဖိထီၣ်သီသီဖိ, တနီၤဘိၣ်ထီၣ်, တနီၤဖိယံၤခဲသီသၢသီအိၣ်...နကွၢ်ယံၤလၢဂုၤမးလီၤ.”

ဆၢဂုၤ - “အၢၣ်..ဂုၤဒိၣ်မးလီၤ...တၢ်ခၢၣ်ဝါစၢ, တၢ်လၢဖိတၢ်ဆူဂီၤအံၤတမ့ၢ်ထဲလၢဖိတၢ်ဆူဂီၤဘၣ်ဖိခဲလၢဘၣ်. ပုၤလဲၤလၢပုၤဒိတၢ်အဲၣ်တီၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်လိာ်သးဖိအဂီၤန့ၣ်လီၤဖးလိာ်သးလီၤ. အယီၤ တၢ်သးဝံၣ်ဖိစဲဝဲ, “ပနးနီၢ်မပေးန့ၣ်--ပန့ၣ်ရံၣ်ပါဘူး--ချုးဦးသူန့ၣ်--ဝေးလွဲမ့ၢ်စိုးတယံ” နတန့ၢ်ဟူဘၣ်ဧါ.”

ခၢၣ်ဝါ - “န့ၢ်ဟူကစီဒိဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်သးဝံၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်တန့ၣ်န့ၣ်ပတလီၤဖးဘၣ်.”

ဆၢဂုၤ - “အၢၣ်မိၣ်, ကဲပကလဲၤပုၤအိၣ်တၢ်”

အဝဲသ့ၣ်လဲၤပုၤတၢ်ဝဲလဲၤဆူတၢ်ဘၢယုၤကွီၤလီၤ. လၢကွီၤပုၤပုၤသ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်ဖိသ့ၣ်, သးပုၤတနီၤမ့ၢ်ဟဲဆိးသီစွံၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်လီၤ. တုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်အလွဲဒိ(၁၂)န့ၣ်ရံၣ်, ဘၣ်ဘၢယုၤဝဲဆၢဂုၤလိာ်သးလၢစွံၣ်ဒိၣ်စဲဘၣ်ဝဲဟဲက့ၤဆူဟံၣ်လီၤ. စီဆၢဂုၤလဲၤဆူခၢၣ်ဝါဆူအဟံၣ်ဒီး ကွၢ်ယီၤဝဲခၢၣ်ဝါအမဲၣ်လၢတၢ်နံၤကမ့ၢ်အပူၤလီၤ.

စီဆၢဂုၤ - “ခၢၣ်ဝါ....နၢလၢအဂုၤနီၣ်.” (အစုတခီ ဖိၣ်ယာ်ခၢၣ်ဝါအစုယံးယံးန့ၣ်လီၤ.)

ခၢၣ်ဝါ - “နၢလၢအဂုၤ, က့ၤမဲမုၢ်မုၢ်နီၣ်.”

မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်ဂီၤဂီၤခၢၣ်ဝါအသးဖဲဒိၣ်မး, အိၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်ဝဲဒီးလဲၤဆူကွီၤလီၤ. အဝဲလဲၤလၢကျဲၤညါနီၤဆၢဂုၤဟဲအိၣ်ခိးအီၤအ

လီၢ်န့ၣ် တထံၣ်ဆာဂုၤဘၣ်. ဆိကမိၣ်ဝဲလၢအဟဲၤခံလီၤ. ခုၣ်ဝါ လဲၤတုၤက့ၢ်န့ၣ်လီၤလၢအတီၤပူၤ ထံၣ်ဆာဂုၤဆုၣ်နီၤလၢအလီၢ်ဆုၣ် နီၤပူၤလီၤ. အဝဲလဲၤဆုၣ်အလီၢ်ဆုၣ်နီၤဒီးထံၣ်လၢဖိတၢ်ဆုၣ်ဂီၤတဖိး ဂုၤမးလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ညါဝဲတဘျီၤလီၤလၢဆာဂုၤဟ့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. လၢ တၢ်သးခုအပူၤဟံးထီၣ်ဖိတၢ်ဆုၣ်ဂီၤတဖိးဒီးန့ၣ်အီၤဝဲကွၢ်လၢအ ဘိလီၤပုၤဘိလီၤဒီးလံာ်ဖိတက့ၤဒီး အဝဲဘၣ်လီၤဝဲဝဲအိၣ်ထီၣ်ဖး ဒီးမ့ၢ်အစံးဝဲန့ၣ်အမ့ၢ်အဲၣ်ယၢဒီးဆိုးလၢခိၣ်လီၤတက့ၢ်. အဝဲကွၢ်တ ရံးဆာဂုၤတဘျးဒီးဆာဂုၤန့ၣ်ကမ့ၢ်ဒီးဘိၣ်အမဲၣ်ချဲတကပၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သ့ၣ်ခုနီၢ်ခုၣ်ဝါ နံၤကမ့ၢ်ဆာအီၤဝဲ ဟံးထီၣ်ဖိတၢ်ဆုၣ်ဒီးစး ခိဖိတက့ၤဒီးဟံးလၢအလီၢ်ဆုၣ်နီၤကပၤဒီးသးဘၣ်က့ၤအလီၢ်ဆုၣ် နီၤမ့ၢ်ဝဲ ဆိကမိၣ်ဝဲလၢကဟံးက့ၤအဖိတၢ်ဆုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲအသး အလီၢ်ဆုၣ်နီၤအဆာကတီၢ် လၢတၢ်တဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအပူၤ အသ ကိးမုၢ်နီၢ်ဖိဖိတဲတုၤလၢအကပၤဒီးထံၣ်ဖိတၢ်ဆုၣ်ဂီၤတဖိးဒီးန့ၣ်မူ ဝဲဝဲဒီးတဲဝဲ, “အိ...ဂုၤမးလီၤ.” ဟံးထီၣ်စ့ၢ်ကိးစးခိတက့ၤဒီး ဖးဝဲ ဝဲ ဆိုးထီၣ်က့ၤဝဲလၢအခိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ခုၣ်ဝါတဲအီၤလၢ, ဆာဂုၤ ဟ့ၣ်ခုၣ်ဝါဘၣ်ဆၣ် အဝဲတန့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အယိ ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ စီဆာဂုၤဟ့ၣ်အီၤအယိ အသးဖုံဒိၣ်မးဒီး ထးဒီးဒီးကွဲဖိကဘၣ်ဂဲၤ ဆာထၢၣ်လၢအလီၢ်ဒီး သးဝံၣ်ကွဲအမိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်ခုၣ်ဝါကွၢ် တရံးယီၤဆုၣ်ဆာဂုၤအအိၣ်ဒီး ဆာဂုၤတကွၢ်အမဲၣ်ဘၣ်. တုၤမ့ၢ်တၢ် ဆာကတီၢ်ဘၣ်လၢ ပုၤအိၣ်ဘျးကသးအဆာကတီၢ် ပုၤဟးအဖုံ, လဲၤပုၤအိၣ်ကိၣ်အဆာကတီၢ်ခုၣ်ဝါလဲၤဆုၣ်ဆာဂုၤအိၣ်ဒီးဆာဂုၤဟး ထီၣ်လၢကွဲပူၤလီၤ.

ခုၣ်ဝါ- “ဆာဂုၤ...ဆာဂုၤ...အိၣ်ခိးယၢမိကိၣ်ဖိ”

ဆာဂုၤတကန့ၣ်အီၤဘၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါဝဲလၢဆာဂုၤသးဒိၣ် အီၤလီၤ. ခုၣ်ဝါဟံးလီၤသးလၢကွဲမ့ၢ်ပုၤ ကလဲၤဆုၣ်ဆာဂုၤအအိၣ် လီၤ. ကွဲထီၣ်ကဒါက့ၤ ခုၣ်ဝါကွၢ်ဆာဂုၤတထီၣ်ကွဲဘၣ်. ခုၣ်ဝါမၤ လိတၢ်ဒီး တနံၤအသးတမ့ၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဖိဖိတကပၤသ့ၣ်ဖုံသးညီဒီး တဲဘၣ်ဝဲအသကိးသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ဆာဂုၤဟ့ၣ်အီၤဖိတၢ်ဆုၣ်ဂီၤဒီး တဲဝဲလၢန့ၣ်မ့ၢ်အဲၣ်ယၢန့ၣ်ဆိုးထီၣ်လၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲအသးခုဒိၣ် မးလီၤ. နီၢ်ဖိဖိတကပၤ မ့ၢ်ကွဲခိၣ်အဖိမုၢ်လီၤ. အဝဲဒိၣ်တၢ်ဂုၤ, မၤလိ လံာ်ဖိးဒီးအဝဲမၤသးသ့ကတီၢ်တၢ်သ့အိၣ်ဖုံညီညီတကလီၤ. ကွဲ စံၣ်လီၤဟါခိ ခုၣ်ဝါလဲၤဆုၣ်ဆာဂုၤအိၣ်လီၤ. လဲၤထီၣ်ဆုၣ်ဟံၣ်တ ထံၣ်ပုၤနီၤတက, ထံၣ်ပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိတကသံကွၢ်ဝဲ, “ဆာဂုၤအိၣ်ခါ.” “အဝဲတဲ, သါတထံၣ်ဆာဂုၤဘၣ်. တနံၤဒီးတနံၤ သါတထံၣ်အီၤနီ တဘျးဘၣ်. တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်တမံၤမံၤခါ. ခုၣ်ဝါတဲဆာအီၤ, “အၢၣ်...တ အိၣ်နီတမံၤဘၣ်.” မ့ၢ်ဒၣ်အဝဲဟဲသံကွၢ်အိၣ်လၢဟံၣ်ခါလီၤ. အဝဲ မ့ၢ်ဟဲက့ၤတဲဘၣ်အလီၤလၢ အဝဲမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးထံၣ် ဟဲသကိးလၢအ ဟံၣ်လီၤ. ခုၣ်ဝါက့ၤဆုၣ်အဟံၣ် ခိးကွၢ်လၢဆာဂုၤအကျဲဘၣ်ဆၣ် ဆာဂုၤတဟဲဟံၣ်ထီၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်တနံၤခုၣ်ဝါလဲၤဆုၣ်ကွဲထီၣ် ဝဲစီဆာဂုၤ ကွဲကရၢၢ်, အဝဲသးခုဒိၣ်မးဒီးကိးစိယီၤ, “ဆာဂုၤ...ဆာ ဂုၤ” ဒီးဆာဂုၤကွၢ်ယီၤတဘျးဒီး ဆာဂုၤန့ၣ်လီၤလၢကွဲပူၤလီၤ. ဆာဂုၤ ခိးယၢတဘျးမိၣ်. ယအဲၣ်ဒီးတဲန့ၣ်တၢ်တမံၤဘၣ်ဆၣ် စီဆာဂုၤတ ကန့ၣ်အီၤဘၣ်. လၢတၢ်သးတမ့ၢ်ဖးဒိၣ်အပူၤ ခုၣ်ဝါန့ၣ်လီၤဆုၣ်ကွဲ ထီၣ်ပူၤဒီး ခုၣ်ဝါကွၢ်တရံးဆုၣ်ဆာဂုၤအိၣ်ဘၣ်ဆၣ် ဆာဂုၤတကွၢ်အ မဲၣ်ဘၣ်. သရၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်သိၣ်လိတၢ်ဘၣ်ဆၣ် ခုၣ်ဝါအသး တအိၣ်လံာ်ဘၣ်.

ဖိဖိတဲအီၤလၢ, “မဂီၤကကံၤ..စီဆာဂုၤထီၣ်ကွဲ, ဟါခိတ ထီၣ်လၢကွဲဘၣ်. မ့ၢ်အဘၣ်မန့ၤလဲၣ်. ဒီးယတထံၣ်သ့ပိၣ်လိၣ်သ့ ခံ, သ့ကတီၢ်တၢ်ဒီးသိးလၢညါဘၣ်န့ၣ် မ့ၢ်အဘၣ်မန့ၤလဲၣ်. လၢ ညါသ့ပိၣ်လိၣ်ခံဆုၣ်မး,” ခုၣ်ဝါတဲတဲဆာတၢ်နီၤတမံၤဘၣ်. အဝဲ သ့ၣ်ညါလၢစီဆာဂုၤသးဒိၣ်ဘၣ်အီၤဒီးအဝဲတဲတဲနီၢ်ဖိဖိဘၣ်လီၤ. ခုၣ်ဝါအဲၣ်ဘၣ်ဖိဖိဒီး အဝဲသ့ၣ်ခံဂမၤလံာ်ဖိးခံဂလၢကလီၤ. အဝဲ ဘၣ်ယိၣ်လၢ ဖိဖိမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢစီဆာဂုၤအဲၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ် ဖိဖိက သးဒိၣ်ဘၣ်အီၤ အသးတမ့ၢ်ဘၣ်အယိလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ညါဝဲလၢ ဖိ ဖိအဲၣ်ဘၣ်ဆာဂုၤဖးယံာ်လဲၣ်, အဝဲတဲဝဲစီဆာဂုၤန့ၣ်ဒိၣ်တၢ်ဂုၤ, အိၣ်ကစုဒု, တဒီးသိးပုၤပိၣ်ခွါအကဘၣ်. အဝဲအဲၣ်ခုသ့ၣ်ဆာဂုၤ ဖးယံာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. စီဆာဂုၤတခိ တဘၣ်သးနီၢ်ဖိဖိဘၣ်. ဆာဂုၤတဲ နီၢ်ဖိဖိတကန့ၣ် ယကွၢ်အီၤတမ့ၢ်နီၤတမံၤ, တအဲၣ်ဒီးကတီၢ်ယုၣ် တၢ်ဘၣ်. မၤသးတမ့ၢ်လီၤ. ဖိဖိလူၤရကတီၢ်တၢ်ဒီးအီၤဘၣ်ဆၣ် စီ ဆာဂုၤကတီၢ်လဲၤကတီၢ်က့ၤဒီး ဟးပလဲၣ်ဒၣ်အီၤထီၣ်ဘိလီၤ. စီဆာ ဂုၤတဲနီၢ်ခုၣ်ဝါလၢ ခုၣ်ဝါန့ၣ်အဲၣ်ဘၣ်ဖိဖိဒိၣ်မးလီၤ. ဝဲဆာဂုၤဒီးနီၢ် ခုၣ်ဝါတကပဲမ့ၢ်ကတီၢ်သကိးတၢ်ခံဂမ့ၢ်ဂုၤ, မ့ၢ်ပိၣ်လိၣ်အခံ တဲ သကိးတၢ်ခံဂမ့ၢ်ဂုၤ နီၢ်ဖိဖိမ့ၢ်ထံၣ်လၢကျဲတဘျီဂုၤဂုၤ ဆာဂုၤဟးပ လဲၣ်ဒၣ်အီၤ တကတီၢ်သကိးတၢ်ဒီးဖိဖိနီတဘျီဘၣ်လီၤ. နီၢ်ခုၣ်ဝါ ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးကိးဘျီဒီးလီၤ.

ဒိၣ်စဲဘၣ်(၂၅)သီ. ခြံးစံးမးအနံၤန့ၣ် နီၢ်ဖိဖိဟဲလၢနီၢ် ခုၣ်ဝါအဟံၣ်ဒီးတဲဝဲ, “ခုၣ်ဝါစၢၤ...ယအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်ခြံးစံးမးအတၢ် ဟ့ၣ်ဆုၣ်စီဆာဂုၤလီၤ. ယကဘၣ်မၤဒဲလဲၣ်.”

ခုၣ်ဝါတဲဆာအီၤ, “ဆာဂုၤမးတအိၣ်န့ၣ်အဝဲလဲၤဝဲလဲၣ် ပတဲတဘၣ်ဘၣ်. ပလဲၤသံကွၢ်အမိၢ်အပၢ်တဘျီဘၣ်.” လၢခံ တယံာ်ဘၣ်ဒီးဖိဖိသ့ၣ်ညါလၢစီဆာဂုၤအဲၣ်ဘၣ်ခုၣ်ဝါဒီးအဝဲတ တဲဘၣ်အီၤအယိ အသးဒိၣ်ဘၣ်နီၢ်ခုၣ်ဝါဒီး တကတီၢ်ယုၣ်အတၢ် လၢဘၣ်. ခုၣ်ဝါမၤတဘၣ် မ့ၢ်လၢဖိတၢ်ဆုၣ်ဂီၤတဖိးအယိ အဒိသ ကိးသၢကဘၣ်လီၤဖးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

“စုစုဟဲကယီကယီ, ဟ့...နဆိကမိၣ်တၢ်မန့ၤလဲၣ်. မုၢ်ကနီၤပုၤ...”

ခုၣ်ဝါ- “အိၣ်...ယဖုးဘၣ်မၤသး, နၢတကမိၣ်. ယလဲၤကွၢ်ပုၤဆါ တကအတၢ်ကိၢ်အိၣ်ဒီးအယိယဒုးအိၣ်ကသံၣ်ဖိၣ်လီၤ.” “နဆိက မိၣ်မန့ၤလဲၣ်. မ့ၢ်ယုနံၤကသံၣ်သရၣ်ဒီးကထၢၣ်လၢဂုၤအသကိး ကဟဲအိၣ်သကိးတၢ်ဆါဟံၣ်ဖဲအံၤလီၤ. အဝဲကဟဲ (လေ့လၢ) ပ တၢ်ဆါဟံၣ်, ပုၤဆါသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. အဝဲကဟဲဒီးအတၢ်အဲၣ်တီ ဒီးကထၢၣ်မုၢ် အိ...ယကိးအမံၤတဘၣ်ဘၣ်. ဒီးကထၢၣ်လၢဂုၤ တဲဘၣ်ပဝဲကသံၣ်သရၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ပတဘၣ်ဟးနီၤတက ဘၣ်.”

ခုၣ်ဝါ- “စုစု, နဲနကအိၣ်ဒီးအံၤလီၤခါ. နတယုထၢအသီတက ခါ.”

စုစု- “အၢၣ်ကွၢ်ကယီကယီသၢၣ်.”

စုစုတကအတၢ်အဲၣ်တီဟံၣ်တၢ်အီၤဒီးန့ၢ်မါအယိ အသး ဘၣ်ဖိၣ်တုၤခဲအံၤ တဟံၣ်တၢ်အဲၣ်တီလၢဘၣ်. ကသံၣ်သရၣ်ထူဂုၤ အဲၣ်ဘၣ်အီၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ညါကစီဒီးလီၤ.

“န့ၣ်မုၢ်မုၢ်ခုၣ်ဝါ”
“န့ၣ်မုၢ်မုၢ်စုစု”

ခဲမုဉ်ဆုဉ်မုဉ်ယုနံ၊ ကသံဉ်သရဉ်မုဉ်နီဉ်ခုဉ်ဝါတဂ၊ ဟဲ ကုလုတုဆါဟံဉ်ဆုအဟံဉ်ဒီး၊ နံဟုဝဲပုလုအဟံဉ်ကပတဂ၊ အီးထီဉ်ကွဲလုလီဖးဒိဉ်၊ ဖိတုဆုဉ်ဂီတဖိး ယံလုလီအဲဉ် ဒိဉ်မး၊ အဲကနုဉ်တုသးဝံဉ်တယုအံ၊ အသးမးအသးတမ္ဗိ လီ၊ မုဉ်ဆုဉ်ထီဉ် အဲကတဲဉ်ကတီအသး၊ လီဉ်ထီဉ်အသး၊ ကု ကထီဉ်နံဉ်အဘျူဒီးဆုကုဒီး အဲကဟုကဒီးတုသးဝံဉ်ဖိတု ဆုဉ်ဂီတဖိးယံလုလီအဲဉ်ဒိဉ်မး၊ ဟံဉ်ကပအီးထီဉ်အကွဲလု လီဖးဒိဉ်ဖးဒိဉ် အဲသးဝံဉ်ပိဉ်အခံဒီးလဲဆုတုဆါဟံဉ်လီ၊ သရဉ်မုဉ်ခုဉ်ဝါတဂ၊ တနံအံ၊ အသးပုပုဒီးတုသုဉ်ဖဲသးညီ ဒိဉ်မးလီ၊ တဂီအံ၊ စးထီဉ်လုလဲဆုထုဉ်၊ ဖဲမးတုလုဟံဉ်လု ယီ၊ ဖိအိဉ်တုအိဉ်လဲဆုတုဆါဟံဉ်ဒီး လုအနုပုနုဉ် တုသး ဝံဉ်သီဉ်ဒုဉ်ဖိတုဆုဉ်ဂီတဖိးယံလုလီအဲဉ်ဒိဉ်မးလီ၊ တုက လုသီဉ်ထီဉ်၊ “သရဉ်မုဉ်” ဒီးအဲကွဲယံဝဲမုဉ်ဖိသုဉ်ပိဉ်ခါဖိက အိဉ်ယံနံဉ်ယုနံဉ်ဖိတဂ၊ စိဉ်ဒီးဖိတုဆုဉ်ဂီတဖိးဒီး ဟုဉ်ဝဲ ဒုဉ်သရဉ်မုဉ်ခုဉ်ဝါနုဉ်လီ၊ လုတုသးခုအပုခုဉ်ဝါတဲထီဉ်ဝဲ၊ “အိ..ဂုဒိဉ်မးလီ၊” အဲကမုဝဲဖိတုဆုဉ်ဂီတဖိးဝဲ ပျုလဲဝဲဖိ သုဉ်ပိဉ်ခါအဲဉ်သုဉ်ဒီးအခိဉ်ဝဲတဲဝဲ၊ “တုဘျူဒီးမးလီ၊” လု တုတဆိကမိဉ်ဟံဉ်သုဉ်ဟံဉ်သးနီတမံအပု ခုဉ်ဝါဆိးထီဉ်ဖိတု ဆုဉ်တဖိးလုအခိဉ်လီဒီး လုတုသးဖဲအပု လဲဆုတုဆါဟံဉ် လီ၊

ကသံဉ်သရဉ်ဒီးကထုဉ်လါဂု- “နံလုအဂုလီခုဉ်ဝါ၊ တနံအံ.. နဒိဉ်တုဂုလီအဲဉ်တဘီ..”

ခုဉ်ဝါ- “နံလုအဂု...ဟးတဲနါစိးနုဉ်တဂု..”

စုစု- “ဟါ...ခုဉ်ဝါစါ... တနံအံ... နဆိးဒီးဖိတုဆုဉ်ဂီတဖိး နလီအဲဉ်ဒိဉ်မး...ဒီးကထုဉ်လါဂုကဘဉ်သဘီကုးနု..”

ခုဉ်ဝါ- “အိ..စုစုတဂု...နဟးတဲနါစိးတုဒိဉ်နုဉ်တဂု..”

တစိဉ်ဖိ သိလုဉ်ခိဉ်ရဲးသးခိတခိဉ်ဟဲတုဒီး ကသံဉ်သရဉ်ဒီးက ထုဉ်လါဂုလဲဟံးစုကွဲဝါအဲသုဉ်နုဉ်လီ၊

ဒီးကထုဉ်လါဂု- “နံလုအဂုလီ...ဆဂုစါ..”

ဆဂု- “နံလုအဂု...ဟဲနုဉ်လီလုတုဆါဟံဉ်ပု၊ သရဉ်ဖး ဒိဉ်သဂု..”

လုတုတဟံးအပု ခုဉ်ဝါနံဟုကသံဉ်သရဉ်အက လုဒီး အဲကွဲဆုအဲသုဉ်အိဉ် ထံဉ်ဆဂုဒီးအသးခုဒီး ထံဉ် ဝဲဒုဉ်ကသံဉ်သရဉ်မုဉ်ပိဉ်အခံသဂုဒီး အဲသုဉ်နီဉ်ထီဉ် စုစုတဲ လုအဲကဟဲဒီးအတုအဲဉ်တီနုဉ်လီ၊

ဆဂု- “လါဂုစါ၊ တထံဉ်ဘဉ်နုဘုးကအိဉ်တနံဉ်နုဉ်ထီဉ် တစဲး...နညုဉ်သုထီဉ်..နသးပုထီဉ်တစဲးလီ၊”

လါဂု - “အါ...ညုဉ်သုထီဉ်ခါဒုတဲဘဉ်ဘဉ်၊ သးဒုပုထီဉ် လံးတထံဉ်ဒီးပုလုအဲဉ်ပုနီတဂုဘဉ်..”

အဲကွဲဝဲကသံဉ်သရဉ်မုဉ်နီဉ်ခုဉ်ဝါအဲဉ်ဒီးတဲဝဲ လီ၊ ဆဂုကွဲယံဆု ကသံဉ်သရဉ်မုဉ် နီဉ်ခုဉ်ဝါအိဉ်လီ၊ လုတု တဆိကမိဉ် ကထံဉ်ဘဉ်ခုဉ်ဝါလုတုလီဖဲအံဘဉ်လီ၊ ခုဉ်ဝါ စုဉ်ကီးတဆိကမိဉ်လုကထံဉ်စါဆဂုဘဉ်လီ၊ အဲဝဲဘဉ်သး ကွဲယံဆဂုအဲဉ်လုတုကမာကမုဉ်အပုဆဂုစုဉ်ကီး ကွဲယံ ခုဉ်ဝါအဲဉ်လုတုကမာကမုဉ်ဒီးဆဂုတဲခုဉ်ဝါနံလုအဂုလီ၊ ဆဂုဆါဝါဝဲခုဉ်ဝါဒီးဖိဉ်ထီဉ်ခုဉ်ဝါအစု၊ ခုဉ်ဝါအသးစံဉ်မး ပြုးပြုးလီ၊

ခုဉ်ဝါ- “နံလုအဂုလီ...ဆဂု..”
လုတုကမာကမုဉ် ကသံဉ်သရဉ်သရဉ်မုဉ်သုဉ်တဖုဉ် ကွဲအဲသုဉ်ခံဂုလီ၊

စါလါဂု - “အိ... သုခံဂု၊ သုသုဉ်ညါလီဉ်သးဖဲလဲဉ်ဘျီလီဉ် (ဖဲ လဲဉ်တဘျီလဲဉ်..)”

စါဆဂု- “ပအိဉ်တပုယီ၊ ပအိဉ်ဘဉ်ကွဲဒီးသိးသိး လုပနီဆံး တုလုတုတဆိလီ၊”

စါလါဂု- “အိ...မုဉ်ခါ၊ အဲအိဉ်မုဉ်ကနီပုတုခဲအံလီ၊”

ကတုသကီးတုဝဲဆဂုစံးဘဉ်လါဂု “ခဲကံဉ်လါယ နုအါရံ(၁၈)သီ၊ ယုဒီး ဒီးကထုဉ်အဲဉ်ဝါပကဖျီပသးလီ၊ ဟဲ ဟုဉ်ဂံးဟုဉ်ဘါပုနီဉ်..”

ဒီးကထုဉ်လါဂု- “အါ..လဲဝဲသုဉ်..”

အဲကွဲဝဲ ကသံဉ်သရဉ်မုဉ်ဖိလုအဆုဉ်နီလုအကပတဂတဲ ဝဲ, “ဒုအဲဉ်, အဲအံခုဉ်ဝါလုယတဲဘဉ်နုမိဉ်..”

ဒီးကထုဉ်အဲဉ်ဝါ - ကွဲခုဉ်ဝါအဲဉ်ဒီးတဲဝဲ, “ဆဂုနုဉ် အဲဝဲဒုဉ် တဲနုလုနုမုဉ်ပိဉ်မုဉ်လုအသးဂု, နဒိဉ်တုဂုမုဉ်နုမုဉ်လဲဉ်, န အိဉ်ဖဲလဲဉ်, နထီဉ်ပုလဲဉ်ခါတသုဉ်ညါဘဉ်, ပုလုအဲဉ်ဘဉ်ခုဉ်ဝါ တဂုဒုမုဉ်ပုလုအတုဟဲဝဲဂုတဂုလီ၊”

ခုဉ်ဝါနံကမုဉ်ကမုဉ် တဲတုတဘဉ်နီတမံဘဉ်, အသးမးအသးတ မ္ဗိဖိဒီးတုမိဉ်ဟီဉ်အသးဖးဒိဉ်လီ၊

ဆဂုကွဲလီခုဉ်ဝါဒီးတဲဝဲ, “ဖဲခံလံ..” ပဆါမုဉ်လုလုနုကဟဲ ဘဉ်လုပတုဖျီ, နကဟဲဟုဉ်ဂံးဟုဉ်ဘါပုလီ...ခုဉ်ဝါစါ..”

တဲသကီးတုဝဲ အဲသုဉ်ကွဲဝဲလီ၊ ကသံဉ်သရဉ် စါ လါဂုလဲဆုအဲသုဉ်ဒီးခုဉ်ဝါနံဟုဆဂုဟံးစုကွဲမံဉ်လီဉ်သး ဝဲသိလုဉ်ဟးထီဉ်လီ၊ ဖဲနုဉ်စုစုဟဲလုခုဉ်ဝါအကပတဲလု, “န ဘဉ်မနုလဲဉ်, မကံဉ် နဟဲတုတုဆါဟံဉ် နသုဉ်ဖဲသးညီကတု နံကတုအံ, ခဲအံတဘျီမးလဲဉ်, နဒီးကသံဉ်သရဉ်ဒီးက ထုဉ်ဆဂုသုလီဖးလီဉ်သုသးဒဲလဲဉ်, သုအိဉ်ဘဉ်ကွဲဒီးသိးသိး တပုယီတမုဉ်ခါ..”

ခုဉ်ဝါ- “စုစု, တဘဉ်သံကွဲယုတုတဂု, ခဲအံယသးမးအသး တမ္ဗိလီ, ယကကုဆုဟံဉ်လီ..”

ခုဉ်ဝါတဂုဟဲကုဆုဟံဉ်တုမိဉ်ဟီဉ်အသးဒိဉ်မးဒီး အဲဟီဉ်အဲဉ်ထံသုဉ်တဖုဉ် မုဉ်အိဉ်ဖဲလဲဉ်လီဆုမးဝဲနုဉ်လီ၊ အဲဟံးထီဉ်ဖိတုဆုဉ်လုအခိဉ်လီဝဲအဲဉ်ဆိကမိဉ်ဝဲဘဉ်မနု လုတနံအံ ယဘဉ်ဆိးထီဉ်ဖိလုယခိဉ်လီလဲဉ်, အဲတဆိးဖိ လုအခိဉ်လီနီတဘျီဘဉ်ဒီးတနံအံအဲသးဖဲလီဆိအယိဆိး ဝဲလီ, အတုသးဖဲသုဉ်တဖုဉ် မုဉ်ကုလုတုသးဘဉ်ဒီး, တုသး တမုဉ်, တုမံဉ်ထံမံဉ်နီလုအဂီနုဉ်လီ, အဲကွဲဝဲဖိတုဆုဉ်ဂီ တဖိးဒီးသုဉ်နီဉ်ထီဉ်ကုလုစါဆဂုတဲအီလုဖိတုဆုဉ်အဂီ, တမုဉ်ထဲလုဖိတုဆုဉ်ဘဉ်, ဖိအဂီခဲလုဉ်, ပုဒီးတုအဲဉ်တီမုဉ် ဟုဉ်လီဉ်သးလုဖိအဂီနုဉ်လီဖးလီ, ဘဉ်မနုလုစါဆဂုဟုဉ် အီလု ဖိအဂီ တကးဘဉ်အဲဉ်ညါ မုဉ်ဒုဉ်လဲဉ်လု ဖိတုဆုဉ်အ ဂီလဲဉ်, မုဉ်အဲတဟံဉ်သုဉ်ဟံဉ်သးဘဉ်ခါ, အိ..ဖိတုဆုဉ်ဂီတဖိး အယိပဒီးသကီးသဂုပဘဉ်လီဖးလီမးလဲဉ်...ဖဲနုဉ်အဲဉ်ဟု ဟံဉ်ကပအီးထီဉ်ကွဲလုလီဒီးတုသးဝံဉ်သီဉ်ထီဉ်..ဖိတုဆုဉ် ဂီတဖိး...ယံလုလီအဲဉ်ဒိဉ်မး...

**နိနိဆာသနာကပင်နုတဂ်သံကွက်နိတတရီတဂ်.
ကဖးနုတဂ်သံကွက်ဒီးခံးဆာနုအဂုကတဂ်လီၤ.**

**ဆူ
နိနိဆာ,**

ပုကညီလၢပုမ့ၢ်မၤတၢ်လၢအံၤတခါပုၣ်ဃုၣ်, ပုမ့ၢ်မၤလၢန့ၣ်တခါပုၣ်ဃုၣ်, ပုမ့ၢ်တဲတၢ်လၢအံၤတခါန့ၣ်ပၢ်ဝဲ, ပုမ့ၢ်တဲတၢ်လၢန့ၣ်တခါန့ၣ်ပၢ်ဝဲန့ၣ် ပုကညီကိးဝဲဒ်လဲၣ်. ပုဒ်န့ၣ်အသိးတဖၣ်အလုၢ်အလၢ်ကလီၤမၤအဂီၢ် ပကဘၣ်မၤစၢၤအံၤဒ်လဲၣ်.

လၢ - ပုအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါတၢ်တက.

ပုအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါတၢ်တက, ပုတကန့ၣ်ဒု ပုကိးဝဲလၢနီၤစိးရိး, အံၤသ့ၣ်လၢတၢ်ကဆူးပုၤတမ့ၢ်ဧါ. ပုတကန့ၣ်အလုၢ်အလၢ်ကလီၤမၤအဂီၢ်အရူတဒိၣ်ထဲသိးဒီးန့ၣ်ဒီးယၤပသုတလီၤကၢ်ဒီးအိၤန့ၣ်ဘၣ်. ပလီၢ်န့ၣ်သးဒ်သိးန့ၣ်တမ့ၢ်နီၤစိးရိး, အံၤသ့ၣ်လၢတၢ်ကဆူးပုၤတဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

**ဆူ
နိနိဆာ,**

တၢ်လၢပုကညီကိးဝဲဃဲစူနီၤဒီးဘျါကၢ်နီၤန့ၣ် လီၤဆီလိာ်အသးဒ်လဲၣ်. အခီပညီဒ်လဲၣ်. ဘၣ်မနုၤအံၤ ပုမ့ၢ်ကိးပုၤလၢဃဲစူနီၤ မ့တမ့ၢ် ဘျါကၢ်နီၤန့ၣ် အဆါဘၣ်ပုၤလဲၣ်.

လၢ- ဒုမ့ၢ်ဖိ

ဒုမ့ၢ်ဖိ, ဃဲစူနီၤန့ၣ်ဃဲလၢအနီၤဒုစူ, ဘျါကၢ်နီၤန့ၣ် ဘျါလၢအနီၤဒုကၢ်န့ၣ်လီၤ. စူတလၢဒီးလၢအၢ, ကၢ်တုၤလၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီးလၢအၢစ့ၢ်ကိးလီၤ. ပနီၢ်ကစၢ်မ့ၢ်လီၤကၢ်ဃဲစူနီၤ, ဘျါကၢ်နီၤန့ၣ်အတူးတအိၣ်ဘၣ်. ပတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သး, ပတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤမ့ၢ်လီၤကၢ်အဝဲသ့ၣ်ဒုလဲၣ်လံ. လၢအၢဘၣ်ဆၣ်တမၤဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ်. ဟးထီထီၣ်န့ၣ်ပုၤနီၤဒု, ဟးမၤကၢ်ပုၤနီၤဒုဒီး ခဲၣ်သ့ၣ်ခဲၣ်ဂီၤမၤလီၤဖးတၢ်အါမးဒ်ကညီတၢ်လၢပုၤတဲတၢ်ဝဲအသိးအံၤ ပုၤသးဟ့ၣ်သးဆါအိၤန့ၣ်လီၤ.

**ဆူ
နိနိဆာ,**

ကညီတၢ်ပၢ်ဆါခိၣ်န့ၣ်လၢနိနိဆာဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မတကလဲၣ်. ဘၣ်မနုၤအံၤ နိနိဆာဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအိၤလဲၣ်. ဝံသးစူနုတဲဘၣ်ပုၤတၢ်လၢန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအိၤထဲတဘီဖိကသ့ၣ်ဧါ.

လၢ - ကညီတၢ်ပၢ်ဆါဖိတက.

ကညီတၢ်ပၢ်ဆါဖိတကၤ, ကညီတၢ်ပၢ်ဆါခိၣ်န့ၣ်လၢနိနိဆာဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်လၢန့ၣ်တသ့ၣ်ညါအိၤဘၣ်တကန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢယဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအိၤန့ၣ်အိၣ်အါမးဘၣ်ဆၣ် ဒ်န့ၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါထဲတဘီအသိး ကတဲဘၣ်န့ၣ်လၢ အဝဲမ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးတကန့ၣ်လီၤ. ဖဲအသးစၢ်အကတီၢ် သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်လၢအတူၢ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ် တဒုးတူၢ်ဖိလံသးစၢ်လၢခဲအံၤတဖၣ်ဘၣ်အံၤ ယဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအိၤဒိၣ်မးလီၤ.

**ဆူ
နိနိဆာ,**

ယမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဂ့ၤမးတကလီၤ. လၢမ့ၢ်န့ၣ်အဆါကတီၢ် ယမ့ၢ်မိမိာ်ဘၣ်တၢ်ကရၢကရီတဖုလၢယမၤတၢ်လၢအပူၤန့ၣ် တုၤမ့ၢ်ယဖုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢဂီၤန့ၣ် ယတူၢ်ဘၣ်ဒ်ယဆူးယဆါယလီၤကလဲဒိတကပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဃာသးဃာန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤတၢ်လီၤဆီအံၤမၤအသးဒီးယၤဒ်အံၤလဲၣ်.

လၢ-တူးလံးဖုၣ်ဒုး

တူးလံးဖုၣ်ဒုးဧါ, တၢ်လီၤဆီအံၤမၤအသးဒီးန့ၣ်အံၤ ကမ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကရၢကရီလၢန့ၣ်မၤတၢ်ဒီးအိၤတဖုအံၤအစုၣ်အါန့ၣ်ဒီးတၢ်ညၣ်ဂီၢ်ပစိၤအစုၣ်, တၢ်ညၣ်ဂီၢ်ကဆီအစုၣ်လၢတအ့ၣ်ဒီးန့ၣ်ပျးဒီးန့ၣ်ဒီး နဆူးက့ဆါဘီသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤဧါသ့ၣ်.

**ဆူ
နိနိဆာ,**

ဘၣ်မနုၤအံၤ တၢ်မၤဝဲတၢ်ဂဲၤလိာ်လၢတၢ်ထီဒါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်ဒီး တၢ်တဟူးတဂဲၤလၢတၢ်ထီဒါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီဒါပိာ်ခွါဘၣ်န့ၣ်လဲၣ်.

လၢ - ပိာ်ခွါသးပုၢ်

ပိာ်ခွါသးပုၢ်, ယတၢ်ဆိကမိာ်မ့ၢ်တကမိာ်မ့ၢ်တကမိာ်ဘၣ်ဒု ကမ့ၢ်လၢပိာ်ခွါတဖၣ် တၢ်တဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်အံၤမုးကယၤ ကအါဝဲဒိၣ်န့ၣ်ဒီးပိာ်ခွါအံၤ တၢ်မၤဝဲတၢ်ထီဒါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

နိဗ္ဗာန်သင်္ဂဟ

**ဆု
နိဗ္ဗာန်၊**

ကညီပိတ်မုတ်တဖန် စံးလီအသးလာအမတတ်သ့ခဲလတ်ဒီး ဘဉ်
မနုအယိ တလဲလဲတတ်မဲာ်ညါ၊ တလဲတတ်ဒုးဒီး တမတတ်မ
လာအဆုာ်အကိသ့တဖန်န့ာ်လဲာ်.

လာ - စီနုာ်ကိာ်ထူ

နုာ်ကိာ်ထူဧ၊ ဆါကတိာ်ဖဲပိတ်ခွါတဖန်အထီာ်အဖိ၊ အိာ်ဖျဲာ်အဖိ
ဒီးဒုးအိာ်နုာ်အဖိအခါန့ာ် ပိတ်မုတ်တဖန် ကအိာ်ကတဲာ်ကတိာ်အ
သးလာကလဲအဆုာ်မဲာ်ညါ၊ ကလဲဒုးတတ်သပျာ်ကတိာ် န့ာ်
လီ။ ဆါကတိာ်ဖဲနစံးလာပိတ်မုတ်တလဲအခါဒုာ်လဲာ် ပိတ်မုတ်လာ
အလဲတတ်ဝဲမတတ်ဝဲသ့တဖန်အိာ်ဝဲအါမးန့ာ်လီ။ တုမုာ်နစံး
လာပိတ်မုတ်သ့တဖန်လဲတတ်မဲာ်ညါလံဒု ယဆိကမိာ် မုတမုာ် န
အိာ်လာဟံာ်ဘဉ်ဒီးသဝီပူ တတ်ကလိာ်တတ်သပျာ်ကတိာ် န့ာ်လီ။

**ဆု
နိဗ္ဗာန်၊**

နိဗ္ဗာန်ဧ၊ ဘဉ်မနုအယိ တတ်ကံးညာ်မုတ်တတ်ဒီးသိးသိးဘဉ်ဆဉ်
ပိတ်မုတ်အကူအကားဒီးပိတ်ခွါအကူအကားန့ာ် တတ်ဆုာ်ယုာ်အိာ်တ
ပူယိတသ့ဒီး တတ်လိလီအိာ်တပူယိတသ့ဘဉ်လဲာ်. တတ်လုာ်
တတ်လုာ်ဒီးသိးအံတဖန်ကလိမာ်ကွံာ်ဝဲအဂီၢ်ပကဘဉ်မဒဲလဲာ်.

လာ - ဒုမုာ်ဂုာ်ဆါ

ဒုမုာ်ဂုာ်ဆါဧ၊ တတ်သိာ်တတ်သိာ်အိာ်နိတဘဉ်လာ တတ်ကဘဉ်နီ
ဖးပိတ်မုတ်ကူသိးဒီးပိတ်ခွါကူသိးဘဉ်. ကမုာ်ဒုာ်ကလုာ်န့ဆာ်လုာ်
လုာ်ထူသနူတခါန့ာ်လီ။ တတ်လုာ်တတ်လုာ်ဒီးအံကလိမာ်အဂီၢ်
ကျဲအိာ်ဝဲဒုာ်ခံဘိန့ာ်လီ။ တါတဘိကမုာ်ဝဲ နကဘဉ်ယုထီာ်ဆု
ပုဘဉ်ထွဲဘဉ်ယးတဖန်, ဒုးနဲာ်အိာ်အတတ်ကဲဘျူးအတတ်တကဲ
ဘျူးအဂီၢ်ဒီး တုအနုာ်ပာ်ဝဲလီတတ်လီဆဲးန့ာ် တတ်အလုာ်တတ်
လုာ်အံကလိမာ်ဝဲဒုာ်န့ာ်လီ။ ကျဲခံဘိတဘိန့ာ် နပုကလုာ်မုာ်
လီမာ်ကွံာ်ဒီး နလုာ်လုာ်ထူသနူတဖန်ကလိမာ်ကွံာ်ဝဲခဲလတ်န့ာ်
လီ။ ယုထါကျဲလာအဂုကတိာ်လာနဂီၢ်တက့ာ်.

**ဆု
နိဗ္ဗာန်၊**

နိဗ္ဗာန်ဧ၊ တတ်စုဆုာ်ခိာ်တကးထီဒါပိတ်မုတ်စံးတတ်န့ာ် မုတ်တတ်မနု
လဲာ်. ဘဉ်တတ်ထီာ်အိာ်တဲာ်အိာ်လာပနီဘျူးဖဲလဲာ်တဘိလဲာ်. ပု
တကအံ မုတမုာ် ပုတကန့ာ် မုာ်ပုသုတတ်စုဆုာ်ခိာ်တကးထီဒါ
ပိတ်မုတ်သ့ဝဲလာကျဲဒဲလဲာ်.

လာ - ပုတနုာ်ပာ်တတ်တက

ပုတနုာ်ပာ်တတ်တကဧ၊ ယုဖးပိတ်မုတ်ခွဲးယာ်အလံာ်, ပုဂုာ်ဝီခွဲး
ယာ်အလံာ်, ဖိသုာ်ခွဲးယာ်အလံာ်တဖန် မုတမုာ် လူထီာ်တတ်မ
လိဘဉ်ယးတတ်ဂုာ်သ့တဖန်အံဒီး နထီာ်နတဲာ်နဲကဘဉ်ဒီးနတ
ထီာ်ဘဉ်လာနမဲာ်ဒီးဒုာ်လဲာ် ဖဲပုတဲထီာ်တဘျီယိန့ာ် နနီဖးပဲာ်
ဖးနဲကဘဉ်နဲတဘျီယိလီ။

**ဆု
နိဗ္ဗာန်၊**

နိဗ္ဗာန်ဧ၊ ကညီတတ်ပာ်ဆါအံကမနုတတ်တဘျီဘျီဒီးဧါ. ယ
မုာ်သ့ညါလာလီတတ်လာကနုဒီးတတ်န့ာ် ယတလဲအုကိာ်ချာ
လာဘဉ်. မုာ်တနုာ်တတ်ဘဉ်တခီ ယကလဲအုကိာ်ချာလာအချ
ခဲအံန့ာ်လီ။ ဟ့ာ်ကူာ်ယလာယကဘဉ်မဒဲလဲာ်တဘိနီာ်.

လာ - ဖါခုာ်ထံ

ဖါခုာ်ထံ, မုာ်နုာ်မး နကအိာ်တုာ် မုာ်တနုာ်ဘဉ်တခီနကလဲ...
လီသးဘဉ်ဒိဒိာ်မးလီ။ နမုာ်ပုလာအကုာ်ညာ်တကလီ။ မုာ်အု
မုာ်ဒိာ်မးနလူနဲအယိ နုာ်မုာ်ဂုာ် တနုာ်မုာ်ဂုာ် တလိာ်နအိာ်တုာ်ဖဲ
အံဘဉ်. လဲမာ်ခိမုာ်မုတ်တက့ာ်.

**ဆု
နိဗ္ဗာန်၊**

နိဗ္ဗာန်ဧ၊ တတ်ကရုကရိတခါလာယမာ်တတ်တမုာ်နီတစဲးလာ
ဘဉ်န့ာ် ယကဘဉ်မဒဲဒီးဧါ. မုတမုာ်ဘဉ်တခီ ယကဘဉ်ဟးထီာ်
ကွံာ်ဧါ. ဟ့ာ်ကူာ်ယလာတတ်ကတိာ်ဆု ဆု ဒီးသိးယဆါ တဲာ်
လီယသးကဘဉ်အဂီၢ်တက့ာ်.

လာ - နိာ်မုာ်ဆု

နိာ်မုာ်ဆု, တတ်ကရုကရိအတတ်မန့ာ် တမုာ်ဖိသုာ်အတတ်လိာ်ကွဲ
လာနအဲာ်ဒီးနုာ်လီနနုာ်လီသ့ဒီး နအဲာ်ဒီးဟးထီာ်နဟးထီာ်နဲ
သ့ဘဉ်. တမုာ်စုာ်ကိးတတ်မုတ်တတ်ခုာ်အလီာ်လာ တုနနုာ်လီဒီး
ကမာ်မုာ်နသ့နသးန့ာ်ဘဉ်. နမုာ်ပာ်လီနသးလာနကအိာ်မံ
အိာ်မံဒီးတမာ်တနီတမံဘဉ်န့ာ် နဟးထီာ်သ့ဘဉ်ဆဉ် သ့ညါ
လီနသးလာတတ်ကရုကရိတခါအံအပူ နမာ်မုာ်တမုတ်ဘဉ်ဒီး
တတ်ကရုကရိလာအကတခါအပူစုာ်ကိး တမုာ်နမနဲကမုတ်စုာ်
ကိးဘဉ်န့ာ်တက့ာ်. တတ်ကရုကရိလာအမုာ်န့ာ် စုာ်ဒိာ်မးလာဟီာ်
ခိာ်ချာအံလီ။ နိဗ္ဗာန်တဲနုထဲအံဒီး နာ်လာနဆါတဲာ်လီနသး
ကဘဉ်တခါခါလီ။

ဘိုးကြီး

သူ့ရှုစကားလေထဲမှာ ပျံသန်းစေခဲ့တယ်။
သူ့ဟာနံပါတ်တစ်နေရာမှာလည်းအပါအဝင်

ဘဦးကြီးဟာ နေမင်းကြီးတော့မဟုတ်ပါဘူး။
ဒါပေမဲ့ သူ့ချစ်တဲ့လူမျိုးတွေအတွက်
နေမင်းကြီးလေးလို အလင်းပြနိုင်ခဲ့တယ်။

ဘဦးကြီးဟာ ထီးတစ်လက်တော့မဟုတ်ပါဘူး
ဒါပေမဲ့ သူ့ချစ်တဲ့လူမျိုးတွေအတွက်
မိုးစက်ရိုင်းတွေကိုကာကွယ်ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။

ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ်
သူ့စိုက်ပျိုးခဲ့တဲ့မျိုးစေ့
အပင်ပေါက်စပြုလို့ နေခဲ့ပြီ။

သူ့မှန်တယ်
သူ့အတွေးအခေါ်
သူ့ရှုဆုံးဖြတ်ချက်
သူ့ရှုလုပ်ရပ်
လူသိထင်ရှားခဲ့တယ်

ခုတော့

သူ့ဘဝ
သူ့ရုပ်
သူ့ခန္ဓာ
နိဂုံးချုပ်ခဲ့လေပြီ။
သူ့သေပြီ။
သူ့သေခဲ့ပြီ။
သူ့တာဝန်ကျေခဲ့တယ်။

သူ့မရှိတော့ပေမဲ့
သူ့ရှုစကားလေးခွန်း
တစ်နေရာရာမှ ရှိနေတုန်းပါဘဲ။
ဘဦးကြီး
ကရင်လူမျိုးရဲ့ဖခင်ကြီး
ဘဦးကြီး
ကရင်လူမျိုးရဲ့ အသက်သခင်

မေတ္တာပွား ဂရုဏာသက် လက်တွဲတာဝန်

အံ့ဖွံ့(တောင်ငူ)

ကရင်မှန်စ အလွန်လှအံ့
စုစည်းခိုင်မာ ကရင်အမျိုးသားများ။

ဦးဆောင်မှုက ထိပ်ဆုံးသာ
ရှေ့ဆုံးသွားမှ KNU ပါ။

မှားမှန်ခွဲခြား အမြင်များ
ကာကွယ်ပေးမှာ KNDO ပါ။

အင်အားဖြိုးဝ အနာဂတ်မှာ
နောက်လိုက်ငယ်သား KYO ပါ။

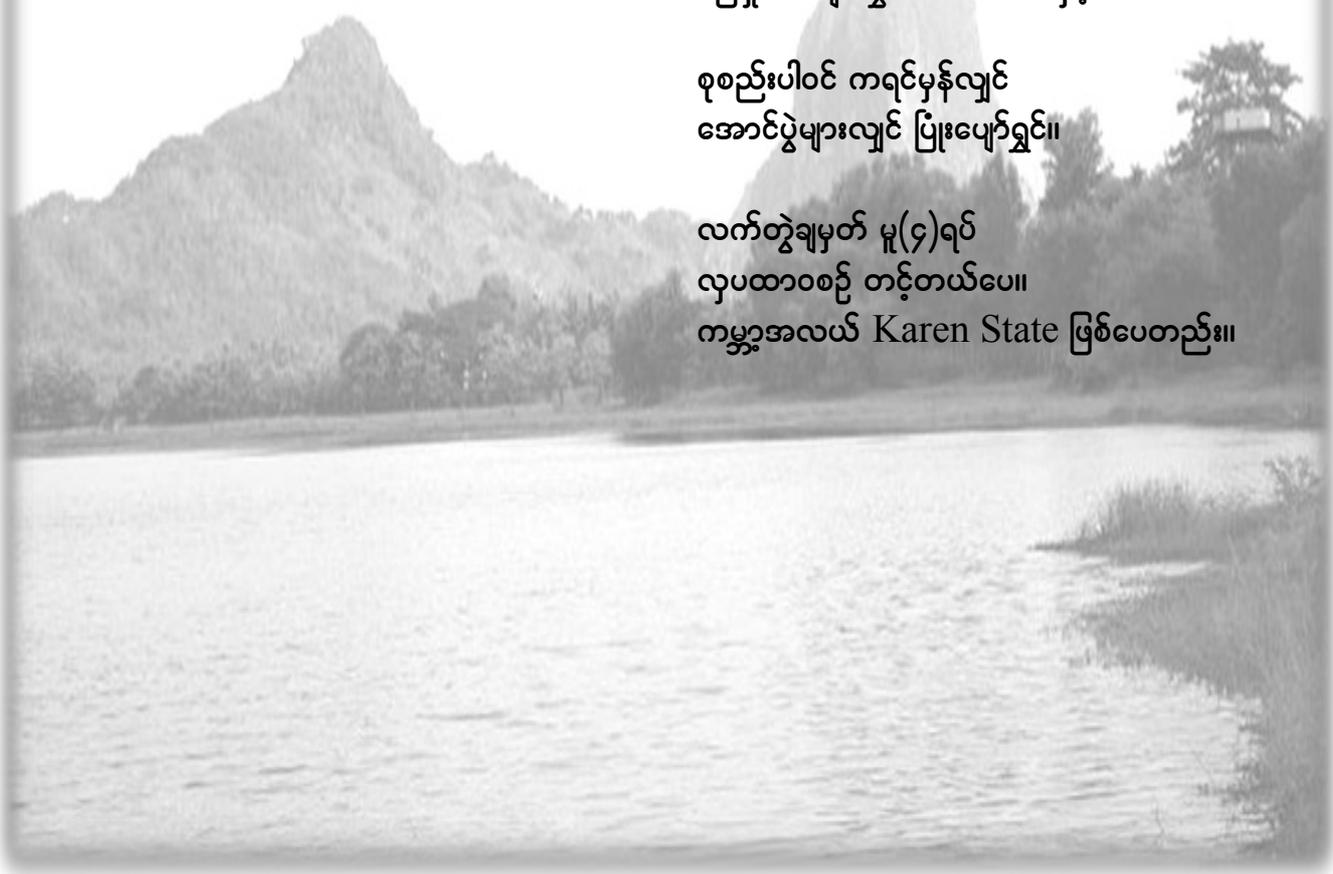
အားဖြည့်ပါဝင် မြေပြင်တခွင်
မှတ်ကျောက်တင်ဖွယ် KWO သာလျှင်

မျိုးဆက်ပျိုးထောင် ပညာရှင်
ရှေ့ရှုမျှော်မြင် KED ပင်။

မျိုးချစ်ရဲရင့် အားမာန်ပြည့်
ဖြေရှင်းကျော်လွှား KNLA နှင့်။

စုစည်းပါဝင် ကရင်မှန်လျှင်
အောင်ပွဲများလျှင် ပြုံးပျော်ရွှင်။

လက်တွဲချမှတ် မူ(၄)ရပ်
လှပထာဝစဉ် တင့်တယ်ပေ။
ကမ္ဘာ့အလယ် Karen State ဖြစ်ပေတည်း။

ဒီနေ့. ကိုမဖြုန်းပါနှင့်။ သုံးပါ။

ဒွမ်ဆိုးမိုး(ခေတ္တအောင်)

တစ်နေ့တာအတွက် ရောင်နီ
လင်းလူနေပြီ
မိုးလင်းပြီဆိုလျှင်
လုပ်စရာတွေများမည်။

ငါတို့အားလုံး-----
ကောင်းသောအတိတ်ကိုကြိုးစားချန်ကာ
ပစ္စုပ္ပန်မှာ အမှန်အကန်နှင့်
လှပသောအနာဂတ်ကိုဖန်တီး၍
တာဝန်ကိုကျေစေရမည်။

ဪ---မိုးလင်းလို့လာပါပြီ
သက်ရှိအားလုံးတို့.
ပျင်းရိခြင်းကိုမေ့
လုံ့လနှင့်ပျော်မွေ့ကာ
တာဝန်ကိုထမ်းရွက်ကြပါစို့။

ဤသို့မဟုတ်ပါလျှင်
တစ်နေ့တာပြီးဆုံး၍
နေဝင်သွားပါက
နောင်တန့လုံးသားနှင့်
အရှက်တရား တာဝန်မကျေခြင်းတို့ကို
ထွေးပွေ့၍သာ အိပ်စက်ရမည်။

အပြုသဘော

စောနီ(မယ်ရာမို)

ပြောလိုက်တဲ့နိုင်ငံရေး
ထိုးလိုက်တဲ့ (NCA)
တိုင်ပင်လိုက်တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေး
အရာထင်ဖို့လိုလိမ့်မည်။

ကောင်းမယ်ထင်ရင်ဆုံးဖြတ်
ပြင်းပြနေတဲ့စိတ်ဆန္ဒနဲ့
ဟနေတဲ့ဟာကွက်လေးတွေ
ဖာနေဖို့လိုလိမ့်မည်။

ပေးလိုက်တဲ့ကတိ
ရေးလိုက်တဲ့စာ
တိုက်လိုက်တဲ့စစ်ပွဲ
ဆပ်စရာအကြွေးဖြစ်ကုန်ပြီ။

အမှန်တွေမြင်သွားဖို့
ကောင်းတာတွေပြုပြင်ဖို့
ကောင်းကျိုးတွေပေးဖို့
အပြုသဘောဆောင်အကျိုးအောင်လိုက်ပြီ။

ဆရာကြီးလား။

ခေါင်းဆောင်လား။

ခိုင်စံရွှေမြင့်

ဆရာကြီးဆိုတာ အရာရာကျွမ်းတယ်
ခေါင်းဆောင်ဆိုတာ အမှားကိုဝန်ခံတယ်

ဆရာကြီးက လုပ်ရမှာကိုပြောတယ်
ခေါင်းဆောင်ကလုပ်ပြုကြတယ်

ဆရာကြီးကအပြစ်ရှာတယ်
ခေါင်းဆောင်ကအကြံပြုတယ်

ဆရာကြီးကအပြောနဲ့စတယ်
ခေါင်းဆောင်ကနားထောင်ခြင်းနဲ့စတယ်

ဆရာကြီးကအာဏာဆန်တယ်
ခေါင်းဆောင်ကဝေဖန်ခံတယ်

ဆရာကြီးကအမိန့်ပေးတယ်
ခေါင်းဆောင်က လမ်းညွှန်ပြတယ်

ဆရာကြီးက အရိုအသေကြိုက်တယ်
ခေါင်းဆောင်က ရိုသေထိုက်တယ်

ဆရာကြီးက ရေတိုမြင်တယ်
ခေါင်းဆောင်ကရေရှည်မြင်တယ်

ဆရာကြီးက စည်းမျဉ်းနဲ့အုပ်ချုပ်တယ်
ခေါင်းဆောင်က မေတ္တာ၊ကရုဏာနဲ့ရှေ့ရှုတယ်

စောနို(မယ်ရာမို)စာစုများ

လူ့သမိုင်းမှာ ကောင်းသောအတိတ်သမိုင်းရှိခဲ့သလို မကောင်းသောအတိတ်သမိုင်းမှာလည်းရှိခဲ့ပါသည်။ ခုလက်ရှိ အသက်ရှင်နေစဉ်အခိုက်အတန့်လေးမှာ အနာဂတ်နှင့်အဆက်အသွယ်မရှိဟုမအောက်မေ့ပါနှင့်။ လက်ရှိပြုမိသောအရာမှန်သမျှဟာအနာဂတ်အတွက်ပဲဖြစ်သည်။ လောကမှာဖြစ်ပေါ်နေသမျှအရာအားလုံးဟာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်းမှစတင်ခဲ့တာပါ။ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ အနာဂတ်ဟာလူသားတို့ရဲ့စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုအပေါ်မူတည်နေလို့ပါ။

အနာဂတ်မှာဘာဖြစ်လာမှာလဲ? ကြိုမြင်နိုင်တဲ့အနာဂတ်ဟာနီးသလား၊ဝေးသလား၊ဆိုးသလား၊ကောင်းသလား၊မည်သူမှမသိ။ အနာဂတ်ဆိုတာ ကြမ်းရင်လည်းကြမ်းမယ်။ ချောမွေ့ရင်လည်းချောမွေ့နိုင်မယ်။ မှန်တိုင်းလည်းတွေ့နိုင်မည်။ ဒါပေမဲ့ လူတိုင်းလျှောက်လှမ်းရမှာပဲ။

အနာဂတ်ကိုလျှောက်လှမ်းမယ်ဆိုရင်လုပ်ရမဲ့အချိန်၊ မလုပ်ရမဲ့အချိန်တွေကိုသိဖို့လိုလိမ့်မည်။ လုပ်ရမဲ့အချိန်မှာမလုပ်၊မလုပ်ရတဲ့အချိန်မှာလုပ်တော့ လုပ်တိုင်းလည်းမကောင်း၊ မလုပ်တိုင်းလည်းမကောင်းဘူးဆိုတာ အချိန်ကသင်ပေးလိမ့်မည်။

“လုပ်စားတော့ မိုးခေါင်
ခိုးစားတော့ ခွေးဟောင်
ဖောင်စီးရင် ရေငတ်တတ်တယ်”

ဆိုတဲ့အဖြစ်မျိုးနဲ့မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ခုလက်ရှိလူတွေဟာ အတော်ပါးနပ်နေကြတယ်။ အနာဂတ်မှာ တိုင်းပြည်က ငါ့ကိုဘာလုပ်ပေးစေချင်တာလဲဆိုတဲ့အသိစိတ်နဲ့ရှိဖို့လိုတယ်။

တစ်ချို့လူတွေဟာ အသက်ရှင်နေစဉ်က “ပျော်ပျော်နေသေခဲ” ဆိုသကဲ့သို့ အနာဂတ်ကိုမမျှော်လင့်ကြပါ။ (Tomorrow is another day) လို့ပဲ ခံယူထားကြသူတွေက ကမ္ဘာမှာ ဒုနဲ့ဒေးပါ။

အရေးကြီးဆုံးအရာက နိုင်ငံဖြစ်စေ၊ လူမျိုးဖြစ်စေ၊ မိမိအရေးဖြစ်စေ၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုအစအနာဂတ်အတွက် အမြင်ဆုံးမျှော်မှန်းရင်း အောက်ခြေမှစပြီးသွားရမှာဖြစ်တယ်။ “ရိုးရိုးကျင့်၊ မြင့်မြင့်ကြံ” တဲ့။

ဒါပေမဲ့ အနာဂတ်ကိုအများကြီးမျှော်လင့်ပြီး လက်ရှိဘဝကိုတော့အလဟဿမဖြစ်မိပါစေနဲ့။ အနာဂတ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်မယ်ဆိုရင် အဟန့်အတားဆိုတာရှိစမြဲပဲ။ အဲ့ဒီအဟန့်အတားတွေကိုကျော်ဖြတ်နိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။

မာယာများပြားလှတဲ့လက်တွေ့လူနေမှုစနစ်တွေရဲ့ စိန်ခေါ်မှုအဟန့်အတားတွေကို ရင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့ရင် အနာဂတ်အတွက် အောင်မြင်မှုဆိုတာ သဲသဲကွဲကွဲခံစားသွားရမှာပဲဖြစ်သည်။

ခုလက်ရှိလူနေမှုစနစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ကြုံတွေ့ဖြတ်သန်းပြီး အမှားနဲ့အမှန်၊ ဒုစရိုက်နဲ့သုစရိုက်တို့ကိုလည်းခွဲခြားနိုင်ရမည်။ ဒါမှ အနာဂတ်ကိုလွယ်လွယ်ကူကူနဲ့တည်ဆောက်လို့ရသွားမည်ဖြစ်သည်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မျက်မှောက်ခေတ်ဟာ မှန်တိုင်းထန်နေတဲ့ခေတ်ကြီးဖြစ်နေလို့ပါ။

အနာဂတ်ကို အကောင်အထည်ဖော်မယ်ဆိုရင် သင့်အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲသွားရမှာဖြစ်သည်။

“အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲရင်
ယုံကြည်ချက်ကိုပါ ပြောင်းလဲလာတယ်
ယုံကြည်ချက်ပြောင်းလဲရင်
စိတ်ထားကိုပါပြောင်းလဲလာတယ်
စိတ်ထားပြောင်းလဲရင်
အပြုအမူကိုပါပြောင်းလဲလာတယ်
အပြုအမူပြောင်းလဲရင်
စွမ်းရည်ကိုပါပြောင်းလဲလာတယ်
စွမ်းရည်ပြောင်းလဲရင်
ဘဝကိုပါပြောင်းလဲလာတယ်
ဘဝကိုပြောင်းလဲရင်
အနာဂတ်ကိုပါပြောင်းလဲလာတယ်”

အနာဂတ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်မယ်ဆိုရင် အမြဲတမ်းအစမ်းသပ်ခံနေရမှာသေချာသည်။ အစမ်းသပ်ခံနေရတဲ့အချိန်မှာ ရှုံးတဲ့အခါရှိသလို အောင်မြင်တဲ့အခါလည်းရှိတာပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကြိုးစားအားထုတ်ရမှာပဲ။ ကြိုးစားတိုင်းဖြစ်မလာရင် ဖြစ်မလာတိုင်းကြိုးစားရမှာပဲဖြစ်သည်။

လောကမှာ “အတက်နဲ့အကျ” ဆိုတာရှိစမြဲပါဘဲ။ တက်လူရှိသလို ကျလူလည်းရှိနေတာပဲ။

“တက်လူဖြစ်တုန်း တက်မထောင်နဲ့ ကျလူဖြစ်တုန်း စိတ်ဓာတ်မကျပါနဲ့” ဆိုတဲ့အသိစိတ်ရှိဖို့လိုအပ်လိမ့်မည်။

အနာဂတ်အတွက်အောင်မြင်မှုဆိုတာ အလွယ်တကူရနိုင်တဲ့အရာမဟုတ်ဘူး။ အခက်အခဲဆိုတာရှိတယ်။ ဒါဟာ ဘဝတိုက်ပွဲရဲ့လမ်းစဉ်တစ်ခုပါပဲဖြစ်သည်။

အခက်အခဲရှိနေပေမဲ့ ကိုယ့်ကိုကိုယ်ယုံကြည်ဖို့လိုအပ်နေတယ်။ သင်ယူကြည့်နေလျှင် သင်ယူကြည့်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်လာမှာပဲလေ။ ဒါမှ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာဖြစ်လာမယ်။

“ဖြစ်ချင်စိတ်ရှိရင် ဘယ်အရာမဆို ဖြစ်ခွင့်ရှိနေတာပါပဲ။” တစ်ခါတစ်လေဘဝမှာ ဖြစ်ချင်တဲ့အတိုင်းမဖြစ်နိုင်တော့ ကိုယ့်ကိုကိုယ်အားငယ်မိတယ်။ ဒါလူတိုင်းရှိနေတာပါပဲ။

“ဘဝဆိုတာတိုက်ပွဲ” တစ်ခုပါပဲ။ သိတဲ့အတိုင်း တိုက်ပွဲဆိုတာ ကြမ်းတမ်းလှတယ်။ ဒါပေမဲ့တိုက်ရမှာဘဲ။ တိုက်တဲ့အခါအောင်မြင်တဲ့အခါရှိသလို ကျရှုံးတဲ့အခါလည်းရှိနေတာပဲ။ အဓိကဖွဲ့ရှိရုံနဲ့တိုက်နေရမှာဘဲ။

ဥပမာတစ်ခုအနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် အနာဂတ်အတွက် အဖေနဲ့သားယှဉ်ပြိုင်နေရမယ်။ “အဖေကဝါးအိမ်ဆောက်ရင် သားကသစ်အိမ်ဆောက်ရမှာပေါ့။ ဒါမှ ကိုယ်မွေးလာတဲ့ကလေးလေးက အနာဂတ်မှာ တိုက်အိမ်ဆောက်ရမှာပေါ့။”

ဒါကြောင့် အတိတ်ကိုအတိတ်မှာဘဲထားလိုက်။ ဆုံးရှုံးခဲ့သမျှအရာအားလုံးသင်ခန်းစာပဲယူ။ ဒါမှ အနာဂတ်အတွက် အောင်မြင်မှုဆိုတာရရှိသွားမှာ။

“Learn from the Past Operate the Present Create the future” တဲ့။

ခုချိန်မှာ အနာဂတ်အတွက် ဘာမှမလုပ်ရင် နောင်တစ်ချိန်မှာ ဆင်းရဲတဲ့ဘဝကို ဆက်ပြီးဖြတ်သန်းရဦးမှာပဲဖြစ်သည်။ အနာဂတ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပါ။

“The future Starts today, not tomorrow” တဲ့။

ဒါကြောင့် ခုချိန်မှာသိစရာ၊မှတ်စရာ၊လေ့လာစရာတွေကို ဆည်းပူးသင်ယူရမှာပဲ။ တစ်ခုသိထားရမှာက အနာဂတ်ဆိုတာ စိန်ခေါ်မှုတွေအရမ်းများတယ်။

“လူသည်အနာဂတ်ဖြစ်၍ အနာဂတ်သည် လူများပိုင်စိုးသော အရာဖြစ်သည်။ အနာဂတ်ဆိုတာ လူတို့လက်ထဲမှာပဲရှိတယ်။ နောင်လာမဲ့အနာဂတ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားလေလေ တိုင်းပြည်နဲ့လူမျိုးတိုးတက်လာလေလေပါပဲ။”

လက်ရှိအခြေအနေကိုအပြစ်ပုံချမဲ့အစား အနာဂတ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရင်ကောင်းမလားလို့။ “ပြုပြင်တယ်ဆိုတာ သိတဲ့အချိန်ကစပြီးမြန်မြန်ပြုပြင်လိုက်ရင် အချိန်ဆိုတာမနှောင်းသေးပါဘူး” တဲ့။

“ပြုပြင်သင့်တာ ပြုပြင်လုပ်သင့်တာလုပ် အနာဂတ်ပန်းပွင့်စေမည်” တဲ့။

ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်ဟာ အရမ်းပဲမြန်ဆန်လှပါသည်။ လူတိုင်းလူတိုင်းပြောင်းလဲခြင်းသဘောသဘာဝကိုမလွန်ဆန်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်

“ခေတ်ပြောင်းရင် စိတ်ပြောင်းကြပါလို့”

လူနေမှုစနစ်အသစ် ပြောင်းလဲလာပြီဆိုရင် လူတွေရဲ့စဉ်းစားပုံကြည့်မြင်သုံးသပ်ပုံတွေပါ ပြောင်းလဲလေ့ရှိကြပါသည်။ ပြောင်းသင့်၊ မပြောင်းသင့် စဉ်းစားချိန်တန်ပြီး

“Take time for thought”

အရာရာဟာ ကိုယ့်အပေါ်မှာပဲမူတည်နေတယ်။ သူများကို အားကိုးလို့မရဘူး။ “ကိုယ့်အားကိုးကိုး၊ ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန်” ဆိုတဲ့စကားရှိနေတာပဲလေ။

ကိုယ့်ကိုကိုယ်အားကိုးနိုင်အောင်ကြိုးစားရမှာဖြစ်သည်။ အနာဂတ်ကောင်းမွန်လာရေးအတွက်၊ လူနေမှုစနစ်အဖွဲ့အစည်းထာဝရတည်မြဲရေးအတွက် အလင်းတံခါးဖွင့်ပေးရမည့်သူက ဘယ်သူဖြစ်မလဲ။ ကိုယ်လား၊ သူများလား၊ သေချာမသိ။

သေချာတယ်။ အနာဂတ်အတွက်တော့ အရှေ့ကိုပဲ သွားရမှာပဲဖြစ်တယ်။ အနာဂတ်အတွက်လက်မခံဘဲ အတိတ်ကိုဖွတ်အတင်းဖက်တွယ်ထားခဲ့ရင်တော့ သမိုင်းရဲ့ရိုက်ခတ်မှုအောက်မှာ နှစ်မြုပ်သွားမှာပဲ။

“ခေတ်ရေစီးကြောင်းကအမြဲပြောင်းလဲစီးဆင်းနေတာပဲလေ။ ဘယ်သူမှတားလို့မရ၊ ပြောင်းလို့လည်းမရ။ လူဆိုတာ “သစ်” တာမှန်သမျှ ကြိုက်နေတာပဲမဟုတ်လား။”

ဒါကြောင့် အနာဂတ်အတွက်တွေးပါ။ ကောင်းတဲ့အရာကိုပဲ စဉ်းစားပါ။ အနာဂတ်တိုးတက်အောင်မြင်မှုတွေကို စိတ်ကူးထဲကမျှော်လင့်ထားပါလို့။

အားလုံးမကောင်းလို့ အားလုံးမကောင်းတာ

ဒါကြောင့်

နားလည်မှုတွေကိုတည်ဆောက်ရမယ်။ လွှဲမှားသောနားလည်မှုများကိုလည်း ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးရမယ်။ ဒါမှ နောင်လာမဲ့ကရင်မျိုးဆက်သစ်တွေရဲ့အနာဂတ် ပိုမိုပြီးသာယာမှာ။ မငြိမ်မသက်မှုတွေဖြစ်ပေါ်နေသမျှကာလပတ်လုံး ကရင်နိုင်ငံ၊ ကရင်လူမျိုးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွေကိုထူထောင်လို့မရပါဘူး။

“ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ဖွံ့ဖြိုးရေးဟာအပြန်အလှန်အကျိုးသက်ရောက်နေပါတယ်။” ကရင်နိုင်ငံ၊ ကရင်လူမျိုးဟာ မနေ့တစ်နေ့ကမှပေါ်ပေါက်လာခဲ့တာမဟုတ်ဘူး။ သမိုင်းအစဉ်အလာနဲ့ လာခဲ့တဲ့လူမျိုး။

“ကမ္ဘာမှာအတုယူစရာတွေအများကြီးပါ။ ဒါပေမဲ့ ပုံတူကူးလို့ မရပါဘူး။” ပြုပြင်သင့်တာပြုပြင်ပါ။ အနာဂတ်ပန်းပွင့်စေမည်။ ပြုပြင်တယ်ဆိုတာ သိတဲ့အချိန်ကစပြီး မြန်မြန်ပြုပြင်လိုက်ရင် အချိန်မနှောင်းသေးပါဘူး။

“လူငယ်သည်အနာဂတ်ဖြစ်၍ အနာဂတ်သည်လူငယ်များပိုင်စိုးသောအရာဖြစ်သည်။”

ဒါကြောင့် လူကြီးများက ပစ္စုပ္ပန်ကိုတော့ဖန်တီးကြပါ။ နောင်လာမဲ့အနာဂတ်ကိုတော့ များမကြာမီ လက်ဆင့်ကမ်းယူမဲ့သူတွေက လူငယ်တွေများသာဖြစ်သည်။ နောင်လာမဲ့ကရင့်သမိုင်းသစ်ကို ကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင်၊ တိုးတက်သည်ထက်တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်ကြမည့်ကရင်လူငယ်တွေပါဘဲ။

ဒီခေတ်ကြီးဟာလျှင်မြန်စွာပြောင်းလဲနေပါတယ်။ အရာရာဟာ မတည်မြဲတော့ဘူး။

ဒါကြောင့် သိကောင်းစရာ တီထွင်ဆန်းသစ်ပြောင်းလဲနေတဲ့ခေတ်နဲ့အညီ ကရင်လူငယ်များ စိတ်သစ်၊ အကြံဉာဏ်သစ်ကို ကိုယ်စီတီထွင်ဆန်းသစ်ကြပါစေလို့။—— အဟောင်းစံတင်အသစ်ထွင်ကြပါ။

BE THE BEST OF WHAT YOU ARE

ပညာခေတ်ကြီး

ကရင်နိုင်ငံသည် ချမ်းသာသည်ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲသည်ဖြစ်စေ၊ ကရင်နိုင်ငံဟာကရင်နိုင်ငံပါဘဲ။

ဒီနေ့ကမ္ဘာကြီးဟာ(၂၁)ရာစုမှာအဆင့်မြင့်နည်းပညာတွေကြောင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာတာပါဘဲ။ တစ်နေရာနဲ့ တစ်နေရာ၊ တစ်ဒေသနဲ့တစ်ဒေသ၊အသိပညာ၊အတတ်ပညာ၊ အယူအဆတွေ လျှင်မြန်စွာပြန့်နှံ့နေပါသည်။

“ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်ဟာ အလွန်ပဲမြန်ဆန်လှပါတယ်။”

ဒါကြောင့် တို့တွေအမြင်ကျယ်ဖို့လိုနေပြီ။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ကရင်နိုင်ငံ၊ ကရင်လူမျိုးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲလို့မေးရင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ။

အခြေအနေအချိန်အခါအရ ဘယ်လိုနည်းမျိုးတွေဘဲ လုပ်ရလုပ်ရ ကရင်နိုင်ငံတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် အားလုံးရဲ့ပုခုံးပေါ်မှာတာဝန်ရှိနေတယ်ဆိုတာ မလွဲမသွေနားလည်ဖို့လိုနေပြီ။ ကရင်လူမျိုးတွေဟာမည့်ဖျင်းကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံတကာအခြေအနေကိုတော့ အသိပညာ၊အတတ်ပညာ၊ နည်းပါးနေပါတယ်။

ဒါကြောင့် “အညံ့တွေစုနေတဲ့လက်ရှိအခြေအနေမျိုးမှာ အတော်တွေကိုစုလာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရမှာက ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့တာဝန်ပါ။ ကရင်နိုင်ငံ၊ ကရင်လူမျိုးတွေရဲ့ အခြေအနေ၊ အဆင့်အတန်း၊ မြင့်သထက်မြင့်အောင် အတန်းပညာ၊ စာပေအနုပညာ အဆင့်မြင့်နည်းပညာတွေနဲ့ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရမှာဖြစ်ပါသည်။

“ယနေ့ခေတ်ကြီးသည် ပညာခေတ်ကြီးဖြစ်သည်။ စာပေဖြင့် အသိပညာကိုရနိုင်သည်။”

လွတ်လပ်သောကရင်လူမျိုးတစ်မျိုးအဖြစ်နေချင်သကဲ့သို့ ကရင်ပညာရေးကိုလည်း ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့သင့်ပါသည်။

ခေတ်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည့် ပညာရေးတိုးတက်မှုနှင့်အညီ ကရင်လူမျိုးများသည်လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သောပညာရေးစနစ်များကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်ပေးကြပါလို့။

Will be မဖြစ်ပါစေနဲ့

Could be ဖြစ်ပါစေလို့

ယနေ့မလိုလားအပ်သောအကျင့်စရိုက်ဆိုးများ၊ သရုပ်ပျက်ယဉ်ကျေးမှုများ၊ ကရင်နိုင်ငံအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ကာ ကရင်လူနေမှုစနစ်အတွင်းသို့ နေရာယူထားခဲ့လေသည်။

ကိုယ့်ဘာသာ၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့အမူအရာများကို ခေတ်မမှီဟုယူဆကာ အခြားမှလာသောဓလေ့စရိုက်များကိုအထင်ကြီးက ပုံတူကူးယူနေတဲ့ကရင်လူငယ်တွေဒုန့်ဒေးပါဘဲ။

ကရင်ယဉ်ကျေးမှုသိက္ခာကိုကျဆင်းစေလျက် အလွန်ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

လူငယ်တွေရှေ့နောက် ဘာဆိုဘာမှမစဉ်းစားဘဲ ခေတ်ဆန်လျှင် ခေတ်မှီရင်ပြီးရောဆိုပြီး လုပ်ချင်သလိုလုပ်ကြ။ ကရင်အစဉ်အလာကောင်းများကိုကာကွယ်ရမှန်းမသိ။ ရှေ့ကရင်တို့၏ဂုဏ်သိက္ခာကိုကျဆင်းစေပြီး အနှစ်နှစ်အလလကကြိုးစားပျိုးထောင်ထားခဲ့သည့် ကရင်ရိုးရာအစဉ်အလာကောင်းများကို ဖျက်ဆီးနေသလိုဖြစ်သည်။

ကရင်တို့ပင်ကိုယ်အရည်အချင်းကောင်းများကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းပါ။ အခြားမှလာသောအကျင့်စရိုက်များကို ကာကွယ်ပါ။

ဘွဲ့အဲမို့စာစုများ

ပျော်လင့်ခြင်းပန်းတိုင်သိသို့

ကရင်ပြည်နယ်၊တောင်ငူခရိုင်မြို့သစ်၊ပသီချောင်းတွင် မတ်လနောက်ဆုံးအချိန်စာမေးပွဲကျောင်းပိတ်ရက်မတိုင်မှီ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းဆိုင်ရာဆိုင်ရာအတန်းများ၏အဖွဲ့လိုက်ကျောင်းသူကျောင်းသားများနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများတို့၏ ပျော်ပွဲစားပြုလုပ်၍ အပန်းဖြေဆော့ကစားရင်း ပျော်ရွှင်နေကြသည့်အထဲတွင် ဆေးကျောင်းသားစောသာဝါးအပါအဝင်ပေါ့။ စောသာဝါးကို ထိုပျော်ပွဲစားအားဖိတ်ကြားသူမှာ ကျောင်းနောက်သူငယ်ချင်း ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါး(ခ)ပန်းဖြူ(အလယ်တန်းပြ)ပင်ဖြစ်သည်။ သူမ၏ကြိုတင်ဖိတ်ကြားမှုကြောင့် ကလေးများနှင့် အတူတကွလာရောက်အားပေးရခြင်းဖြစ်သည်။

ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးမှာ မြို့သစ်၊ပသီချောင်း၏အေးမြကြည်လင်မှုတို့ကြောင့် သူမ၏ကျောင်းသူ၊သားကလေးများနှင့်အတူ ရေဆော့ကစားရခြင်းမှာ အပြစ်ကင်းစင်၍ ကျောင်းဖြူကျောင်းစိမ်းဝတ်စုံမှာလည်း သူမနှင့်လိုက်ဖက်ညီကာ အလွန်ပင်လှပတင့်တယ်နေပါသည်။ ချောင်း၏ကမ်းနံဖူးတွင် စောသာဝါးတစ်ယောက် ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးနှင့် တကွ ၎င်း၏ကျောင်းသူ/သားတို့အားငေးမောကြည့်ရှုရင်း အတိတ်ငယ်စဉ်ကျောင်းသားဘဝသို့ပြန်သတိယတွေးတောကာပီတိပြုံးနေစဉ်မှာဘဲ ဆရာမဘောဘီဖောဝါးမှ “ဟဲ့--သာဝါးလာလေ။ ရေကစားရအောင်--”ဟုလှမ်းပြောလိုက်သည်။ သာဝါးက “ငါအတန်းကြီးကကျောင်းသူ/သားတွေနဲ့ ရေကူးကစားပြီးပြီ--။ ချမ်းနေလို့ထိုင်နေတာ--”ဟုပြန်ပြောလိုက်သည်။ ဆရာမဘောဘီဖောဝါးက သာဝါး၏နှုတ်စကားမှပြောကြားမှုကိုမြင်တွေ့ရပေမဲ့ ၎င်းကျောင်းသူ/သားများဟစ်အော်ပျော်ရွှင်ကစားမှုကြောင့် ဘာမှပြန်မကြားရသဖြင့် ဆရာမမှာ သူမ၏တပည့်များကိုထားခဲ့ပြီး သာဝါးရှိရာချောင်းကမ်းပါးသို့ပြန်လည်တက်ရောက်လာခဲ့သည်။ သာဝါးနားသို့ရောက်ရှိသည်နှင့် “ဘာလဲ--နင်မပျော်ဘူးလား--” သာဝါးက “ငါအ

ရမ်းပျော်လို့ ငယ်စဉ်ကျောင်းသားဘဝကအကြောင်းပြန်လည်သတိယစဉ်းစားနေတာပါဟ--”ဟုတုံပါသည်။ နော်ဘောဘီဖောဝါးနှင့်စောသာဝါးတို့နှစ်ဦးမှာ မြို့သစ်တစ်လမ်းခြားတွင်နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ သာဝါးမှာ မဲသင်္ခါရွာမှတစ်ဆင့်မြို့သို့ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်လာခဲ့သော ကျောင်းသားသစ်ရွာသားသစ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ နော်ဘောဘီဖောဝါးမှာ မြို့သစ်နယ်မြေခံသူ မိစုံဖစုံ ချမ်းသာသည့်အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှဖြစ်သည်။ သာဝါးမှာ မိခင်မရှိ ဖခင်နှင့်အတူနေ၍ သာမန်အလတ်တန်းအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှဖြစ်သည်။ သာဝါးသည် ၎င်းမြို့ကျောင်းအပ်ပြီး ဒုတိယနေ့တစ်ရက်ကျောင်းအပြန်တွင် စောအောင်ကျော်မိုးနှင့်အပေါင်းပါသုံးဦးတို့သည် ကျောင်းအပြင်ဘက်လမ်းတွင် နော်ဘောဘီဖောဝါးအား “သွားကျမ” ဟုရန်စပြုလုပ်နေသည်ကိုအမြင်မတော်၍ သာဝါးက တစ်ရပ်ကွက်ထဲနေ တစ်လမ်းခြားနေထိုင်သူအချင်းချင်းမို့ ဝင်ရောက်ပြောကူရာမှ အောင်ကျော်မိုးတို့နှင့်စကားများရန်ဖြစ်၍ ရုံးကျောင်းအုပ်မှခေါ်တွေ့သတိပေးဆုံးမမှုကို ပထမဆုံးဆုံတွေ့ပြီးခင်မင်ရာမှ အောင်မေ့သတိယမှုကို ဆရာမဘောဘီဖောဝါးအားအမှတ်တရပြန်လည်ပြောပြရင်း နှစ်ဦးသားရယ်မောမှုတို့မှာ ပသီချောင်းရေတံခွန်လေးရေကျဆင်းမှုတို့နှင့်အတူရောနှော၍အသံထွက်ပေါ်နေပါတော့သည်။ ဒီလိုနှင့်ပျော်ပွဲစားပြီးဆုံး၍ ကျောင်းသူ/သားများအား တောင်ငူ၊မော်ချီးကားလမ်းတွင် ရပ်ထားသောကားရပ်ထားရာနေရာဆီသို့ပို့ဆောင်ပြန်နှင့်စေပြီး သာဝါးနှင့်ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးတို့နှစ်ဦးမှာ ကားလမ်းအတိုင်း နေရပ်၊ရပ်ကွက်သို့ ခြေကျင်လမ်းလျှောက်ပြန်လာခဲ့သည်။ ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးက “သာဝါး--အခုဒီတစ်ခေါက်ပြန်လာတာ--ဘာလုပ်ဖို့စိတ်ကူးရှိလဲ။” စတင်မေးလိုက်သည်။ “အင်းရှိတော့ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါအဆင်သင့်မဖြစ်သေးဘူး။” ဟုသာဝါးကဖြေလိုက်ရုံစဉ်မှာဘဲ “ဘာအစီအစဉ်လဲ--ငါ့ကိုပြောပြလေ။ ကူညီသင့်ကူညီလို့ရအောင်လို့လေ။” “အေးပါ။ ငါကြိုတင်ပြောပြပါမယ်

ဆရာမကြီးရယ်။ ဒါနဲ့ စာမေးပွဲအချိန်စစ်ရဖို့တို့ပြင်ဆင်ရအုံးမှာနော။ ဒါဆိုစာမေးပွဲပြီးပြီးချင်း နောက်ရက်အနည်းငယ်မှာစတင်မယ်ဟာ—။” “အင်း—ကောင်းတယ်—ကောင်းတယ်—။ ဒါပေမဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဦးစောတစ်ပင်ရွှေထီးကို အသိပေးအကြောင်းကြားထားပြီးမှ လုပ်ချင်တဲ့အစီအစဉ်လုပ်ငန်းတွေကို စတင်ဆောင်ရွက်နော။ တော်ကြာ ဟိုးအရင်တစ်ခေါက်လိုမလိုလားအပ်တဲ့ဖြစ်စဉ်မျိုး ထပ်မံဖြစ်ပွားရလေအောင်နော။”

သာဝါးမှ “အိုးဟိုး—နင်လည်းငါ့အတွက်အလွန်စိုးရိမ်ပူပန်တတ်လွန်းတာဘဲနော။” ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးက “သေနာကောင်” ဟုချစ်စနိုးမျက်စောင်းထိုးလိုက်လေ၏။ ဒါကိုသာဝါးက “ဟဲ့—ငါ့နာမည်သေနာကောင်မဟုတ်ဘူး။ သာဝါး—စိတ်ဖြူပါဟာ” ဟုတစ်ခပ်ခပ်ရယ်မောရင်း၎င်းတို့မြို့သစ်ရပ်ကွက်လမ်းကြားထဲအရောက်တွင် နှစ်ယောက်သားလမ်းခွဲကာ နှုတ်ဆက်လက်ယမ်းပြု၍ ကိုယ်စီနေအိမ်သို့ဝင်ရောက်သွားပါတော့သည်။ ရက်သတ္တပတ်မကြာမှီမှာပင် စာမေးပွဲပြီးဆုံး၍ သာဝါးမျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း စိတ်ကူးယဉ်အစီအစဉ်အားအကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးနေအိမ်သို့အပြေးလေးရောက်လာပါတော့သည်။ သူမ၏အိမ်ခြံရွှေအရောက် “ဟေး—ဆရာမပန်းဖြူ—ပန်းဖြူ” လှမ်းအော်နေစဉ်မှာဘဲ အိမ်ခြံကြီးရှေ့ရံမြက်ခင်းအနီးစီးခုံတန်းလေးပေါ်မှ “ဖိုးဒိုရေ—ဖိုးမူဘောဘီလေးက—အခုလေးတင်အိမ်ရှေ့ပန်းပင်တွေရေလောင်းပြီးလို့ အိမ်နောက်ကလက်ဖက်ပျိုပင်ပေါက်လေးတွေရေသွားလောင်းမလို့ပြောသွားတယ်။” ဟုပြန်ပြောသံကြားလိုက်ရပါသည်။ အသံထွက်ရာသို့ဦးတည်ကြည့်ပြီး သဘောပေါက်သိရှိကြောင်းအနေအထားဖြင့် “ဟုတ်—ဟုတ်ကဲ့မူဂါး—ကျေးဇူးပါဘဲ။ သွားတွေ့လိုက်ပါအုံးမယ်။” ဟုပြောပြီး အိမ်နောက်ဘက်သို့ဆက်ထွက်သွားခဲ့သည်။ ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးတို့၏မိဘနှစ်ဦးစလုံးတို့မှာ စောသာဝါးအား ဤမြို့သစ်သို့စတင်ရောက်ရှိလာချိန်မှယူဆရာမအချိန်အထိ ဗဟိုကင်းသဖွယ်အချိန် ပြည့်ကင်းသမားပုံစံဖြင့်စောင့်ကြပ်လျက်ရှိပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးမိဘနှစ်ဦးတို့က တံခါးမရှိ၊ ဓားမရှိအချိန်တိုင်း တံခါးဖွင့်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ဒါကလည်း သူ၏စိတ်နေစိတ်ထားအနေအထိုင်အပြုအမူအရည်အချင်းတို့ကိုသဘောကျ၍ အခွင့်အရေးပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟုပြောလျှင်မမှားနိုင်ပါ။ “ဟေ့—ပန်းဖြူ—နင်ငါနဲ့လိုက်ခဲ့မယ်ဆို” သာဝါးကအလျှင်စလိုလှမ်းမေးရင်း ပန်းဖြူက “ဟဲ့—ငါဘယ်ကိုလိုက်ခဲ့ရမှာတုံး—” “ဩ—နင်မေ့နေပြီလား။ ငါ့အစီအစဉ်မနက်ဖြန်မနက်စတင်ဖို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအိမ်ဆီကိုလေ။”

“အင်း—သိပြီသိပြီ။ ဒီပျိုးပင်လေးတွေကိုရေလောင်းပြီးရင် အခုဘဲသွားကြမယ်လေ—။” ဟုပန်းဖြူကချက်ချင်းဆိုသလိုခပ်သွက်သွက်လေးဖြေကြားလိုက်ရသည်။ ငယ်ပေါင်းဖော်မို့ သာဝါးရဲ့စိတ်ကိုတော့တွက်ဆပြီးသာ။ တော်ကြာ သူ့အားချော့မော့ရန်အလုပ်နောက်တစ်ခုထပ်တိုးလာလိမ့်မည်။ ဒီလိုနှင့် နှစ်ဦးသားပန်းဖြူရဲ့မိဘနှစ်ဦးစလုံးအားနှုတ်ဆက်ပြီးထွက်ခွာလာ

ကြရင်း သာဝါးရဲ့အစီအစဉ်ကို ပန်းဖြူကအကြံပြုခြင်းစမ်းမေးကြည့်လိုက်ပြီး ခြေလှမ်းများအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနေအိမ်သို့ရွှေလျားနေတော့သည်။ “သာဝါး—နင်အစီအစဉ်ကဘာလဲ—မနက်ဖြန်ဘယ်နှစ်နာရီမှာစတင်မှာလဲ—။” ဟုမေးလိုက်သည်။ သာဝါးက “အေး—ဒီလိုဟ—ငါတို့ကရင်ပြည်နယ်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေဝင်ရောက်လာတာပေါများလို့ တို့ကရင်လူငယ်မောင်မယ်တစ်ချို့လက်ဝယ်သုံးစွဲနေကြတယ်ဆိုတာ ငါ့ရဲ့ဆေးပါမောက္ခနဲ့သူ့လက်ထောက်နှစ်ဦးတီးတိုးပြောဆိုနေတဲ့အသံကိုကြားလိုက်ရတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်ကိုသိလျက်နဲ့ ဒီအတိုင်းဘဲ လွတ်ထားလိုက်ပြောနေတဲ့အသံတွေကိုကြားလို့ ငါအရမ်းစိုးရိမ်တယ်ဟာ—။ ဒါကြောင့် တို့မြို့သစ်မှာရှိတဲ့ကရင်လူငယ်မောင်မယ်တွေကို မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲအစီအစဉ်ကို ငါပြောကြားမလို့ပါ။ ဒီမှာရှိတဲ့လူငယ်တစ်ချို့ဆေးသုံးသူတွေနှင့် ဆေးလုံးဝမသုံးတဲ့သူတွေကို မူးယစ်ဆေးဝါးမသုံးစွဲရလေအောင် သတိပေးတားမြစ်ပြီး သူတို့တွေနဲ့တကွ သက်ဆိုင်သူတွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖတွေကို ကြိုတင်အသိပေးဟောပြောပွဲပေးမဲ့အစီအစဉ်တစ်ခုပါဘဲဟာ—။”

ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးက “အေး—နင်ရဲ့အစီအစဉ်မဆိုဘူးအရမ်းကောင်းတယ်—။ ဒါဆို—ဒီမြို့သစ်မှာရှိကြတဲ့ကရင်လူငယ်မောင်မယ်တို့ကို အသိပေးပညာပေးတယ်ဆိုတော့ ငါကလည်းအားပေးကူညီရမှာပေါ့—။” နှစ်ဦးသားမေးရင်းဖြေရင်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူးစောတစ်ပင်ရွှေထီး၏နေအိမ်သို့ရောက်ရှိနေစဉ်မှာဘဲ ခြံရှေ့တွင်(ပါဂျဲရီး)အနက်ရောင်ဘီးထိုးရပ်ထားသည်ကို နှစ်ဦးသားသတိပြုရင်း အိမ်ခြံထဲသို့ဝင်လိုက်စဉ်မှာဘဲ အမှတ်မထင် စောသာဂေ၏နှုတ်ဆက်သံကို ဦးစွာကြားလိုက်ရပါတော့သည်။ “မင်္ဂလာပါသူငယ်ချင်းတို့ရေ—မလာစဖူး၊ အလာထူးလို့ဘာကိစ္စရှိကြလဲ။ လာလာ—ဒီမှာထိုင်” ဟုအိမ်ရှေ့ဧည့်ဆောင်သို့ဦးဆောင်ခေါ်သွားပါသည်။ နှစ်ဦးသား “မင်္ဂလာပါသူငယ်ချင်း” ဟုပြောရင်း ထိုင်ခုံလေးပေါ်တွင်ထိုင်လိုက်စဉ်မှာဘဲ သာဝါးရဲ့မျက်လုံးအစုံမှာ ဘေးချင်းယှဉ်ကပ်လျက်ထိုင်ခုံမှ မြန်မာဆန်ဆန်တိုက်ပုံနှင့်ပုဆိုးခပ်ရွှေလေးဝတ်ဆင်ထားသည်ကိုသတိပြုမိသည်။ ဒါကိုအကဲခတ်ပါးနပ်သောသူငယ်ချင်းသာဂေက “ဒီမှာကွမ်းယာစား—လက်ဖက်ရည်ကြမ်းသောက်ကွာ” ဟုအမြင်အာရုံစိုက်မှုကိုဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်သည်။

ဥပမိရုပ်ကောင်းသောလူမျက်နှာစိမ်းနှစ်ဦးတို့၏အမူအရာမှာ ဆွေးနွေးပြောကြားမှုတို့နာရီအတော်ကြာသွားပြီဟုသုံးသပ်ရသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးမှာပြန်လည်ထွက်ခွာရန်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးစောတစ်ပင်ရွှေထီးမှ ပစ္စည်းပြန်ယူ သို့မဟုတ် အပေါ့အပါးသွားခြင်းကိုနှုတ်ဆက်ရန်စောင့်ဆိုင်းပြီး အသင့်အနေအထားဖြင့် များမကြာမှီအတွင်းမှာဘဲ စောသာဝါးထင်မြင်ယူဆချက်အတိုင်း စောတစ်ပင်ရွှေထီးသည် ပုဆိုးအားခါယမ်းပြီး အပေါ့အပါးသွားပုံစံဖြင့် ဧည့်ဆောင်သို့ဝင်ရောက်လာပါတော့သည်။ ၎င်းမျက်နှာစိမ်းလူနှစ်ဦးတို့သည် စောတစ်

ပင်ရွှေထီးရောက်ရောက်ချင်းမှာပင် လျှပ်တပြက်မတ်တပ်ရပ် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကာ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားပါတော့သည်။ ဧည့်သည်လူစိမ်းနှစ်ဦးအား အိမ်ရှေ့တံခါးမကြီးစီသို့လိုက်ပို့ပြီး ဧည့်ဆောင်သို့ပြန်လည်ရောက်ရှိစဉ်မှာဘဲ “ဩ—ဖိုးဒိုသား ဝါးနဲ့ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးတို့ပါလား။ ဘာကိစ္စရှိလဲ။ ဦး ဘာကူညီပေးရမလဲပြော—” ဒီလိုနဲ့သားက “ဩ—ဟုတ်ကဲ့ ဒီလိုပါ။ ကျတော်—ဒီမြို့သစ်မှာရှိတဲ့ရပ်ကွက်တွေကို မူးယစ်ဆေးဝါးပညာပေးဟောပြောပွဲလေး လုပ်ဆောင်ချင်လို့ပါ။ ဒါကြောင့် ဦးကိုအခုလိုလာရောက်ဆွေးနွေးခွင့်ပြုချက်တောင်းတာပါ။” “ဖိုးဒိုခါးပြောတာ ဦးသဘောပေါက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယခုရက်ပိုင်းတွေမှာဆို အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ မနက်ဖြန်မှာဆို အထက်ဌာနက မိုင်းအသိပညာပေးကို အရင်ဟောပြောပွဲပြုလုပ်ရမယ်။ နောက်ပြီး အစီအစဉ်ပြီးတာနဲ့တစ်ခါတည်း နေပြည်တော်ကိုဦးသွားပြီး လူကြီးတွေနဲ့သွားတွေ့ရအုံးမယ်။ အချိန်ဖယောင်းတွေရွှေ့ဆိုင်းလို့မရဘူး။ အချိန်ပေးလို့မရဘူးဖြစ်နေတယ်။ စောသားဝါးရယ် ဒါကြောင့် အခုလေးတင်ဆယ်အိမ်မှူးတွေကိုသွားတွေ့ရမယ်။ ဦးကိုခွင့်ပြုပါအုံး၊ သွားလိုက်အုံးမယ်။” သားက မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာပေးဟုပြောလိုက်သည်နှင့် စောတစ်ပင်ရွှေထီးမှာ ဓာတ်ကျင်စက်အတို့ခံလိုက်ရသည့်အမှုအရာဖြစ်နေသည်ကို သားဝါးသတိပြုမိသည်။ ဒါကလည်း သူ၏အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှ ပယောဂမကင်းပါ။ အမှန်အတိုင်းပြောရလျှင် စောတစ်ပင်ရွှေထီး၏တူလေးဆေးသုံးနေသည်ကို ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးကျောင်း၏စတိုးဆောင်တွင်ပစ္စည်းသွားယူစဉ် ၎င်း၏တူလေးမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲနေခြင်းကို ဆရာမမှတစ်ဆင့် သားဝါးကြားသိရခြင်းဖြစ်သည်။ သားဝါးသည် လူငယ်ပီပီ သွက်လက်စွာဖြင့် အခွင့်အရေးကိုလက်လွှတ်မဆုံးရှုံးရလေအောင် အချိန်တိုအတွင်း ချက်ချင်းဆိုသလိုအသုံးပြုလိုက်သည်။ “ဦးလေးရယ် ဒီအခွင့်အရေးကိုတော့ ကျနော့်အတွက်စဉ်းစားပေးပါအုံးဗျာ။ ကျနော့်အားလပ်ရက်ရရှိတဲ့အချိန်ကလေးမှာ တန်ဖိုးရှိရှိအသုံးချချင်လို့ပါ။” “ဖိုးဒိုရယ်အားတော့နာပါတယ်။ ဒီရက်ဒါမှမဟုတ် ဒီလထဲမှာမဖြစ်မြောက်ရင် နောက်လထဲမှာ လုပ်ဆောင်လိုက်ပါလား။” “ဦးရယ်တကယ်တမ်းဖိတ်ရင် ကိုယ့်လူမျိုးအိတ်ထဲမှာဘဲဖိတ်ကျရမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့အခုတော့ တစ်ဖက်တိမ်းစောင်းမနေဘူးလားဗျာ။ ဦးပြောတဲ့မိုင်းအသိပညာပေးဆိုတာ ဒီမြို့၊ ဒီရပ်ကွက်၊ ဒီလူငယ်တွေနဲ့ လတ်တလောမသက်ဆိုင်သေးဘူးလေ။ ဦးလေးဘဲစဉ်းစားကြည့်ဗျာ။ ဒါကအကြောင်းပြချက်ပါ။ ဘယ်လောက်မဟာဗျူဟာဆန်တယ်ဆိုတာသိရဲ့လား။ မိုင်းဆိုတာနေရာတကာမှာမရှိဘူးလေ။ ရှိသင့်ရှိထိုက်တဲ့နေရာမှာဘဲရှိတာလေ။ မိုင်းဖြစ်စဉ်ဆိုတာ ဘယ်ပြည်သူမှမလိုလားပါဘူး။ မိုင်းထောင်တဲ့သူတွေလည်း ဒီလိုမိုင်းထိတဲ့ဖြစ်စဉ်မျိုး မိုင်းဖြစ်စဉ်ဖြစ်စေချင်တဲ့ဆန္ဒမရည်ရွယ်ကြပါဘူး။ စစ်အာဏာရှင်တွေဘက်ကသာ “တရားသောစစ်၊ တရားသောစစ်” ဟုပြည်သူများကိုဟစ်ကြွေးခိုင်းပြီး သူတို့ကသာ တိုင်းရင်းသားနယ်မြေတွေကို စိုးမိုးချုပ်ချယ်ကျူးကျော်နေကြတာပါ။ ဒါ

ကြောင့် သူတို့စစ်အာဏာရှင်တပ်မတော်သားများတွေသာ ပြည်သူလူထုထက် ၅၅ရာခိုင်နှုန်းမိုင်းဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားနေကြတာပါ။ မိုင်းဆိုတာ သူ့နံပါတ်နဲ့သူရွေးချယ်ထိတာပါ။ ပေါက်တိုင်းမထိ၊ ထိတိုင်းမသေ၊ သေသွားတာတောင် အဆင်ပြေပါသေးတယ်။ တကယ်တမ်းဦးလုပ်ရမှာက ဒီမူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာရန်ပါ။ ဒါကမိုင်းဖြစ်စဉ်ထက်ပိုမိုမြဲကြီးလေးပါတယ်လေ။ မိုင်းထိရင်ထောင်တစ်ယောက်ထဲပါ။ ဒီမူးယစ်ဆေးဝါးနောက်ဆက်တွဲဖြစ်စဉ်ကို ဦးလေးစဉ်းစားမိရဲ့လား။” စောသားဝါးမှာ လူကြီးအားပြောဆိုရာတွင် မှားယွင်းမှန်းသိသော်လည်း မစားရတဲ့အမဲသဲနဲ့ပက်ဆိုသလိုမျိုးသက်ရောက်ကာ စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ်ပြောလိုက်လေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး စောတစ်ပင်ရွှေထီးမှာ မနေ့တနေ့ကမှမူးယစ်ဆေးဝါးလူငယ်လေးတစ်ဦးက လူကြီးအားဆရာလုပ်နေသည့်စကားအားကြားရခြင်းဖြင့် အင်မတန်မှစိတ်ဆိုးအမျက်ဒေါသထွက်ကာ တစ်ကိုယ်လုံးမီးတောင်ချော်ရည်ပူသကဲ့သို့ အပူလောင်ထိထားခြင်းခံရလေသည်။ အိမ်ရှင်က ဧည့်သည်ကိုမောင်းထုတ်ရန်မသင့်။ ဒါကြောင့် လိမ္မာပါးနပ်စွာဖြင့် “ဖိုးဒို—မင်းပြောစရာရှိတာ ဒါအကုန်ဘဲလား။ ဦးလေးဆယ်အိမ်မှူးတွေနဲ့ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်စရာတွေရှိလို့သွားလိုက်ပါအုံးမယ်” ဟုပြောရင်း ထိုင်ခုံမှထ၍ ထွက်ခွာသွားပါတော့သည်။

ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးသည်သူငယ်ချင်းကျောင်း နေဘက်သာဂေအပါးအား အလွန်အားနာသွားမိပါသည်။ စောသားဝါးရဲ့တစ်ခုတည်းသောအစီအစဉ်ဆန္ဒကို ဖိအားပေးတားမြင့်ရန်လည်းမလွန်ဆန်ရဲ့။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အခက်အခဲကို ကိုယ်ချင်းစာသောအားဖြင့် အလိုက်တသိနဲ့ စောသားဝါးအား ချော့မော့ပြန်ခေါ်လာရပါတော့သည်။ သို့ပေမဲ့ သားဝါးရဲ့စိတ်ဓာတ်ကိုသာဂေမှာ “သူငယ်ချင်းဘာမှအားမငယ်ပါနဲ့ကွာ။ ထင်းခွေမကြုံ၊ ရေခပ်ကြုံရအုံးမှာပါ။ တစ်နေ့နေ့တစ်ချိန်ချိန်မှာ ထင်မထားတဲ့၊ မျှော်လင့်မထားတဲ့အချိန်တွေ၊ အခွင့်ကောင်းတွေကြုံတွေ့ရအုံးမှာပါသူငယ်ချင်းရာ။ နောသူငယ်ချင်း။” ဟုအားပေးနှစ်သိမ့်လိုက်ပါတော့သည်။

ဒီလိုနှင့်သားဝါးတစ်ယောက် ရက်ပိုင်းအတွင်း စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းနေချိန်အခိုက် ဘာလုပ်ဘာကိုင်ရမှန်းမသိ၊ ခြေမဆန့်လက်မဆန့်မိဖြစ်နေချိန် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်တောင်ငူမှ မွေးရပ်ဇာတိကျေးရွာအဒေါ်တစ်ဦး ကုန်ပစ္စည်းဈေးဝယ်အပြန် ဦးလေးဖြစ်သူကျန်းမာရေးချူချာသဖြင့် လိုက်လံကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးရန် သားဝါးအားအကူအညီတောင်းရာမှ သားဝါးသည် စိတ်ပြေလက်ပျောက်ဖြစ်ရန်လိုက်မည်ဟု အဒေါ်အား ကတိပေးခဲ့သည်။ သို့နှင့် အဒေါ်အား “ခဏစောင့်ပေးအုံးဗျာ။ ကျနော်မှာစရာလေးရှိလို့” ဟုပြောသောအခါ အဒေါ်မှ “အေး—အေး—မြန်မြန်လေးလုပ် သိပ်မကြာခင်မှာ သံတောင်ကားပြန်တက်တော့မယ်” ဟုပြောလိုက်သည်။ သားဝါးမှာ ချက်ချင်းဆိုသလို ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးထံ ဖုန်းဆက်လိုက်သည်။ တူ—တူ—တူ—“ဟဲလို—ပြောသားဝါး ဘာကိစ္စရှိလဲ။ ဖုန်းမဆက်စဖူး” “ဩ—နင့်ကိုမသွားခင်နှုတ်ဆက်တာပါ။”

“ဟဲ့—ဘာအကြောင်းကြောင့်နှုတ်ဆက်တာလဲ။ ဖင်မရှိခေါင်းမရှိနဲ့။” “ငါစိတ်လောသွားလို့—ဒီလိုဟ ငါမွေးရပ်ဇာတိမှာရှိတဲ့အဒေါ်တစ်ဦးနဲ့လိုက်သွားဖို့ပါ။ ဟိုမှာရှိတဲ့ဦးလေး ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါဖြစ်လို့ သွားစောင့်ရှောက်ပေးမလို့ပါ။ ဒါဘဲနောနောက်မှဆက်သွယ်တော့မယ်။ ငါပုန်းချလိုက်ပြီ။” “အင်း—အင်း—ကောင်းသောနေ့များဖြစ်ပါစေ။ ကျန်းမာရေးကစိုက်။” ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးနှင့် သာဝါးတို့နှစ်ဦးမှာ ဘယ်သွားသွားတာလုပ်လုပ် တိုင်ပင်အသိပေးစမြဲရှိကြသည်။ သာဝါးမွေးရပ်ဇာတိသို့ရောက်သည်နှင့် ၎င်းရဲ့ဦးလေးဖြစ်သူမှာ စိတ်ချမ်းသာကိုယ်ချမ်းသာဖြင့် ကျန်းမာရေးအရင်ကထက် ပိုမိုသက်သာကောင်းမွန်လာပါသည်။ တစ်နေ့ ရွာသို့တစ်ဝမ်းကွဲစောအယ်ထီးကော်မှ ရုံးလုပ်ငန်းကိစ္စဖြင့် စိတ်ပင်ပန်းကိုယ်ပင်ပန်းမရွှင်မပြုဖြစ်နေပုံကိုတွေ့ရ၍ “သာဝါးက တစ်ခါမင်းရဲ့မျက်နှာလည်းမကောင်းပါလား။” ဦးစွာစကားစမြည်လိုက်သည်။ ဒါကို တစ်ဝမ်းကွဲအယ်ထီးကော်မှ “ဒီလိုကွဲတော်လှန်ရေးနေ့စစ်ရေးပြအခမ်းအနားမှာ စံချိန်စံညွှန်းပြည့်စုံတဲ့အခြေခံကျကျစစ်သည်ရဲဘော်တစ်ဦးလူလိုနေလို့ကွဲ၊ အဲ့ဒါ ငါအခက်ကြုံနေတာ။” သာဝါးက “ဒါဆိုဒီလိုလုပ်ပါလား— ငါခဏအစားထိုးပါဝင်ကူညီမယ်လေ ဘယ်လိုလဲ—” “ဟာဘယ်ဖြစ်မလဲကွဲ။ ဒါကလေးကစားစရာမှမဟုတ်တာ။ ဒီကိစ္စက မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နဲ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတာကွဲ။ လွယ်လွယ်လေးနဲ့လျှောက်မပြောနဲ့ကွဲ။” အယ်ထီးကော်မှာ စည်းရုံးရေးနယ်ပယ်မှာအလွန်ကျွမ်းကျင်လှသည်။ သာဝါးမှာ တစ်ဝမ်းကွဲစည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုကြောင့်စိတ်အားထက်သန်လာခဲ့သည်။ တစ်ကယ်တမ်းကြတော့လည်း အယ်ထီးကော်မှာမူသားမပါသဘာဝကျကျစည်းရုံးပြောဆိုခြင်းသာ။ သာဝါးမှာ တခဏအတွင်း အတွေးများဝင်လာပြီး အယ်ထီးကော်အားစကားအကြောင်းပြန်လိုက်ပုံမှာ “အေး—ငါကဆေးကျောင်းပြီးဆိုတော့ ဆေးသင်တန်းဘဲဆက်တက်ချင်တာ။” “ဟာ—ဟုတ်ပြီ။ မင်းပြောသလိုပြည်သူလူထုအတွက် ဆေးနယ်ပယ်မှာဘဲအကြိုဝင်စေချင်တယ်ဆိုရင် အခုငါလိုအပ်မဲ့စစ်ရေးပြအခမ်းအနားအတွက် အခြေခံကျကျစစ်သားကြီးလုပ်၊ ဒီပွဲပြီးမှမင်းဖြစ်စေချင်တဲ့ဆန္ဒအတိုင်း ငါ့ခွင့်တောင်းပေးမယ်ဟုတ်ပြီလား။” “အေး—ဒါဆိုမင်းကိုငါကူညီရာရောက်လို့အရမ်းဝမ်းသာမိတယ်ကွဲ။ တစ်ချက်ခုတ်နှစ်ချက်ပြတ်ဆိုသလိုပေါ့။ ငါအခုဘဲ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်ထဲဝင်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။” ထိုနေ့ရက်မှစတင်၍ စောသာဝါးသည် ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးနှင့်မဆုံတွေ့ဖြစ်ကြသည်မှာ ရက်၊ လ၊ နှစ်ရှည်ကြာညောင်းသွားလေသည်။ သို့ပေမဲ့ ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးအသင်းမှ တူမနော်သဘလေးတွင် ပုန်း၊ အင်တာနက်လိုင်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆက်သွယ်မှုအမြဲရှိလေသည်။ သာဝါးသည် နှစ်တွေကြာလာသည်နှင့်အမျှ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးတာဝန်ကို ကျေပျက်စွာထမ်းရွက်လျက်ရှိသည်။ ယခင်လိုပေါ့ပေါ့ဆဆ စိတ်မြန်လက်မြန်လက်လွတ်စပယ်မပြုလုပ်တော့ပါ။ ဤအခါမှာတော့ ဗဟိုလိုခြံရေးခွဲမှူးတာဝန်ကို မနားမနေထမ်းဆောင်လျက်ပေါ့။

၎င်း၏လူအားမှာ(၅၀)ဦးရှိပြီး သံလွင်မြစ်စစ်ဆေးရေးဂိတ်(မယ်သဝေါထဂိတ်)မှာပင်တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ ရှေ့ကတာဝန်ယူခဲ့သောဂိတ်မှူးစခန်းမှူးတို့မှာ စစ်ဆေးမှုတိကျပြီး ယင်တစ်ကောင်၊ ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင်မှကျော်လွန်ဖြတ်ကူးသွားနိုင်မှုမရှိလောက်အောင်ပင် ယုံကြည်စိတ်ချအားထားရပါသည်။ ၎င်းသံလွင်အများပိုင် မိုင်၂၀ခန့်တွင် မဟာမိတ် (KNPP)အဖွဲ့ဖြစ်၍ ၎င်းမြစ်အရှေ့ဘက်မီတာ ၂၀ခန့်အတွင်းတွင် ယိုးဒယားနယ်နိမိတ်၊ အနောက်ဘက်တွင် မိမိတို့တာဝန်ကျသော၊ လှပသာယာသောကရင်ပြည်နယ်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ကြီးစောသာဝါးမှာ ဝါသနာပါသည်ကဆေးဌာန ယခုလက်ရှိတာဝန်မှာတော့(ဗဟို)လိုခြံရေး၊ လိုချင်တာမိဖုရား၊ ညားတော့ဘုရင်မ၊ ခုတ်ရာတစ်ခြားထိရာတစ်နေရာဆိုသလိုဘဲပေါ့။ ထို့ကြောင့် တာဝန်များမလစ်ဟင်းရလေအောင် သူနှင့်အတူတကွ တာဝန်ကျသောရဲဘော်ရဲဘက်တို့ကို ကိုယ်စီတာဝန်ကျေပျက်မှုရှိစေရန် တိတိကျကျမှန်မှန်ကန်ကန် စည်းကမ်းတင်းကျပ်စွာဖြင့် တာဝန်ကိုတသွေမတိမ်းလိုက်နာရန်မှာကြားလျက်ရှိသည်။ သို့ပါသော်လည်း သစ်မောင်ခိုအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က မိမိတာဝန်ယူထားသော သံလွင်အောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်းသစ်လုံးပတ်ပတ်သစ်လုံးဖိဝလုံးဖောင်၂၀အား TKU အဖွဲ့မှဖမ်းဆီးလိုက်ရခြင်းကြောင့် နေမထိထိုင်မထိဖြစ်ကာ လွန်စွာမှစိတ်ပူပန်သောကရောက်နေရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗိုလ်ကြီးစောသာဝါးတစ်ယောက် ၎င်းဂိတ်တွင် နေ့စဉ်ဆက်တိုက်ဆိုသလို တိုက်ပွဲများထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်နေရပြီး ဆက်တိုက်လေ့ကျင့်မှုများဆောင်ရွက်လျက်ရှိကာ ၎င်းလေ့ကျင့်မှုမှာ တန်ပြန်အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ကြီးစောသာဝါးသည် မိမိကိုယ်တိုင်ပင် ကင်းကျရဲဘော်များနှင့် လိုခြံရေးတာဝန်ယူနေစဉ် စက်လှေအလတ်ဓာတ်ဆန်း ထိုင်းအလံ၊ကရင်ရိုးရာဝတ်စုံဝတ် လှေမောင်းတစ်ဦး၊ စီးနင်းလိုက်ပါသူ(၄)ဦး ပေါင်း(၅)ယောက်တို့ဖြင့် စိတ်ကြွဆေးပြားအလုံး(၁၅၀၀၀)လုံးနှင့်အတူ နှစ်လုံးပြုးသေနတ်(၁)လက်၊ ကျည်ဆံအလုံး(၅၀)တို့ကိုဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်မှာ စက်လှေမှာဆိုက်ကပ်သံမူမမှန်ခြင်း၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတို့မှာ သာမန်အရပ်သားပုံစံမတူညီခြင်း၊ ၎င်းတို့အုပ်စုမျက်နှာအရည်အသွေးပုံစံတို့မှာမတူညီခြင်း၊ ထိုထက်သက်သေအထောက်အထားအကျိုးသက်ရောက်မှုမှာအထုပ်အပိုးအပြင်အဆင်တို့ပင်ဖြစ်သည်။ ယခင်ကတောင်ပူတွင် အတွေ့အကြုံရှိသော(ဆေးကျောင်း)ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်းတို့၏အတွေ့အကြုံလက်တွေ့ပြသမှုတို့ကြောင့် အလုပ်ယှဉ်ပါးမှုတို့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ဗိုလ်ကြီးစောသာဝါးမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးကိုအလွန်ပင်စိတ်နာခဲ့သည်။ ဆေးကျောင်းပြီးသည့်အခါမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်ရန် တစ်ချိန်ကမျှော်လင့်ထားခဲ့ပေမဲ့အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းပါ။ ယခုတော့ လက်ပူးလက်ကျ ထိပ်တိုက်သွယ်ပိုက်သောနည်းဖြင့်ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘဝရဲ့စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် အားရနှစ်သက်ကျေနပ်မိခဲ့သည်။ ဒါကို

သူမြတ်နိုးရပါသောဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါးကြားသိလျှင် အလားတူကျေနပ်အားရမိမှာပင်။ ဖမ်းဆီးရမိသောဆေးဝါး တစ်ချို့မှာ အားလုံးထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ပါသော် လည်း အနည်းအကျဉ်းဖမ်းဆီးရမိခြင်းမှာ ဒေသအတွက် အ လွန်ပင်အကျိုးရှိမည်ဆိုတာမမှားနိုင်ပါ။ ၎င်းဖြစ်စဉ်ပြီးဆုံး၍ များမကြာမှီအတွင်းမှာပင် ဗိုလ်ကြီးစောသာဝါးတည်ရှိရာ မယ်သဝေါထဂိတ်ဌာနသို့ အထက်ဌာနမှ တရားဝင်၎င်းဂိတ်စ ခန်းပြောင်းရွှေ့အမိန့်စာနှင့်အတူ အိမ်ထောင်ပြုခွင့်ပြုမိန့်စာ ပါ တစ်ပါတည်းရလိုက်ရပါသည်။ ဒါကြောင့် ဗိုလ်ကြီးစောသာ ဝါးအတွက် တာဝန်ကိုကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ရသည့် ရက်၊လ၊ နှစ်ရှည်ကာလအတွင်း မေတ္တာရှိသူနှင့်ဝေးကွာရပါသော် လည်း ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ အပျော်ရွှင်ဆုံးသတင်းပင်ဖြစ်လေ ပါတော့သည်။ ဗိုလ်ကြီးစောသာဝါး ခွင့်တစ်လယူပြီးနောက် ကော်သူးလေနယ်မြေအတွင်းသို့ ဖိတ်စာတစ်စောင်ရောက်ရှိ လာပါတော့သည်။

စောသာဝါးနှင့်နော်ဘောဘီဖောဝါး) ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ညွှန်ခံပွဲ
နေရာ — တောင်ငူခရိုင်မြို့သစ်(၂၀၂၂)ရပ်ကွက်၊လက်ကီထု ခန်းမဆောင်
နေ့ရက် - ၂၂၊၂၊၂၀၂၂-နေ့လည် ၂နာရီ
ညွှန်ခံချိန်- နာရီလက်တံလည်ပတ်နေသမျှ
ဗိုလ်ကြီးစောသာဝါးနှင့် ဆရာမနော်ဘောဘီဖောဝါး တို့ အကြင်လင်မယားဖြစ်ပြီးသွားသော်လည်း အမျိုးသား ရေးအတွက် ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါသည်။
စာဖတ်သူအားလုံးအထူးကျေးဇူးတင်လျက်
တောင်ငူ-အဲ့မို့
၂၅၊၁၁၊၂၀၁၈

“စဉ်းစားနေတာ”

ဆရာ - “ဆရာစာသင်နေတဲ့အချိန်မှာ ဘာဖြစ်လို့အိပ်ငိုက် နေတာလဲ။”
တပည့် - “မဟုတ်ပါဘူး။ စဉ်းစားနေတာပါဆရာ။”
ဆရာ - “ ဘာကိုစဉ်းစားနေတာလဲ။”
တပည့် - “ အိပ်ငိုက်ရင်ကောင်းမလားလို့စဉ်းစားနေတာ။”

“နောက်လိုက်ဝါဒ”

မယ်ရာမိုဒုက္ခသည်စခန်းတစ်နေရာတွင် ကျောင်းသားနှစ် ယောက်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြောဆိုနေကြသည်။
ပထမလူ - မြန်မာနိုင်ငံဟာ မုသာဝါဒနဲ့အုပ်ချုပ်နေတယ်ဆို တော့ တို့ကရင်နိုင်ငံဟာ ဘယ်ဝါဒနဲ့ အုပ်ချုပ်နေတာလဲ?
ဒုတိယလူ - နောက်လိုက်ဝါဒနဲ့အုပ်ချုပ်နေပါတယ်။

“မုဒိမ်းခွေး”

တစ်နေ့သောအခါ စစ်တိုက်ပြီးပြန်လာတဲ့နအဖစစ်တပ်အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ဟာ သူတို့ရဲ့တပ်စခန်းကိုပြန်သွားခဲ့တယ်။ တစ်ရက်ကြာသော် စစ်သားတစ်ယောက်က သူ့ရဲ့တပ်ခွဲမှူး ကိုဒီလိုပြောတယ်။
“တိုင်းပြည်ကိုချစ်လွန်းလို့ စစ်သားထဲဝင်နေရတာ ခုတော့ “စစ်ခွေး--စစ်ခွေး” လို့အခေါ်ခံနေရတာ ရင်နာတယ်ဗျာ။”
ဒါကြောင့် တပ်ခွဲမှူးက သူ့ရဲ့စစ်သားကို ဒီလိုပြန်ပြောခဲ့တယ်။ “စစ်ခွေး” တဲ့လား။ ရိုးနေပါပြီ။ ဒီစကားပြောရင်ပြောကြပါစေ။ “မုဒိမ်းခွေး” အခေါ်မခံရရင်ပြီးတာပါဘဲ။

“တပ်မတော်”

တစ်နေ့သောအခါ တပ်ရင်းမှူးတစ်ယောက်က ကျောင်းတစ် ကျောင်းကိုအလည်သွားခဲ့တယ်။ ကျောင်းမှာရှိတဲ့အခန်းအားလုံးကို ဟိုကြည့်ဒီကြည့်ရင်းနဲ့ နောက်ဆုံးအခန်းတစ်ခန်းထဲကိုဝင်သွားတယ်။ အခန်းထဲမှာရှိတဲ့ကျောင်းသားအားလုံးကို တပ်ရင်းမှူးကဒီ လိုမေးတယ်။
မင်းတို့တပ်မတော်ရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကိုသိလား။? နောက်ဆုံးမှာရှိ နေတဲ့ကျောင်းသားတစ်ယောက်က တပ်မတော်ရဲ့အဓိပ္ပါယ် ကိုသိပါတယ်။
တပ်မတော်ရဲ့အဓိပ္ပါယ်ဟာ“တပ်”မှာရှိတဲ့တပ်သားတွေအား လုံး “မတော်” ကြတဲ့သူတွေဘဲဖြစ်ပါတယ်။

“လူမှန်ရင် လူလိမ်”

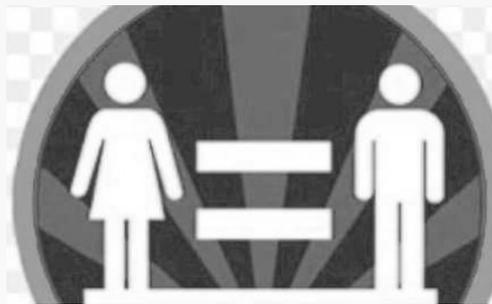
တစ်နေရာတွင်လူသုံးယောက်ထိုင်ပြီးစကားပြောနေကြပါ သည်။
ပထမလူ - “လူဆိုတဲ့ဝေါဟာရဟာ ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ်ဆောင် တာလဲ။”
ဒုတိယလူ - “ အကောင်းအဆိုး၊ အမှားအမှန် ခွဲခြားတတ်တဲ့ အရာမှန်သမျှဟာ လူလိုအဓိပ္ပါယ်ဆောင်ပါသည်။”
တတိယလူ - “ မှားတယ်။ လူဆိုတဲ့ဝေါဟာရဟာ လူမှန်သမျှ လူလိမ်တွေပါဘဲလို့ အဓိပ္ပါယ်ဆောင်ပါသည်။”

တၢ်စံးဘျူးစံးဖျိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤဆီ

စံးဘျူးဘၣ်ပှၤကွဲးလံာ်ဖိ(ထီၣ်ဒံးဘိကစၢ်)ကိးကၤ လၢသ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဘၣ်ကညီပိာ် မ့ၢ်ကရၢဒီး ဆှၢယီၤဘၣ်အတၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ် လၢမဲးကစံးအဂီၢ်ထီၣ်ဘိအဃိန့ၣ်လီၤ ပအိၣ် ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤဆီတခါလၢ ကညီပိာ်မ့ၢ်ကရၢမဲးကစံး လၢကဟးထီၣ်လၢခံသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ် တၢ်ကွဲးလၢအဘၣ်တၢ်ဃုထၢဒီး ထၢန့ၣ်လီၤအီၤလၢမဲးကစံးအပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ကအိၣ်ဒီး တၢ်သးအိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကနၤ လၢအပတီၢ်ဒီးအပတီၢ်ဖၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်ကွဲးလၢစုန့ၣ် အစ့ၤကတၢၢ်ကမ့ၢ်ဝဲ(၄)ကဘျးပၤဒီး မ့ၢ်ပှၤဒိဝဲလၢစံးတခါ အစ့ၤ ကတၢၢ် ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ(၃)ကဘျးပၤန့ၣ်လီၤ တၢ်ကွဲးလၢတၢ်ဆှၢထီၣ်အီၤတဖၣ် ကဘၣ်ပာ်ဃုာ် ဒီး(နီၢ်ကစၢ်မံၤ, ထီၣ်ဒံးဘိမံၤ, အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလီၤတၢ်, လီတဲစိနီၣ်ဂံၢ်မ့ၢ်အိၣ်) နသိးအလီၢ်မ့ၢ် အိၣ်လၢတၢ်ကဆဲးကျိးအဂီၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးကသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ တၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ် တဘၣ်မ့ၢ် တၢ်ကွဲးလၢအထီၣ်ဒါပိာ်မ့ၢ်ခွဲးယာ်,ဖိသ့ၣ်ခွဲးယာ်ဒီး ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိဘၣ်.

**လၢတၢ်ဆဲးကျိး
ကညီပိာ်မ့ၢ်ကရၢမဲးကစံးအဂီၢ်**

(လီၤဒိၣ်ခၢၣ်သးဝဲၤဒၢ)

(လီၤဒိၣ်ခၢၣ်သးဝဲၤလီၤဒိၣ်ခၢၣ် (၁))

P.O.Box 19
Mae Sariang
Mae Hong Son Province
58110
Thailand

P.O. Box 53
Mae Sot
Tak Province
63110
Thailand

E-mail : kwocentral@gmail.com
: kwomagazine@gmail.com

Mobile Phone : 0852687542
Email : kwomaesot@gmail.com

www.karenwomen.org